

Índex

CAPÍTOL 1: INTRODUCCIÓ	1
1.1 Matriceria.....	1
1.1.1 Introducció	1
1.1.2 Finalitat de la matriceria	2
1.1.3 Tipus de matrius.....	2
1.2 La estampació en calent	3
1.2.1 Introducció	3
1.2.2 Procés d'estampació en calent	5
1.2.3 Operacions i tècniques de deformació.....	6
1.3 Maquinària i equips per a la deformació en calent.....	8
1.3.1 Maquinària principal.....	8
1.3.2 Forns	11
1.4 Conformació plàstica de materials metàl·lics.....	14
1.4.1 Introducció	14
1.4.2 Treball en fred	14
1.4.3 Treball en calent.....	15
1.5 Acers per a la estampació en calent	16
CAPÍTOL 2: DEFINICIÓ DEL PROJECTE.....	17
2.1 Objectiu	17
2.2 Justificació.....	18
2.3 Abast	19
CAPÍTOL 3: ANTECEDENTS.....	20
3.1 Introducció	20
3.2 Fabricació en fred	20
3.3 Conformació en calent.....	21

CAPÍTOL 4: ESPECIFICACIONS BÀSIQUES	23
4.1 Especificacions bàsiques de la peça a fabricar.....	23
4.1.1 Descripció de la peça	23
4.1.2 Material de la peça	24
4.2 Especificacions bàsiques del procés de fabricació.....	25
4.3 Especificacions bàsiques de la matriu a dissenyar	25
CAPÍTOL 5: ALTERNATIVES	26
5.1 Possibles solucions alternatives.....	26
5.2 Plantejament de les alternatives	28
5.2.1 Introducció	28
5.2.2 Fabricació per arrancament de ferritxa.....	28
5.2.3 Fabricació per estampació en fred	29
5.2.4 Fabricació estampació en calent	29
5.2.5 Fabricació per emmotllament	30
5.3 Valoració de les alternatives	30
5.4 Selecció de l'alternativa més adequada	31
CAPÍTOL 6: NORMATIVA APLICABLE	32
6.1 Normativa aplicable.....	32
CAPÍTOL 7: PLANIFICACIÓ.....	33
7.1 Planificació i diagrama de Gantt	33
CAPÍTOL 8: BIBLIOGRAFIA.....	35
8.1 Bibliografia consultada.....	35

CAPÍTOL 1: INTRODUCCIÓ

1.1 Matriceria

1.1.1 Introducció

S'entén com a *matriu*, una eina ràpida i econòmica per a la producció de peces conformades de xapa. Les peces s'obtenen a partir d'una *xapa plana*, una *tira* o una *cinta*, mitjançant el tall i la deformació de la mateixa, però conservant el seu espessor inicial.

La transformació de la xapa pot ser progressiva o no, depenent de si fa una o més operacions (fases o passos). En el cas de les matrius progressives, cada cop que baixa la premsa, la matriu realitza una nova deformació a la peça i, cada cop que puja, la tira de xapa avança un nou pas, a la espera de la següent transformació. Les peces es mantenen unides a la tira de xapa fins que aquesta arriba a l'últim pas o operació on, necessàriament, s'han de tallar.

La capacitat productiva d'aquest tipus de matrius, en peces de petites dimensions, pot arribar a ser de fins a 1600 cops per minut. Això obliga a realitzar un bon disseny i una construcció precisa i de qualitat, garantint així un bon acabat i durabilitat de les peces fabricades.

Pel que fa a aquest projecte, es farà servir una matriu refrigerada d'una sola operació (embotició). És refrigerada, degut a que la embotició la farà en calent, dins d'un procés d'estampació en calent.

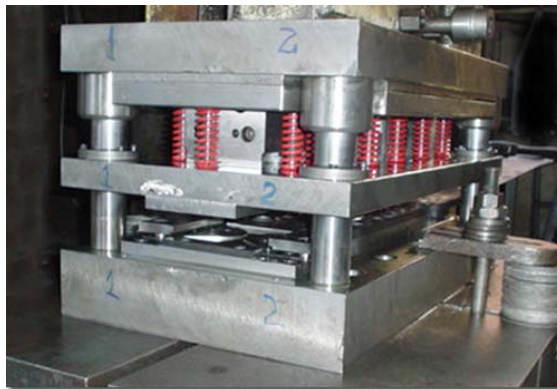

FIGURA 1: Matriu de tall i estampat "Troxler"

1.1.2 Finalitat de la matriceria

La principal finalitat de lamatriceria, és la fabricació de grans produccions de peces de xapa. En el cas de les matrius progressives se substitueix, de forma ràpida i eficaç, la construcció de varies matrius manuals i s'abarateix, d'aquesta manera, el cost final de les peces.

En alguns casos, el fet de portar a terme la transformació de les peces mentre resten unides a la *banda de xapa* durant el seu camí per l'interior de la matriu, implica certa complexitat si ho comparem amb altres sistemes de producció menys automàtics, com per exemple les matrius manuals, però d'altra banda, els costos de fabricació i els terminis d'entrega es poden veure reduïts fins a un 50%.

1.1.3 Tipus de matrius

Segons la seva producció, les matrius poden ser:

- a) **MANUALS**: Són aquelles matrius progressives, l'avanç de les quals es realitza de forma manual per un operari.

Avantatges:

- Inversió petita i rentable per a produccions petites.

Inconvenients:

- Impossibilitat d'estirar de la tira de xapa quan aquesta, un cop tallada la peça, no tingui sortida per la part final de la matriu.
 - Dificultat de l'operari per fer avançar el material, a través de la matriu, desde una posició frontal a la mateixa.
 - Riscos de seguretat que comporta el fet que l'operari tingui accés a la matriu durant el cicle de treball.
 - Escassa capacitat productiva que es presenta en aquest sistema.
- b) **SEMIAUTOMÀTIQUES**: Són aquelles on l'avanç de la banda de xapa o les peces es realitza amb alimentador. En els casos on el material a conformar és una tira de xapa, aquesta té una longitud inicial d'entre 3 i 6 metres, depenent del pes, en comptes de ser bobines de major longitud.

Avantatges:

- És un sistema més ràpid que el de les matrius manuals.

Inconvenients:

- Producció més lenta a causa dels canvis de peça o tira de xapa.
- En el cas de la banda o tira de xapa, pèrdua de peces fabricades per metre lineal de xapa ja que, al perdre la referència de la cuchilla de pas que es troba a l'entrada de la matriu, no s'aprofiten les últimes peces de cada tira en la seva totalitat.
- Riscos de seguretat que comporta el fet que l'operari tingui accés a la matriu durant el cicle de treball.

c) *AUTOMÀTIQUES*: Són aquelles en que l'avanç de la xapa es realitza de manera totalment automàtica, mitjançant un alimentador. És el millor sistema en quant a temps i productivitat.

Avantatges:

- En els casos on es fa servir banda o tira de xapa, mínimes parades de producció degudes al canvi de bobina.
- En els casos on el material a conformar sigui una tira o una banda de xapa, aprofitament del material en tota la seva longitud.
- Absència de riscos laborals per a l'operari, al no tenir la necessitat d'accedir a la matriu durant el cicle de treball.
- Major temps productiu de la màquina.
- Major disponibilitat de l'operari per a treballar amb dues o més màquines.

Inconvenients:

- Inversió econòmica elevada.

1.2 La estampació en calent

1.2.1 Introducció

Normalment, a la indústria, per a provocar deformacions permanents als materials es fa servir la *forja* i la *laminació*. Tanmateix, la forja pot ser: *lliure*, *amb estampa* (amb rebaves) i *amb matriu tancada* (sense rebaves).

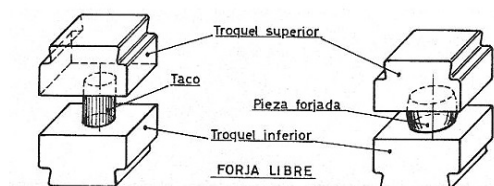

FIGURA 2: Forja lliure

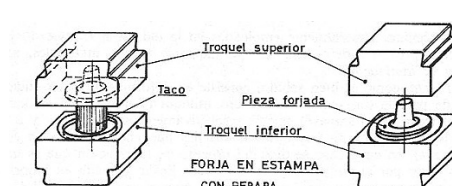

FIGURA3: Forja amb estampa

PFC 1

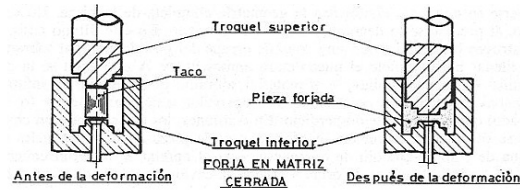

FIGURA 4: Forja amb matriu tancada

S'entén com a *estampació* (forja amb estampa) el procés tecnològic que té la finalitat de realitzar peces mecàniques, deformant plàsticament un lingot o semiproducte en una matriu. Aquest procés es pot realitzar a temperatura ambient (*estampació en fred*) o amb el metall en estat incandescent (*estampació en calent*). Els materials que més s'utilitzen per a ser estampats són els acers, els aliatges d'alumini i els aliatges de coure.

La matriu on s'estampa el lingot o semiproducte, està formada per dues parts, o dues meitats, en les que està realitzada una cavitat que reproduïx la peça en negatiu. Durant la operació d'estampació, les dues meitats s'aproximen, l'una amb l'altra, generalment mitjançant una premsa hidràulica. La pressió que cal exercir, va en funció del material i de les dimensions de la peça, però de totes maneres sol ser elevada.

La estampació, pel que fa a la fundició, té l'avantatge d'oferir una millor distribució de les fibres del metall, des del punt de vista de la resistència mecànica. És per això que el procés d'estampació es fa servir principalment per a peces destinades a ser molt sol·licitades, com per exemple, dins del sector de l'automoció (bieles, cigonyals, paliers, eixos, braços de suspensió i peces dels tirants de direcció, etc.), totes elles, generalment, estampades en calent. Una de les principals aplicacions de la estampació en calent, dins del sector de l'automoció, és la fabricació d'elements estructurals dels vehicles, els quals tenen un paper important pel que fa a la seguretat dels seus ocupants.

FIGURA 5: Carrosseria autoportant d'un vehicle

1.2.2 Procés d'estampació en calent

L'estampació en calent d'acers UHSS (ultra alta resistència) ha experimentat un alt creixement en tots els fabricants de vehicles degut a que suposa una reducció de pesos considerable. Alguns components, com els muntants, poden arribar a reduir el seu pes en un 70%.

El *procés d'estampació en calent* està format per una primera fase d'escalfament del semiproducte o de la xapa d'acer, ja tallada (preforma), amb o sense recobriment. Després de l'escalfament, a la temperatura d'austenització (a uns 900°C . aproximadament), es procedeix a *embotir* la peça en calent, d'un sol cop, i a aplicar el tractament de *trempe* dins de la mateixa matriu, que compta amb un circuit de refrigeració que influeix en la velocitat de refredament. El material, a aquesta temperatura, flueix fàcilment i s'estira sense arribar a trencar-se i la velocitat de refredament és fonamental per a trobar l'equilibri entre la microestructura martensítica desitjada i la minimització de la duració del tremp amb la finalitat de no penalitzar econòmicament el procés. D'aquesta manera s'aconsegueix una peça amb una resistència i una rigidesa molt superiors a les que pugui oferir un acer convencional.

Finalment, depenent de la matriu emprada en la embotició (*oberta o tancada*), la peça és acabada de tallar i/o punxonar, amb la finalitat d'acabar de definir la seva forma. Aquesta operació se sol fer amb làser.

FIGURA 6: Procés d'estampació en calent

1.2.3 Operacions i tècniques de deformació

Es pot fer una classificació de les operacions i tècniques elementals de deformació en calent, de la següent manera:

- **AIXAFAMENT** o **RECALCAT**: Es la operació que consisteix en l'aplicació de l'esforç en una única direcció longitudinal, aconseguint una reducció d'aquesta magnitud, amb un conseqüent eixamplament de la resta de magnituds transversals.

FIGURA 7: Aixafament

- **ESTIRAT PUR** o **RETENCIÓ**: És la operació que consisteix a produir un augment d'una de les direccions, com a conseqüència de la reducció de les altres dues. Els esforços s'apliquen sobre les dues dimensions que es redueixen.
- **EXTRUSIÓ**: És una operació que consisteix en fer fluir a través d'un orifici, per aplicació de la força necessària, una massa de material tancada en una cavitat, que no té cap altra sortida més que l'orifici d'extrusió. L'extrusió pot ser: *directa, inversa, lateral, etc.*

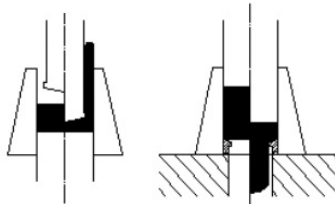

FIGURA 8: Extrusió inversa

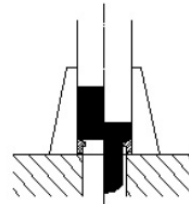

FIGURA 9: Extrusió directa

- **EXTRUSIÓ INDUÏDA** o "**FILAGE**": Així com l'extrusió, origina el pas del material a través d'un forat però, en aquest cas, el forat és la boca d'entrada d'una cavitat cega que acabarà omplint-se de material. A partir d'aquesta operació es configuren nervis, tetons, vàstegs, protuberàncies, etc. a les peces.
- **TREFILAT**: Aquesta operació no es basa en aprofitar les propietats plàstiques dels materials, si no de la solidesa d'aquests. Consisteix a practicar petites reduccions de secció fent passar el material per una filera de dimensions una mica més petites que les del material inicial.

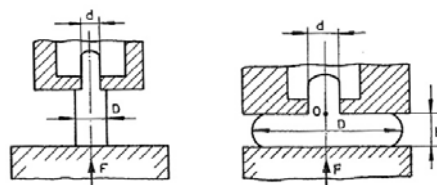

FIGURA 10: Trefilat

- **TALL:** Amb les seves varietats de *cisallat*, *punxonat*, *rebavat*, etc. Mitjançant una operació de tall, s'apliquen esforços suficients sobre una secció determinada de la peça de tal manera que es sobrepassen els esforços tallants límit de la mateixa, la qual cosa aconseguix esquinçar aquesta secció i separar ambdues parts de la peça.

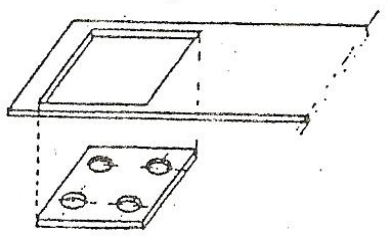

FIGURA 11: Tall

- **CALDERERIA:** Consisteix a modificar les xapes, els perfils, els tubs, etc., per deformació parcial i localitzada d'alguna de les seves zones i obtenir conjunts, normalment de grans dimensions, que responguin a alguna necessitat industrial. En molts casos la caldereria va unida a altres tècniques com la mecanització de certes parts del conjunt, tall amb bufador o per mitjans mecànics, soldadura, etc.
- **DOBLEGAT:** Consisteix a obtenir una peça formada per un o més doblecs, a partir d'una xapa plana.

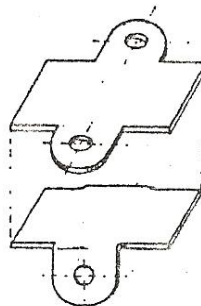

FIGURA 12: Doblegat

- **EMBOTICIÓ:** Té per finalitat obtenir peces en forma de recipient (capses, tapes, cubetes, etc.), obtingudes per deformació de la xapa, a partir d'un cop de premsa, i emprant un utilatge especial, tot conservant l'espessor inicial.

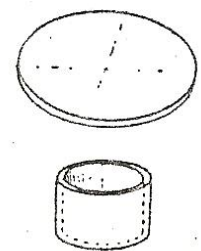

FIGURA 13: Embotició

- **ESTAMPACIÓ DE XAPA:** Utilitzant les eines apropiades, permet configurar formes geomètriques complexes combinant les tècniques de deformació (normalment en fred) amb les de tall pur i punxonat d'orificis, entalles i formes irregulars.

1.3 Maquinària i equips per a la deformació en calent

1.3.1 Maquinària principal

Podem distingir 5 grans grups de màquines principals, gràcies a les quals exercim pressió sobre el material a conformar:

- **PREMSES:** Segons el seu mode d'accionament poden ser de varis tipus:

✓ *De cargol*

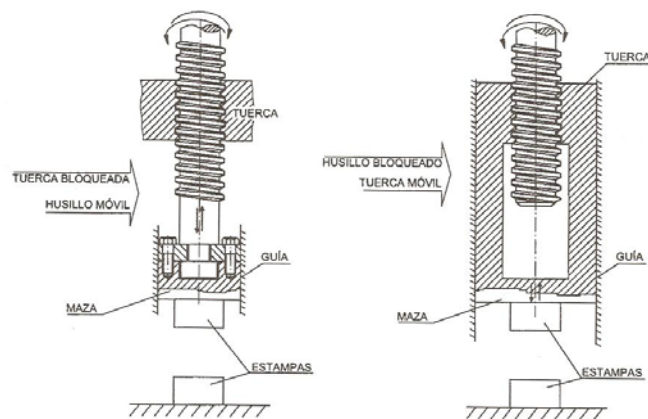

FIGURA 14: Prensa de cargol

✓ *Mecàniques(o de biela - cigonyal)*

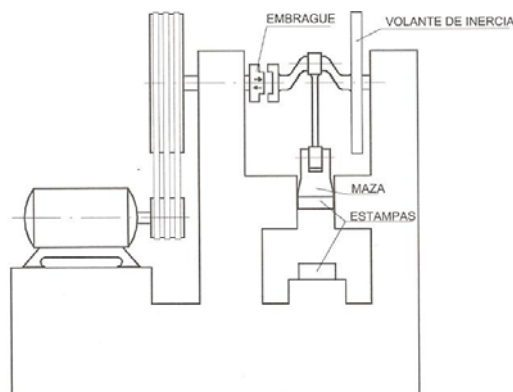

FIGURA 15: Prensa de biela - cigonyal

✓ *De cunya*

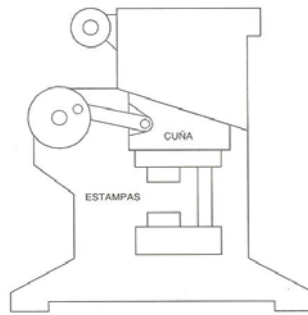

FIGURA 16: Premsa de cunya

✓ *Degenollera*

✓ *Hidràuliques*

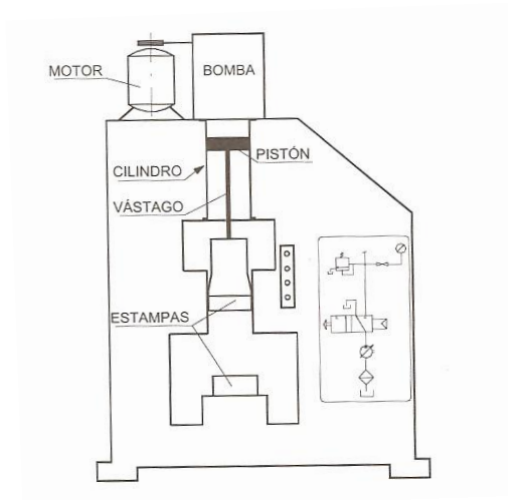

FIGURA 17: Premsa hidràulica

Segons la seva posició, podem distingir-ne de 2 tipus:

✓ *Horizontals (o màquines de forjar)*

✓ *Verticals*

➤ **MARTELLS** o **MARTINETS**: Es classifiquen atenent el seu tipus d'accionament:

✓ *De caiguda lliure*

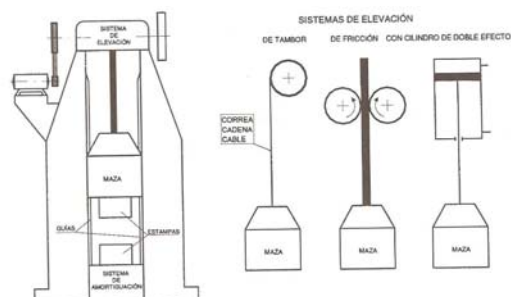

FIGURA 18: Martinet de caiguda lliure

✓ *De doble efecte*

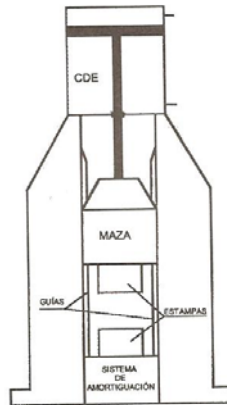

FIGURA 19: Martinet de caiguda lliure

✓ *De contracop*

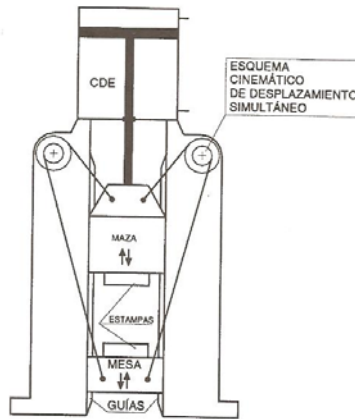

FIGURA 20: Martell de contracop

➤ MARTELADORES: Es poden agrupar en dues categories:

✓ *Horizontals*

✓ *Vertical*

➤ LAMINADORES: Es classifiquen en:

✓ *Longitudinals*

✓ *Circulars*

✓ *Transversals*

✓ *Lineals*

✓ *Combinades o trens de laminació*

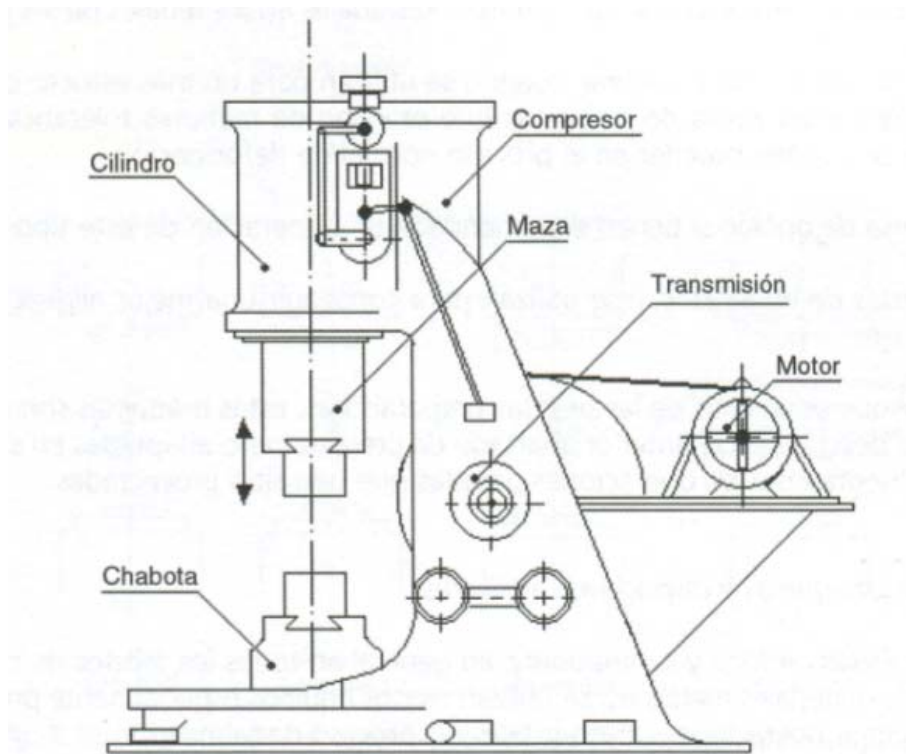

FIGURA 21: Martinet autocompressor

1.3.2 Forns

En el cas de la conformació en calent del material, la temperatura d'escalfament ha de ser la màxima, sempre i quan, ens garanteixi una no oxidació excessiva del metall i que no es produeixin altres reaccions químiques (com descarburacions, etc.), ni altres tipus de defectes externs o interns en els mateixos. D'altra banda, la temperatura mínima d'escalfament ha de ser aquella que aconseguixi, en el material, la necessària viscoplasticitat que ens permeti la seva deformació.

Els mitjans per a escalfar es basen en algun d'aquests principis:

- Situar el material en un "ambient calent" i esperar a que tota la seva massa adquireixi la temperatura ambient.
- Generar "dins del propi material" el calor necessari.

En el supòsit d'utilitzar el primer d'aquests mètodes, és necessari crear l'ambient calent, la qual cosa s'aconsegueix amb la utilització de forns apropiats. En un forn s'assoleix la temperatura necessària en el material de partida per a la deformació, com a conseqüència de l'absorció de calor d'aquest material a través de les superfícies externes del mateix.

Aquest calor es genera en un “cremador” d'un cert combustible o mitjançant “resistències elèctriques”. Es propaga al material a escalfar, mitjançant un procés de transmissió directa, per convecció a través del gas que forma l'atmosfera del forn i per radiació des de les parets calentes als materials a escalfar.

En els “forns de combustió” es produeix el calor cremant un combustible apropiat a l'interior d'una cambra de dimensions reduïdes i constituïda per parets aïllants. És necessari l'ús de cremadors que produeixin la dosificació del combustible i el comburent i d'“equips de regulació” que garanteixin el manteniment de la temperatura desitjada a l'interior de la cambra del forn. Tanmateix es necessiten “equips de càrrega i descàrrega” dels materials.

Els combustibles utilitzats poden ser:

- Sòlids: *carbó, fusta, serrí, etc.*
- Líquids: *fuel-oil, gas-oil, petroli, gasolina, alcohol, etc.*
- Gasos: *metà, propà, butà, gas ciutat, gas natural, etc.*

El sòl de la cambra del forn, és a dir, la zona on es dipositen els materials a escalfar, s'anomena “solera” i, segons les característiques de la mateixa, els forns s'anomenen:

- ***FORNS DE SOLERA FIXA I CÀRREGA ESTÀTICA.***

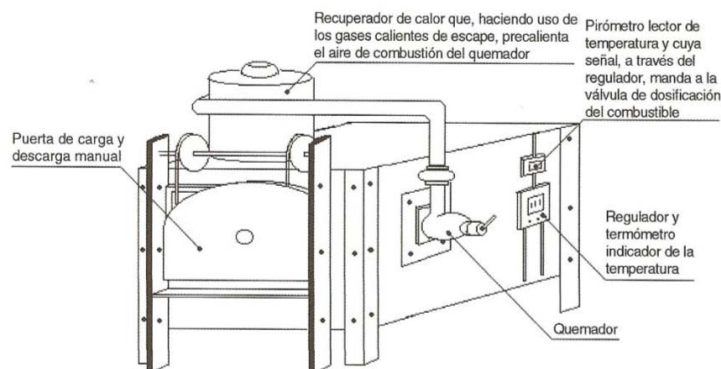

FIGURA 22: Forn de solera fixa

- ***FORNS DE SOLERA MÒBIL*** que, al mateix temps i en funció del mecanisme que mou la solera, poden ser de “cadena”, de “malla”, de “pas de pelegrí”, “rotatiu”, de “biga galopant”, etc.

- **FORNS DE SOLERA FIXA I CÀRREGA MÒBIL** o **FORNS D'EMPENTA**, en els que es realitza la càrrega per un costat i es va empenyent el material, per tot el forn, fins a la seva evacuació per l'altre costat frontal del de càrrega o per un lateral.

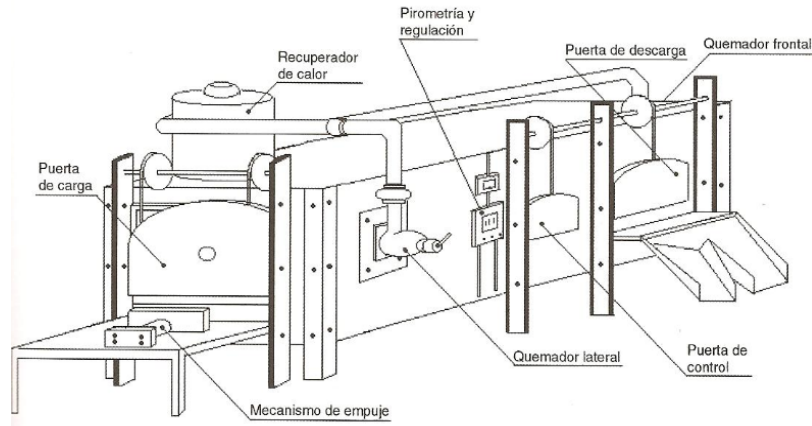

FIGURA 23: Forn d'empenta

En cas d'escalfar mitjançant el segon principi dels esmentats anteriorment, és a dir, la producció de calor dins del propi material a escalfar, es construeixen dispositius de escalfament tals com:

- **FORNS D'INDUCCIÓ**, que s'usa en aquells materials susceptibles de generar calor per efecte de la "histèresis magnètica" i de les "corrents de Foucault", que es produeixen en el seu interior a causa del camp magnètic altern que genera una bobina.

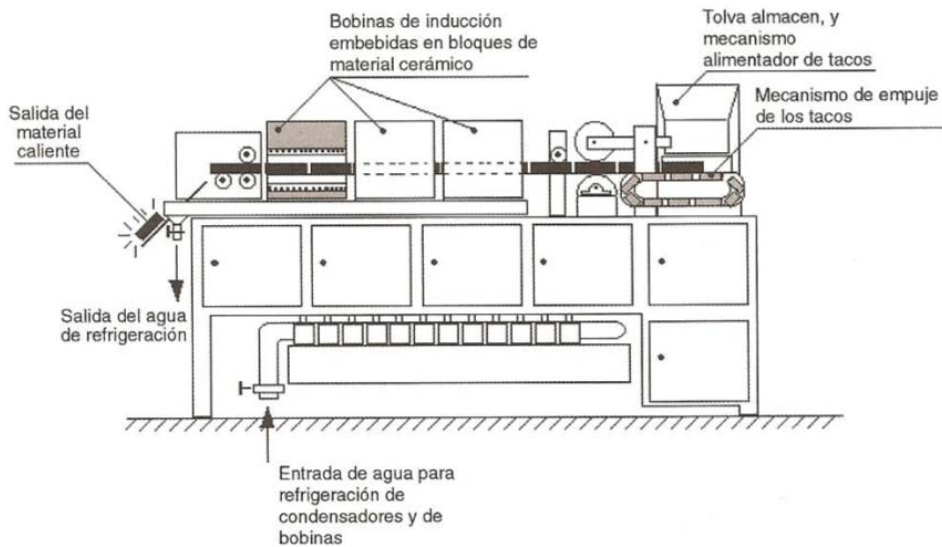

FIGURA 24: Forn d'inducció

- **FORNS DE RESISTÈNCIA** al pas d'un corrent elèctric per l'interior del propi material a escalfar, és a dir, per "efecte Joule" en el mateix.
- **FORNS DE RADIACIÓ**, per ones electromagnètiques, normalment infraroges, que resulten absorbides pel material a escalfar.

1.4 Conformació plàstica de materials metàl·lics

1.4.1 Introducció

Degut a que els metalls s'han de conformar dins la zona de deformació plàstica, és necessari superar el límit de fluència per a que la deformació sigui permanent. És per això que el material es sotmet a esforços superiors als seu *límit elàstic* i es consumeix així la seva ductilitat.

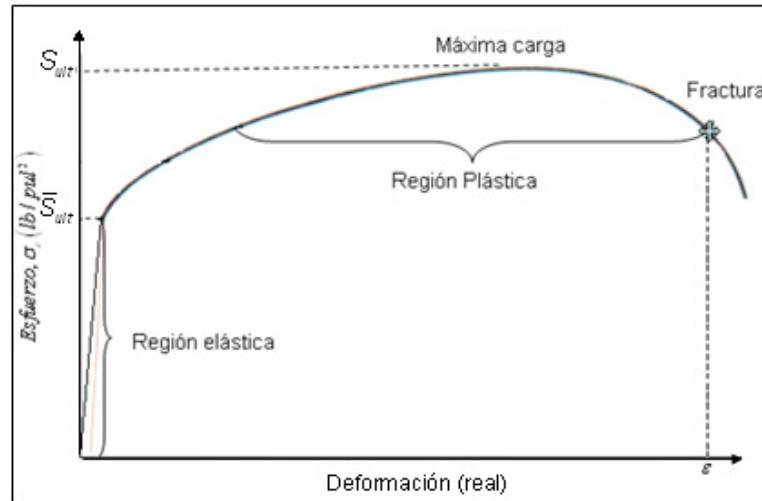

FIGURA 25: Corba de tensió - deformació

En el conformat de metalls s'ha de tenir en compte certes propietats, tals com un baix *límit de fluència* i una alta ductilitat. Aquestes propietats resten influenciades per la temperatura: a mesura que la temperatura augmenta, augmenta també la ductilitat del metall i el límit de fluència disminueix.

1.4.2 Treball en fred

Quan parlem de *treball en fred*, ens referim al treball a temperatura ambient o menor. Aquest treball succeeix a l'aplicar un esforç major al límit elàstic original del metall, produint, al mateix temps, una deformació.

Els principals avantatges del treball en fred són:

- Major precisió.
- Toleràncies més petites.
- Millor acabats superficials.
- Possibilitat d'obtenir propietats de direcció desitjades en el producte final.
- Major duresa.

Malgrat tots aquests avantatges, el treball en fred també reuneix un seguit d'inconvenients, degut a la capacitat que tenen els metalls d'augmentar la seva resistència o duresa i reduir la seva ductilitat i *límit de fatiga* a mesura que es deformen:

- Tensions de treball més elevades.
- Limitació pel que fa al nombre d'operacions.

1.4.3 Treball en calent

Definim treball en calent com la deformació plàstica del material metàl·lic a una temperatura major que la de *recristal·lització*.

Els avantatges que presenta el treball en calent, pel que fa al material a treballar, són:

- Obtenció d'una deformació plàstica quasi il·limitada.
- Disminució del límit elàstic.
- Augment de la ductilitat.

Gràcies a aquests avantatges, s'obtenen varis beneficis:

- Majors modificacions a la forma de la peça de treball.
- Menors forces i esforços requerits per a deformar el material.
- Possibilitat de conformar metalls que es fracturen quan es treballen en fred.
- Propietats de força generalment isotròpiques.
- No es produeix enduriment de certes parts de la peça degudes als processos de treball.

Però, igual que en el treball en fred, el treball en calent també presenta alguns inconvenients. Els més importants són:

- Pitjors acabats superficials.
- Toleràncies més baixes.
- Comportament anisotròpic de les parts treballades.
- Inexactitud dimensional deguda a la combinació *deformació elàstica- contracció tèrmica* del metall.

A la pràctica, el treball en calent es realitza a temperatures una mica per sobre de la meitat de la temperatura de fusió ($0,5 \cdot T_f$). El procés de deformació genera, per si mateix, calor que incrementa la temperatura de treball en sectors localitzats de la peça a treballar, que poden causar una fusió no desitjada d'aquestes regions.

1.5 Acers per a la estampació en calent

La utilització d'acers d'alta resistència en els processos d'estampació convencionals (en fred) es fa difícil degut a la tant reduïda conformabilitat que presenten i a la seva elevada tendència a la recuperació elàstica. El procés d'estampació en calent ha servit per superar aquestes limitacions i ha permès conformar, amb relativa facilitat, aquests materials que, un cop trempats i refredats, poden arribar a assolir una resistència a la ruptura de fins a 1500 MPa.

Ens referim als acers d'ultra alta resistència "UHSS" quan parlem d'aquets nivells de resistència després de la estampació en calent i actualment s'utilitzen en els models d'automòbils de gairebé tots els fabricants.

Entre altres avantatges podem citar els següents:

- Separació de les funcions de conformació i de les propietats d'ús.
- Gran conformabilitat en calent i absència de recuperació elàstica.
- La seva alta resistència a la fatiga i als impactes permet afrontar importants disminucions en el seu espessor i, consegüentment, en la seva massa.
- Supressió de la etapa de granallat (absència de crosta post-trempat), necessària en els acers convencionals no revestits per a la estampació en calent.
- Molt bona tolerància geomètrica de les peces acabades, degut a l'absència del granallat i, per tant, de deformació.
- Excel·lent resistència a la corrosió en les peces acabades.
- Absència de descarburació.
- Simplificació del procés i, per tant, beneficis econòmics deguts també a l'absència del granallat i de les atmosferes inertes en els forns.

Un parell d'exemples d'acers d'ultra alta resistència, que són emprats per alguns models de fabricants d'automòbil són l'*Usibor 1500 P* i l'acer *22MnB5*. La major part de les seves aplicacions es centren, dins de l'automoció, en peces d'antiintrusió (habitacle o motor), com per exemple:

- Bigues de para-xocs davanter i del darrere.
- Reforços de portes.
- Reforços de muntants.
- Reforços de pilar central.

FIGURA 26: Biga de para-xocs, reforç de porta i muntant

CAPÍTOL 2: DEFINICIÓ DEL PROJECTE

2.1 Objectiu

L'objectiu principal d'aquest projecte és dissenyar una matriu d'embotició refrigerada, capaç de fabricar el muntant B d'un automòbil de la manera més òptima, que compleixi tots els requisits i especificacions desitjades pel client i que pugui tenir una sortida real al mercat. Forma part d'aquest objectiu fer un estudi sobre les possibles alternatives, pel que fa al procés de fabricació a seguir.

El muntant B, es fabricarà mitjançant un procés d'estampació en calent, que consisteix en la obtenció de la geometria del component, per deformació plàstica, produïda per pressió a temperatures elevades del material (a 900°C aproximadament). Aquesta deformació controlada del metall, realitzada a alta temperatura, produeix una millor qualitat metal·lúrgica a la peça i una millora de les seves propietats mecàniques. És per això que, degut a aquesta millora de les propietats, la majoria dels automòbils actuals porten un muntant B fabricat amb un procés d'estampació en calent.

El material a conformar en aquest procés serà l'acer *Usibor 1500 P*, degut a les elevades prestacions mecàniques que presenta després d'aquest procés.

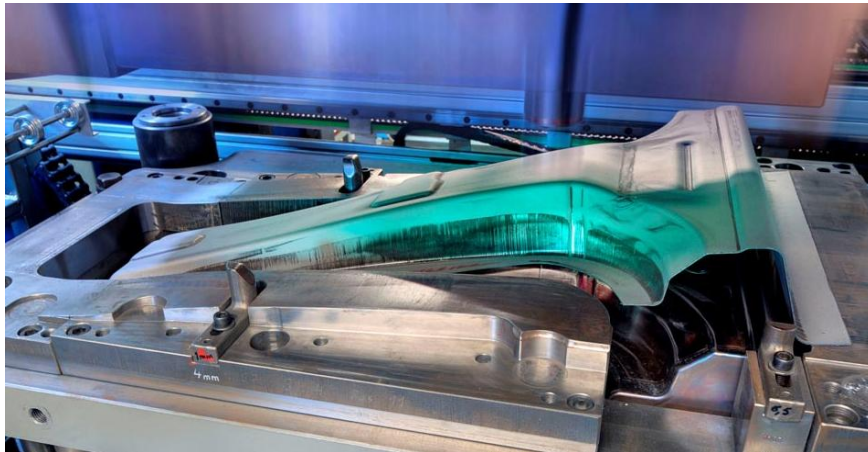

FIGURA 27: Matriu d'embotició refrigerada i muntant B

2.2 Justificació

La seguretat i la reducció de pes, són dues de les principals demandes actuals del sector de l'automoció. Un inevitable augment dels sistemes de seguretat en els automòbils actuals ha portat, amb si mateix, una penalització important que es tradueix en un augment notable del pes i del consum de combustible. És per això que ambdós conceptes, tant la seguretat com la reducció de pes, s'han convertit en una necessitat, ja sigui per reduir els accidents mortals a les carreteres o per a augmentar la eficiència energètica i repercutir, d'aquesta manera, amb una notable disminució de la contaminació.

La introducció de nous materials a les carrosseries dels vehicles es presenta com una alternativa per donar resposta a aquestes exigències, fins a l'extrem en que la quantitat de components d'acer d'*ultra alta resistència* (UHSS) està experimentant un creixement important en els models de tots els fabricants.

Finalment, la decisió de dissenyar una matriu d'embotició refrigerada capaç de conformar aquest tipus de material i obtenir, d'aquesta manera, una peça d'altres prestacions pel que fa a termes de resistència a la ruptura, neix de l'interès de l'autor per competir dins la indústria de l'automòbil i de la seva passió per aquest sector.

FIGURA 28: Seat León

2.3 Abast

L'abast d'aquest projecte es centra en el disseny d'una matriu d'embotició refrigerada de xapa capaç de fabricar el muntant "B" d'un automòbil i un estudi pel que fa a processos de fabricació alternatius.

A part dels càlculs justificatius del disseny i els plànols corresponents i necessaris, s'hi inclouran els punts que es detallen a continuació:

- Disseny del procés d'estampació en calent.
- Descripció dels tots els components i màquines que intervenen en el procés (forn, premsa, sistema d'alimentació, etc.)
- Estudi del material a conformar.
- Estudi de la peça a fabricar.
- Simulació del procés conformació.
- Estudi de possibles alternatives pel que fa al procés de fabricació i a la peça a fabricar.
- Estudi de l' impacte mediambiental.
- Manteniment de la matriu.

Tot això anirà acompanyat d'un estudi econòmic (pressupost, viabilitat, etc.) i de la menció de la normativa aplicada.

CAPÍTOL 3: ANTECEDENTS

3.1 Introducció

Durant les últimes dècades, els automòbils han experimentat una gran evolució en tot tipus de prestacions però és, sense cap mena de dubte, en l'aspecte de la seguretat on s'observa un canvi significatiu.

La evolució de l'automòbil ha portat, amb si mateixa, una nova cultura de la seguretat i, poc a poc, ha anat canviant la mentalitat amb la que es jutja actualment les característiques dels vehicles. La rigidesa amb la que es fabricaven els automòbils d'abans s'ha anat substituint per materials i configuracions estructurals que absorbeixen més energia en l'impacte, pel simple fet d'adquirir certa deformació. S'ha demostrat científicament que aquesta deformació en la carrosseria dels automòbils, a l'hora d'impactar frontalment, afecta positivament en el nombre víctimes i lesions en els ocupants dels vehicles i, de fet, un gran nombre d'estadístiques ho corroboren.

No és així, però, quan parlem d'un impacte lateral, on una deformació excessiva dels elements estructurals del vehicle, pot provocar danys personals irreversibles i és per això que, en aquests casos, es busca una rigidesa molt elevada. És aquí on, el muntant B del vehicle, juga un paper molt important.

FIGURA 29: "Crash test" frontal y lateral

3.2 Fabricació en fred

Fins fa relativament poc, la fabricació del muntant B dels automòbils es feia mitjançant el procés conformació en fred del material. La necessitat d'aconseguir la major rigidesa per aquesta peça, portava als fabricants a haver de fabricar-la en dues parts: *reforç muntant B* i *reforç muntant B intern*. Tot i ser una solució efectiva, presentava certs inconvenients:

- Increment tant del pes com del consum de combustible i de la contaminació del vehicle.
- Increment de les operacions de muntatge i de la maquinaria (matrius, premses, cèl·lules robotitzades de soldadura, etc.).
- Increment dels costos fabricació (muntatge, material, maquinaria, etc.).
- Menys resistència a l'impacte que en la conformació en calent.

FIGURA 30: *Reforç muntant B i reforç muntant B intern*

3.3 Conformació en calent

La introducció del procés de conformació en calent ha permès fabricar un muntant B d'una "única peça" i augmentar la seva rigidesa. Aquest canvi en la fabricació d'aquest element ha aportat una sèrie de millores tant pel que fa al procés de fabricació com en l'automòbil en si:

- Reducció considerable del pes (fins a 4 kg.), del consum de combustible i de la contaminació emesa per l'automòbil.
- Reducció en el consum del material en el procés de fabricació.
- Disminució pel que fa a la quantitat de màquines necessàries per a fabricar la peça (matrius, cèl·lules robotitzades de soldadura, premses, etc.).
- Reducció del nombre d'operacions.
- Disminució del tonel·latge de les premses.
- Augment de la resistència a la ruptura del muntant B.

FIGURA 31: Muntant B estampat en calent

CAPÍTOL 4: ESPECIFICACIONS BÀSIQUES

4.1 Especificacions bàsiques de la peça a fabricar

4.1.1 Descripció de la peça

Com ja s'ha comentat anteriorment, la peça a fabricar és el muntant B d'un automòbil, fabricat amb un acer d'ultra alta resistència (*Usibor 1500 P*) en un procés d'estampació en calent, el qual podria tenir unes dimensions aproximades de 1200 mm d'alçada i 1,85 mm d'espessor.

La funció bàsica d'aquesta peça és protegir als ocupants del vehicle on vagi muntada, absorbint el màxim d'energia en cas d'impacte lateral del vehicle i adquirint les mínimes deformacions possibles.

FIGURA 32: Muntant B de 1'85 mm d'espessor

4.1.2 Material de la peça

El material a conformar és un acer d'ultra alta resistència anomenat Usibor 1500 P i reuneix les següents característiques:

- Tipus d'acer: *Dual Phase*
- Composició química: *Fe, C, Mn, Cr, B.*
- Estructura: *100% martensítica.*
- Tractament tèrmic: *Austenització (5 min a 900° C).*
- Recobrint: *Capa de 25 μm d'espessor de difusió aliada de Fe-Al-Si.*
- Propietats mecàniques:

	R_e (MPa)	R_m (MPa)	A (%) $L_0 = 80$ mm $e < 3$ mm
Usibor® 1500 P	1100	1500	6
22MnB5*	1100	1500	6
Ductibor® 500 P	400	570	22

TAULA 1: Propietats mecàniques d'acers UHSS

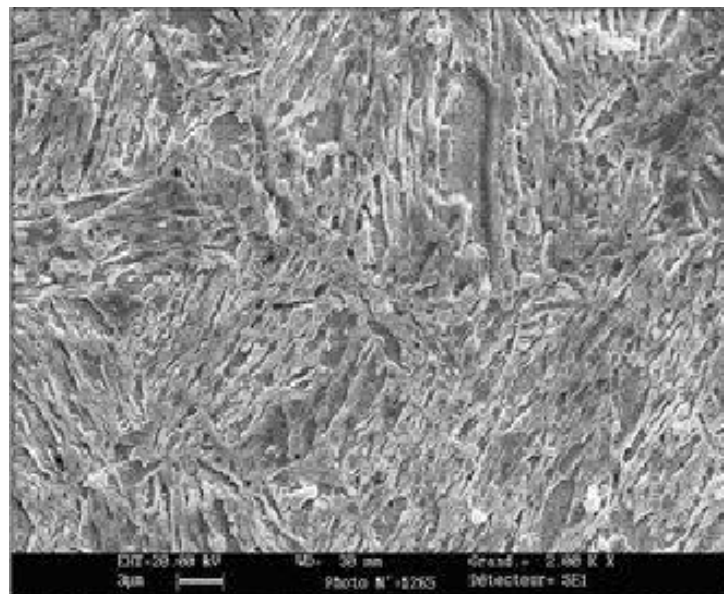

FIGURA 33: Estructura Martensítica Usibor 1500 P

4.2 Especificacions bàsiques del procés de fabricació

El procés de fabricació que es farà servir per a la obtenció de la nostra peça, serà un procés d'*estampació en calent*, en el qual hi distingirem diferents fases.

1ª FASE-*Austenització* del semiproducte (preforma) durant 5 minuts a 900°C aproximadament.

2ª FASE-*Embotició* en calent de la peça + *trempe* a una velocitat de refredament > 50°C/seg.

3ª FASE-*Acabat* de la peça (tall rebaves, etc.).

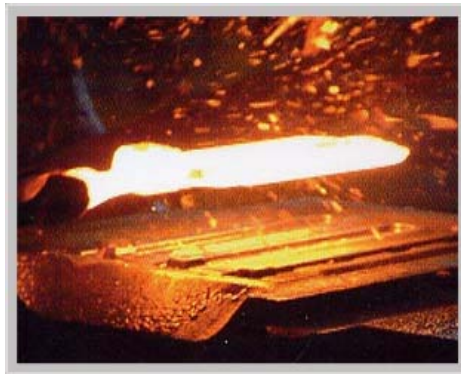

FIGURA 34: Peça incandescent

4.3 Especificacions bàsiques de la matriu a dissenyar

La matriu que s'utilitzarà en aquest projecte serà una *matriu d'embotició refrigerada* d'una sola operació. A mesura que es vagi fent el disseny durant la segona part del projecte, es determinaran tots i cadascun dels components d'aquesta: *plaques, columnes, casquets, punxó, guies, etc.* Finalment, el sistema d'alimentació serà *automàtic*.

FIGURA 35: Matriu d'embotició refrigerada

CAPÍTOL 5: ALTERNATIVES

5.1 Possibles solucions alternatives

Hi ha varis processos de fabricació que es podrien considerar com a alternatives per a la fabricació del muntant B d'un automòbil:

- **FABRICACIÓ PER ARRANCAMENT DE FERRITXA:** L'objectiu principal en els processos per arrancament de ferritxa és l'obtenció de peces amb una geometria i un acabat determinats, a partir d'una peça en brut o semiproducte. La operació consisteix en arrancar, de la peça bruta, el material sobrant mitjançant les eines de tall i les màquines adequades.

FIGURA 36: Fabricació per arrancament de ferritxa

- **FABRICACIÓ AMB UN PROCÉS D'ESTAMPACIÓ EN FRED:** Tal com s'ha explicat fins ara, consisteix en l'obtenció d'peces, a partir d'una banda de xapa o una xapa plana, amb una geometria i dimensions determinades. S'obtenen partir de la deformació de la xapa, però en fred o temperatura ambient, i mitjançant eines de tall i de conformació, totes elles incloses dins d'una matriu, accionada, al mateix temps, per una premsa.

FIGURA 37: Reforç muntant B intern

- *FABRICACIÓ A PARTIR D'UN PROCÉS D'ESTAMPACIÓ EN CALENT:* Entenem, doncs, que aquest és un procés tecnològic que té la finalitat de realitzar peces mecàniques deformant plàsticament un lingot o semiproducte, escalfat prèviament, en una matriu que, al mateix temps, servirà per refredar la peça tot fent-li un *trempe*.

FIGURA 38: Cargols forjats

- *FABRICACIÓ PER EMMOTLLAMENT:* Es basa en la fabricació de peces, amb una geometria i unes dimensions determinades, fonent un metall, o un aliatge, i abocant-lo dins d'un motlle fabricat prèviament, on el metall es refreda i es solidifica.

FIGURA 39: Fabricació per emmotllament

5.2 Plantejament de les alternatives

5.2.1 Introducció

Abans d'escollir el mètode o procés a utilitzar s'ha de tenir en compte els diferents aspectes i aplicacions de cadascun d'ells i fer-ne una valoració. El plantejament el basariem principalment en aquests aspectes:

- Aspecte de la superfície que es desitja obtenir.
- Dimensions de la peça.
- Quantitat de peces a obtenir.
- Acabats i precisió que es requereixen.
- Nombre d'operacions a realitzar per obtenir cada peça.
- Temps requerit per a la fabricació de les peces.
- Cost de les operacions i de la maquinària necessària.
- Rendibilitat econòmica del procés.

Tanmateix, hem de tenir en compte que la peça en concret no requereix d'un molt bon acabat superficial ni aspecte exterior, doncs és no pateix fregaments ni tampoc és un element exterior amb finalitats decoratives. De la mateixa manera, un dels principals objectius d'aquest projecte pel que fa a la producció, és competir dins del món de la indústria de l'automòbil i, per a aconseguir aquest objectiu, és necessari plantejar una producció elevada, pel que fa al nombre de peces diàries a fabricar.

5.2.2 Fabricació per arrancament de ferritxa

Peral procés de fabricació per arrancament de ferritxa, ens hem de plantejar un seguit d'avantatges i inconvenients:

- AVANTATGES:
 - Obtenció de peces amb molt bon aspecte i acabat superficial.
 - Possibilitat de conformar un ampli ventall de materials metàl·lics.
 - Precisió dimensional de les peces elevada.

➤ INCONVENIENTS:

- Nombre elevat d'operacions per obtenir cada peça.
- Temps de fabricació de les peces elevat.
- Costos de fabricació i eines elevats.

5.2.3 Fabricació per estampació en fred

Pel que fa al procés d'estampació en fred, ens plantejarem els següents avantatges i inconvenients:

➤ AVANTATGES:

- Molt bona precisió dimensional.
- Només amb una o poques operacions podem obtenir la peça.
- Temps de fabricació baix.
- Inversió econòmica relativament baixa.
- Rendibilitat econòmica alta.

➤ INCONVENIENTS:

- L'acabat superficial de les peces depèn únicament de l'estat del semiproducte.
- Per acers de molta duresa, calen premses molt potents.

5.2.4 Fabricació estampació en calent

Respecte al procés d'estampació en calent, ens plantejarem els següents avantatges i inconvenients:

➤ AVANTATGES:

- Possibilitat de conformar aliatges de molta duresa amb facilitat.
- Amb poques operacions podem obtenir la peça.
- Temps de fabricació baix.

- Rendibilitat econòmica alta.
- INCONVENIENTS:
 - L'acabat superficial es pot veure afectat pel procés de refredament.
 - S'ha de tenir en compte les contraccions tèrmiques del material.

5.2.5 Fabricació per emmotllament

Pel que fa al procés d'emmotllament, ens haurem de plantejar els següents avantatges i inconvenients:

- AVANTATGES:
 - Possibilitat d'obtenir una gran quantitat de peces en poc temps.
 - Costos de fabricació baixos.
 - Temps requerit per a la obtenció de les peces baix.
 - Rendibilitat econòmica alta.
- INCONVENIENTS:
 - L'aspecte i acabat de la superfície depèn del motlle, del material de la peça i del seu refredament.
 - Propietats mecàniques de les peces molt dolentes.

5.3 Valoració de les alternatives

Un cop plantejats tots aquests aspectes, procedim a fer la valoració de cadascun dels processos plantejats anteriorment:

- *FABRICACIÓ PER ARRANCAMENT DE FERRITXA*: Degut a l'elevat temps i cost de fabricació, resulta inviable fer una producció elevada d'aquesta peça.
- *FABRICACIÓ PER ESTAMPACIÓ EN FRED*: Tot i ser una de les alternatives més rellevants, la dificultat per conformar metalls de molt alta resistència i el cost addicional que ens suposa l'excés de material per a obtenir unes propietats mecàniques determinades, ens fa optar per un altre procés.

- **FABRICACIÓ PER ESTAMPACIÓ EN CALENT:** La possibilitat de conformar acers d'altres prestacions i la obtenció de la millora de propietats d'aquests, combinat amb el baix cost d'inversió i l'alta rendibilitat del procés, ens fa pensar que possiblement seria la millor opció a escollir.
- **FABRICACIÓ PER EMMOTLLAMENT:** La baixes propietats mecàniques obtingudes en les peces fabricades, contraresta l'alta rendibilitat i el baix cost que significaria la elecció d'aquest procés.

5.4 Selecció de l'alternativa més adequada

Finalment, després de valorar totes les alternatives plantejades, es decideix realitzar el procés d'*estampació en calent* per a la fabricació de la peça per varis motius:

- La possibilitat de conformar materials de molt altes prestacions i duresa.
- La possibilitat de fer un tractament tèrmic que millora les propietats d'aquest material, al mateix temps que el conformem.
- L'elevada producció de peces per dia que ens permet aquest procés.
- El baix cost i inversió econòmica que ens suposa aquest procés comparat amb altres processos per a conformar materials d'altres prestacions.

CAPÍTOL 6: NORMATIVA APLICABLE

6.1 Normativa aplicable

Respecte a la normativa aplicable per a la realització d'aquest projecte, distingirem diversos camps d'aplicació (*ISO, UNE, UNE-EN, IRAM, DIN, etc.*)

- Representació Gràfica.
- Processos de fabricació.
- Fabricació d'eines i de màquines.
- Manteniment.
- Seguretat i higiene.
- Medi ambient.
- Toleràncies, geometries i acabats.
- Qualitat.

D'altra banda, pel que fa a la lliure circulació i comercialització dins la Unió Europea, s'hauran de complir la directiva següent:

- *Directiva 2006/42/CE* relativa a les màquines.

Finalment, val a dir que en termes de seguretat i de salut, s'haurà de complir la directiva:

- *Directiva 89/655/CEE* relativa a les disposicions mínimes de seguretat i de salut sobre la utilització per part dels treballadors al treball i equips de treball.

CAPÍTOL 7: PLANIFICACIÓ

7.1 Planificació i diagrama de Gantt

El desenvolupament del projecte comporta la realització d'un conjunt de tasques que s'han de planificar en el temps. Una bona distribució d'aquestes tasques optimitza el temps necessari per a la realització del projecte. Es tenen en compte les diferents fases de treball i s'entén que el temps adjudicat a cada tasca és una simple estimació, que en alguns casos ve determinada per l'experiència i en altres no. És per això que, probablement, hi haurà canvis durant el transcurs del projecte però, en tot cas, s'intentarà respectar al màxim la planificació.

Al diagrama de Gantt que s'adjunta a continuació, es mostra una distribució de tasques en fraccions de temps corresponents a una setmana. La realització simultània d'algunes tasques és deguda a aquesta necessitat, doncs n'hi ha que no es poden realitzar d'una altra manera.

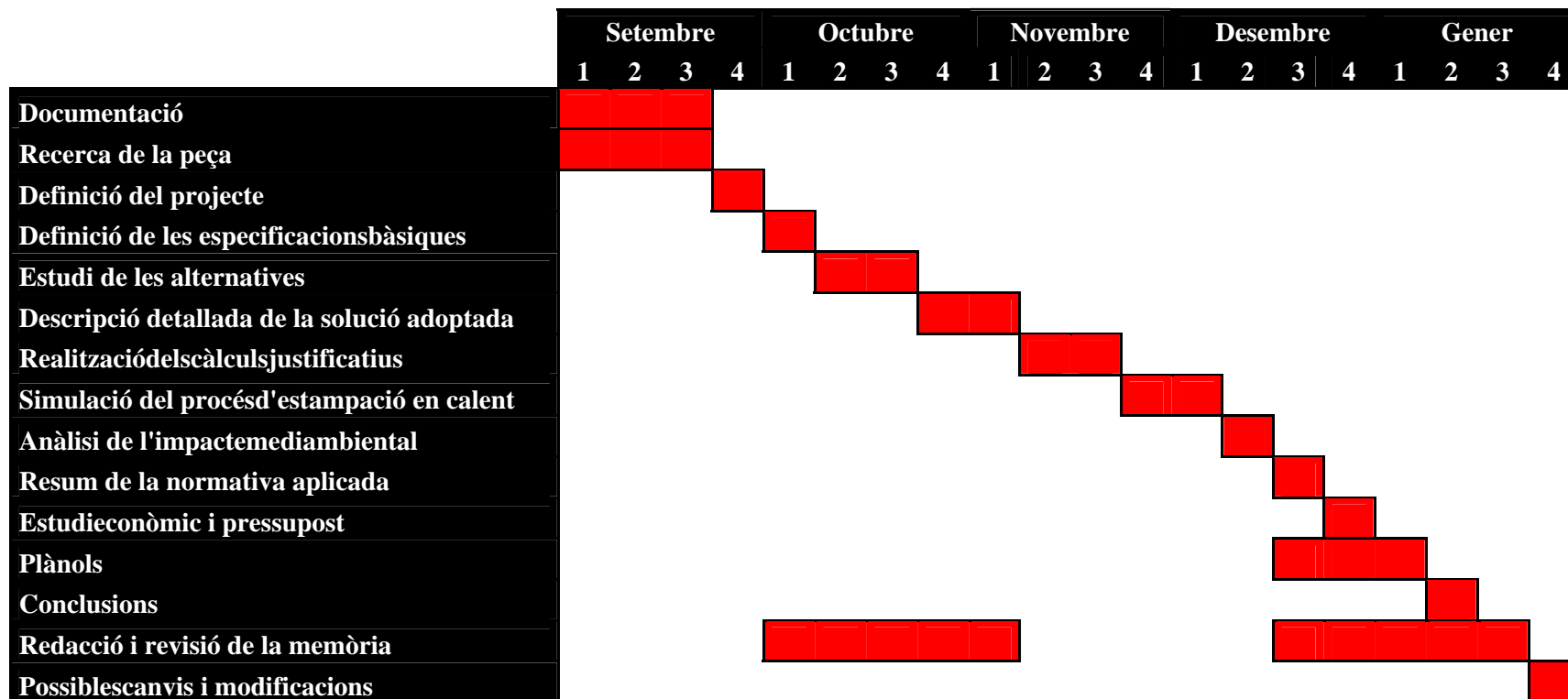

FIGURA 40: Diagrama de Gantt

CAPÍTOL 8: BIBLIOGRAFIA

8.1 Bibliografia consultada

- Miquel Serra Gasol. “Fabricació de peces per emmotllament i deformació plàstica”. Escola Universitària d’Enginyeria Tècnica de Barcelona. 2010.
- Jesús del Río. “Conformaciónplástica de materialesmetálicos (en frío y en caliente)”. Cie Inversiones EditorialesDossat 2000, S. L. 2005.
- Julián Camarero de la Torre y Arturo Martínez Parra. “Matrices, moldes y utillajes”. Cie Inversiones EditorialesDossat 2000, S. L. 2003.
- Robert Lehnert. “La construcción de herramientas”. Editorial Reverte, S. A. 1979.
- Centre Tecnològic Ascamm. “Estampación en caliente”. 2011.
- Centre Tecnològic Ascamm. “Diseño de piezas de chapa”. 2011.
- Centre Tecnològic Ascamm. “Diseño de piezas de chapa 2”. 2011.
- Centre Tecnològic Ascamm. “Diseño de componentes de chapa”. 2011.
- ArcelorMittal. “Aceros para estampación en caliente”. 2011.
- Luís Alberto Montalvo Soberón. “Embutido de chapasmétálicas”. Instituto Superior Tecnológico de Chiclayo (Perú). 2004.
- Xavier Conesa. “Estampación en caliente y los útiles de control”. El blog de los útiles de cnotrol y la metrología. 2011.
- Centro de InvestigaciónMetalúrgicaAzterlan. “Estampación en caliente”. 2010
- Escuela Colombiana de Ingeniería Julio Garavito. “Conformado de metales”. 2008

Escola Universitària d'Enginyeria
Tècnica Industrial de Barcelona
Consorci Escola Industrial de Barcelona

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Memòria

"DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL"

PFC presentat per optar al títol d'Enginyeria Tècnica
Industrial especialitat MECÀNICA
per **Carles Soteras Villalonga**

Barcelona, 14 de Juny de 2012

Director: Miquel Serra Gasol
Departament de Mecànica (EM)
Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)

ÍNDIX

RESUM	1
RESUMEN	2
ABSTRACT	3
AGRAIMENTS	4
CAPÍTOL 1: DEFINICIÓ DEL PROJECTE	5
1.1 Objecte	5
1.2 Abast.....	6
CAPÍTOL 2: ESPECIFICACIONS BÀSIQUES	7
2.1 Descripció de la peça.....	7
2.1.1 Geometria i dimensions	7
2.1.2 Propietats mecàniques	8
2.1.3 Acabat superficial	8
CAPÍTOL 3: ANTECEDENTS	9
3.1 Introducció	9
3.2 Fabricació en fred.....	10
3.3 Estampació en calent.....	11
CAPÍTOL 4: ESTUDI DEL MATERIAL	13
4.1 Introducció	13
4.2 Classificació dels acers a l'automoció.....	14
4.3 Acers HSS i UHSS	15
4.4 Metal·lúrgia dels acers UHSS	16
4.5 Conformabilitat dels acers UHSS.....	21

4.6	Material a conformar	22
4.6.1	Introducció.....	22
4.6.2	Anàlisi químic i superficial.....	22
4.6.3	Anàlisi segons el Diagrama de Fases Ferro – Carbur de Ferro.....	24
4.6.4	Característiques mecàniques.....	28
4.6.4.1	Introducció.....	28
4.6.4.2	Martensita	28
4.6.4.3	Límit elàstic	28
4.6.4.4	Resistència a la tracció.....	28
4.6.4.5	Ductilitat	30
4.6.4.6	Resistència a la fatiga	31
4.6.5	Característiques inherents al tractament tèrmic	32
4.6.5.1	Introducció.....	32
4.6.5.2	Trempabilitat.....	32
4.6.5.3	Velocitat Crítica de Tremp	34
4.6.5.4	Diagrama TTT	35
4.6.5.5	Anàlisi dilatomètric	36
4.6.5.6	Recuit.....	37
4.7	Conclusions	37
CAPÍTOL 5: PROCÉS DE FABRICACIÓ.....		38
5.1	Introducció	38
5.2	Alternatives	39
5.2.1	Introducció.....	39
5.2.2	Plantejament de les alternatives.....	39
5.2.2.1	Fabricació per arrencament de ferritja	39
5.2.2.2	Fabricació per estampació en fred	40
5.2.2.3	Fabricació per estampació en calent.....	41
5.2.2.4	Fabricació per emmotllament	42

5.2.3	Valoració de les alternatives.....	43
5.2.4	Selecció de l'alternativa més adequada.....	44
5.3	Descripció bàsica del procés d'estampació en calent.....	45
5.4	Operacions i tractaments tèrmics del procés.....	46
5.4.1	Introducció.....	46
5.4.2	Descripció de les operacions.....	46
5.4.2.1	Austenització.....	46
5.4.2.2	Embotició.....	46
5.4.2.3	Tremp.....	47
5.4.2.4	Tall làser.....	47
5.5	Components de la línia de fabricació.....	48
5.5.1	Introducció.....	48
5.5.2	Descripció dels components.....	48
5.5.2.1	Dispensador.....	48
5.5.2.2	Robots.....	48
5.5.2.3	Marcador.....	48
5.5.2.4	Forn.....	49
5.5.2.5	Contenedor de rebutjos.....	49
5.5.2.6	Premsa.....	49
5.5.2.7	Matrius.....	49
5.5.2.8	Contenedor pulmó.....	49
5.5.2.9	Cèl·lula de tall per làser.....	49
5.6	Distribució en planta.....	50
5.6.1	Aspectes a tenir en compte.....	50
5.6.2	Distribució en planta proposada.....	50
5.7	Descripció pas a pas del procés.....	52
5.8	Producció i cicles de treball.....	53

5.9	Seguretat.....	54
5.9.1	Introducció.....	54
5.9.2	Riscs.....	54
5.9.3	Mesures de seguretat i protecció.....	55
5.9.4	Sistemes de seguretat i protecció.....	57
5.9.4.1	Principis bàsics i sistemes de seguretat i protecció generals	57
5.9.4.2	Sistemes de seguretat i protecció per a la premsa.....	59
5.9.4.2.1	Introducció.....	59
5.9.4.2.2	Sistema anticaiguda del capçal	60
5.9.4.2.3	Sistema contra possibles sobrecàrregues	60
5.9.4.2.4	Encuny tancat.....	62
5.9.4.2.5	Pantalla mòbil enclavada	63
5.9.4.2.6	Barrera immaterial fotoelèctrica	63
5.9.4.2.7	Allunya – cossos.....	64
5.9.4.2.8	Comandament a dues mans.....	64
5.9.4.3	Sistemes de seguretat i protecció per al forn	65
5.9.4.4	Sistemes de seguretat i protecció per als robots.....	65
5.9.4.5	Sistemes de seguretat i protecció per al marcadore.....	65
5.9.4.6	Sistemes de seguretat i protecció per a la cèl·lula de tall làser	66
CAPÍTOL 6: ELEMENTS IMPORTANTS DEL PROCÉS.....		67
6.1	Introducció	67
6.2	Forn	68
6.2.1	Introducció.....	68
6.2.2	Funcionament i característiques del forn.....	69
6.3	Premsa	70
6.3.1	Introducció.....	70

6.3.2	Descripció de les alternatives	70
6.3.2.1	Premses mecàniques	70
6.3.2.2	Premses hidràuliques	70
6.3.3	Valoració de les alternatives	74
6.3.4	Selecció de la premsa adequada	74
CAPÍTOL 7: DISSENY DE LA MATRIU		75
7.1	Matriu refrigerada.....	75
7.1.1	Introducció.....	75
7.2	Descripció dels elements	76
7.2.1	Disc	76
7.2.2	Columna.....	76
7.2.3	Trepitjador	77
7.2.4	Placa porta - matriu.....	78
7.2.5	Matriu	79
7.2.6	Circuits de refrigeració	80
7.2.7	Guia	80
7.2.8	Punxó.....	81
7.2.9	Tapa molla	82
7.2.10	Placa porta – punxó	82
7.2.11	Elements normalitzats.....	83
CAPÍTOL 8: PRESSUPOST		84
8.1	Introducció	84
8.2	Detall del cost total del projecte	84
CAPÍTOL 9: MANTENIMENT DE LA MATRIU.....		85
9.1	Introducció	85
9.2	Proves de matriu	86
9.3	Matrius en producció.....	87
9.4	Manteniment general de matrius	88

9.5	Manteniment preventiu de matrius	89
9.6	Manteniment de xoc	90
9.7	Components a revisar a les matrius	91
9.8	Reparació i recanvis	92
9.9	Neteja, lubricació i control	92
9.10	Fitxes de manteniment.....	93
CAPÍTOL 10: ASPECTES AMBIENTALS		94
10.1	Introducció	94
10.2	Aspectes ambientals	95
10.2.1	Aspectes a tenir en compte	95
10.2.2	Aspectes ambientals en condicions normals de treball.....	96
10.2.2.1	Residus no perillosos	96
10.2.2.2	Residus perillosos	96
10.2.2.3	Contaminació acústica	96
10.2.2.4	Consum energètic	96
10.2.2.5	Productes químics.....	96
10.2.3	Aspectes ambientals en condicions d'emergència.....	98
10.2.3.1	Incendis.....	96
10.2.3.2	Abocaments	96
10.3	Impactes ambientals	99
10.3.1	Possibles impactes	99
10.4	Gestió ambiental.....	100
10.4.1	Necessitat de gestió.....	100
10.4.2	Gestió de residus.....	100
10.4.3	Contaminació acústica	101
10.4.4	Consum energètic	101
10.4.5	Productes químics.....	101
10.4.6	Impactes en cas d'emergència	101

CAPÍTOL 11: NORMATIVA APLICABLE.....	102
11.1 Directives, normativa i legislació.....	102
CAPÍTOL 12: CONCLUSIONS	104
12.1 Conclusions sobre el projecte.....	104
12.2 Proposta de millora.....	105
12.2.1 Introducció.....	105
12.2.2 Temps de disponibilitat de les màquines.....	105
12.2.3 Percentatge de rebutjos.....	106
12.2.4 Absentisme per accidentalitat.....	106
CAPÍTOL 13: BIBLIOGRAFIA.....	107
13.1 Referències bibliogràfiques.....	107
13.2 Apunts	107
13.3 Enllaços web.....	108

Resum

En aquest projecte es realitza el disseny d'una matriu d'embotició refrigerada que servirà per a fabricar el reforç muntant B d'un model actual d'automòbil. El procés que es fa servir és el d'estampació en calent i el material a conformar és un aliatge d'acer d'altres prestacions.

Per a la fabricació de la peça, es tenen en compte varis processos, es fa un estudi detallat del material que finalment es conformarà, previ plantejament i valoració de les alternatives, i es fa una tria entre varis tipus de premsa.

Pel que fa al procés de fabricació emprat, es fa una descripció pas a pas d'aquest, una proposta de distribució en planta de la maquinària i es defineixen clarament les operacions i tractaments tèrmics a realitzar, els cicles de treball i la producció diària i tots els sistemes de seguretat que s'han d'instal·lar.

També és part del projecte, i no menys important, fer un estudi detallat dels aspectes ambientals que es generaran i dels impactes que aquests poden suposar.

Finalment, i a mode de reflexió, es treuen conclusions de tot el treball realitzat i es fa una proposta de millora.

Resumen

En este proyecto se realiza el diseño de una matriz de embutición refrigerada que servirá para fabricar el refuerzo montante B de un modelo actual de automóvil. El proceso que se lleva a cabo es el de estampación en caliente y el material a conformar es una aleación de acero de altas prestaciones.

Para la fabricación de la pieza, se tienen en cuenta varios procesos, se realiza un estudio detallado del material a conformar, previo planteamiento y valoración de las alternativas, y se selecciona uno de varios tipos de prensa.

En cuanto al proceso de fabricación llevado a cabo, se hace una descripción paso a paso del mismo, una propuesta de distribución en planta de la maquinaria y se definen claramente las operaciones y tratamientos térmicos a realizar, los ciclos de trabajo y la producción diaria y todos los sistemas de seguridad a instalar.

Es parte del proyecto, y no menos importante, realizar un estudio detallado de los aspectos ambientales que se generarán y de los impactos que éstos pueden suponer.

Finalmente, y a modo de reflexión, se sacan conclusiones de todo el trabajo realizado y se hace una propuesta de mejora.

Abstract

In this project it is carried out the design of a sheet refrigerated mould that will be used to manufacture B-pillar reinforcement for a current model of an automobile. It is used a hot stamping process and the material to be stamped is a high performance steel alloy.

For the production of the piece, several processes are taken into account, it is carried out a detailed study of the material that will be finally used to, after doing an approach and assessment of the alternatives. Then, it will be made a choice between several types of press.

In connection to the manufacturing process used, it is made a description of the same step by step, a proposal for the distribution in plant of the machinery and they are clearly defined the thermal treatments and the operations to perform, the daily production and the work cycles, and all of the security systems that should be installed.

It is also part of the project, and not least important, to make a detailed study of the environmental aspects that will happen and the impacts that these aspects can generate.

Finally, they are listed some conclusions reached about the work done and it is made an improvement proposal.

Agraïments

La realització d'aquest projecte no hagués sigut possible sense la col·laboració de moltes persones que m'han ofert la seva ajuda, els seus coneixements i el seu recolzament incondicional. Vull agrair a totes elles el que han fet per mi i per a que tot aquest treball sortís endavant de la millor manera possible.

Resto especialment agraït al meu director de projecte, el Sr. Miquel Serra Gasol, per donar-me la oportunitat de realitzar aquest treball sense dubtar, en cap moment, de prendre-hi part en la direcció del mateix. Perquè m'ha ajudat i recolzat en tot moment, corregint minuciosament la feina realitzada i ajudant-me a millorar-la. Perquè gràcies als seus consells, comentaris, direccions, suggeriments i correccions he pogut elaborar una adequada memòria de tot el treball realitzat. I, sobretot, perquè sempre ha estat molt atent a totes les meves consultes dins i fora del seu despatx. Gràcies a la seva qualitat humana.

Aprofito també per a mostrar el meu agraïment a tots els professors que, indirectament, han aportat una petita part en aquest projecte pel que fa als meus coneixements adquirits i, especialment, al Sr. Martí Llorens per la seva gran ajuda i qualitat humana mostrada en moments difícils. La gran professionalitat d'alguns d'ells m'han fet comprendre una mica millor el significat del meu pas per aquesta escola.

Pel seu especial recolzament, la seva ajuda en moltes ocasions, per tots els moments que hem passat junts dins i fora de l'escola, per tantes hores aprofitades i desaprovechades dins del "búnker" i per totes les converses mantingudes i els bons moments d'amistat i companyonia, vull expressar el meu agraïment a en David i, també, a tots aquells companys que, sense voler, han fet que m'endugui un bon record del meu pas per aquesta escola.

Vull expressar també el meu agraïment a la meva parella, que en tantes ocasions m'ha ajudat amb la seva companyia i el seu recolzament moral i sentimental. La seva presència en aquests últims anys de la meva carrera m'ha aportat molta estabilitat i una dosi d'energia extra per a realitzar l'últim "sprint".

Tot seguit, vull expressar el meu agraïment a la meva família, especialment als meus pares i a la meva àvia, pel seu afecte, comprensió i recolzament incondicional en dosis extraordinàriament elevades. Tot i les dificultats en certs moments, tots ells han aconseguit que continués avançant cap al meu objectiu .

I, finalment, crec que mai trobaré la forma d'agrair una vida plena de sacrificis, esforços i afecte al meu pare, a qui admiro per la seva constància i la seva comprensió i confiança mostrada envers a mi. M'agradaria deixar constància que l'objectiu aconseguit és també seu i que la força que m'ha ajudat a aconseguir-lo ha sigut el seu gran recolzament.

A totes aquelles persones que m'han ajudat a aconseguir aquest objectiu, inici d'un camí que espero que sigui llarg i interessant,

Gràcies.

CAPÍTOL 1: DEFINICIÓ DEL PROJECTE

1.1 Objecte

L'objectiu principal d'aquest projecte és dissenyar una matriu d'embotició capaç de fabricar el *reforç muntant B* d'un automòbil actual, en un procés de producció en sèrie, de la manera més òptima, que compleixi tots els requisits i especificacions exigides pel client i que pugui tenir una sortida real al mercat.

El muntant B juga un paper molt important pel que fa a la protecció contra impactes laterals. És per això que la deformació que pateix l'habitacle d'un vehicle durant aquest tipus d'impactes depèn, en gran part, de les característiques d'aquesta peça i de les seves propietats mecàniques.

Per a complir amb les exigències sol·licitades es tindrà en compte tant el material de la peça, que serà escollit en funció de les seves prestacions i de la seva facilitat de fabricació, com el procés de fabricació a emprar.

FIGURA 1: Matriu d'embotició refrigerada i reforç muntant B

1.2 Abast

L'abast d'aquest projecte es centra en el disseny d'una matriu d'embotició capaç de fabricar el *reforç muntant B* d'un automòbil. Formen part d'aquest disseny i, per tant, de l'abast d'aquest projecte els punts que es detallen a continuació:

- Estudi de la peça a fabricar.
- Estudi del material a conformar.
- Plantejament dels possibles processos de fabricació.
- Disseny del procés escollit, en aquest cas, el d' *Estampació en Calent*.
- Descripció de tots els utilatges i màquines que intervenen en el procés.
- Descripció del manteniment a dur a terme.
- Pressupost de la matriu.
- Anàlisi dels aspectes ambientals.
- Menció de la normativa aplicada.

CAPÍTOL 2: ESPECIFICACIONS BÀSIQUES

2.1 Descripció de la peça

2.1.1 Geometria i dimensions

La peça a fabricar es muntarà, posteriorment, en un model determinat d'automòbil i, per tant, tindrà una geometria i unes dimensions molt definides que responen a un disseny prèviament realitzat i es representen en el seu plànol corresponent. D'altra banda, el grossor que haurà de tenir serà de 1,7 mm.

FIGURA 2 : Vistes del reforç muntant B

2.1.2 Propietats mecàniques

Tal com s'ha esmentat anteriorment, el muntant B esdevé una peça molt important dins de la seguretat passiva de l'automòbil. La seva funció és protegir als ocupants del vehicle contra un possible impacte lateral i, al respecte, hi té certa responsabilitat. Per aquest motiu, s'exigeixen uns mínims de resistència a la tracció i les especificacions mecàniques que es demanen són les següents:

- *Límit Elàstic (A) = Entre 900 i 950 MPa*
- *Resistència Màxima (B) = Entre 1200 i 1500 MPa*
- *Allargament = Entre 2% i 10 %*

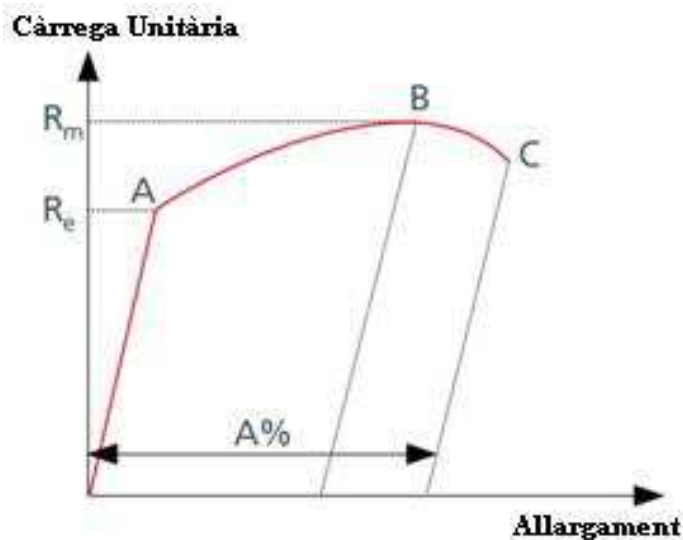

FIGURA 3 : Corba de tracció

2.1.3 Acabat superficial

No tenim cap requeriment al respecte de l'acabat superficial (rugositat) de la peça i el seu aspecte. Aquesta forma part de l'estructura interna de la carrosseria de l'automòbil i el que realment ens interessa són les seves propietats mecàniques, ja definides a l'apartat anterior. Es demana, això sí, la inexistència de certes imperfeccions a la xapa un cop acabada la peça.

CAPÍTOL 3: ANTECEDENTS

3.1 Introducció

Durant les últimes dècades, els automòbils han experimentat una gran evolució en tot tipus de prestacions però és, sense cap mena de dubte, en l'aspecte de la seguretat on s'observa un canvi significatiu.

L'evolució de l'automòbil ha portat, amb si mateixa, una nova cultura de la seguretat i, poc a poc, ha anat canviant la mentalitat amb la que es jutgen actualment les característiques dels vehicles. La rigidesa amb la que es fabricaven els automòbils d'abans s'ha anat substituint per materials i configuracions estructurals que absorbeixen més energia en l'impacte, pel simple fet d'adquirir certa deformació. S'ha demostrat científicament que aquesta deformació en la carrosseria dels automòbils, a l'hora d'impactar frontalment, afecta positivament en el nombre víctimes i lesions en els ocupants dels vehicles i, de fet, un gran nombre d'estadístiques ho corroboren.

No és així, però, quan parlem d'un impacte lateral, on una deformació excessiva dels elements estructurals del vehicle, pot provocar danys personals irreversibles i és per això que, en aquests casos, es busca una rigidesa molt elevada. És aquí on, el muntant B del vehicle, hi juga un paper molt important.

FIGURA 4 : "Crash test" frontal y lateral

3.2 Fabricació en fred

Fins fa relativament poc, la fabricació del reforç muntant B dels automòbils es feia mitjançant un procés de conformació en fred, amb el qual s'aconseguien tensions de ruptura a la peça de fins a 800 MPa. La necessitat d'aconseguir una major rigidesa, portava als fabricants a haver de fabricar dues peces: *reforç muntant B extern* i *reforç muntant B intern*.

FIGURA 5 : Reforç muntant B intern

Aquesta solució presentava certa eficàcia però també, al mateix temps, una sèrie d'inconvenients, com per exemple:

- **COSTOS DE FABRICACIÓ:** La necessitat d'una major aportació de material i un augment en el nombre d'operacions i màquines (nombre de matrius, cèl·lules de soldadura, etc.) per a la fabricació d'aquesta doble peça, incrementaven considerablement els costos de fabricació. A més a més, conformar el material de la peça en fred comportava haver de tenir una premsa de més tonatge (capaç d'exercir una pressió sobre la peça de 800 MPa) i una matriu d'una major duresa.
- **AUGMENT DE PES I CONSUM DE COMBUSTIBLE:** L'augment del pes (fins a 4 kg) provocat per aquesta doble peça suposava una penalització en el consum de combustible i conseqüent contaminació dels automòbils. Cada cop més, els fabricants automobilístics busquen incorporar, als vehicles nous, motors menys potents amb l'objectiu de reduir el consum de combustible i, d'aquesta manera, contaminar menys. És per això que existeix la necessitat de contrarestar aquesta manca de potència reduint el pes d'alguns elements mantenint, així, les mateixes prestacions.

3.3 Estampació en calent

Actualment es fa servir el procés d'estampació en calent per a la fabricació del reforç muntant B dels vehicles i d'altres peces de gran sol·licitació mecànica. La introducció d'aquest procés de conformació ha permès fabricar un reforç muntant B d'una "única peça" i millorar les seves propietats mecàniques.

FIGURA 6 : Reforç muntant B estampat en calent

Aquest canvi en la fabricació d'aquest element ha aportat una sèrie de millores tant pel que fa al procés de fabricació com en l'automòbil en si:

- REDUCCIÓ DE PES: Fins a 4 kg. A més a més, si tenim en compte que aquest procés s'utilitza per a fabricar altres peces de l'automòbil, aquesta substancial reducció de pes permet als fabricants instal·lar motors més petits i menys contaminants mantenint, com ja s'ha esmentat anteriorment, les prestacions dels vehicles.

FIGURA 7 : Biga para-cops, reforç de porta i muntant motor

- **REDUCCIÓ DELS COSTOS DE FABRICACIÓ:** Cal considerar que, degut a la fabricació d'una única peça, s'ha aconseguit una reducció del consum de material i una disminució de la maquinària a emprar i del nombre d'operacions a realitzar, així com de la mà d'obra.
- **REDUCCIÓ DEL TONATGE DE LA PREMSA:** Una reducció de la força que cal aplicar a la peça a l'hora de conformar-la en calent permet instal·lar premses de menys tonatge (300 Tn). Aquesta millora comporta amb si mateixa una disminució pel que fa a la inversió econòmica en maquinària i el seu manteniment.
- **MILLORA DE LES PROPIETATS MECÀNIQUES DE LA PEÇA:** La principal millora que aporta aquest procés, i la causant de la seva implantació, és la millora de les propietats mecàniques de la peça final. Anteriorment, amb el procés d'estampació en fred, s'aconseguia un conjunt reforç muntant B amb un límit de ruptura de 800 MPa, mentre que, actualment, amb el procés d'estampació en calent s'assoleixen valors de límit de ruptura a la peça final de fins a 1500 MPa, gairebé el doble.

Finalment, i com a únic inconvenient a tenir en compte, caldria esmentar la dificultat que presenten aquest tipus de peces a l'hora de ser reparades. Les altes propietats mecàniques que presenten després del procés d'estampació en calent fa que certes operacions de reparació, així com l'estiratge, el repàs de xapa, el tall i el desgrapatge i les soldadures, esdevinguin un pèl farragoses i precisin d'una maquinària més potent i específica.

CAPÍTOL 4: ESTUDI DEL MATERIAL

4.1 Introducció

La seguretat i la reducció de pes, són dues de les principals demandes actuals del sector de l'automoció. Un inevitable augment dels sistemes de seguretat en els automòbils actuals ha portat, amb si mateix, una penalització important que es tradueix en un augment notable del pes i del consum de combustible. És per això que ambdós conceptes, tant la seguretat com la reducció de pes, s'han convertit en una necessitat, ja sigui per reduir els accidents mortals a les carreteres o per a augmentar la eficiència energètica i repercutir, d'aquesta manera, amb una notable disminució de la contaminació.

La introducció de nous materials a les carrosseries dels vehicles es presenta com una alternativa per donar resposta a aquestes exigències, fins a l'extrem en que la quantitat de components d'acer d'*alta (HSS)* i *ultra - alta resistència (UHSS)* està experimentant un creixement important en els models de tots els fabricants. Alguns d'aquests components són:

- *Bigues para - cops davantera i posterior*
- *Reforç de porta (Barra anti-intrusió)*
- *Reforç muntants de motor*
- *Reforç muntants A i B*

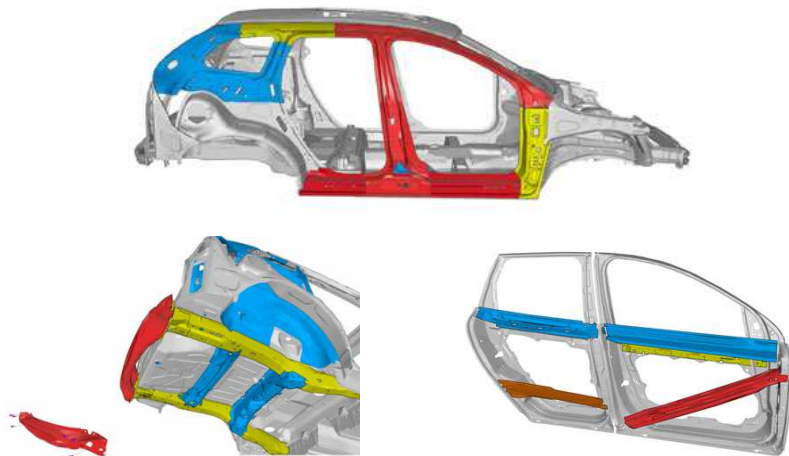

FIGURA 8 : Muntants A i B, biga para – cops posterior i reforç de porta

4.2 Classificació dels acers a l'automoció

A la indústria de l'automòbil, podem classificar els acers de la següent manera:

➤ ACERS DE BAIXA RESISTÈNCIA (LSS)

Límit Elàstic < 210 MPa

Límit de Ruptura < 270 MPa

➤ ACERS D'ALTA RESISTÈNCIA (HSS)

Límit Elàstic = 210 – 550 MPa

Límit de Ruptura = 270 – 700 MPa

➤ ACERS D' ULTRA - ALTA RESISTÈNCIA (UHSS)

Límit Elàstic > 550 MPa

Límit de Ruptura > 700 MPa.

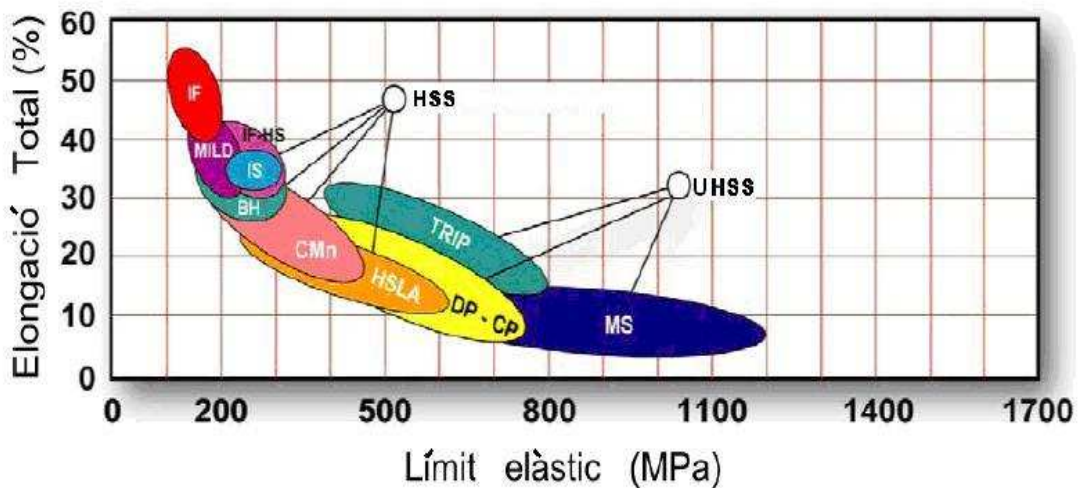

FIGURA 9 : Classificació dels acers més utilitzats a l'automoció segons el diagrama Tensió - Deformació (IF: Acers d'Intersticial Lliure; MILD: Acers Lleugers; CMn: Acers al Carboni - Manganès; BH: Acers Capaçs d'Endurir-se al Forn; IF-HS: Acers d'Intersticial Lliure de Gran Resistència a Tracció; HSLA: Acers de Gran Resistència No Aliats; DP: Acers de Doble Fase; TRIP: Acers de Transformació Induïda Plàsticament; MS: Acers Martensítics)

4.3 Acers HSS i UHSS

La principal diferència entre els acers HSS i els UHSS és la seva microestructura. Els acers HSS són monofàsics i d'estructura ferrítica mentre que els UHSS són de múltiples fases i poden contenir *ferrita*, *martensita*, *bainita* i, fins i tot, *austenita* retinguda en quantitats suficients com per a produir, en el material, diferents propietats mecàniques. Determinats tipus d'acers UHSS tenen més capacitat d'enduriment i, de la mateixa manera, unes propietats *resistència – ductilitat* més grans que els acers HSS.

Tot seguit, a la taula següent, es mostren diferents acers UHSS amb els seu *límit elàstic*, *límit de ruptura* i *elongació* :

Acer	Límit elàstic [MPa]	Límit de ruptura [MPa]	Elongació [%]
HSLA 350 / 450	350	450	23 – 27
DP 300 / 500	300	500	30 – 34
DP 350 / 600	350	600	24 – 30
TRIP 450 / 800	450	800	26 – 32
DP 500 / 800	500	800	14 – 20
CP 700 / 800	700	800	10 – 15
DP 700 / 1000	700	1000	12 – 17
MS 1250 / 1520	1250	1520	4 – 6

TAULA 1 : Límit elàstic, límit de ruptura i elongació d'acers UHSS

4.4 Metal·lúrgia dels acers UHSS

La fabricació dels acers UHSS és una mica més complexa que la dels acers HSS o convencionals. El control en la fabricació ha de ser major ja que, principalment, es basa en el percentatge de les diferents fases presents. Dins d'aquesta classificació podem trobar els següents acers:

- **ACERS DE DOBLE FASE (DP):** Aquests acers posseeixen una matriu ferrítica amb illots de martensita. Es poden obtenir alts valors de resistència segons la quantitat de martensita present. Aquests acers són fabricats sota un alt control de refredament de l'austenita per a, posteriorment, transformar aquesta en martensita tot i que, depenent del procés de fabricació, poden millorar per l'aparició de bainita. El recuit al que està sotmès és clau en aquests tipus d'acers ja que d'allí s'obté la fase més dura.

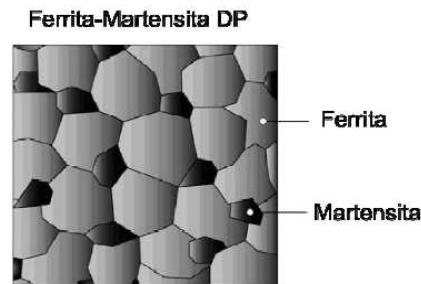

FIGURA 10 : Microestructura acer DP

A la *figura 11*, es mostra el rang de valors de resistència que posseeix, en comparació amb el seu percentatge d'elongació. L'efecte de l'enduriment incrementa el valor del límit elàstic amb una elevada temperatura d'envelliment. En els acers DP, elements com el Manganès (Mn), el Crom (Cr), el Molibdè (Mb), el Vanadi (V) i el Níquel (Ni), ajuden a la formació de martensita.

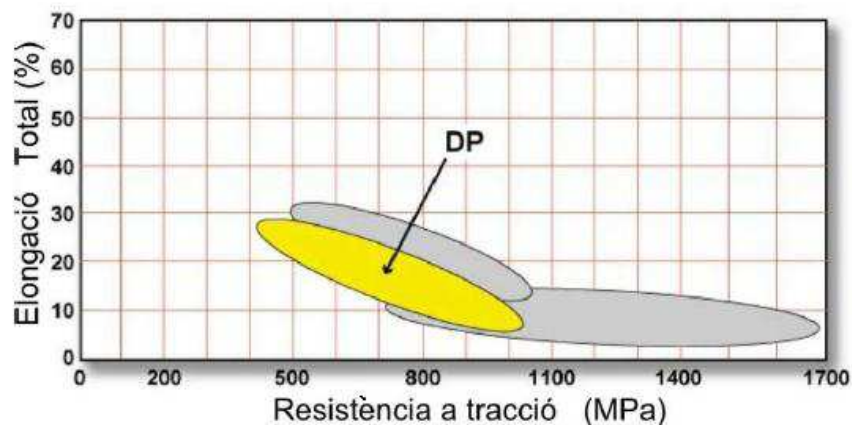

FIGURA 11 : Diagrama Tensió - Deformació acers DP

Aquesta doble capacitat permet als materials tenir una molt bona conformabilitat, ja que coexisteixen una fase tova (ferrita) amb una dura (martensita). El procés d'enduriment per coccio dona a aquests materials d'una major resistència com a conseqüència de l'aparició de compostos intermetàl·lics.

- **ACERS DE TRANSFORMACIÓ INDUÏDA PLÀSTICAMENT (TRIP):** Tal com es pot veure a la *figura 12*, la microestructura dels acers TRIP és una formació de diferents fases on la ferrita i la bainita són les que formen la matriu. Les fases bainítics i martensítics són les encarregades de donar-li una alta resistència al material. Aquests acers posseeixen una quantitat mínima d'un 5% d'austenita retenguda.

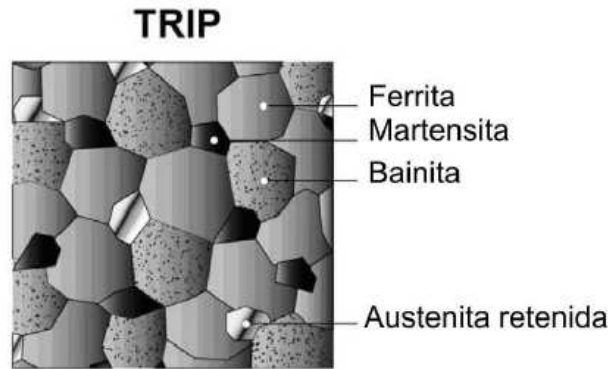

FIGURA 12 : Microestructura acer TRIP

Durant la deformació, l'aparició d'una fase dura al voltant de la ferrita crea un enduriment per deformació tal com s'ha observat en els acers DP. Tot i així, en els acers TRIP, l'austenita retenguda també es transforma progressivament en martensita amb l'augment de la tensió, la qual cosa fa que augmenti encara més la duresa, aconseguint nivells més alts que en els acers DP. En els acers TRIP també hi intervé la velocitat de deformació, que esdevé un factor molt important per a les propietats que, posteriorment, afecten a la resistència a l'impacte.

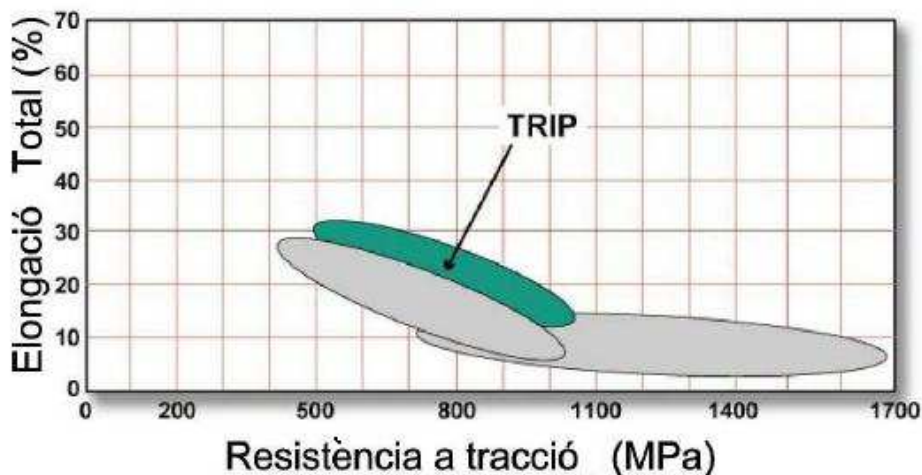

FIGURA 13 : Diagrama Tensió - Deformació acers TRIP

El nivell d'austenita retenguda que es transforma en martensita depèn del contingut de carboni. Com més alt és el contingut de carboni més estable és l'austenita retenguda i, conseqüentment, es transforma amb nivells d'esforços més grans. Aquesta és la causa de que aquest material tingui una excel·lent capacitat per a l'absorció dels impactes, que va augmentant conforme augmenta la deformació.

- **ACERS DE FASE COMPLEXA (CP):** Aquests acers ofereixen una alta resistència a la tracció. La microestructura està formada per petites quantitats de martensita, austenita retinguda i perlita, en una matriu de ferrita i bainita. A causa d'una recristal·lització o per l'acció de microaliants, es produeix un gra extremadament fi. En comparació amb els acers DP, els acers CP tenen un major Límit Elàstic amb la mateixa Tensió de Ruptura (800 MPa). Aquests acers també tenen una gran capacitat d'absorció a l'impacte i, també, de deformació residual.

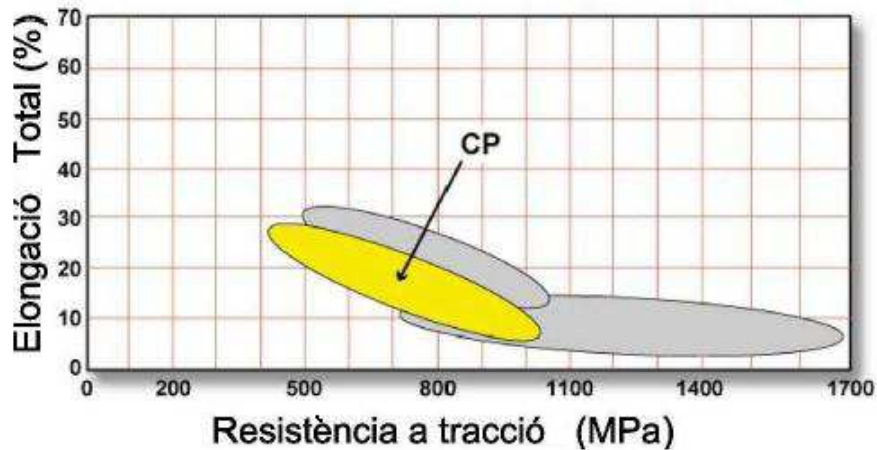

FIGURA 14 : Diagrama Tensió - Deformació acers CP

- **ACERS MARTENSÍTIQUES (MS):** En aquests acers es transforma la majoria de la matriu en martensita durant el procés de *trempe*, obtenint petites quantitats de ferrita i bainita. Són els que major resistència mecànica ofereixen, adquirint valors de fins a 1700 MPa. És habitual sotmetre'ls a un post - escalfament per a reduir la seva fragilitat i augmentar la seva conformabilitat ja que, d'aquesta manera, també s'augmenta la seva ductilitat. En aquests acers, el carboni és el causant de l'augment de la resistència mecànica tot i que alguns elements, com per exemple el Manganès (Mn), el Silici (Si), el Crom (Cr), etc. també poden augmentar aquesta característica. La fabricació és similar a la dels acers CP però certs ajustos en la composició química fan que, posteriorment, hi aparegui menys austenita retinguda i s'hi formin precipitats.

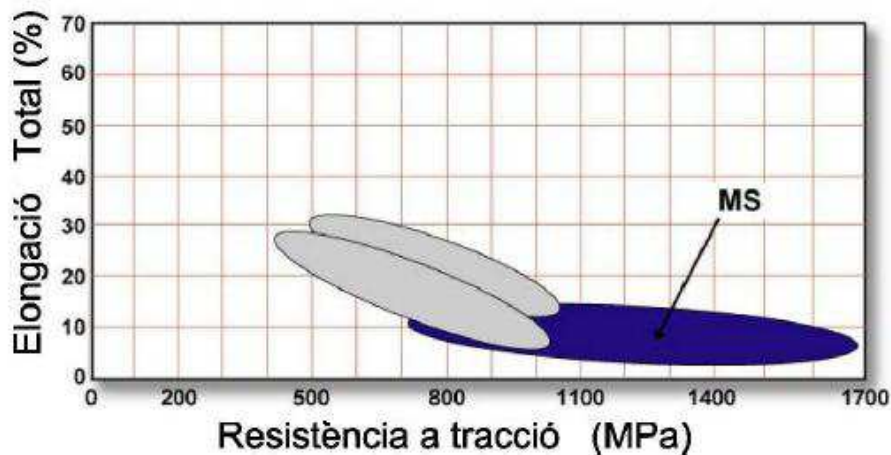

FIGURA 15 : Diagrama Tensió - Deformació acers MS

- **ACERS FERRÍTICS – BAINÍTICS (FB):** Aquests acers tenen una gran capacitat d'elongació. La seva microestructura és de tipus ferrítica i bainítica. La bainita i la morfologia de gra fi són les encarregades de donar al material una major resistència mecànica. L'avantatge que presenta aquest acer respecte als altres és la seva gran capacitat per a la conformació de vores. També té una bona soldabilitat i una alta resistència a la fatiga.

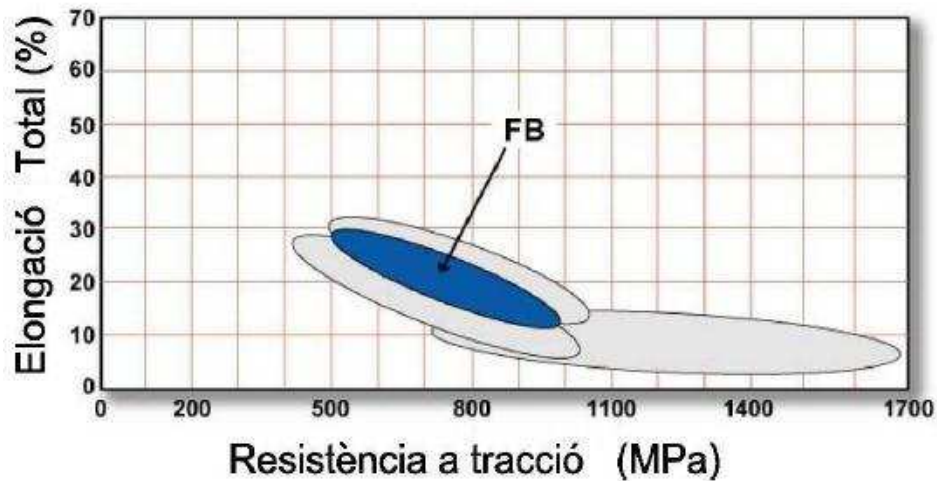

FIGURA 16 : Diagrama Tensió - Deformació acers FB

- **ACERS D'APARELLAMENT INDUÏT PLÀSTICAMENT (TWIP):** La seva gran característica és que són acers amb un alt contingut de Manganès (Mn), la qual cosa fa que siguin austenítics a temperatura ambient. Aquests acers tenen una capacitat per a deformar-se molt elevada gràcies a l'efecte "twinning", que es basa en l'aparellament dels grans que actuen com si d'una multitud de vores de gra es tractés. Aquest efecte permet, al material, combinar una alta resistència amb una alta conformabilitat. Alguns dels elements aliants són l'Alumini (Al) i el Silici (Si) juntament amb el Carboni (C) i el Nitrogen (Ni). Un dels avantatges d'aquests acers és la seva gran capacitat per mantenir les seves propietats a temperatures criogèniques.

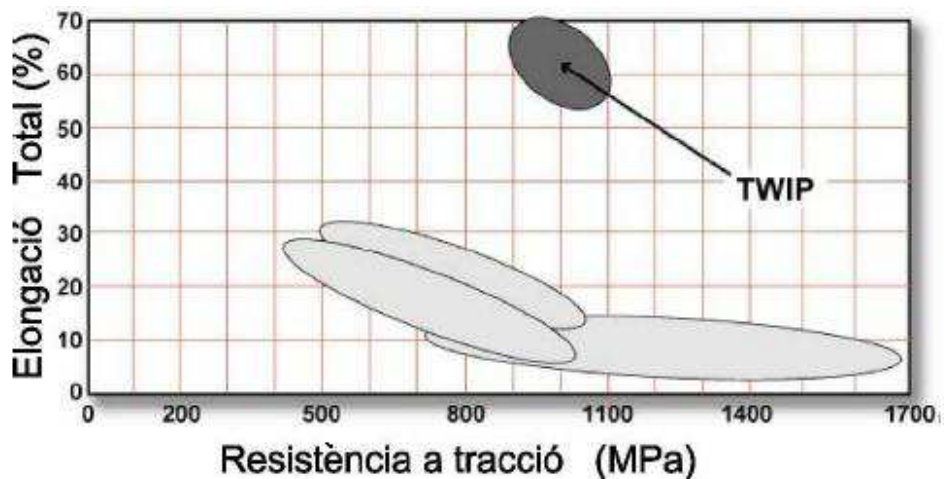

FIGURA 17 : Diagrama Tensió – Deformació acers TWIP

FIGURA 18 : Mostres d'acer TWIP a diferents graus de deformació (0,5 % i 78 %)

4.5 Conformabilitat dels acers UHSS

La major virtut dels acers UHSS, el seu elevat límit elàstic, porta associat un important inconvenient per al seu ús extensiu en diferents peces del sector de l'automoció i, fins i tot, impedeix que aquests acers s'estableixin exitosament en altres sectors industrials on les excepcionals propietats d'aquests materials permetrien optimitzar paràmetres tant rellevants com és la relació resistència - pes. L'elevada resistència d'aquests materials implica majors pressions i, en general, dificulta encara més les etapes de conformat, la qual cosa es tradueix en un desgast molt més acusat dels útils de conformat i, fins i tot, la seva ruptura prematura.

Un exemple el tenim en els diferents radis de curvatura mínims que es necessiten per a conformar alguns d'aquests acers. Aquest radi decreix com més alta és l'elongació del material:

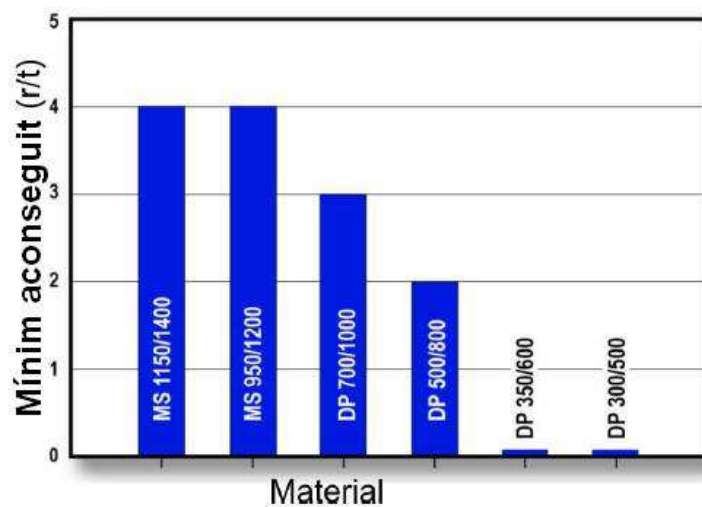

FIGURA 19 : Radi mínim de curvatura per a alguns acers UHSS

Aquest i d'altres inconvenients, així com la indesitjada recuperació elàstica de les peces conformades (*springback*) o els problemes de soldabilitat, exigeixen operacions de conformat complexes i constitueixen un dels actuals reptes del sector de l'automoció.

La estampació en calent s'estableix com una solució a aquesta problemàtica permetent la conformació, fins i tot, d'acers martensítics amb relativa facilitat, evitant la recuperació elàstica després de la estampació i millorant en gran mesura les propietats mecàniques d'aquests acers.

4.6 Material a conformar

4.6.1 Introducció

Per a complir amb les exigències sol·licitades per a la peça a fabricar, es farà servir un acer martensític (MS). L'elevat límit elàstic i la resistència màxima que és capaç d'assolir aquest acer, fa que sigui la opció més lògica a tenir en compte.

El material amb el que es treballarà serà l' *Usibor 1500 P* (acer *22MnB5* segons la normativa europea *EN 10083-3:2006*), subministrat per la empresa *Arcelor*, el qual ofereix una molt bona resistència a l' impacte i a la fatiga després del tremp dut a terme durant el procés d'embotició.

4.6.2 Anàlisi químic i superficial

L' *Usibor 1500 P* és un acer al Carboni – Manganès microaliat amb Bor i la seva composició química és la següent:

Elements	Fe	C	Mn	P	S	Si	Al	Ni	Cr	Cu	Ti	B	N
% en pes	98,4	0,227	1,158	0,019	0,004	0,246	0,04	0,02	0,183	0,008	0,034	0,003	0,005

TAULA 2 : Composició química de l' *Usibor 1500 P*

Els efectes que provoca el Manganès (Mn) sobre aquest acer són varis:

- Neutralitza el Sofre (S), formant Sulfur de Manganès i produint un tractament de globularització.
- Actua com a desoxidant absorbint l'oxigen contingut dins la massa de l'acer fos, evitant, d'aquesta manera, la formació de bombolles mentre es desprenen els gasos en el procés de solidificació de l'acer i optimitzant la eficiència del Bor.
- Incrementa la resistència a la tracció de l'acer i eleva el seu límit elàstic.
- Els acers austenítics al Manganès adquireixen una resistència al desgast deu vegades major a la dels acers convencionals de la mateixa resistència mecànica.

El Bor (B) juga el paper més important, tot i el seu baix percentatge, augmentant notablement la trempabilitat de l'acer i retardant l'aparició d'austenita permetent, abans, la de la martensita.

El Titani (Ti), ja sigui com a desoxidant, desnitrurant o descarburant, actua com a netejador i protegeix el Bor (B).

L'Alumini (Al) i el Silici (Si) es presenten en forma de recobriment. Aquest recobriment té un gruix d'entre 23 μm i 32 μm i està format, abans del tractament tèrmic, per una capa de difusió aliada de *Fe - Al - Si* i una altra capa d' *Al - Si*. Un cop la peça surt del forn, el recobriment queda format per una sola capa aliada d' *Al - Fe - Si*.

FIGURA 20 : Aspecte del recobriment després de l'estampació en calent

El Silici (Si), en els acers, forma una capa d'òxid en contacte amb l'aire sec. En aquesta capa es pot arribar a acumular una quantitat de Silici (Si) de fins a deu vegades superior el contingut que inicialment tenia l'acer i, d'aquesta manera, protegir-lo de la seva oxidació en calent i dels àcids.

L'Alumini (Al) ajuda a protegir l'acer de la oxidació i la descarburació durant el tractament tèrmic i incrementar la resistència a una possible corrosió causada per la pintura.

El Crom (Cr) juga un paper molt important pel que fa a la resistència a la corrosió i el Níquel (Ni) és l'encarregat de promoure el canvi de l'estructura de l'acer provocant, d'aquesta manera, una millora de la soldabilitat i, sobretot, de la ductilitat del mateix.

Finalment, pel que fa a la estructura metal·lúrgica del material, abans del procés d'estampació l' Usibor 1500 P presenta una distribució homogènia de grans de perlita sobre una matriu ferrítica mentre que, després del procés, presenta una estructura totalment martensítica.

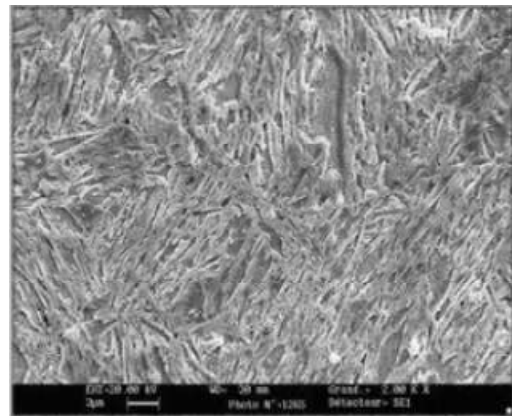
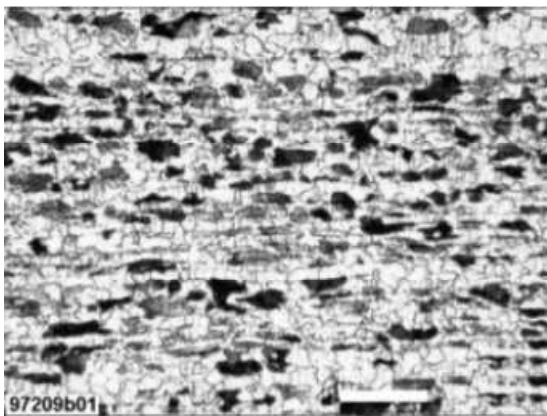

FIGURA 21 : Aspecte del recobriment abans i després de l'estampació en calent

4.6.3 Anàlisi segons el Diagrama de Fases Ferro – Carbur de Ferro

Segons el Diagrama de Fases Ferro – Carbur de Ferro (Fe – Fe₃C), l'Usibor 1500 P conté varies fases sòlides:

- FERRITA α : Solució sòlida intersticial de Carboni dins la xarxa cristal·lina del Ferro α (BCC) a temperatures inferiors a 768° C. La solubilitat del Carboni dins la Ferrita α és molt baixa (menys d'un 0,008 % a Temperatura ambient i fins a un 0,0218 % a 727° C) i, per això, la Ferrita es considera pràcticament com Ferro α pur. El seu baix contingut en Carboni fa que sigui el constituent de menys duresa (90 HB). Té una resistència màxima a la ruptura de 300 MPa, aproximadament, i una plasticitat elevada (Al = 40%).

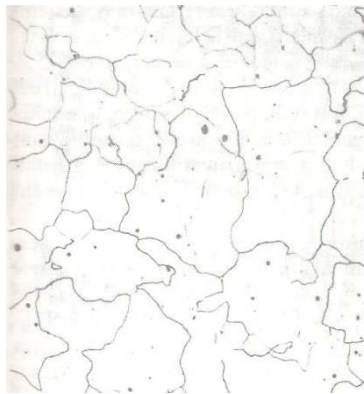

FIGURA 22 : Fotomicrografia de la Ferrita α (x 90)

- CEMENTITA : Compost intermetàl·lic, dins la varietat al·lotròpica del Ferro β , l'enllaç predominant del qual és el “no metàl·lic”. És fràgil i suposa el constituent més dur dels acers (68HRc). El seu contingut en Carboni és d'un 6,67 % i es manté pràcticament estable entre els 768° C i els 910° C.

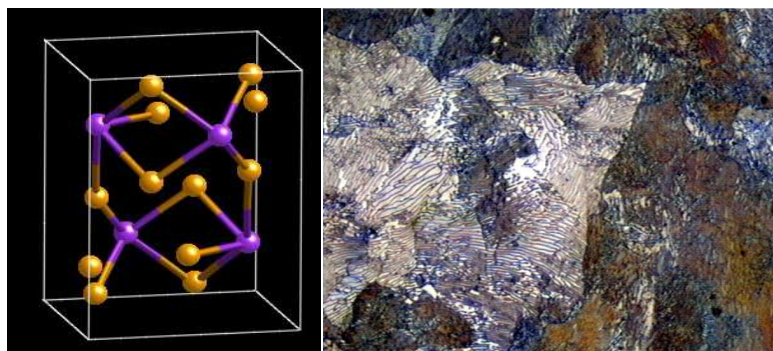

FIGURA 23 : Estructura i fotomicrografia de la Cementita (x 400)

- AUSTENITA : Solució sòlida intersticial de Carboni dins la xarxa cristal·lina del Ferro γ (FCC) a temperatures que oscil·len entre els 900° C i els 1400° C. La solubilitat màxima del Carboni dins l'Austenita és, aproximadament, d'un 2,0 %. L'Austenita és tova (300 HB), dúctil ($R_m = 105$ MPa) i d'una plasticitat elevada ($A1 = 60$ %). Constitueix el compost més dens.

FIGURA 24 : Fotomicrografia de l'Austenita (x 325)

- FERRITA δ : Solució sòlida intersticial de Carboni dins la xarxa cristal·lina del Ferro δ (BCC), a temperatures superiors a 1539° C. La seva estructura (BCC), tot i ser igual que la de la Ferrita α , té una constant de xarxa més gran. La solubilitat màxima del Carboni, en estat sòlid, dins la Ferrita δ és d'un 0,009 %.

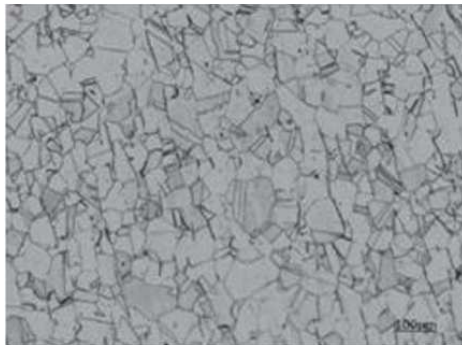

FIGURA 25 : Fotomicrografia la Ferrita δ (fase fosca allargada) (x 100)

Pel que fa a la classificació de l' Usibor 1500 P dins dels acers, segons el seu contingut en Carboni, podem dir que es tracta d'un acer *hipoeutectoide* (menys d'un 0,8 % de Carboni). La seva reacció eutèctica es produeix a 723° C i, just per sota d'aquesta temperatura, l' Austenita (amb un 0,8 % de Carboni) passa a ser Ferrita α (amb un 0,02 % de Carboni) i Cementita (amb un 6,67 % de Carboni).

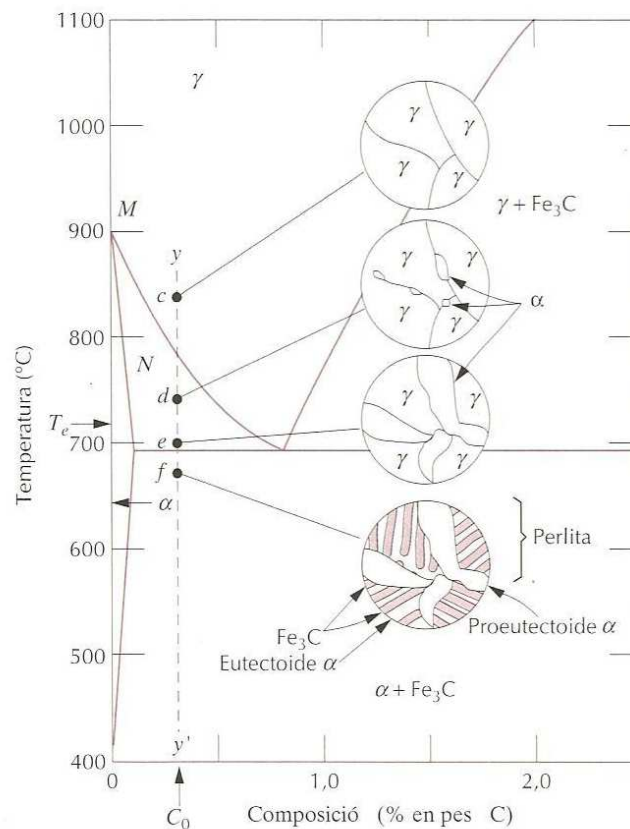

FIGURA 26 : Diagrama esquemàtic de fases Ferro – Carbur de Ferro d'un acer hipoeuctoide

Tal com es mostra a la figura anterior, diagrama molt semblant al de l' Usibor 1500 P, el refredament d'aquest acer està representat en el descens per la línia yy':

- PUNT *c* : Microestructura formada completament de grans de fase γ (Austenita). En el cas de l' Usibor 1500 P, la temperatura seria d'uns 850° C.
- PUNT *d* : Regió bifàsica α + γ. Els grans d'Austenita i la Ferrita dels límits de gra disminueix.
- PUNT *e* : Refredant des del punt *d* al punt *e*, molt proper a l'eutectoide però dins de la fase α + γ (Ferrita + Austenita, respectivament), s'aprecia un increment de fase α. Aproximadament, el contingut en carboni de la fase α és de 0,2 % i el de la fase γ és de 0,8 %.
- PUNT *f* : Baixant la temperatura fins al punt *f*, just per sota de l'eutectoide (723° C), tota la fase γ es transforma en Perlita. La fase α, existent en el punt *e*, pràcticament no varia al creuar la Temperatura eutectoide, sinó que roman com a matriu ferrítica al voltant de la Perlita. D'aquesta manera, la Ferrita de la Perlita s'anomena *eutectoide* i la Ferrita formada abans de la Temperatura eutectoide s'anomena *proeutectoide*.

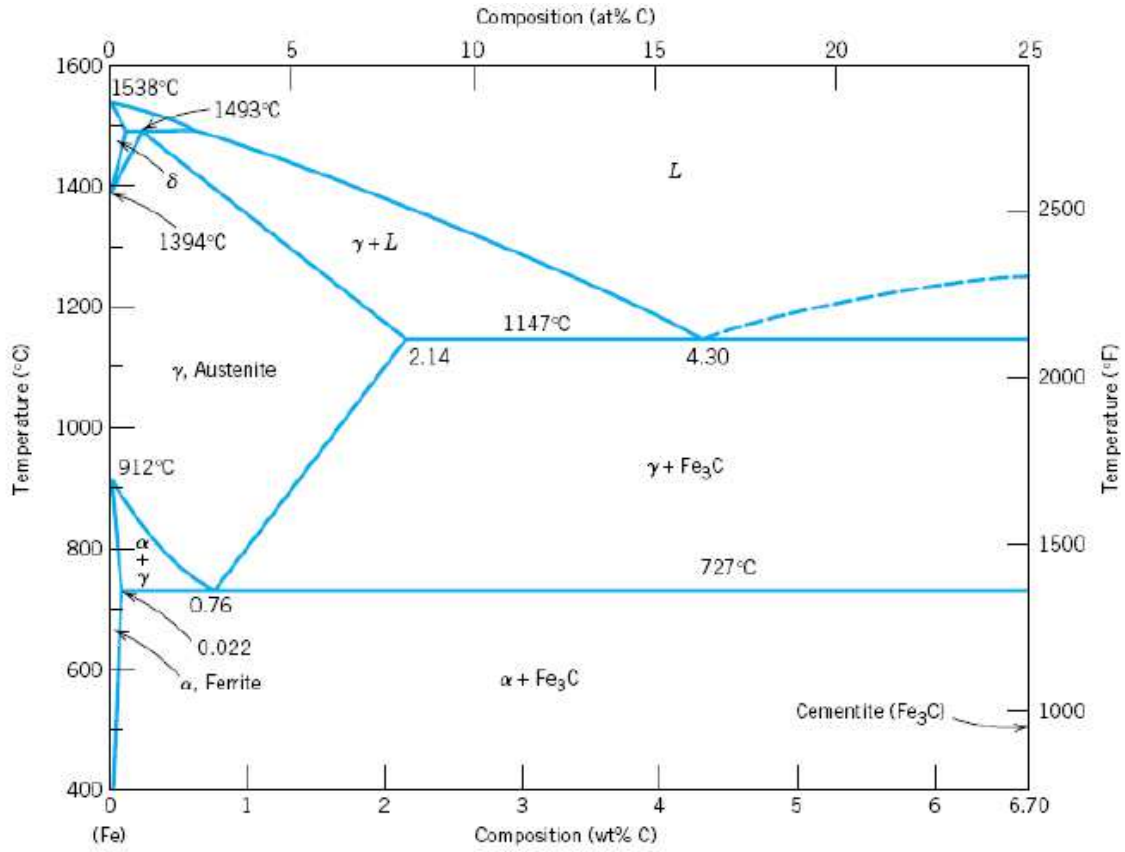

FIGURA 27 : Diagrama de fases Ferro – Carbur de Ferro de l'Usibor 1500 P

4.6.4 Característiques mecàniques

4.6.4.1 Introducció

L' Usibor 1500 P és un acer destinat a la fabricació de peces estructurals i de seguretat de l'automòbil gràcies a les elevades prestacions mecàniques que presenta després de l'estampació en calent.

En aquest apartat es fa un estudi de les característiques mecàniques més importants. Abans, però, i degut al tipus d'estructura que esdevé en aquest acer després del tremp, s'explicarà breument què és la martensita i les seves característiques.

Cal remarcar que les dades obtingudes en aquest apartat han sigut extretes de la pàgina web del proveïdor, doncs la realització dels assaigs corresponents no formen part de l'abast d'aquest projecte.

4.6.4.2 Martensita

El refredament ràpid (tremp), fins a una temperatura propera a l'ambiental, de l'acer austenitzat dificulta la difusió del Carboni i origina un microconstituent anomenat *martensita*. A diferència de la ferrita i la cementita, la martensita és una estructura tetragonal centrada en el cos (BCT), de no equilibri, que resulta de la transformació sense difusió de l'austenita. A temperatura ambient, la estructura martensítica és retinguda per la majoria dels acers quasi indefinidament.

FIGURA 28 : Fotomicrografia d'un acer amb microestructura martensítica

Tal com es mostra a la *figura 27*, els grans de martensita tenen l'aparença de làmines o agulles mentre que la fase blanca de la micrografia és austenita retinguda. En el cas de l' Usibor 1500 P (contingut en C menor al 0,6 %), les làmines o agulles resten orientades en diferents direccions i la seva estructura presenta un alt percentatge de *dislocacions*. La *duresa* i la *resistència* de la martensita augmenten com major és el percentatge de C, mentre que la *ductilitat* i la *tenacitat* disminueixen.

4.6.4.3 Límit elàstic

El *límit elàstic*, també anomenat *límit proporcional* o *límit de fluència*, és la tensió màxima que un material pot suportar sense sofrir deformacions permanents. En el nostre cas, el límit elàstic és el següent:

	Rp _{0,2} [MPa]
ABANS ESTAMPACIÓ EN CALENT	320 - 550
DESPRÉS ESTAMPACIÓ EN CALENT	1100

TAULA 3 : Límit elàstic de l' Usibor 1500 P

La majoria dels acers experimenten la transició elastoplàstica gradualment i, per aquest motiu, no és fàcil determinar amb precisió el seu límit elàstic. En aquests casos es traça una línia recta, a una distància de 0,002, paral·lela a la zona de deformació elàstica de la corba tensió – deformació. La tensió corresponent a la intersecció d'aquesta línia amb la corba tensió – deformació és la que determina el valor del límit elàstic, tal i com es mostra a la *figura 28*.

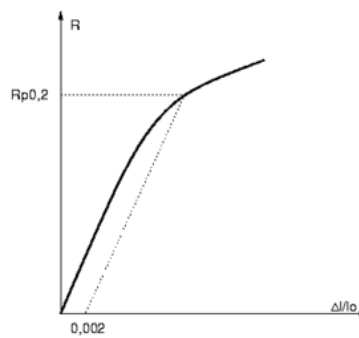

FIGURA 29 : Determinació del límit elàstic

4.6.4.4 Resistència a la tracció

Un cop iniciada la deformació plàstica, la tensió necessària per a continuar deformant el material augmenta fins a assolir un valor màxim, punt *M* a la *figura 29*, i després disminueix fins que, finalment, es produeix la fractura, punt *F*. Així doncs, la resistència a la tracció (Rm) és la màxima tensió del diagrama tensió – deformació, és a dir, el punt *M* de la *figura 29*.

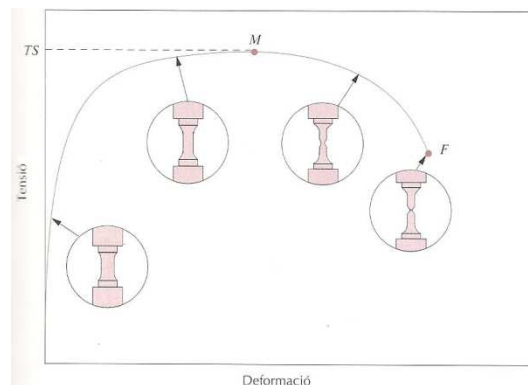

FIGURA 30 : Corba de tracció i geometria de probeta deformada en varis punts

En el nostre cas, els valors de tensió i deformació màxims són els següents:

	Rm [MPa]	e [%]
SUBMINISTRAT	500 – 700	20
DESPRÉS ESTAMPACIÓ EN CALENT	1500	6

TAULA 4 : Resistència i deformació màximes de l' Usibor 1500 P

4.6.4.5 Ductilitat

S'entén com a *ductilitat*, al grau de deformació plàstica suportada pel material fins a la fractura. D'aquesta manera, un material que experimenta poca o cap deformació plàstica es considera *fràgil* mentre que, en cas contrari, es considera *dúctil*. Per regla general, es pot considerar un material fràgil aquell que té una deformació a la fractura menor d'un 5%, aproximadament.

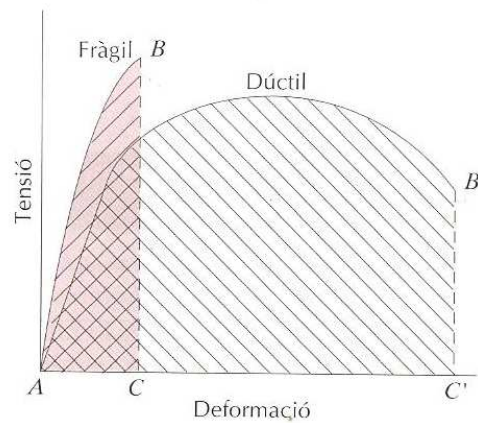

FIGURA 31 : Representació esquemàtica dels diagrames de tracció d'un material fràgil i un de dúctil

La ductilitat es pot expressar quantitativament com l' *allargament relatiu* o *percentual*, o bé mitjançant el *percentatge de reducció d'àrea* (àrea sota la corba tensió - deformació). Donada la complexitat d'alguns d'aquests càlculs, aquest valor s'obté a partir d'un assaig de flexió per impacte o xoc. Aquest assaig es realitza amb un pèndol (*pèndol Baldwin*) de 300 Kg propulsat a una velocitat de 29 Km/h (10 kJ).

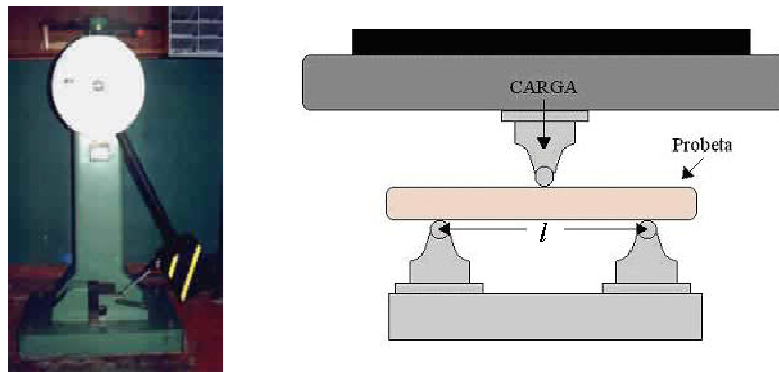

FIGURA 32 : Pèndol Baldwin i esquema de l'assaig de flexió de tres punts

Una cèl·lula instal·lada a la màquina – pèndol, permet obtenir una corba càrrega – temps, a partir de la qual, s'obté una altra corba força – desviació. Finalment s'obtenen els valors de resistència a l' impacte del material:

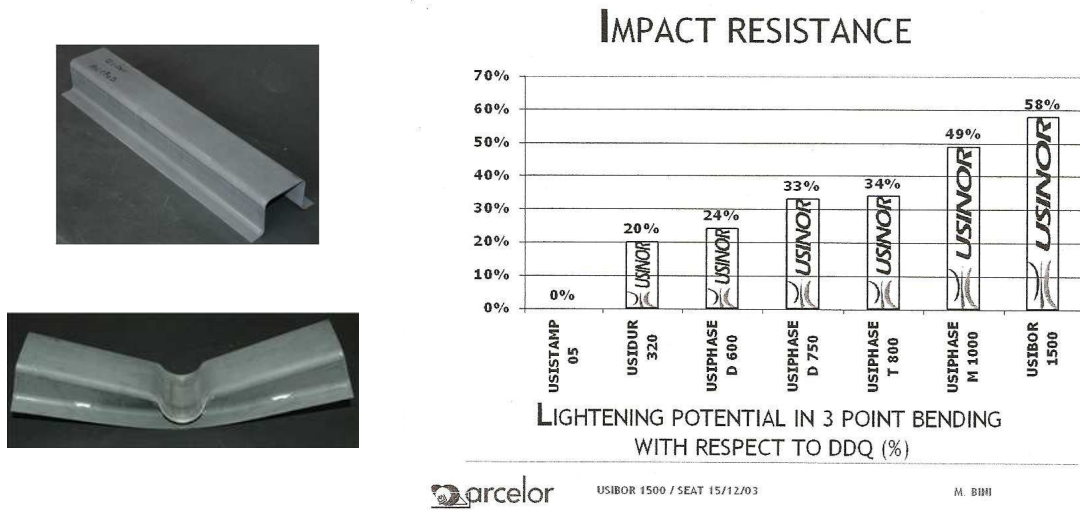

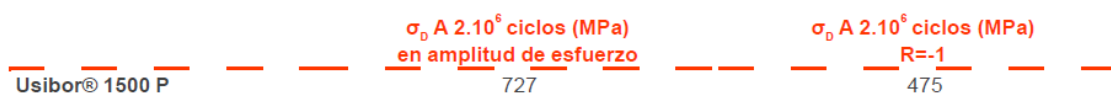
FIGURA 33 : Probeta abans i després de l'impacte i gràfic de resistència a l'impacte de diferents acers respecte a un acer austenític per a embotició (DDQ)

4.6.4.6 Resistència a la fatiga

La fatiga és una forma de ruptura que esdevé a les estructures sotmeses a tensions dinàmiques i fluctuants, o repetides, o a deformacions cícliques (com per exemple ponts, avions i components de màquines) i és la causa, aproximadament, d'un 90% de les ruptures metàl·liques. En aquestes circumstàncies, la fractura pot succeir a un nivell de tensió sensiblement menor que la resistència de tracció o el límit elàstic corresponent a una càrrega estàtica i, quan succeeix, sol ser catastròfica i sense previ avís. Degut a que no hi ha una deformació plàstica important, l'aspecte de la ruptura és fràgil i aquesta sol passar per la iniciació i propagació de fissures perpendiculars a la direcció de la tracció aplicada.

El muntant B, com a element fix de la estructura del vehicle, absorbeix una sèrie de vibracions continuades que obliguen a tenir en compte aquest factor a l'hora d'elaborar el seu disseny.

A la taula següent es mostren els límits de resistència, expressats en MPa, que és capaç d'aguantar l' Usibor 1500 P després de sotmetre'l a una prova de fatiga a tracció ondulada uniaxial de $2 \cdot 10^6$ cicles, amb valors de $0,1 \cdot R_{p0,2}$ de tracció i $-R_{p0,2}$ de compressió:

TAULA 5 : Resistència a la fatiga de l' Usibor 1500 P

4.6.5 Característiques inherents al tractament tèrmic

4.6.5.1 Introducció

Un tractament o procés tèrmic adequat resulta molt efectiu a l'hora d'alterar les propietats mecàniques d'un acer i, per aquest motiu, esdevé una pràctica molt comú. Algunes de les propietats obtingudes a la nostra peça només es poden aconseguir amb un alt contingut en martensita i això únicament és possible després de realitzar-li un tremp.

Les característiques que s'estudiaran en aquest apartat són les següents:

- *Trempabilitat*
- *Velocitat Crítica de Tremp*
- *Diagrama TTT*
- *Anàlisi Dilatomètric*
- *Recuit*

4.6.5.2 Trempabilitat

La *trempabilitat* és la capacitat que té un acer aliat per a transformar-se en martensita durant un procés de tremp i, aquesta, depèn de la composició química del material, de la mida de gra de l'austenita i de l'estructura de l'acer abans del tremp.

Per a determinar la trempabilitat d'un acer, s'utilitza un procediment estàndard anomenat *Assaig Jominy*, que consisteix en trempar l'extrem d'una proveta cilíndrica de 25 mm de diàmetre i 100 mm de longitud, prèviament austenitzada en un forn, desbastar-ne una tira de 0,4 mm d'espessor, un cop trempada, comprovar la seva duresa de dalt a baix i, a partir de les dades obtingudes, representar una *corba de trempabilitat* o *corba de Jominy*.

Per a quantificar la duresa, en el nostre cas, s'ha utilitzat l'escala Vickers (amb punta de diamant de base quadrada) i a partir de les dades obtingudes s'ha representat la corba de trempabilitat:

$$HV = (1,8544 \cdot F) / d^2 = 460$$

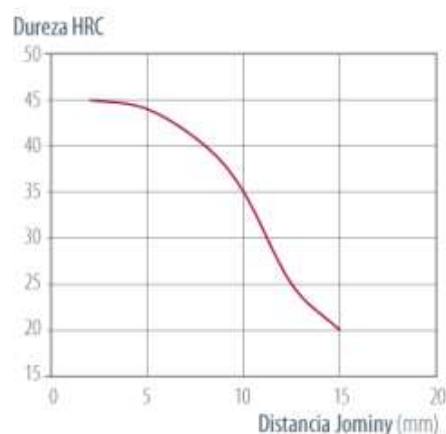

FIGURA 34 : Corba de Jominy per a l' Usibor 1500 P

Tal i com es pot comprovar a la gràfica anterior, durant els primers 5 mm d'espessor la duresa del material es manté pràcticament invariable. Si tenim en compte que els formats de xapa, a partir dels quals s'obté el reforç muntant B, són de 1,7 mm de gruix, podem assegurar que la trempabilitat d'aquest acer assegura una estructura martensítica gairebé perfecta.

Una altra forma d'expressar la trempabilitat d'un acer és el *Diàmetre Crític*, que és el diàmetre màxim d'una barra cilíndrica en la que, després d'un tremp en un medi de refredament determinat, s'aconsegueix en el seu nucli una estructura amb un 50% de martensita. Com més gran és la lentitud de transformació d'austenita en martensita, més gran és la seva trempabilitat. La velocitat de refredament pot variar en funció del medi i de la seva temperatura.

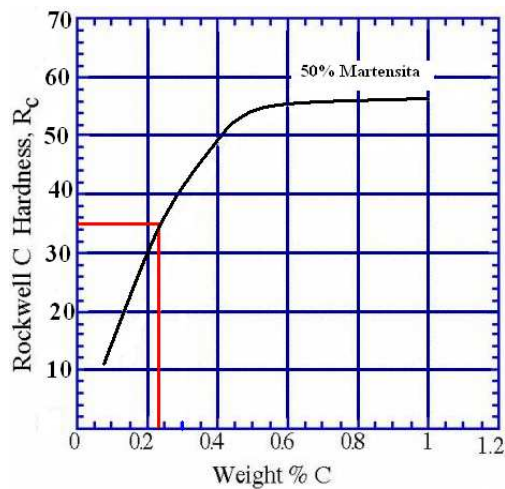

FIGURA 35 : Gràfic de duresa en funció del contingut de carboni de l'Usibor 1500 P

Així doncs, en el nostre cas, partint d'un percentatge de carboni d'un 0,23%, tal i com es mostra a la figura anterior, tenim una duresa aproximada de 35 HRC per a la corba de 50% de Martensita. Si introduïm aquesta duresa a la corba de Jominy, determinarem a quina distància la podem obtenir:

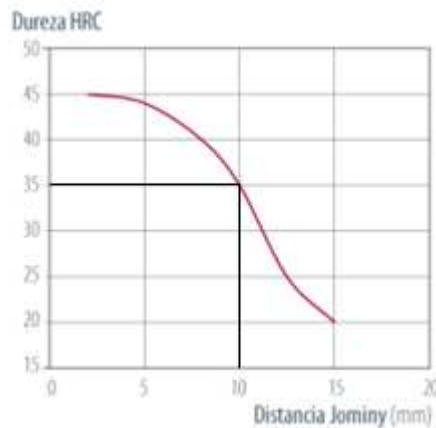

FIGURA 36 : Profunditat obtinguda per a una duresa de 35 HRC de l'Usibor 1500 P

Finalment, traslladant la distància obtinguda al següent gràfic, s'obté el *diàmetre crític*, expressat en polsades:

$$DCI = 2,5 \text{ "}$$

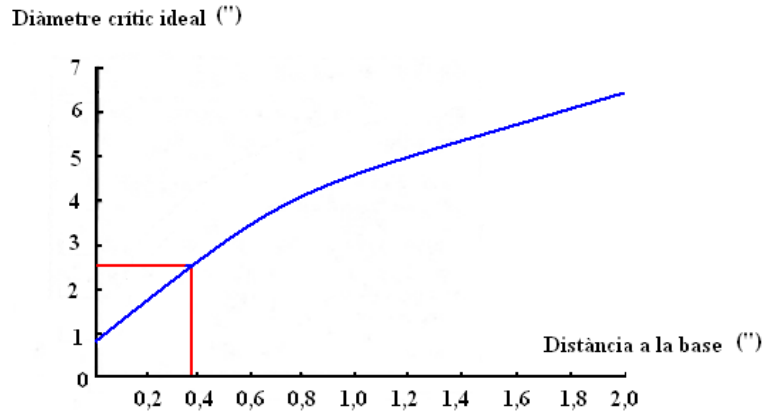

FIGURA 37 : Diàmetre Crític Ideal de l' Usibor 1500 P per a una distància de 10 mm

En aquest cas, com que es considera que la capacitat d'absorció de calor del medi refrigerant és infinita, el diàmetre crític és *ideal*.

4.6.5.3 Velocitat Crítica de Trep

La *Velocitat Crítica de Trep* és la velocitat mínima de refredament de l'acer, a partir de la temperatura de tremp i fins a temperatura ambient, per aconseguir una estructura martensítica completa. Normalment es veu afectada per la mida de gra de l'austenita, com més gran és el gra més baixa és la velocitat i viceversa.

En el cas de l' Usibor 1500 P, la velocitat crítica de tremp és de:

$$Vel = 27^{\circ}C/s$$

4.6.5.4 Diagrama TTT

El *Diagrama TTT* (*Temperatura Temps Transformació*) ens mostra les diferents transformacions de l' austenita per a cada acer, a mesura que aquests es van refredant, en funció de la velocitat de refredament. Aquests diagrames resulten imprescindibles tant pel disseny de tractaments tèrmics com per a la interpretació de les microestructures resultants després dels mateixos.

En el nostre cas, tenim el següent:

- AUSTENITZACIÓ: $T_0 = T_{amb}$; $T_f = 950^\circ\text{C}$; $t = 5 \text{ min}$; $vel = 3^\circ\text{C/s}$
- TREMP: $T_0 = 950^\circ\text{C}$; $T_f = T_{amb}$; $vel = 27^\circ\text{C/s}$

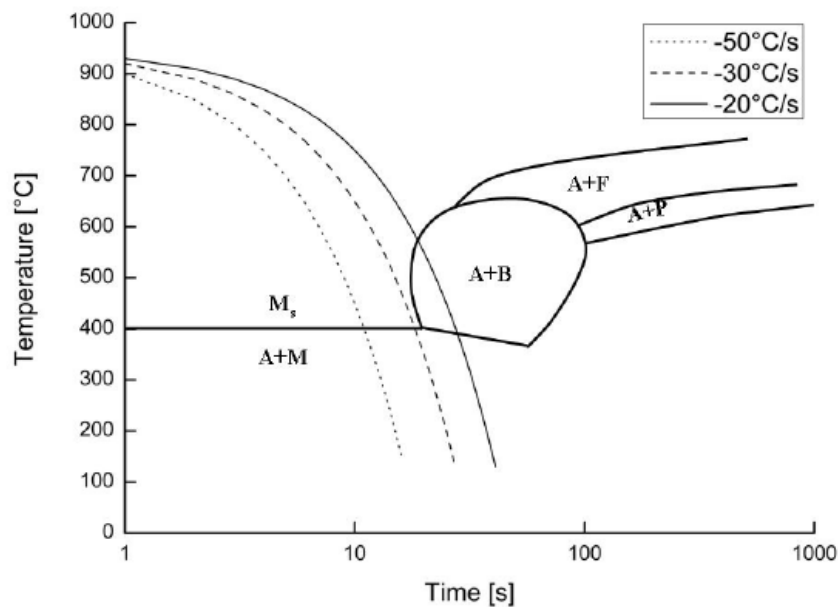

FIGURA 38 : Diagrama TTT per a l' Usibor 1500 P

4.6.5.5 Anàlisi Dilatomètric

L'Anàlisi dilatomètric és una tècnica a través de la qual es detecten els canvis en les dimensions lineals de la mostra en funció de la temperatura, en unes condicions de treball controlades. Les finalitats d'aquest anàlisi poden ser varies, entre les quals les més importants són:

- *Determinació de la corba de dilatació del material.*
- *Disseny de la corba d'escalfament en el forn de cocció.*

A continuació tenim la corba dilatomètrica de l' Usibor 1500 P:

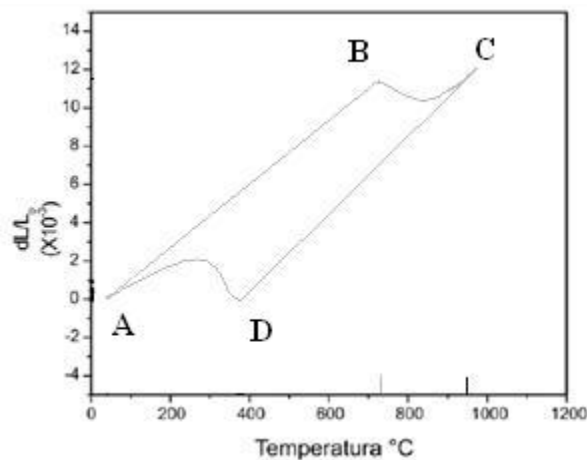

FIGURA 39 : Corba dilatomètrica de l'Usibor 1500 P

Tal i com es mostra a la figura 38, el material s'escalfa des de temperatura ambient (punt A) fins a 730°C (punt B). A partir d'aquest punt, la estructura del material passa de ser ferrita + perlita a ser ferrita + austenita, experimentant una dilatació d'un 1,10 % aproximadament. A mesura que augmenta la temperatura, la perlita (en aquest cas proeutectoide) desapareix i l'estructura del material queda formada per grans d'austenita (des de 830°C i fins al punt C). En aquest punt el material experimenta la seva dilatació màxima (1,13 %). Tot seguit, seguim escalfant el material fins a 950°C i el mantenim a aquesta temperatura per a aconseguir una estructura austenítica completa. Transcorregut el temps de transformació austenítica, es treu la peça del forn i es refreda a una velocitat de 27°C/s. La Martensita comença a formar-se a partir dels 380°C (punt D), on el material experimenta una petita dilatació a causa de la transformació martensítica.

4.6.5.6 Recuit

El *recuit* és un tractament tèrmic, la finalitat del qual és disminuir la duresa dels acers, regenerar l'estructura dels acers sobreescalfats o, simplement, eliminar tensions internes, causades per un treball en fred, o l'enduriment de la peça per deformació, sense afectar a les propietats mecàniques, l'acabat superficial o la precisió dimensional de la peça.

Durant el procés de pintat, les carrosseries dels vehicles es sotmeten a un possible procés de recuit, portat a terme dins d'uns forns que resten a temperatures que oscil·len entre els 140°C i els 180°C. Aquest reescalfament (recuit) afecta al reforç muntant B, pel que fa a termes d'acritud, provocant un augment de la *mal·leabilitat* i *ductilitat* de la peça i augmentant-ne, d'aquesta manera, el *límit elàstic* uns 100 MPa i la *deformació màxima* un 5%.

4.7 Conclusions

Les conclusions resultants de l'estudi realitzat del material són les següents:

- Pel que fa a l'*estructura interna*, els acers *martensítics* són els que major *duresa* i *resistència mecànica* ofereixen.
- La *composició química* de l' Usibor 1500 P juga un paper molt important pel que fa a termes de *duresa* i *trepabilitat*.
- El *trep* proporciona una *estructura martensítica* completa i homogènia al material i garanteix unes molt bones *propietats mecàniques*.
- La *velocitat crítica* de refredament per a aconseguir una estructura martensítica completa és de 27°C/s.
- La gran resistència d'aquest material després del tremp, permet una *reducció del gruix* i, conseqüentment, del *pes* del muntant B.

CAPÍTOL 5: PROCÉS DE FABRICACIÓ

5.1 Introducció

Forma part d'aquest capítol, i per tant de l'abast d'aquest projecte, escollir i dissenyar el procés de producció més adequat per a la fabricació de la nostra peça, previ plantejament i valoració de les alternatives, i descriure tots i cadascun dels elements i utilitatges que hi intervenen.

Atès que l'objectiu principal d'aquest projecte és fer el disseny de la matriu que conforma la peça i que un disseny exhaustiu i complet del procés productiu mereixeria ser objecte d'un projecte a part, s'ha fet una valoració i selecció d'alguns dels punts més importants i que, per tant, únicament es tractaran en aquest disseny:

- *Descripció pas a pas de tot el procés.*
- *Definició de totes les operacions i tractaments tèrmics a realitzar.*
- *Plantejament de la distribució en planta.*
- *Definició de la producció i els cicles de treball.*
- *Definició de tots els sistemes de seguretat.*

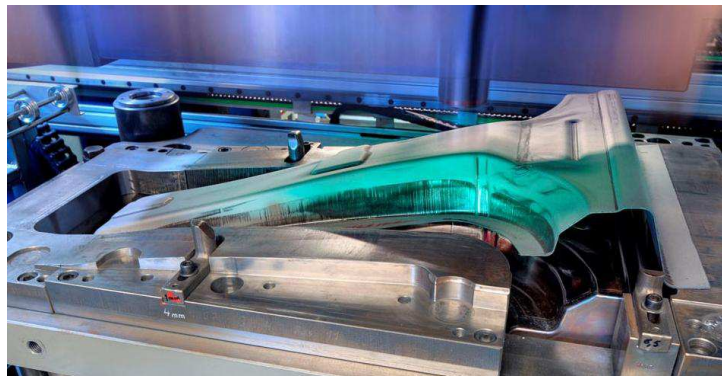

FIGURA 40 : Matriu d'embotició i muntant B

5.2 Alternatives

5.2.1 Introducció

Existeix una gran varietat de processos per a la fabricació de peces metàl·liques. L'elecció del procés depèn de varis factors, com per exemple: la geometria de la peça o el material de que està fabricada. A simple vista, per a fabricar el reforç muntant B d'un automòbil, es podrien plantejar varis processos a tenir en compte. Els més importants són els següents:

- Fabricació per *arrencament de ferritja*.
- Fabricació amb un procés d'*estampació en fred*.
- Fabricació a partir d'un procés d'*estampació en calent*.
- Fabricació per *emmotllament*.

Òbviament, no tots els processos són adequats per a aconseguir les característiques finals de la nostra peça i, de fet, només n'hi ha un que podríem considerar com el procés adequat. Tot seguit es fa un plantejament i una valoració de cadascun d'ells i, finalment, s'escull el més adequat.

5.2.2 Plantejament de les alternatives

5.2.2.1 Fabricació per arrencament de ferritja

L'objectiu principal en els processos per *arrencament de ferritja* és l'obtenció de peces amb una geometria i un acabat determinats, a partir d'una peça en brut o semiproducte. La operació consisteix en arrencar, de la peça bruta, el material sobrant mitjançant les eines de tall i les màquines adequades.

FIGURA 41 : Fabricació per arrencament de ferritja

Per al procés de fabricació per arrencament de ferritja, ens hem de plantejar un seguit d'avantatges i inconvenients:

- AVANTATGES:
 - Obtenció de peces amb molt bon aspecte i acabat superficial.
 - Possibilitat de conformar un ampli ventall de materials metàl·lics.
 - Precisió dimensional de les peces elevada.

➤ INCONVENIENTS:

- Nombre elevat d'operacions per obtenir cada peça.
- Temps de fabricació de les peces elevat.
- Costos de fabricació i eines elevats.

5.2.2.2 Fabricació per estampació en fred

La fabricació per estampació en fred consisteix en l'obtenció d peces, a partir d'una banda de xapa o una xapa plana, amb una geometria i dimensions determinades. S'obtenen partir de la deformació de la xapa, però en fred o temperatura ambient, i mitjançant eines de tall i de conformació, totes elles incloses dins d'una matriu accionada, al mateix temps, per una premsa.

FIGURA 42 : Reforç muntant B intern

Pel que fa al procés d'estampació en fred, ens plantejarem els següents avantatges i inconvenients:

➤ AVANTATGES:

- Molt bona precisió dimensional.
- Només amb una o poques operacions podem obtenir la peça.
- Temps de fabricació baix.
- Inversió econòmica relativament baixa.
- Rendibilitat econòmica alta.

➤ INCONVENIENTS:

- L'acabat superficial de les peces depèn únicament de l'estat del semiproducte.
- Per acers de molta duresa, calen premses molt potents.

5.2.2.3 Fabricació per estampació en calent

Entenem, doncs, que aquest és un procés tecnològic que té la finalitat de realitzar peces mecàniques deformant plàsticament un lingot o semiproducte, escalfat prèviament, en una matriu que, al mateix temps, servirà per refredar la peça realitzant-li, d'aquesta manera, un tremp.

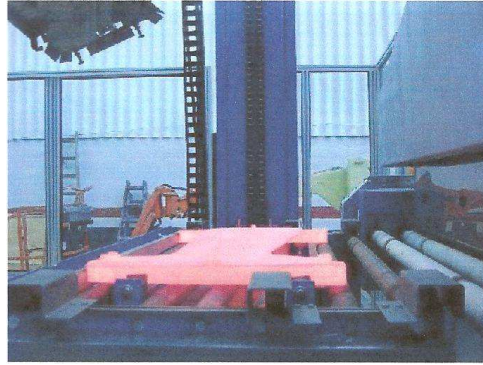

FIGURA 43 : Format reforç muntant B escalfat

Respecte al procés d'estampació en fred, ens plantejarem els següents avantatges i inconvenients:

➤ AVANTATGES:

- Possibilitat de conformar aliatges de molta duresa amb facilitat.
- Amb poques operacions podem obtenir la peça.
- Temps de fabricació baix.
- Rendibilitat econòmica alta.

➤ INCONVENIENTS:

- L'acabat superficial es pot veure afectat pel procés de refredament.
- S'ha de tenir en compte les contraccions tèrmiques del material.

5.2.2.4 Fabricació per emmotllament

Es basa en la fabricació de peces, amb una geometria i unes dimensions determinades, fonent un metall, o un aliatge, i abocant-lo dins d'un motlle fabricat prèviament, on el metall es refreda i es solidifica.

FIGURA 44: Fabricació per emmotllament

Pel que fa al procés d'emmotllament, ens haurem de plantejar els següents avantatges i inconvenients:

➤ AVANTATGES:

- Possibilitat d'obtenir una gran quantitat de peces en poc temps.
- Costos de fabricació baixos.
- Temps requerit per a la obtenció de les peces baix.
- Rendibilitat econòmica alta.

➤ INCONVENIENTS:

- L'aspecte i acabat de la superfície depèn del motlle, del material de la peça i del seu refredament.
- Propietats mecàniques de les peces molt dolentes.

5.2.3 Valoració de les alternatives

Abans d'escollir el mètode o procés a utilitzar s'ha de tenir en compte els diferents aspectes i aplicacions de cadascun d'ells i fer-ne una valoració. El plantejament el basariem principalment en aquests aspectes:

- Dimensions i geometria de la peça.
- Característiques i propietats finals que es desitgen.
- Aspecte de la superfície que es desitja obtenir.
- Quantitat de peces a obtenir.
- Acabats i precisió que es requereixen.
- Nombre d'operacions a realitzar per a obtenir cada peça.
- Temps requerit per a la fabricació de les peces.
- Cost de les operacions i de la maquinària necessària.
- Rendibilitat econòmica del procés.

Tanmateix, hem de tenir en compte que la peça en concret no requereix d'un molt bon acabat superficial ni aspecte exterior, doncs no pateix fregaments ni tampoc és un element exterior amb finalitats decoratives. De la mateixa manera, un dels principals objectius d'aquest projecte pel que fa a la producció, és competir dins del món de la indústria de l'automòbil i, per a aconseguir aquest objectiu, és necessari plantejar una producció elevada, pel que fa al nombre de peces diàries a fabricar.

Finalment, un cop considerats els punts anteriors i plantejades totes les alternatives, procedim a fer la valoració:

- *FABRICACIÓ PER ARRENCAMENT DE FERRITJA*: Degut a l'elevat temps i cost de fabricació, resulta inviable fer una producció elevada d'aquesta peça.
- *FABRICACIÓ PER ESTAMPACIÓ EN FRED*: Tot i ser una de les alternatives més rellevants, la dificultat per conformar metalls de molt alta resistència i el cost addicional que ens suposa l'excés de material per a obtenir unes propietats mecàniques determinades, ens fa optar per un altre procés.
- *FABRICACIÓ PER ESTAMPACIÓ EN CALENT*: La possibilitat de conformar acers d'altres prestacions i la obtenció de la millora de propietats d'aquests després del tractament tèrmic dut a terme, combinat amb el baix cost d'inversió i l'alta rendibilitat del procés, ens fa pensar que possiblement seria la millor opció a escollir.
- *FABRICACIÓ PER EMMOTLLAMENT*: La baixes propietats mecàniques obtingudes en les peces fabricades, contraresta l'alta rendibilitat i el baix cost que significaria la elecció d'aquest procés.

5.2.4 Selecció de l'alternativa més adequada

Finalment, després de valorar totes les alternatives plantejades, es decideix realitzar el procés d'*estampació en calent* per a la fabricació de la peça per varis motius:

- La possibilitat de conformar materials de molt altes prestacions i duresa.
- La possibilitat de fer un tractament tèrmic que millora les propietats d'aquest material, al mateix temps que el conformem.
- L'elevada producció de peces per dia que ens permet aquest procés.
- El baix cost i inversió econòmica que ens suposa aquest procés comparat amb altres processos per a conformar materials d'altres prestacions.

5.3 Descripció bàsica del procés d'estampació en calent

El procés d'estampació en calent consisteix, bàsicament, en la realització d'un tremp a la xapa, prèviament escalfada en un forn, al mateix temps que se li dona forma gràcies a la matriu, en el nostre cas d'embotició. D'aquesta manera s'obté una peça amb una estructura martensítica i unes característiques geomètriques determinades.

Primerament s'escalfa el format (semiproducte) en un forn fins a la fase d'austenització del material, en aquest cas a 950°C aproximadament. Tot seguit, es col·loca la peça a la premsa on serà embotida i trempada, gràcies a una matriu refrigerada. La peça es refrigera fins a uns 70°C dins de la matriu (15 segons aproximadament) i, un cop extreta, s'acaba de refrigerar a l'aire fins a temperatura ambient. Finalment es col·loquen les peces en una cèl·lula de tall làser, per a acabar de ser tallades i repassades.

Tal i com s'ha esmentat anteriorment, el gran avantatge d'estampar la peça en calent és la facilitat amb la que es poden conformar materials de gran duresa com, en aquest cas, l' Usibor 1500 P. La duresa d'aquests materials disminueix en funció de la temperatura i aquest fenomen ens permet realitzar l'estampació molt més fàcilment.

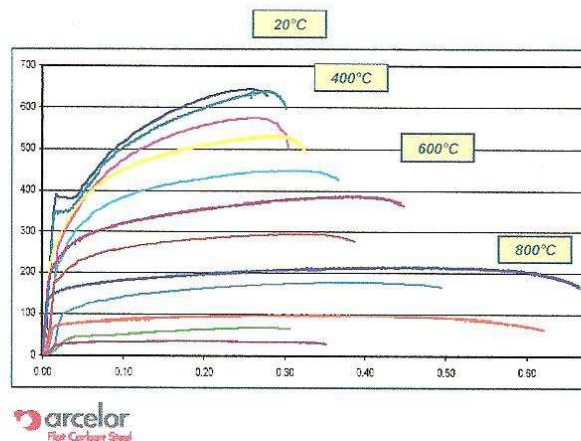

FIGURA 45 : Diagrama Tensió – Deformació de l' Usibor 1500 P en funció de la temperatura

Una altra possibilitat seria estampar la peça a temperatura ambient i després fer-li un tremp, però això comportaria grans inconvenients, com per exemple, haver d'instal·lar una premsa de més tonatge i, el més important, una variació pel que fa la precisió dimensional i geomètrica de la peça.

5.4 Operacions i tractaments tèrmics del procés

5.4.1 Introducció

En aquest apartat es descriuen detalladament les operacions i els tractaments tèrmics que es van succeint durant el procés de fabricació del reforç muntant B.

5.4.2 Descripció de les operacions

5.4.2.1 Austenització

L'*austenització* és un canvi d'estructura interna que succeeix en els acers sotmesos a una temperatura (*temperatura d' austenització*) i durant un temps determinat. Esdevé el pas previ i indispensable a un posterior tremp. L' estructura resultant d'aquest procés (*estructura austenítica*) és del tipus cúbica centrada a les cares (*FCC*).

En el nostre cas, les dades obtingudes del procés d'austenització són les següents:

- *TEMPERATURA INICIAL* : $T_0 = T_{Amb}$
- *TEMPERATURA FINAL* : $T_f = 950^{\circ}\text{C}$
- *TEMPERATURA D' AUSTENITZACIÓ* : $T_{Aust} = 830^{\circ}\text{C}$
- *VELOCITAT D' ESCALFAMENT* : $v_{Aust} = 3^{\circ}\text{C/s}$
- *TEMPS D' AUSTENITZACIÓ* : $t_{Aust} = 5 \text{ min}$

5.4.2.2 Embotició

S'entén com a *embotició* el procés mecànic a partir del qual se li dóna forma a la xapa. Amb aquest procés s'obtenen les característiques geomètriques finals del reforç muntant B. Gràcies a l' escalfament previ realitzat a la xapa, el límit elàstic i, consegüentment, la pressió necessària per a embotir-la disminueix:

- *TEMPERATURA D'EMBOTICIÓ* : $T_{Emb} = 830^{\circ}\text{C}$
- *FORÇA D' EMBOTICIÓ* : $F_{Emb} = 2000 \text{ KN}$

5.4.2.3 Tremp

Un cop tancada la premsa, es realitza el *tremp* a la peça. El tremp és un tractament tèrmic, la finalitat del qual és augmentar la duresa i la resistència de l'acer, que consisteix a refredar la peça des de la temperatura d'austenització fins a la formació de martensita. Aquest refredament es fa a una velocitat determinada, anomenada *velocitat de tremp*. En el nostre cas, les dades obtingudes del tremp realitzat a la peça són les següents:

- *TEMPERATURA INICIAL* : $T_0 = 830^{\circ}\text{C}$
- *TEMPERATURA FINAL* : $T_f = 344^{\circ}\text{C}$
- *TEMPERATURA DE TRANSFORMACIÓ DE MARTENSITA* : $T_{Ms} = 380^{\circ}\text{C}$
- *VELOCITAT DE TREMP* : $v_{Trempe} = 27^{\circ}\text{C/s}$
- *TEMPS* : $t_{Trempe} = 18\text{ s}$

5.4.2.4 Tall làser

Amb aquesta operació es pretén eliminar el material sobrant i les *rebaves* restants de la peça després de l'estampació. En aquest sentit, la cèl·lula làser de què es disposa ha de tenir la potència suficient com per tallar el nostre material. Hi ha varis factors que influeixen directament en la dificultat per tallar el material i, per tant, en la potència requerida per a la operació de tall:

- *Conductivitat tèrmica del material*
- *Duresa del material*
- *Gruix de la peça*

Val a dir, també, que el tall làser afecta tèrmicament al material. Les potències més habituals per a les cèl·lules de tall làser per a acers o aluminis oscil·len entre els 3000 W i els 5000 W.

5.5 Components de la línia de fabricació

5.5.1 Introducció

En aquest apartat es fa una breu descripció de tots els components que formen part de la línia de producció del reforç muntant B. Els components són els següents:

- *Dispensador*
- *Robots*
- *Marcador*
- *Forn*
- *Contenidors de rebutjos*
- *Premsa*
- *Matrius*
- *Contenedor pulmó*
- *Cèl·lula de tall per làser*

5.5.2 Descripció dels components

5.5.2.1 Dispensador

La funció d'aquest dispensador és disposar els formats de tal manera que el robot els pugui agafar sense dificultats.

5.5.2.2 Robots

Com ja s'ha esmentat anteriorment, la línia de producció del reforç muntant B disposarà de 2 robots capaços d'agafar tant els formats plans com els formats embotits i col·locar-los a la taula del marcador, dins del forn, a sobre de la matriu, a la màquina làser o al contenidor pulmó. En cas que, en algun moment del procés, la peça esdevingués defectuosa el robot l'agafaria i la dipositaria a dins del dipòsit de rebutjos. En cas contrari, la peça seria dipositada amb la resta de peces acabades.

5.5.2.3 Marcador

La línia també disposarà d'un marcador hidràulic que marcarà la data i el codi de fabricació de cadascuna de les peces que es fabriquin.

5.5.2.4 Forn

El forn emprat en aquest procés és un *forn elèctric de solera fixa i càrrega mòbil* o *forn d'empenta*. Aquests tipus de forns són fets a mida i les seves dimensions i característiques tècniques depenen de cada procés o peça a escalfar. En el nostre cas, ha de ser un forn capaç d'escalfar els formats del reforç muntant B una mica per sobre de la temperatura d'austenització del material en qüestió (950°C). Degut a l'ús continu al que estarà sotmès, ha de ser un forn amb un règim de funcionament tal que ens permeti minimitzar al màxim les despeses, tant energètiques com de manteniment, i optimitzar al màxim el procés de producció.

5.5.2.5 Contenedor de rebutjos

La funció del contenidor de rebutjos, és dipositar qualsevol peça que pugui sortir defectuosa, tant del forn com de la matriu o la cèl·lula de tall làser o, fins i tot, que ens pugui arribar defectuosa abans d'entrar al forn.

5.5.2.6 Premsa

Per a estampar la peça, és necessari una premsa. Aquesta premsa ha de ser capaç d'exercir una pressió de 300 Tn i ha de tenir unes dimensions suficientment grans com per a contenir la matriu d'embotició refrigerada.

5.5.2.7 Matrius

Com en tot procés d'embotició, es necessita una matriu per a conformar la peça amb les característiques desitjades. En el nostre cas seran dues matrius, una per a fabricar el reforç muntant B dret i l'altra per a fabricar el reforç muntant B esquerre. Degut al procés productiu, hauran d ser refrigerades i capaces d'aguantar altes temperatures i certa pressió. El disseny corresponent és l'objectiu principal d'aquest projecte i, per tant, es tractarà en un capítol a part.

5.5.2.8 Contenedor pulmó

La funció del contenidor pulmó, tal qual diu el seu nom, és servir de pulmó. És on van a parar les peces just abans de ser tallades per la cèl·lula làser. Allà s'acaben de refrigerar i, en cas de parada de la cèl·lula làser, s'hi acumulen evitant una parada general de la línia.

5.5.2.9 Cèl·lula de tall per làser

L'últim pas del procés de producció del reforç muntant B, comprèn una operació de tall portada a terme amb una *cèl·lula làser*. La cèl·lula ha de ser capaç de tallar una xapa d' Usibor 1500 P de 1,7 mm de gruix.

5.6 Distribució en planta

5.6.1 Aspectes a tenir en compte

Un cop coneguts els components que formen la línia de producció del reforç muntant B, és necessari distribuir-los de la manera més racional possible. Per a realitzar una distribució en planta adequada, és necessari perseguir els següents objectius:

- *Optimització del temps, la producció i l'espai ocupat.*
- *Reducció de riscos per al personal, les màquines i el material.*
- *Optimització en la utilització de mà d'obra, recursos i màquines.*

5.6.2 Distribució en planta proposada

Tenint en compte els punts esmentats anteriorment, la distribució en planta proposada per al nostre cas és la següent:

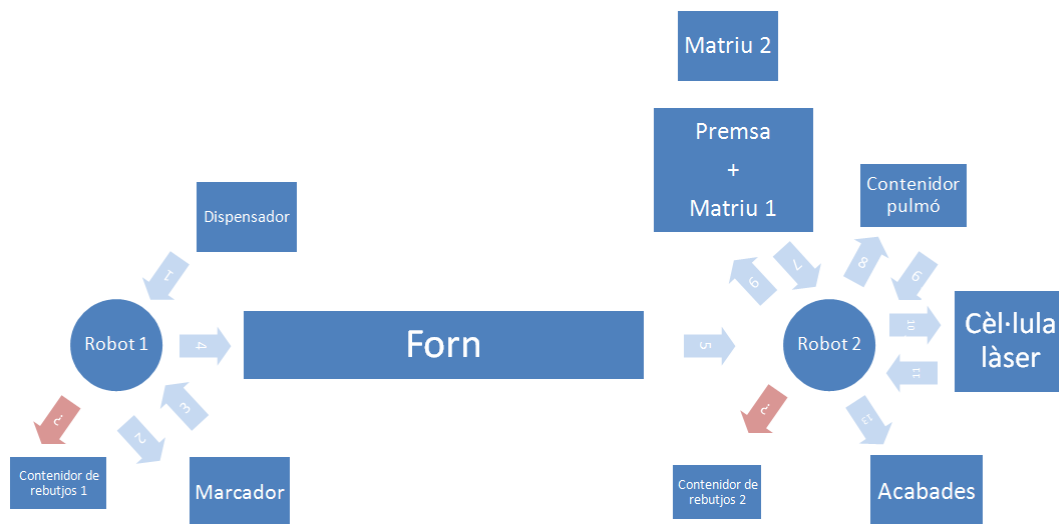

FIGURA 46 : Distribució en planta

Una de les característiques principals d'aquesta distribució és la optimització i aprofitament de la maquinària existent. L'absència de duplicitats en aquest sentit, comporta una sèrie d'avantatges i inconvenients:

AVANTATGES:

- *Baix consum energètic.*
- *Baixa inversió en maquinària.*
- *Optimització de l'espai.*

INCONVENIENTS:

- *Gran optimització necessària de la refrigeració de la matriu.*
- *Pausa necessària per a la realització del manteniment.*
- *Qualsevol avaria implica parar la producció.*

Una possible solució per a l'aturada en cas d'avaria, seria instal·lar una altra línia de producció com aquesta. Implicaria una inversió econòmica més gran però, si tenim en compte que cada cop es fabriquen més peces amb aquest procés i que d'aquesta manera es podria fabricar el muntant B d'un altre model d'automòbil en paral·lel, probablement estariem parlant d'una inversió amortitzable a curt termini.

D'altra banda, si tenim en compte la producció plantejada posteriorment, la línia de producció estaria treballant a un règim de funcionament inferior al 90% del màxim permès per la maquinària, és a dir, per sota del règim de *saturació* i, per tant, la nostra producció només es veuria afectada, en cas d'aturades llargues.

5.7 Descripció pas a pas del procés

Tot seguit, en aquest apartat, es fa la descripció pas a pas del procés de fabricació del reforç muntant B:

- 1- *Col·locació dels formats en dispensadors especials.*
- 2- *El primer robot col·loca el format a una taula centradora on el marcador hidràulic marca la data i el codi de fabricació a la peça.*
- 3- *El mateix robot agafa el format i el col·loca a l'entrada del forn.*
- 4- *El forn escalfa la peça (austenització).*
- 5- *A la sortida del forn, el segon robot agafa el format, escalfat a 950°C, i el col·loca a dins de la matriu.*
- 6- *La premsa baixa i la matriu es tanca, embotint i refrigerant la peça fins a aconseguir la transformació martensítica completa de la peça.*
- 7- *Un cop s'emboteix i es trempa la peça, la premsa puja i la matriu s'obre, permetent la sortida de la peça.*
- 8- *El mateix robot que ha introduït la peça dins de la matriu anteriorment és el que la treu, a 70°C, i la col·loca en el contenidor pulmó fins que aquesta es refrigera del tot.*
- 9- *Un cop la peça està refrigerada del tot (a temperatura ambient), el mateix robot la diposita a dins de la cèl·lula làser on serà repassada.*
- 10- *La cèl·lula làser talla el material sobrant de la peça.*
- 11- *El mateix robot que ha introduït la peça dins de la cèl·lula làser la treu i la diposita on són totes les peces acabades.*

Tal com s'ha esmentat anteriorment, la línia disposa de 2 contenidors de rebutjos. Si, en qualsevol moment, la peça esdevingués defectuosa es dipositaria en algun d'aquests contenidors, ja sigui en el contenidor de rebutjos 1 (abans del forn) o en el contenidor de rebutjos 2 (després del forn).

5.8 Producció i cicles de treball

En aquest apartat, es planteja una hipòtesi de producció diària de peces i del temps de què es disposa. S' ha de tenir en compte que la línia de producció ha de ser capaç de fabricar els dos muntants B del vehicle (muntant B dret i muntant B esquerre). Així doncs, la producció plantejada és la següent:

➤ PRODUCCIÓ

TEMPS ESTIMAT DE PRODUCCIÓ : 4 anys

PRODUCCIÓ REFORÇ MUNTANT B ESQUERRE : 500 unitats / dia

PRODUCCIÓ REFORÇ MUNTANT B DRET : 500 unitats / dia

TOTAL PRODUCCIÓ : 1000 unitats / dia

REBUTJOS : 5 %

➤ CICLES DE TREBALL

TEMPS DISPONIBLE : 1310 min / dia

TEMPS CANVI DE MATRIU : 10 min / dia

TEMPS DESCANS OPERARI : 120 min / dia

PERSONAL NECESSARI : 1 operari / torn

TORNS DE TREBALL : 3 torns / dia

DIES DE TREBALL : 5 dies / setmana

5.9 Seguretat

5.9.1 Introducció

Dins del sector metal·lúrgic, els equips utilitzats per a la matriceria són, probablement, un dels grups de màquines i eines que més risc comporten, pel que fa a accidents laborals, causant, en moltes ocasions, incapacitats permanents dels operaris que els pateixen. La rutina, entre altres factors, és un dels pitjors enemics de l'operari que, moltes vegades, al baixar la guàrdia dona lloc a situacions de risc que poden tenir conseqüències i danys personals irreversibles. Una protecció adequada de les màquines i dels operaris, en combinació amb un compliment estricte de les normes de seguretat i higiene, poden fer que aquest sigui un ofici més segur i ajudar a disminuir considerablement l'índex de sinistralitat en el sector.

En aquest apartat, es farà una descripció dels *riscs* que pot comportar el procés, d'un seguit de *mesures de seguretat, protecció i higiene* que cal prendre, dels *sistemes de seguretat* que cal instal·lar i de la *normativa* que cal complir.

5.9.2 Riscs

Cal tenir en compte que en aquest procés hi intervenen varies màquines i que, consegüentment, hi ha un seguit de riscos a tenir en compte per a cada una d'elles:

- *PREMSA* : Atrapament, aixafament i impacte d'elements.
- *FORN* : Atrapament i cremades.
- *ROBOTS* : Impacte, atrapament i aixafament
- *MARCADOR* : Atrapament i aixafament.
- *CÈL·LULA DE TALL PER LÀSER* : Atrapament, cremades, tall, contaminació atmosfèrica, radiació col·lateral, electrocució.

5.9.3 Mesures de seguretat i protecció

Hi ha varies mesures de seguretat i protecció que es poden dur a terme per a minimitzar els riscos descrits a l'apartat anterior. Aquestes mesures es poden dividir en dos grans grups:

MESURES DE SEGURETAT I PROTECCIÓ DE MÀQUINES I EINES

- *Pintar de colors llampants els extrems de les parts mòbils de les màquines (com a colors normalitzats s'utilitzen el groc o el blanc amb el negre, alternativament, a franges obliqües).*

FIGURA 47 : Prensa de 1200 Tn amb el pintat de seguretat normalitzat

- *Protegir les zones on operen elements mecànics, de transmissió o mòbils (les proteccions poden ser físiques o electròniques).*
- *Senyalitzar els riscos que comporta la no utilització de proteccions.*

FIGURA 48 : Senyalització de seguretat

- *Mantenir en bon estat el quadre elèctric (manteniment preventiu i, si s'escau, correctiu).*
- *Protegir els sistemes d'accionament de la màquina contra pressions accidentals (disseny especial de pedals i polsadors).*
- *Revisar les màquines abans de posar-les en marxa i realitzar el seu manteniment periòdic.*

MESURES DE SEGURETAT I PROTECCIÓ DELS OPERARIS

- *Portar roba ajustada i els Equips de Protecció Individuals adequats (calçat de protecció, guants, ulleres de protecció, casc, orelles o taps, etc.).*

FIGURA 49 : Equips de Protecció Individuals

- *Impedir la utilització de les màquines per part de personal no qualificat o autoritzat.*
- *Evitar la distracció dels operaris.*
- *Evitar la ingesta, per part dels operaris, de medicaments, alcohol o substàncies que puguin provocar efectes secundaris.*
- *Evitar manipulacions directes, per part de l'operari, de les màquines o eines mentre aquestes restin en funcionament.*
- *En cas d'accés a la zona de risc (manteniment o reparació), seguir les fases dictades per les instruccions establertes al protocol de treball.*
- *Aturar la màquina abans de realitzar qualsevol reparació o manteniment.*
- *Qualsevol reparació o manteniment es farà amb els mitjans o les eines adequades.*
- *Evitar la manipulació o anulació dels sistemes de seguretat.*
- *Mantenir la zona de treball neta i lliure d'obstacles.*

5.9.4 Sistemes de seguretat i protecció

5.9.4.1 Principis bàsics i sistemes de seguretat i protecció generals

Degut al risc que comporta una línia de producció automatitzada i, especialment, algunes de les màquines instal·lades en aquesta línia, s'ha considerat oportú fer un estudi dels diferents sistemes de seguretat a instal·lar.

Per a dur a terme una implementació correcta de les mesures tècniques de prevenció a instal·lar, ens hem de basar en dos *principis bàsics*:

- *Absència de persones a l'espai controlat durant el funcionament automàtic.*
- *La eliminació dels perills o reducció dels riscos durant les intervencions de reglatge, verificació de programa, etc. dins de l'espai controlat.*

Per a satisfer aquests principis, es dotarà a tota la línia de producció dels següents sistemes de protecció:

- *Parades d'emergència instal·lades a tots els accessos i a totes les màquines.*
- *Tancament de tota la zona mitjançant tanques de protecció.*

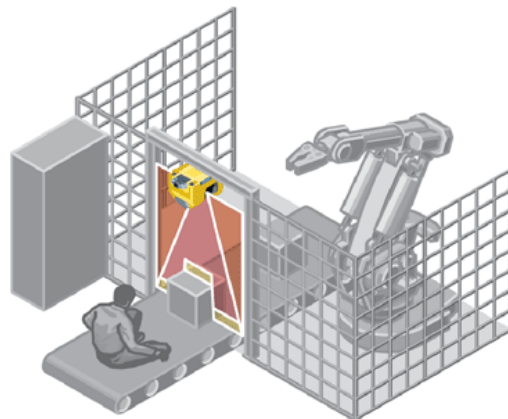

FIGURA 50 : Resguard fix exterior

- *Portes d'accés a la zona de risc associades a interruptors de seguretat i sistemes de consignació (zona segura).*
- *Sistema de protecció optoelectrònic (raigs infraroigs) que compleixi les següents condicions:*
 - *Impedir el funcionament de la línia amb la presència d'una persona dins de la zona de risc.*
 - *Cobrir totes els accessos i zones de perill existents i, en cas d'instal·lar miralls retrovisors, evitar els angles morts.*

- *Evitar riscos de projeccions o radiacions (en cas d'existència de risc, protegir el sistema adequadament).*
 - *S'ha de disposar d'un sistema de rearmament per cada dispositiu optoelectrònic instal·lat.*
- *Sistemes de senyalització amb dispositiu sonor i lluminós que indiquin l'estat de treball i avisin de l' inici de la producció.*

FIGURA 51 : Dispositiu de senyalització lluminosa

5.9.4.2 Sistemes de seguretat i protecció per a la premsa

5.9.4.2.1 Introducció

Degut a la seva versatilitat operativa i el seu alt rendiment productiu, les premses són una de les màquines més utilitzades industrialment, però també, probablement, una de les màquines amb més accidentalitat existents, ja sigui per la freqüència en que aquests succeeixen com per la gravetat dels mateixos. És per aquest motiu que existeixen un gran nombre de sistemes de seguretat per a aquestes màquines. Tot i així, degut a múltiples factors que incideixen en la eficàcia i seguretat en el seu funcionament, la seva protecció integral esdevé una tasca complexa i de profunda reflexió. Per a fer una selecció dels sistemes de protecció, s'han de tenir en compte una sèrie de factors:

- *Model de premsa.*
- *Tipus de comandaments.*
- *Tipus d'operació més freqüent.*
- *Tipus d'utils emprats.*
- *Potència de la premsa.*
- *Forma, mida i pes de les peces conformades.*
- *Tipus d'alimentació i evacuació.*
- *Velocitat (cops per minut).*
- *Efecte sociològic.*
- *Cost del sistema.*
- *Incidència en la productivitat.*
- *Versatilitat del sistema.*

Tot i que la premsa del nostre procés productiu no necessita ser manipulada per al seu funcionament, i malgrat tots els sistemes de seguretat instal·lats pel que fa a l'accés a la zona de risc, s'equiparà a aquesta amb un seguit de sistemes de protecció addicionals que permetrà minimitzar encara més els riscos, sobretot en cas de manipulació en cas d'avaría o manteniment, previ estudi de la seva *viabilitat, efectivitat i rendibilitat*:

- *Sistema anticaiguda del capçal*
- *Sistema contra possibles sobrecàrregues*
- *Encuny tancat.*
- *Pantalla mòbil enclavada*
- *Barrera immaterial fotoelèctrica*
- *Allunya – cossos*
- *Comandament a dues mans.*

5.9.4.2.2 Sistema anticaiguda del capçal

Aquest *sistema anticaiguda del capçal* és de tipus mecànic i consta d'una cremallera i un pivot de bloqueig amb vàlvula de retenció de la baixada (pilotada per pressió de la càmera superior del cilindre en els sistemes hidràulics) que evita la caiguda del capçal de la premsa.

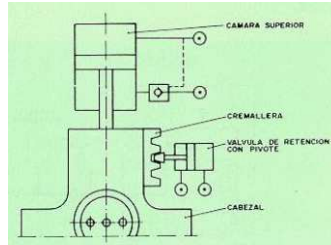

FIGURA 52 : Sistema anticaiguda del capçal

Tot i que la probabilitat de caiguda del capçal és molt petita, no és admissible la fabricació de cap premsa sense aquest tipus de sistema.

5.9.4.2.3 Sistema contra possibles sobrecàrregues

El *sistema contra possibles sobrecàrregues* evita l'enclavat dels punxons a les premses mecàniques (les hidràuliques no el tenen).

Hi ha de tres tipus:

- **MECÀNIC, AMB PASTILLA DE CISALLAMENT** : Aquest sistema no admet regulació ni rearmament, la pastilla queda destruïda. Disposa d'un sistema d'accés adequat per a facilitar la seva substitució ràpidament. És recomanable per a premses mecàniques petites (poc potents) i amb cigonyal excèntric

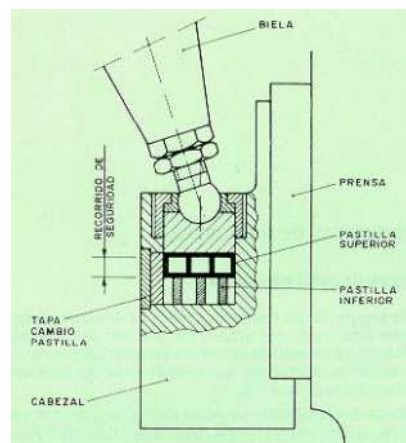

FIGURA 53 : Sistema contra possibles sobrecàrregues mecànic amb pastilla de cisallament

- **HIDRÀULIC** : És un sistema similar a l'anterior, amb la diferència que l'augment de pressió en aquest sistema fa saltar la càmera hidràulica, disminuint la pressió i permetent al cargol seguir baixant fins a completar el cicle, mentre el capçal resta frenat a causa de la resistència excessiva, que actua com a força opositora.

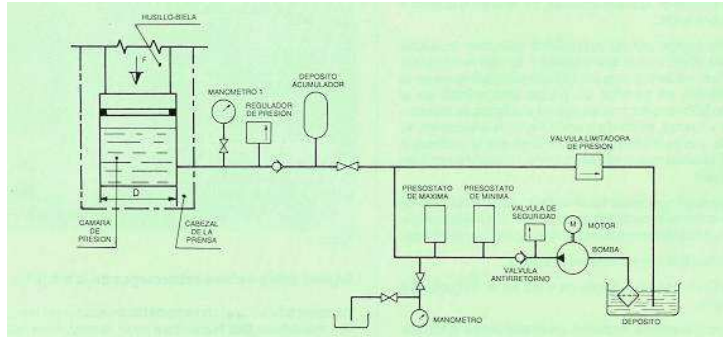

FIGURA 54 : Sistema contra possibles sobrecàrregues hidràulic

El seu funcionament és el següent:

1. Quan la premsa, a través del capçal, troba una resistència més gran que la tarada a la vàlvula limitadora de pressió, aquest es frena, però el cargol no i continua baixant si la força de la premsa pot vèncer a la del circuit. Òbviament la operació sobre la xapa no es realitza.
2. A l'obrir-se la vàlvula limitadora, l'oli passa al dipòsit i la pressió disminueix.
3. Al disminuir la pressió, el pressostat de mínima desembraga la màquina i la para.

En funció de la seguretat desitjada a l'útil o a la màquina i de la força (F) a desenvolupar, es regula el circuit de seguretat hidràulic, tarant la pressió que la premsa haurà de vèncer per a que actui aquest circuit. La pressió (P_1), regulada al regulador de pressió i indicada al manòmetre 1, multiplicada per la superfície S_D no ha de sobrepassar la força de la màquina:

$$P_1 \cdot S_D \leq F$$

Posteriorment a l'entrada en acció d'aquest sistema, s'ha de rearmar mitjançant els següents passos:

1. Pujar el capçal completant, d'aquesta manera, el cicle de la biela.
2. Purgar l'aire dels cilindres compensadors
3. Rearmar el circuit accionant l'interruptor de posada en marxa de la moto – bomba que envia l'oli a la cambra de pressió.
4. Obrir l'entrada d'aire dels cilindres compensadors.

- **HIDROPNEUMÀTIC PER MULTIPLICADOR – EQUILIBRADOR** : És un sistema molt semblant a l'anterior, amb la diferència que la vàlvula de pressió es substitueix per un convertidor oli – pneumàtic, equilibrat per un costat amb oli i per l'altre amb aire. Quan el cargol venç la pressió hidràulica, l'èmbol del convertidor descendeix deixant que l'oli es desplaci cap al dipòsit. En aquest moment, i com a conseqüència de la baixada de pressió, el pressostat de mínima actua fent parar la premsa.

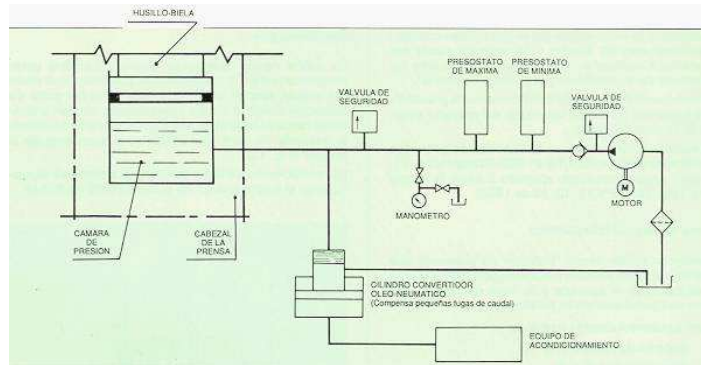

FIGURA 55 : Sistema contra possibles sobrecàrregues hidropneumàtic per multiplicador - equilibrador

Les sobrecàrregues solen convertir-se en accident molt més freqüentment que la caiguda del capçal.

5.9.4.2.4 Encuny tancat

A l' *encuny tancat*, la seguretat resta integrada en el seu disseny. Estan concebuts de tal manera que l'accident en el punt d'operació i en fase de treball sigui pràcticament impossible que succeeixi. L'aplicació correcta d'una protecció fixa a un encuny pot convertir-lo d'obert a tancat.

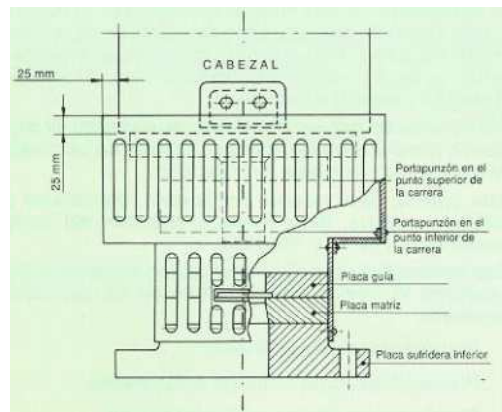

FIGURA 56 : Resguard de tancament d'un encuny alimentat amb matèria prima en forma de banda o fleix

5.9.4.2.5 Pantalla mòbil enclavada

La *pantalla mòbil enclavada* és un resguard del punt d'operació amb determinades parts mòbils connectades als dispositius de comandament. La seva posició pot ser alterada per a accedir a la zona de perill durant les operacions d'alimentació i extracció de peces o de manteniment.

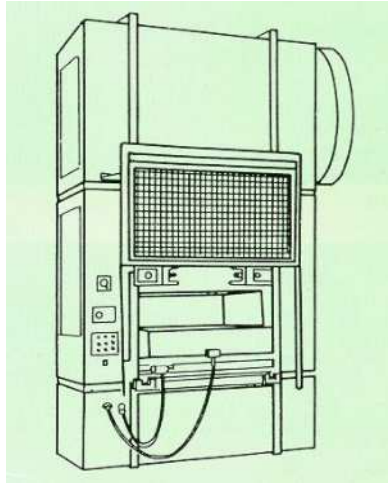

FIGURA 57 : Premsa amb pantalla mòbil enclavada

Aquest sistema està projectat de tal forma que la premsa no pot funcionar fins que les mans de l'operari no resten fora de la zona de perill.

5.9.4.2.6 Barrera immaterial fotoelèctrica

La *barrera immaterial fotoelèctrica* és un detector de presència que presenta un camp sensible immaterial, col·locat en forma de barrera entre l'operari i la línia de perill, que genera un senyal quan és invalidat.

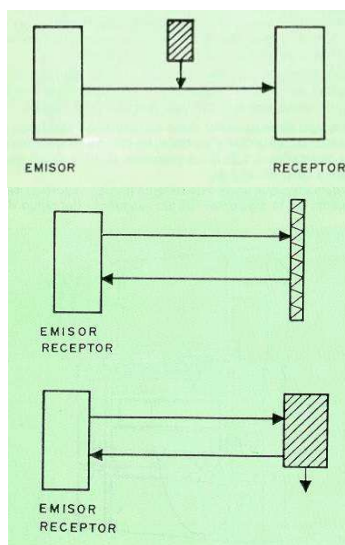

FIGURA 58 : Diferents sistemes de barrera immaterial fotoelèctrica

5.9.4.2.7 Allunya – cossos

L' *allunya – cossos* és un resguard (barra o pantalla) unit mecànicament a la guia que, procedint al tancament de l'encuny, efectua un moviment tal que obliga a l'operari a allunyar-se de la zona de perill, tot desplaçant-lo i evitant atrapaments.

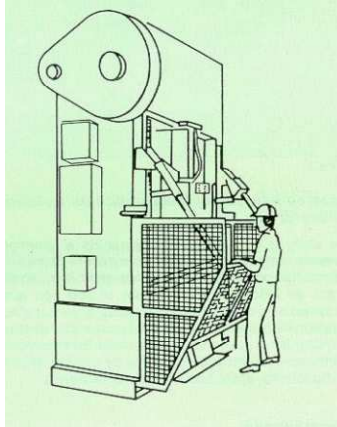

FIGURA 59 : Premsa amb allunya - cossos

5.9.4.2.8 Comandament a dues mans

El *comandament a dues mans* és aquell que requereix necessàriament l'ús simultani d'ambdues mans per a generar el senyal d'embragatge. Pot ser de *botons* o per *palanca*.

FIGURA 60 : Comandament a dues mans

La idiosincràsia d'aquest mètode de protecció és ocupar ambdues mans de l'operador fora de l'espai perillós de l'encuny durant tot el cicle de la màquina, moment en el qual existeix el màxim risc d'accident.

5.9.4.3 Sistemes de seguretat i protecció per al forn

Els forns industrials poden comportar un seguit de riscos importants, que es poden reduir si s'ubiquen, s'operen i es mantenen correctament. Alguns dels perills més importants dels forns elèctrics són els *xocs elèctrics*, les *cremades* o els *incendis*. És per això que, a més a més de les proteccions generals de la zona de risc especificades anteriorment, hi ha de mesures a tenir en compte per a minimitzar aquests riscos i evitar, així, els accidents:

- *Ubicació amb espai suficient per a una correcta ventilació i per a que permeti als operaris realitzar qualsevol tasca de manteniment o reparació.*
- *Connexió adequada al corrent elèctric, degut a la seva potència.*
- *Mantenir la zona de risc completament neta.*

D'altra banda, a part dels sistemes de seguretat i protecció generals de la zona, el forn haurà de disposar de:

- *Sistema automàtic de bloqueig de les portes d'entrada i sortida fins que aquest no estigui a temperatura ambient, en cas de presència d'un operari dins de la zona de risc.*
- *Varis dispositius de parada d'emergència visibles, situats a certa distància de les seves parets.*

5.9.4.4 Sistemes de seguretat i protecció per als robots

A part dels sistemes de seguretat i protecció generals de la zona de perill, els robots hauran de disposar de:

- *Comandament sensitiu que permeti realitzar el control del robot dins la zona de risc.*
- *Parades d'emergència instal·lades en varis punts de la cèl·lula robotitzada.*

5.9.4.5 Sistemes de seguretat i protecció per al marcadors

Tot i no ser una màquina amb un alt risc d'accident, haurà de portar certes mesures de seguretat, així com:

- *Sistema contra possibles sobrecàrregues*
- *Pantalla mòbil enclavada*
- *Barrera immaterial fotoelèctrica*
- *Allunya – cossos*
- *Comandament a dues mans*

5.9.4.6 Sistemes de seguretat i protecció per a la cèl·lula de tall làser

La utilització segura dels equips làser, exigeix que la seguretat estigui integrada en el disseny dels mateixos. Les exigències de seguretat varien segons el tipus de làser i, en cas d'exposició, estan dirigides a reduir-la.

En el nostre cas, s'aïllarà la màquina i ens assegurarem que aquesta quedi ben estanca durant el seu funcionament. D'altra banda, i degut a les altes tensions que es fan servir per a les màquines làser, es tindrà especial atenció en protegir adequadament les connexions.

CAPÍTOL 6: ELEMENTS IMPORTANTS DEL PROCÉS

6.1 Introducció

Es consideren elements importants d'aquest procés i, per tant, objecte de descripció detallada en aquest capítol les següents màquines i eines:

- *Forn*
- *Premsa*
- *Matriu*

En el cas de la premsa, es farà una descripció detallada de tots els tipus possibles a instal·lar i, posteriorment, es procedirà a escollir la més adequada, prèvia valoració dels avantatges i inconvenients que presenta cadascuna. A la matriu (disseny) es descriu al següent capítol.

FIGURA 61 : Premsa, matriu i muntant B

6.2 Forn

6.2.1 Introducció

Tal i com ja es va esmentar a l'avantprojecte, per a escalfar els formats, ens podem basar en dos principis bàsics:

- *ESCALFAR L'AMBIENT* : Es situa el format en un ambient calent i fins que aquest assoleix la temperatura de l'ambient.
- *ESCALFAR LA CÀRREGA* : Es genera dins del material la temperatura necessària.

De la mateixa manera, existeixen varis tipus de forns, els quals els podem classificar segons el principi que fan servir per a escalfar:

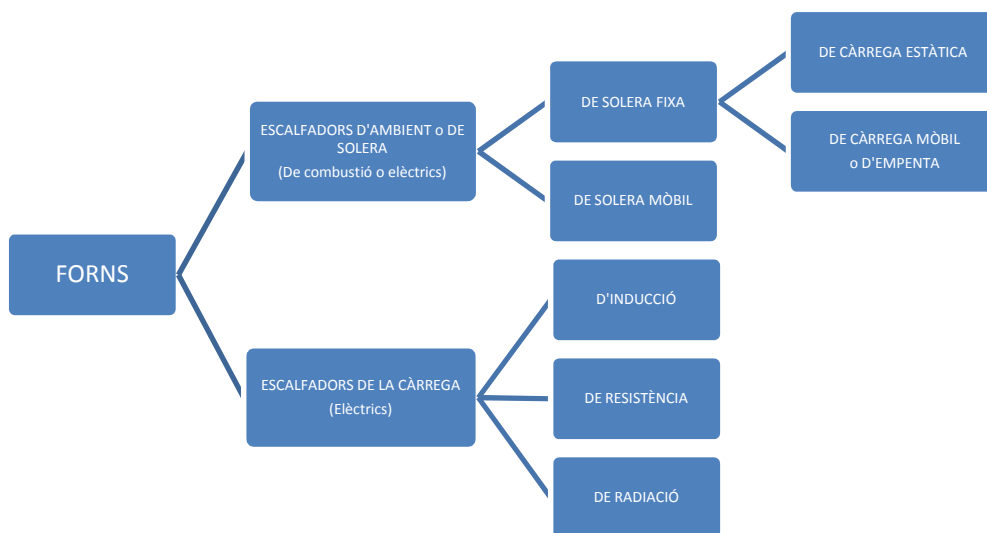

FIGURA 62 : Classificació i tipus de forns

Els combustibles poden ser *sòlids* (carbó, fusta, serrí, etc.), *líquids* (fuel – oil, gas – oil, petroli, gasolina, alcohol, etc.) o *gasos* (metà, propà, butà, gas ciutat, gas butà, etc.).

Per raons *higièniques* i de *característiques estructurals i geomètriques*, en aquest procés s'ha escollit un *forn elèctric de solera fixa i càrrega mòbil* o *forn d'empenta*.

FIGURA 63 : Forn d'empenta

6.2.2 Funcionament i característiques del forn

El forn escollit és de construcció i coberta metàl·lica i allargat, amb una boca d'entrada i una de sortida per als formats del reforç muntant B. Disposa de corròns ceràmics que són els encarregats de transportar els formats a través del forn, a sobre d'uns dispositius o safates centradores porta – formats. La calefacció del mateix resta uniformement distribuïda (per sobre i per sota dels formats) i està generada per resistències elèctriques. Resta totalment aïllat amb fibres i les portes d'entrada i sortida són d'accionament pneumàtic i s'obren i es tanquen alternativament per a evitar corrents d'aire i, d'aquesta manera, reduir al màxim les pèrdues de calor. Disposa de varis reguladors i limitadors de temperatura amb diferents zones de regulació.

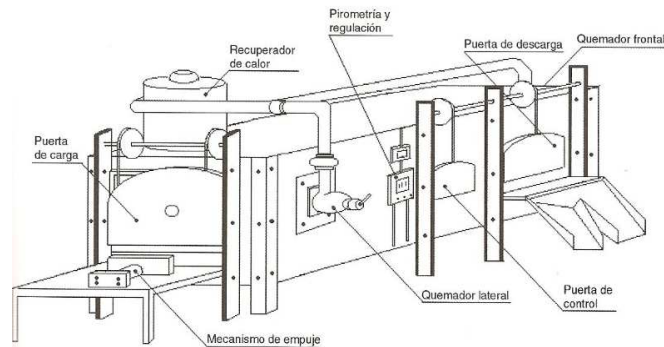

FIGURA 64 : Dibuix esquemàtic d'un forn d'empenta alimentat amb combustible

El funcionament és el següent:

1. Primerament, un robot col·loca el format en el porta – formats, que és el que s'encarregarà del transport de la peça a través de tot el forn, i que resta centrat gràcies a un dispositiu centrador.
2. Tot seguit, es col·loquen el porta – formats, amb el format, al primer espai del forn i, prèvia obertura de la porta, aquests entren al forn. A mesura que el primer espai del forn va quedant lliure, es va repetint el procés d'entrada amb cert marge de temps.
3. El porta – formats i el format es transporten a través del forn, passant per la solera i gràcies als corròns ceràmics, fins que arriben a la sortida a una temperatura de 950°C aproximadament.
4. És en aquest moment quan s'obre la porta de sortida del forn, el porta – formats es separa del format, es desplaça contra un topall, es transporta fins a l'entrada del forn i s'introdueix, un altre cop, en el dispositiu centrador.

Les característiques tècniques d'aquests forns han de respondre, depenent del procés, a un seguit de requisits geomètrics, dimensionals i de potència determinats. És per això que, en la majoria dels casos són fets a mida.

En el nostre cas, haurà de respondre a les característiques següents:

- *MIDES DELS FORMATS* : 1275 x 675 mm
- *TEMPERATURA DE TREBALL* : 950°C

6.3 Premsa

6.3.1 Introducció

La *premsa* és una màquina capaç de proporcionar la pressió necessària per a realitzar, en el nostre cas, l'embotició de la xapa. Està formada per un *bastidor*, una *taula fixa o desplaçable* i una *corredora* que es desplaça verticalment, accionada per algun mecanisme. Normalment, sobre la taula es col·loca la matriu i a la corredora es fixa el punxó, però en el nostre cas serà a l'inrevés.

Per a estampar la nostra peça, podríem considerar dos possibles tipus de premsa:

- *Premsa mecànica*
- *Premsa hidràulica*

En aquest apartat es farà una descripció de cadascuna, s'exposaran els seus avantatges i inconvenients i, prèvia valoració de les alternatives, es triarà la més adequada per al nostre procés.

6.3.2 Descripció de les alternatives

6.3.2.1 Premses Mecàniques

La *premsa mecànica* és aquella que transmet la força o la pressió mecànicament, ja sigui directament o a través d'un sistema d'acumulació d'energia (volant d'inèrcia).

Segons el seu mode d'accionament, poden ser de varis tipus:

- *EXCÈNTRIQUES o DE BIELLA – CIGONYAL* : És aquella que acumula l'energia mitjançant un volant d'inèrcia i la transmet mecànicament, a través d'una excèntrica o sistema de biela – cigonyal.

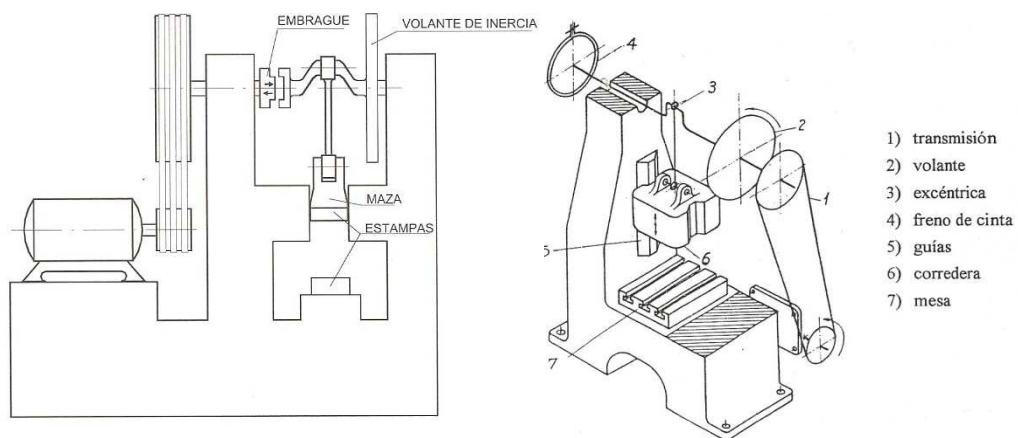

FIGURA 65 : Premsa excèntrica o de biela – cigonyal

Les premses excèntriques, segons la seva construcció i geometria, poden ser de tres tipus diferents:

- *DE COLL DE CIGNE* : El cos de la bancada té forma corbada (de coll de cigne) i permet l'accés a la taula per tres costats. Aquest tipus de premsa es fan servir per a treballs d'entre 10 i 100 Tn.

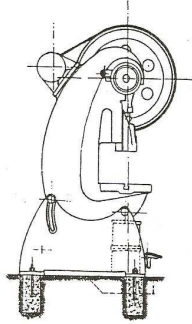

FIGURA 66 : Premsa excèntrica de coll de cigne

- *DE DOS MUNTANTS* : Són molt més robustes però tenen l'inconvenient de que la taula de treball només és accessible per davant i per darrere. Les guies de la corredora són més llargues que les de la de coll de cigne, la qual cosa permet emboticions profundes. Aquest tipus de premsa es fa servir per a treballs d'entre 50 i 500 Tn.

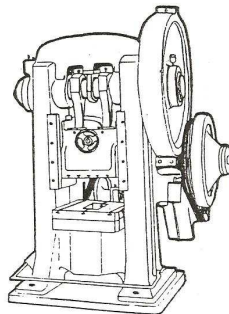

FIGURA 67 : Premsa excèntrica de dos muntants

- *DE VOLANT FRONTAL* : La posició del volant varia de les altres dues (frontal) i també permet l'accés per tres bandes a la taula (1 muntant). Igual que les premses de coll de cigne, aquest tipus de premsa es fa servir per a treballs d'entre 10 i 100 Tn.

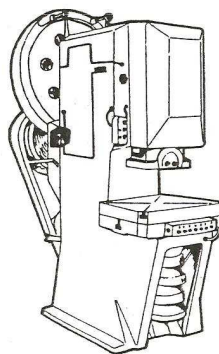

FIGURA 68 : Premsa excèntrica de volant frontal

- *DE CARGOL* : Són aquelles que exerceixen la pressió directament a través d'un cargol.

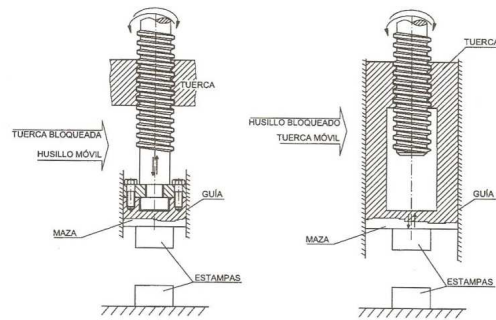

FIGURA 69 : Premsa de cargol

- *DE CUNYA* : La particularitat d'aquestes premses és que exerceixen la pressió a partir d'un mecanisme en forma de cunya, tal i com es veu a la figura 70:

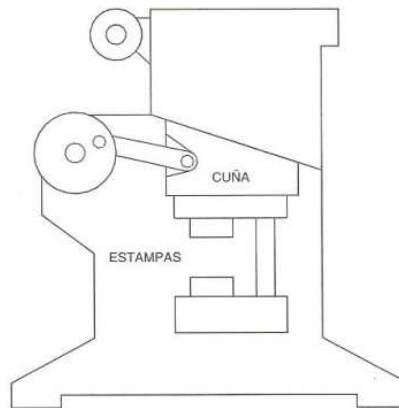

FIGURA 70 : Premsa de cunya

- *DE GENOLLERA* : Són premses poc utilitzades i la seva particularitat també regeix pel seu mecanisme d'accionament.

FIGURA 71 : Premsa de genollera

6.3.2.2 Premses hidràuliques

Les *premses hidràuliques* són aquelles premses en les que l'accionament d'avanç i retorn es realitza mitjançant un cilindre hidràulic. Normalment, aquest tipus de premses són més lentes que les mecàniques i es fan servir per a la fabricació de peces de grans dimensions o quan es necessiten grans esforços.

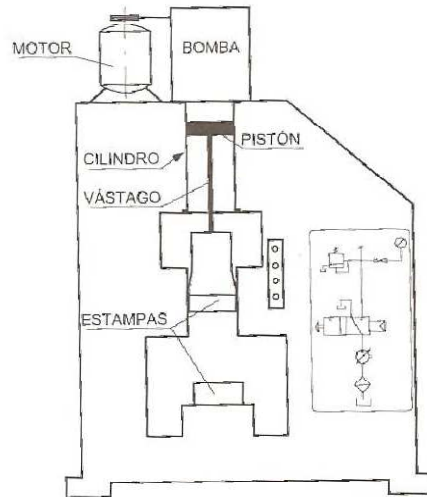

FIGURA 72 : Premsa hidràulica

Com en totes les màquines, en aquest tipus de premses es poden destacar un seguit d'avantatges i inconvenients respecte a les mecàniques:

AVANTATGES:

- *Carrera graduable a criteri de l'operador.*
- *Velocitat graduable i variable segons el punt de carrera on es troba, amb l'objectiu de que el contacte amb la xapa sigui suau.*
- *Pressió constant durant tota la carrera.*
- *Potències elevades.*
- *Reducció de pes (pesen menys que les mecàniques).*

INCONVENIENTS:

- *Velocitat de treball lenta (més lentes que les mecàniques).*
- *Major inversió econòmica, degut a la seva construcció i precisió.*

6.3.3 Valoració de les alternatives

Abans d'escollir la premsa adequada s'ha de tenir en compte els diferents aspectes i aplicacions de cadascuna d'elles i fer-ne una valoració. El plantejament el basariem principalment en aquests aspectes:

- *Dimensions i geometria de la peça.*
- *Característiques mecàniques de la peça.*
- *Quantitat de peces a obtenir.*
- *Temps requerit per a la fabricació de les peces.*
- *Cost de les operacions, de la maquinària necessària i del seu manteniment.*
- *Comoditat i riscos que presenta cada màquina.*
- *Rendibilitat econòmica del procés.*

Finalment, un cop considerats els punts anteriors i plantejades totes les alternatives, procedim a fer la valoració:

- *PREMSA MECÀNICA : Tot i que la inversió és més petita i que són més ràpides, l'elevat desgast i manteniment que requereixen, el baix tonatge d'algunes d'elles i les dimensions de la peça a conformar, ens fa pensar que no és la premsa més adequada per a aquest procés.*
- *PREMSA HIDRÀULICA : Són premses que, per la seva arquitectura, tenen menys desgast mecànic i, per tant, el seu manteniment és menys costós. D'altra banda són premses més precises i amb una alta versatilitat degut a la seva potència i dimensions. Tot i ser més lentes, la possibilitat de regular la velocitat a gust de l'operari i ser més sensibles ens fa pensar que aquesta si és la premsa adequada per al nostre procés. Val a dir, també, que la diferència econòmica que representa la inversió en aquesta maquinària, possiblement, sigui amortitzable a molt curt termini. Finalment, un altre punt a tenir en compte, i no menys important, cal remarcar que són més silencioses i vibren menys, la qual cosa suposa tenir un risc menys acusat per als treballadors.*

6.3.4 Selecció de la premsa adequada

Finalment, i després de valorar les alternatives exposades anteriorment, s'opta per escollir la premsa hidràulica per varis motius:

- *Menys desgast mecànic.*
- *Més precisió i sensibilitat.*
- *Manteniment menys costós.*
- *Més versàtil (dimensions i potència).*
- *Velocitat regulable.*
- *Menys riscos per al treballador (soroll i vibracions).*

CAPÍTOL 7: DISSENY DE LA MATRIU

7.1 Matriu refrigerada

7.1.1 Introducció

En aquest capítol es fa una breu descripció de cadascun dels elements que formen la matriu objecte d'aquest projecte. Degut a que aquesta és refrigerada, el disseny s'ha ajustat a les necessitats i, tant en el punxó com la matriu disposen d'un circuit per a tal fi.

El conjunt consta de varies peces o parts:

- *Disc*
- *Columna*
- *Placa trepitjadora*
- *Placa porta – matriu*
- *Matriu*
- *Guia*
- *Punxó*
- *Tapa de molla*
- *Placa porta – punxó*
- *Elements normalitzats*

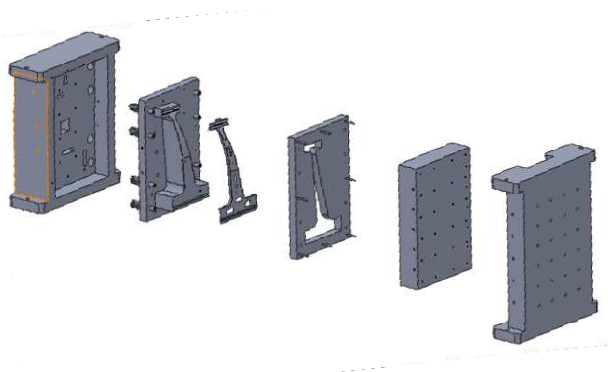

FIGURA 73 : Vista explosionada del conjunt

7.2 Descripció dels elements

7.2.1 Disc

El *disc* (*Plànol 1*) és la peça que va col·locada entre la tapa de la molla i la columna que exerceix pressió a la placa trepitjadora i evita que el conjunt trepitjador (*placa trepitjadora – discs – columnes – guies*) es surti de la seva posició. Té un diàmetre de 100 mm i un grossor 20 mm i n'hi ha un total de 8 discs. Està fabricat amb acer F – 1120.

FIGURA 74 : Disc

7.2.2 Columna

La *columna* (*Plànol 2*) és la peça que hi ha entre el disc i la placa trepitjadora, exercint pressió sobre aquesta mateixa. És cilíndrica, té una longitud de 230 mm i està fabricada amb acer F - 1140.

FIGURA 75 : Columna

7.2.3 Placa trepitjadora

La *placa trepitjadora* (Plànol 3) és la peça que resta en contacte amb la matriu i el punxó i s'encarrega de la de la expulsió del muntant B un cop realitzada la embotició. Junt amb els discs, les columnes i les guies forma el *conjunt extractor / trepitjador*.

El material emprat per a la placa trepitjadora és l'acer F – 5318 (resistent a altes temperatures), ja que està en contacte amb el format directament i conté varis mecanitzats amb diferents funcions:

- 1- Forat per a que s'introdueixi el punxó a l'hora de fer la embotició.
- 2- Orifici passant de varis diàmetres, per a col·locar la columna per un costat i collar-la, per l'altre, amb un cargol M20 x 120.
- 3- Orifici passant de varis diàmetres emprat per a introduir un dels extrems de la guia per un costat i collar aquesta, per l'altre, amb un cargol M8 x 90.

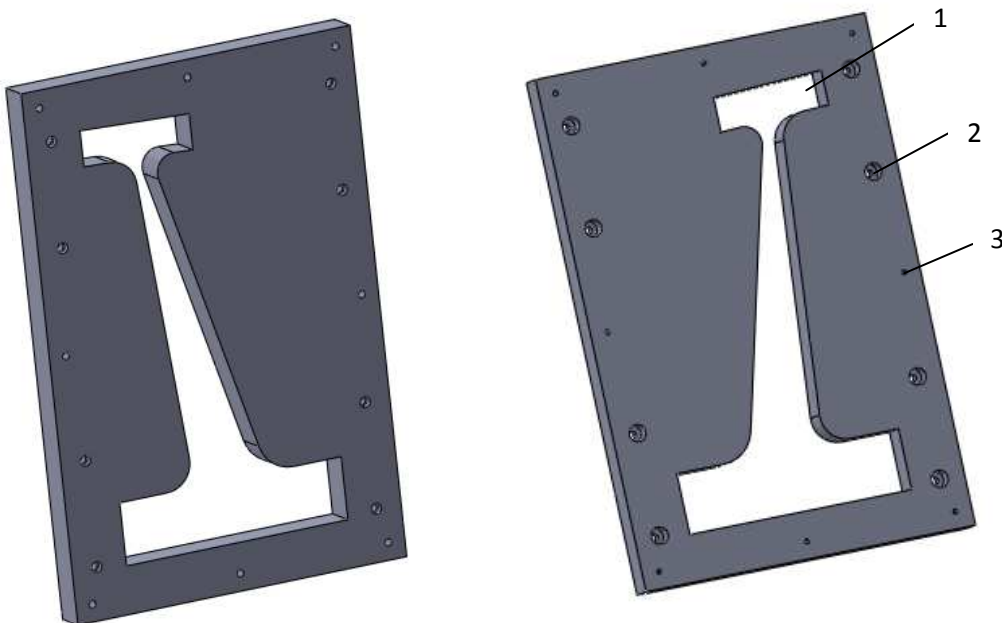

FIGURA 76 : Placa trepitjadora

7.2.4 Placa porta – matriu

La placa porta – matriu (*Plànol 4*) és la part mòbil o superior de la matriu que va fixada a la part inferior del capçal de la premsa. És l'encarregada de mantenir fixada la matriu, que en el nostre cas és mòbil, mentre el punxó resta immòbil a la part fixa de la premsa. Està fabricada amb acer F – 1140 i la seva fixació i centratge a la taula de la premsa es pot realitzar de varies maneres, segons la premsa on vagi muntada.

En ella, s'hi realitzen varis mecanitzats amb diverses funcions:

- 1- *Orificis passants per al transport de la mateixa mitjançant pont – grua.*
- 2- *Orificis passants per a la seva fixació horitzontal, mitjançant cargols M20 x 200.*
- 3- *Orificis passants per a la seva fixació vertical, mitjançant cargols M20 x 200.*

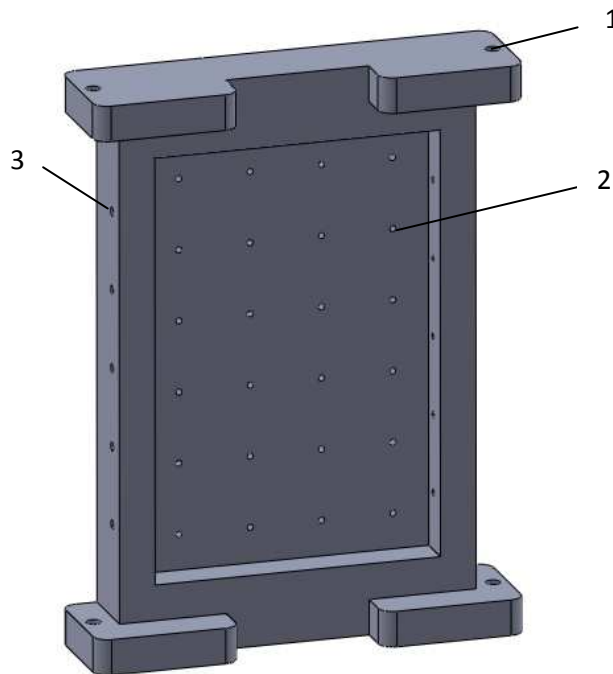

FIGURA 77 : Placa porta - matriu

7.2.5 Matriu

La *matriu* (Plànol 5), junt amb el punxó, és una de les parts que fa possible la embotició de la xapa. Està fabricada amb acer F – 5318 (resistent a altes temperatures), ja que està amb contacte directe amb el reforç muntant B, i va fixada a la placa porta – matriu mitjançant varis cargols.

Un dels aspectes més importants de la nostra matriu és el seu circuit de refrigeració, que farà possible la realització del tremp durant el procés de fabricació de la peça. En ella s'hi realitzen una sèrie de mecanitzats amb diverses funcions:

- 1- *Orificis per als centradors del format.*
- 2- *Mecanitzat del negatiu del reforç muntant B (forma exterior + joc).*
- 3- *Orificis roscats per a la seva fixació horitzontal, mitjançant cargols M20 x 200.*
- 4- *Orificis roscats per a la seva fixació vertical, mitjançant cargols M20 x 200.*

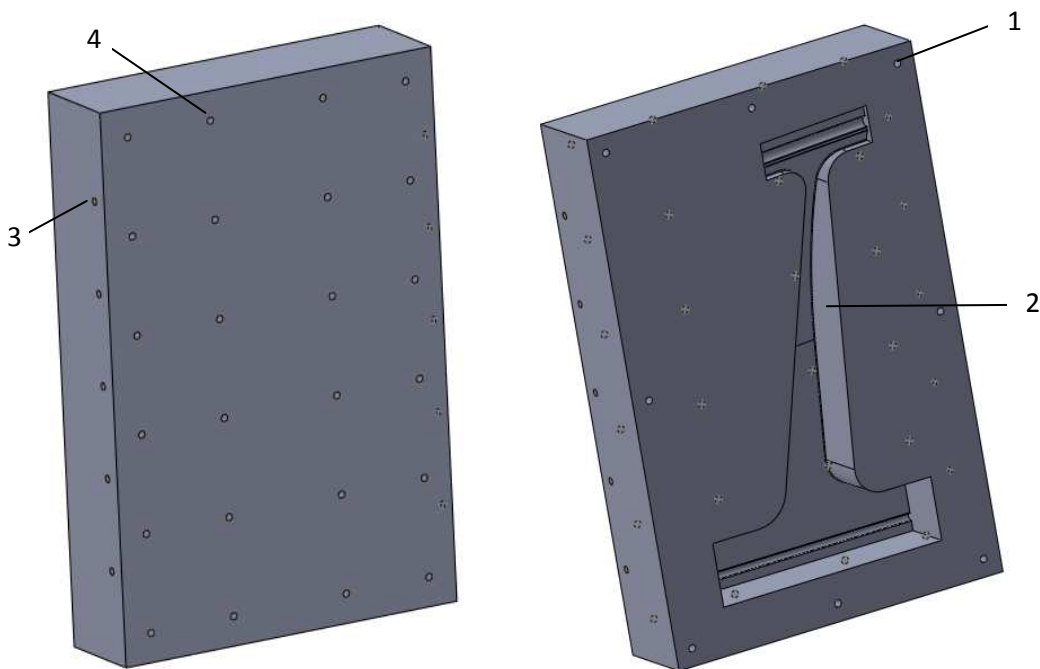

FIGURA 78 : Matriu

7.2.6 Circuits de refrigeració

Els *circuits de refrigeració* (Plànols 6 i 9), tant de la matriu com del punxó, serviran per a refrigerar la peça, permetent així, la realització del tremp.

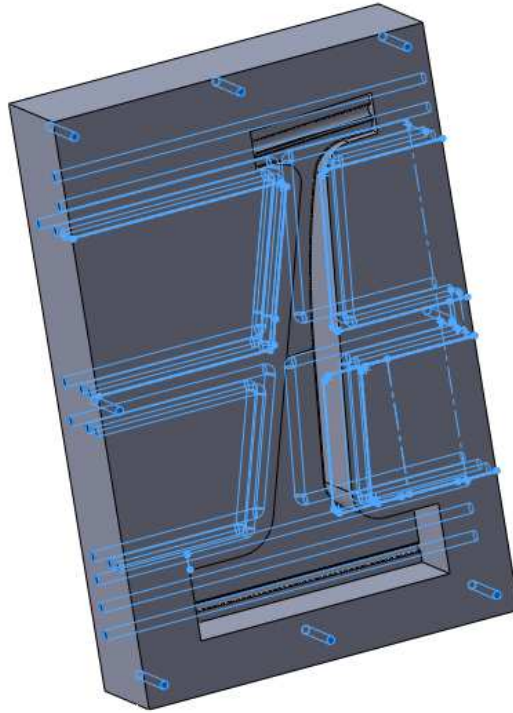

FIGURA 79 : Circuit de refrigeració de la matriu

7.2.7 Guia

La *guia* (Plànol 7) és una peça que va collada a la placa trepitjadora mitjançant un cargol M8 x 90 i, tal i com diu el seu nom, serveix de guia per al recorregut del conjunt mòbil de la matriu, gràcies a la seva introducció dins del forat practicat a la matriu per a aquest fi. És cilíndrica, té un diàmetre de 20 mm i una longitud de 150 mm i està fabricada amb F – 5318 (resistent a altes temperatures).

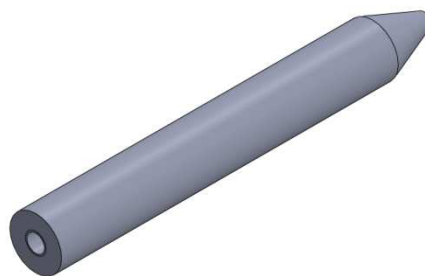

FIGURA 80 : Guia

7.2.8 Punxó

EL *punxó* (*Plànol 8*) és la part del conjunt, junt amb la matriu, que fa possible la embotició del reforç muntant B. Està fabricat amb acer F – 5318 (resistent a altes temperatures), pel seu contacte directe amb la peça a conformar, i va collat a la placa porta – punxó, col·locada a la taula de la premsa, mitjançant varis cargols.

L'aspecte més important del nostre punxó és el seu circuit de refrigeració, que fa possible la realització del tremp a la peça durant el seu procés de fabricació. En ell s'hi realitzen varis mecanitzats amb diferents finalitats:

- 1- *Orificis passants per a la seva fixació vertical, mitjançant cargols M20 x 180.*
- 2- *Orificis passants per a la introducció de les columnes.*
- 3- *Orificis roscats per a la seva fixació horitzontal, mitjançant cargols M20 x 200.*
- 4- *Mecanitzat del positiu del reforç muntant B (forma interior – joc).*
- 5- *Orificis d'entrada i sortida del circuit de refrigeració.*

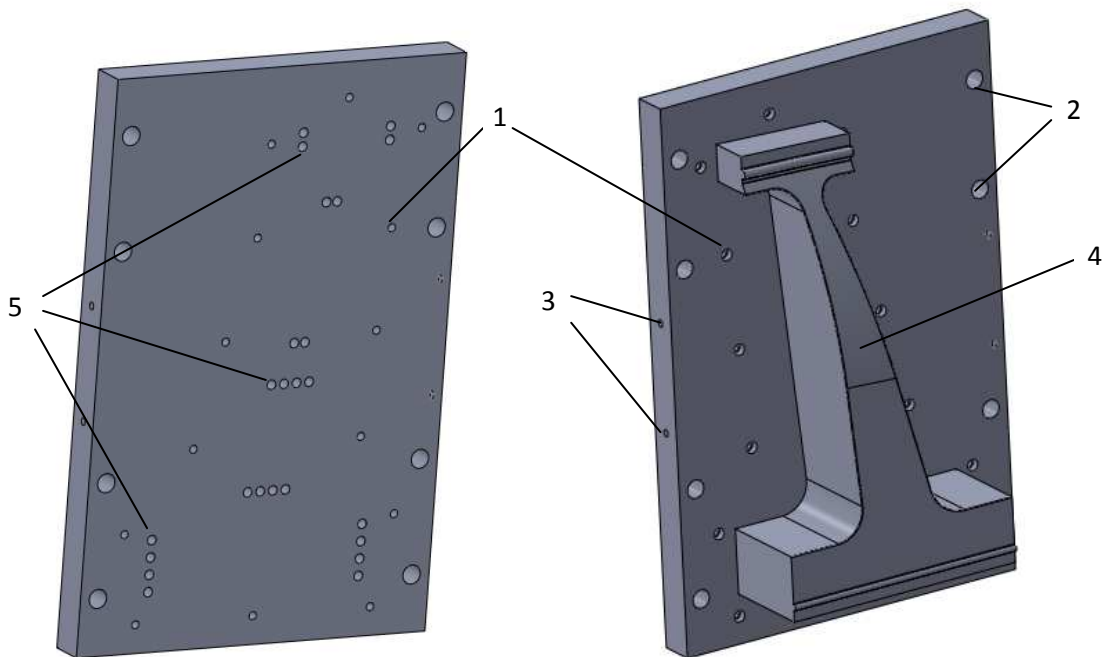

FIGURA 81 : Punxó

7.2.9 Tapa de molla

La *tapa de molla* (Plànol 10) és una peça de forma circular que fa de contacte intermediari entre la molla i el disc, permetent una correcta posició d'aquest i repartint uniformement la pressió exercida per la molla. La tapa de molla resta fabricada amb acer F – 1120.

FIGURA 82 : Tapa de molla

7.2.10 Placa porta – punxó

La *placa porta – punxó* (Plànol 11) és l'encarregada de subjectar el punxó i evitar que aquest es desplaci durant la embotició. Està fabricada amb acer F – 1140 i pot anar fixada a la taula de diverses maneres, segons el tipus de premsa.

En ella es realitzen una sèrie de mecanitzats, amb diverses finalitats:

- 1- Orificis per a la introducció i evacuació dels conductes de refrigeració.
- 2- Orificis passants per a la fixació horitzontal del punxó, mitjançant cargols M20 x 200.
- 3- Orificis roscats per a la fixació vertical del punxó, mitjançant cargols M20 x 180.
- 4- Orificis per al posicionament de les molles.
- 5- Orificis passants per al transport de la placa mitjançant pont - grua.

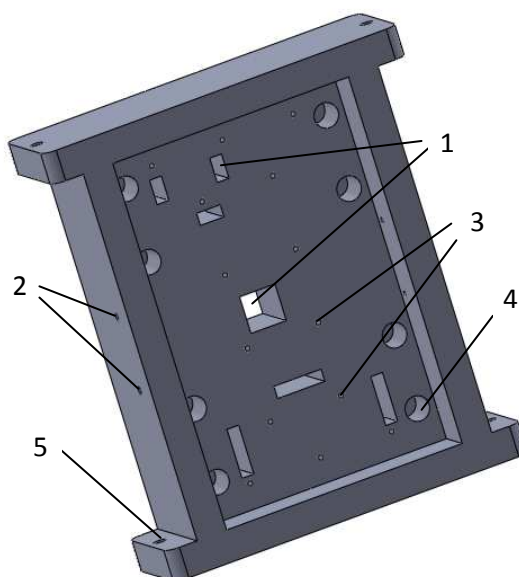

FIGURA 83 : Placa porta - punxó

7.2.11 Elements normalitzats

Els elements normalitzats que conté el conjunt de la matriu són els següents:

- 8 molles DIN 17225 de càrrega forta i fabricades amb acer al Crom – Vanadi.
- 8 cargols DIN 912 M8 x 90.
- 8 cargols DIN 912 M10 x 60.
- 8 cargols DIN 912 M20 x 120.
- 14 cargols DIN 912 M20 x 180.
- 38 cargols DIN 912 M20 x 200

FIGURA 84 : Elements normalitzats

CAPÍTOL 8: PRESSUPOST

8.1 Introducció

L'objectiu d'aquest pressupost és fixar les condicions d'execució del projecte, determinant el cost de cada una de les parts que el componen, especificant els treballs, els materials i els preus, amb la finalitat de trobar l'equilibri entre una solució tècnica, la tecnologia utilitzada i les despeses a generar.

Atès que l'objectiu principal del projecte és dissenyar la matriu d'embotició i les diferents peces que la componen, el pressupost d'aquest projecte es centrarà, única i exclusivament, en aquesta part. Aquest resta detallat en la seva totalitat a la documentació adjunta.

A continuació s'exposa, a mode de resum, un quadre amb cost total del disseny de la matriu, desglossat en:

- *Despeses d'enginyeria.*
- *Despeses de materials.*
- *Despeses de fabricació.*
- *Despeses de muntatge i ajustaments.*
- *Despeses de tractaments tèrmics.*
- *Despeses d'elements normalitzats.*

8.2 Detall del cost total del projecte

CONCEPTE	TOTAL [€]
Enginyeria	12.600,00
Materials	74.741,64
Fabricació	2.160,00
Muntatge i ajustaments	1.400,00
Tractaments tèrmics	3.000,00
Elements normalitzats	242,50
TOTAL SENSE BENEFICIS [€]	94.144,14
TOTAL AMB BENEFICIS (+10%) [€]	103.558,55

TAULA 6 : Detall del cost total del disseny de la matriu

CAPÍTOL 9: MANTENIMENT DE LA MATRIU

9.1 Introducció

Existeixen moltes i variades causes per les quals una matriu es degrada amb més rapidesa del que és habitual. Algunes d'aquestes causes, molt poques, estan relacionades amb el material a conformar i moltes altres amb la mala construcció, la mala utilització o el mal manteniment. Algunes de les causes de fallida en els útils de conformat poden ser la *l'abrasió, l'adhesió dels útils amb la peça de treball, la fatiga i fissures a la superfície de l'útil, la ruptura o deformació plàstica de l'útil, els errors de construcció, el desgast, les melladures, etc.*

La base principal per a eliminar o reduir els problemes durant la vida d'una matriu és tenir-los controlats i identificats. Per a complir aquest objectiu i portar a terme un control estricte i rigorós del seu estat són necessàries les següents accions:

- *Anotació d'incidències, reparacions, canvis o modificacions de peces en fitxes de treball normalitzades.*
- *Realització periòdica d'un manteniment.*

En aquest capítol es descriuen les pautes i els sistemes duts a terme, que ajudaran en el seguiment de les anomalies detectades abans, durant i després del manteniment de la matriu.

FIGURA 85 : Manteniment dels encunys d'embotició

9.2 Proves de matriu

Qualsevol matriu, per senzilla que sembli, pot generar problemes. S'ha de tenir en compte que totes i cadascuna de les transformacions poden provocar canvis geomètrics i dimensionals a la matriu, si no es posa especial atenció en la forma en que es realitzen. Una mala solució a un problema, en pot causar d'altres pitjors a curt termini que poden ocasionar aturades a la producció i, en definitiva, unes despeses molt elevades.

Es per això que hi ha tot un seguit de proves a realitzar abans de posar en funcionament una matriu. En aquestes proves, sobretot, es presta especial atenció en els punts més crítics, que són els que poden generar problemes més fàcilment. Hi ha una sèrie de pautes a seguir abans i durant la realització de les proves:

- *Disposar del plànol de la peça, de l'útil de control o mostra comparativa, de la matèria prima adequada i dels medis necessaris per a canviar o modificar els paràmetres de màquina.*
- *Verificar la matèria prima abans de les proves.*
- *Fer sempre les proves de manera que treballi tota la matriu i no només una part.*
- *Anotar els resultats obtinguts i analitzar-los després de finalitzar les proves.*
- *Tenir molta cura de que les condicions de treball durant les proves siguin les mateixes que les de la producció posterior.*
- *No prendre decisions sobre els resultats obtinguts si els paràmetres de la matriu o la màquina no són els que marca el full de treball.*
- *No continuar amb les proves si algun element de la matriu es trenca, deforma o es modifica la seva geometria o dimensions.*
- *No plantejar modificacions a la matriu sense haver analitzat tot el procés pas a pas.*

FIGURA 86 : Operari realitzant proves de matriu

9.3 Matrius en producció

Hi ha un seguit de factors relacionats amb la producció que afecten directament a la matriu pel que fa a termes de *desgast, trencament, averies, incidències, etc.* Alguns d'aquests factors són:

- *GEOMETRIA I DIMENSIONS DE LA PEÇA A OBTENIR* : La geometria i les dimensions de la peça influeixen directament en el ritme de producció, com més gran és la peça més baix és el ritme i viceversa. Conseqüentment, com més alt sigui el ritme, més desgast i més probabilitat d'averies, trencaments o incidències.
- *GRAU DE PRECISIÓ REQUERIT* : La mida i les toleràncies sol·licitades per a la peça és un altre factor que ens indica la capacitat productiva de la matriu, condicionada pel seu disseny i una construcció apropiada dels seus components. A més precisió requerida, més desgast i més probabilitat d'averies, trencaments o incidències.
- *CARACTERÍSTIQUES DEL MATERIAL A TRANSFORMAR* : Les característiques del material a conformar, estudiat anteriorment, també ens afectaran en el manteniment requerit per la matriu.
- *QUALITAT I PRECISIÓ DE LA MATRIU* : Com més alta és la qualitat de la matriu i la seva precisió, menys acusat haurà de ser el seu manteniment i els riscos seran molt més baixos. El preu de la mateixa s'encareix, però és objecte d'un bon estudi trobar l'equilibri entre la qualitat i el cost de la mateixa.
- *NOMBRE DE PECES A PRODUÏR* : És evident que la producció afecta, també directament, a la vida, en temps, de la matriu i totes les màquines que la envolten i formen part del procés.

9.4 Manteniment general de matrius

Si volem allargar la vida de la matriu i reduir al màxim les aturades en la producció, el *manteniment* és una de les operacions més importants a realitzar. Una mala o inexistent realització d'aquest manteniment pot fer variar tots els càlculs, tant pel que fa a la qualitat del producte final com de la vida de la matriu i dels costos de fabricació i manteniment que això comporta.

Un bon manteniment ha de tenir caràcter preventiu i ha de prendre com a referència totes les incidències anotades anteriorment en fitxes de treball. Alguns dels punts que s'haurien de tenir en compte durant el manteniment de la matriu són els següents:

- *Fer una revisió completa de la matriu i no només de la part afectada pel “problema”.*
- *Rectificar o canviar tots els punxons, no només els que es cregui que estan més desgastats. En cas de rectificar els punxons, rectificar també la matriu.*
- *Totes les molles han de treballar en les mateixes condicions (alçada, diàmetre i durabilitat).*
- *Eliminar tots els gruixos i suplements o peces addicionals sense identificar en els punxons i matrius.*
- *Després d'una aturada per averia greu i abans de reprendre la producció, fer les proves de matriu esmentades anteriorment.*
- *Procurar que les condicions de treball siguin les mateixes abans i després del manteniment.*
- *Disposar de recanvis dels elements amb major risc de desgast o ruptura.*
- *No fer el manteniment de la matriu sense desmuntar-la totalment.*
- *No aplicar solucions provisionals (exceptuant causes de força major). En cas d'aplicar, supervisar-les.*
- *No deixar a l'atzar tot allò que no estigui assegurat.*
- *No extreure la matriu de la premsa sense haver realitzat un nombre suficient de peces.*
- *Per regla general, un bon esmolat no hauria de requerir més de 0,2 mm de rebaix.*
- *No plantejar modificacions a la matriu sense haver analitzat, abans, tot el procés pas a pas.*

Finalment, i en termes generals, hem de tenir en compte que un *personal preparat*, la *maquinària adequada* i un *bon disseny dels utilatges* ens ajudaran a realitzar un bon manteniment.

9.5 Manteniment preventiu de matrius

L'objectiu del *manteniment preventiu* és assegurar i mantenir, en tot moment, la capacitat de producció de les eines independentment de la seva antiguitat. Aquest manteniment assegura, implícitament, la qualitat de les peces que fabrica l' utilatge.

Un bon manteniment preventiu ha d'assegurar la detecció i reparació de tots els problemes o anomalies que, a curt termini, es puguin produir a l' utilatge. Per a assegurar-ho s'ha de posar especial atenció en revisar i substituir, si fos necessari, tots aquells components de la matriu que, pel seu desgast o deteriorament, poguessin perjudicar les pròximes fabricacions.

És convenient que durant el manteniment preventiu i com a mesura de seguretat es revisin alguns dels següents elements de la matriu:

- *Elements mòbils (desgast o joc entre columnes i casquets guia, carros o cunyes guia, elevadors i extractors, punxons i placa pitjadora, etc.).*
- *Desgast o possible gripatge del punxó.*
- *Toleràncies entre el punxó i la matriu.*
- *Estat de fatiga de les molles.*
- *Desgast i mida dels punxons pilot o centradors.*
- *No existència de cops o marques.*
- *Estat dels limitadors de carrera.*
- *Correcte funcionament de tots els elements de seguretat.*
- *Estat dels conductes de refrigeració.*

FIGURA 87 : Manteniment d'una matriu després de la producció

9.6 Manteniment de xoc

S'anomena *manteniment de xoc* a totes les solucions pràctiques (més o menys temporals) que s'apliquen a la matriu amb la finalitat de reduir o minimitzar els temps d'aturada durant la producció.

Donades les circumstàncies en les que es realitza aquest tipus de manteniment (a peu de màquina i, quasi sempre, amb urgència) els professionals que el realitzen han de tenir molta cura que el més important en aquests casos no és la revisió completa de la matriu, sinó reparar l'element causant del problema i aconseguir que la producció no es pari més temps de l'estrictament necessari.

Reparar aquest component, o components, de la matriu de forma ràpida i a peu de màquina no és una tasca fàcil i l'ideal és que ho faci una persona experimentada. A diferència del manteniment preventiu, el manteniment de xoc ha de ser més ràpid però igual d'eficaç.

Per a poder realitzar un bon manteniment de xoc, és molt important que la matriu hagi estat dissenyada amb uns criteris molt pràctics de manera que l'operari pugui tenir accés a tots els components possibles de la matriu sense necessitat de desmuntar-la en la seva totalitat.

Amb la finalitat d'agilitzar el manteniment de xoc a peu de màquina, és aconsellable tenir en compte alguns d'aquests punts:

- *Disseny de fàcil manteniment.*
- *Facilitat d'accés a tots els components.*
- *Recanvis de tots els elements de fàcil ruptura o desgast.*
- *Disposar dels mitjans necessaris per al manteniment.*
- *Conèixer en profunditat l'eina abans de reparar-la.*
- *Operaris amb experiència i professionalitat.*

FIGURA 88 : Operari realitzant un manteniment de xoc

9.7 Components a revisar a les matrius

Durant el manteniment preventiu o general que es realitzi a les matrius, existeixen una sèrie de components que han de ser revisats amb més atenció, com per exemple els punxons o les matrius de forma, per a controlar el seu grau de desgast o esmolat o bé detectar fissures o ruptures.

A continuació tenim alguns punts que s'han de tenir en compte durant la revisió del manteniment de les matrius:

- *Verificar desgast i alçada del punxó.*
- *Comprovar la vida dels casquets o la matriu.*
- *Revisar la tolerància d'ajust entre els punxons i la placa guia.*
- *Verificar tolerància entre el punxó i la matriu.*
- *Comprovar l'ajust entre les columnes i els casquets guia.*
- *Revisar gripatges dels elements mòbils (carros, guies, casquets, etc.).*
- *Comprovar la fatiga o la ruptura de les molles.*
- *Verificar el desgast dels centradors.*
- *Comprovar el funcionament dels elements canviats de la matriu.*
- *Comprovar estat del circuit de refrigeració.*

FIGURA 89 : Postissos per a matrius de gran producció

9.8 Reparació i recanvis

Les solucions ràpides o temporals provoquen un efecte negatiu pel que fa a les reparacions de qualsevol tipus de matriu. És convenient fer les reparacions correctament, muntant, com a recanvis, elements normalitzats.

El camp de les aplicacions dels productes normalitzats, és cada cop més gran degut a l'estalvi de temps que representa el fet de comprar-los ja fabricats en comptes d'haver-los de fabricar. Alguns dels avantatges dels elements normalitzats són:

- *Rapidesa de recanvi.*
- *Exactitud de mides entre peces.*
- *Estalvi en mecanitzats.*
- *Facilitat de manteniment.*

9.9 Neteja, lubricació i control

No n'hi ha prou en reparar els components fets mal bé o trencats de la matriu, sinó que aquests s'han de netejar i mantenir correctament cada cop que finalitzi la tirada de producció. La neteja i la lubricació de la matriu és fonamental si es desitja que resti en bon estat de funcionament.

La neteja de tots i cadascun dels components, així com el greixatge i lubricació general de tota la matriu, permetrà que els elements que la componen no estiguin sotmesos a possibles oxidacions que podrien afectar a les característiques mecàniques del material i les toleràncies d'ajust o acabat.

Altrament, l'emmagatzematge i control de les matrius en un lloc accessible i adequat és fonamental per a agilitzar el seu muntatge i posada a punt a la màquina. Les matrius han d'estar degudament identificades i numerades permetent, d'aquesta forma, la seva localització i control en tot moment.

FIGURA 90 : Comprovació de les peces després del manteniment de la matriu

9.10 Fitxes de manteniment

Tal com s'ha esmentat al principi d'aquest capítol, l'anotació de tot tipus d'incidències o accions preventives, correctives o de manteniment en fitxes de treball i de manteniment és un bon mètode per a eliminar o reduir problemes durant la vida de la matriu i portar un control estricte i rigorós del seu estat. A la figura següent es mostren alguns exemples:

ASCAMM
Centro Tecnológico

FICHA PARA PRUEBAS DE MATRIZ

Nombre de la Matriz: _____
Referencia: _____
Número de Matriz: _____
Probado por: _____
Responsable: _____
Fecha y firma: _____

Tipo de Matriz: _____
Puente _____
Pisador _____
Coaxial _____

Sistema de transformación: _____
Manual _____
Semiautomático _____
Automático _____
Brazo de carga _____

Sistema de trabajo: _____
Alimentador _____
Bobina _____
Tiras de chepa _____
Mito _____

Piezas por golpe: _____
Una _____
Dos _____
Tres _____
Cuatro o mas _____

Pieza obtenida: _____
O.K. _____
No O.K. _____
Pendiente de informe C.D.C. _____
Otras anomalías _____

Funcionamiento de la Matriz: _____
O.K. _____
No O.K. _____
Irregular _____
Anomalías en banda _____
Anomalías en Pisador _____
Anomalías en punzones _____
Otras _____

Tipo de Matriz: _____
Progresiva _____
Manual _____
Transfer _____

Ciclo de producción: _____
Pruebas _____
Prototipos _____
Producción _____
Otros _____

Tipos de material: _____
Acero _____
Aluminio _____
Cobre _____
Inoxidable _____

Defectos en pieza: _____
Rebabas de corte _____
Rebabas en material _____
Defectos en doblado _____
Grietas _____
Tolerancia inadecuada _____
Doblado deficiente _____
Material inadecuado _____
Defectos de embutición _____
Descentramientos _____
Otras anomalías _____

FICHA CONTROL MANTENIMIENTO

Ref: _____

DENOMINACIÓN

Ítem	Componente	Ítem	Componente
MA	MATRIZ	VA	VARIOS
MA1	Abrir matriz	VA1	
MA2	Limpieza exterior parte superior	VA2	
MA3	Limpieza exterior parte inferior	VA3	
MA4			
PSM	PARTE SUPERIOR MATRIZ	PIM	PARTE INFERIOR MATRIZ
PSM1	Deformaciones base superior	PIM1	Deformaciones en base inferior
PSM2	Marcas en sufrideras	PIM2	Marcas en sufridera inferior
PSM3	Deformaciones en porta punzones	PIM3	Deformaciones en placa matriz
PSM4	Alojamiento de punzones	PIM4	Desgaste segmentos de matriz
PSM5	Tolerancias de ajuste	PIM5	Vista de matriz
PSM6	Punzones de corte	PIM6	Afilado de elementos cortantes
PSM7	Afilados de punzones	PIM7	Radios de elementos de doblar
PSM8	Punzones de doblar	PIM8	Radios casquillo de embutir
PSM9	Crietas en punzones	PIM9	Desgaste regatas guía
PSM10	Punzones de embutir		
PSM11	Radios de punzones		
PSM12	Pulido de punzones		
PSM13	Punzones de figura		
PSM14	Pilotos centradores		
PP	PLACA PISADOR	PM	PLACA MATRIZ
PP1	Deformaciones de placa	PM1	Deformaciones de placa
PP2	Ajuste de punzones	PM2	Ajuste de segmentos
PP3	Postizos limpiados	PM3	Calda de retales
PP4	Aislados resacas	PM4	Calda de piezas
PP5	Roscas limitadores		
PP6	Topes limitadores		
CCG	COLUMNAS Y CASQUILLOS GUÍA	EEX	ELEMENTOS EXTRACTORES
CCG1	Fijación de columnas	EEX1	Ajuste y guiado
CCG2	Tolerancias de ajuste	EEX2	Resortes
CCG3	Fijación de casquillos	EEX3	Barras extractoras
CCG4	Tolerancias	EEX4	Gomas adrienas
CCG5	Jaulas de botas	EEX5	Cilindros de gas
		EEX6	Deformaciones o marcas
PU	PUNZONES	EPCJ	ELEMENTOS DE POSICIÓN O CENTRAJE
PU1	Verificar figura	EPCJ1	Alturas de contraje
PU2	Verificar afilado	EPCJ2	Posicionamiento de prensa
PU3	Desgaste centradores	EPCJ3	Desgaste de centradores
PU4	Comprobar gripajes o marcas		
AMF	AJUSTE Y MONTAJE FINAL		
AMF1	Comprovar de elementos móviles (carros, cuñas, cilindros, etc)		
AMF2	Comprovar de elementos de transporte (Tamaño, sujeción, etc)		
AMF3	Verificación limpieza y engrase grai		
AMF4	Montaje etiquetas de identificación		
AMF5	Rampas y elementos auxiliares		

Describir el trabajo realizado que no figure en ficha: _____

Horas invert: _____
Total M.O.: _____
Importe Mat: _____
COSTE TOTAL: _____

Materia Empleado: _____
O.K. _____
FECHA: _____

FICHA DE CONTROL MATRIZ ACABADA

MATRIZ N°: _____ CLIENTE: _____
FECHA: _____

Nº	PARTE SUPERIOR MATRIZ	OK	Nº	PARTE INFERIOR MATRIZ	OK
1	Espiga de amarre		1	Columnas guía	
2	Diámetro espiga según prensa		2	Topes de cierre	
3	Pernos de transporte		3	Reglas guía	
4	Topes finales de carrera		4	Placa matriz	
5	Topes almacenaje		5	Segmentos de corte	
6	Centradores para prensa		6	Detectores	
7	Sufrideras		7	Conectores detectores	
8	Porta punzones		8	Anagramas cliente	
9	Punzones de corte		9	Rampas para caídas de retales	
10	Punzones de doblar		10	Logos cliente	
11	Punzones de embutir		11	Fechadores	
12	Sujeción de punzones		12	Noyos de doblar	
13	Baixas de lubricación en pisador		13	Caídas de retales	
14	Postizos en placa pisador		14	Caídas de pieza	
15	Soporte entrada banda		15	Topes de paso	
16	Regatas embriajase base superior		16	Casquillos de embutir	
17	Afilado de punzones		17	Regatas embriajase base inferior	
18	Radios de punzones		18	Etiqueta identificación	
19	Cuchillas trocadoras		19	Sufrideras inferiores	
20	Alturas de punzones		20	Calendarios, marcas, etc.	
21	Placa pisador		21	Expulsores	
22	Tratamientos térmicos		22	Elevadores	
23	Acabados superficiales		23	Extractores	
24	Resortes		24	Guías de banda	
25	Tornillos limitadores		25	Resortes	
26	Casquillos guía		26	Bridas de transporte	
27	Jaulas de botas		27	Tratamientos térmicos	
28	Elementos lubricadores		28	Acabados superficiales	
29	Columnas y casquillos auxiliares		29	Recubrimientos	
30			30		

OBSERVACIONES: _____

Vº BUENO FECHA _____

FICHA CONTROL MANTENIMIENTO PREVENTIVO 1º Nivel

Nº de Matriz: _____
Denominación: _____
Conector: _____
Ref. Pieza: _____

Frecuencia: _____ Mes
Inicio: _____ Año

RESPONSABLE	REFERENCIA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
LIMPIEZA																																
CONTROL / VERIFICACION VISUAL																																
PNGRASE																																

Control realizado por: _____
Firma: _____

Aprobado por: _____
Firma: _____

FIGURA 91 : Fitxes de manteniment

CAPÍTOL 10: ASPECTES AMBIENTALS

10.1 Introducció

És important, a qualsevol activitat o procés productiu, identificar i tenir en compte tots els *aspectes* i *impactes ambientals* que es puguin generar. Hem de tenir en compte que un mateix aspecte ambiental pot crear varis impactes, *significatius* o *no*, i que aquests han de ser, almenys, considerats per a desenvolupar una activitat de manera diferenciada i sostenible.

A l'hora de valorar els aspectes ambientals, s'ha de tenir en compte que aquests poden succeir en *condicions normals de treball* o en *condicions d'emergència* (*incendis, abocaments d'oli per averies, etc.*). Per a evitar impactes imprevistos causats per una possible situació d'emergència, s'haurà de dissenyar un *pla d'emergència ambiental*.

Tot i no ser una tasca d'obligat compliment, una bona gestió ambiental de la nostra activitat ens pot ajudar a reduir tota una sèrie de danys irreversibles i ser, al mateix temps, respectuosos amb el medi ambient.

10.2 Aspectes ambientals

10.2.1 Aspectes a tenir en compte

S'entén com a *aspecte ambiental* qualsevol element de les activitats, productes o serveis d'una organització que pot interactuar amb el medi ambient. Els aspectes ambientals es poden classificar en tres categories diferents:

- *ASPECTES RELATIUS A L'ACTIVITAT D'UNA EMPRESA :*
 - *Energia (gas natural, electricitat, combustible fòssil, ...).*
 - *Materials (matèries primes, materials processats, materials reciclats, materials reutilitzats, ...).*
 - *Recursos naturals (aigua, utilització del terreny, ...)*
 - *Productes químics.*
 - *Embalatge (Paper, cartró, plàstic, alumini, acer, fusta, ...).*
 - *Instal·lacions i equipament (disseny, activitat, manteniment, ...).*
 - *Oficines d'administració (paper, cartutxos de tòner, ...).*

- *ASPECTES RELATIUS ALS SERVEIS OFERTS O UTILITZATS PER UNA EMPRESA :*
 - *Neteja i higiene (detergents, aerosols, aigua, paper, draps, ...).*
 - *Manteniment (dissolvents, olis, greixos, ...).*
 - *Transport i distribució (gasolina, olis, greix, refrigerants, ...).*
 - *Menjar / restauració (plats i coberts de paper o plàstic, embalatge, menjar, escalfadors i forns, forns microones, rentavaixelles, ...).*
 - *Sistemes de prevenció d'incendis.*
 - *Instal·lacions (edificis, aparcaments, desaignes, ...).*

- *ASPECTES RELATIUS ALS PRODUCTES DE L'EMPRESA :*
 - *Fonts d'energia (piles, electricitat, combustible fòssil, solar, ...).*
 - *Embalatge (paper, cartró, plàstic, alumini, acer, fusta, ...).*
 - *Transport i distribució (gasolina, oli, greix, refrigerants, ...).*
 - *Comunicació (paper, tinta, ...).*
 - *Ús i disposició.*

En aquest projecte hi ha varis punts a tenir en compte, tant en condicions normals de treball com en condicions d'emergència:

- **CONDICIONS NORMALS DE TREBALL :**
 - *Residus no perillosos, assimilables a urbans, generats per l'embalatge de la matèria prima (palets, plàstics, etc...).*
 - *Residus perillosos generats pel manteniment de les màquines (ampolles buides de netejadors i lubricants, draps bruts, etc.).*
 - *Contaminació acústica.*
 - *Consum energètic.*
 - *Productes químics.*

- **CONDICIONS D'EMERGÈNCIA :**
 - *Emissions contaminants i residus generats en cas d'incendi.*
 - *Abocament de lubricants, greixos o líquid refrigerant en cas d'avaria.*

10.2.2 Aspectes ambientals en condicions normals de treball

10.2.2.1 Residus no perillosos

Els *residus no perillosos* generats per les activitats industrials es poden classificar en els següents tipus:

- **RESIDUS INERTS :** *Són aquells que no experimenten transformacions físiques, químiques o biològiques significatives (enderrocs, sorra, pols, totxanes refractàries, palets de fusta o ferralla). En el nostre cas, hauríem de considerar residu inert els palets de fusta.*

- **RESIDUS ASSIMILABLES A URBANS :** *Són aquells que posseeixen les mateixes característiques que els residus urbans, la gestió dels quals es pot fer de manera conjunta (restes d'aliments, paper, cartró, embalatges de plàstic, etc.). En el nostre cas, hauríem de considerar com a residu assimilable a urbà l'embalatge de plàstic que protegeix els formats del reforç muntant B rebuts.*

10.2.2.2 Residus perillosos

Els *residus perillosos* són tots aquells que poden provocar danys a la salut i el medi ambient. Aquests poden presentar toxicitat, inflamabilitat, reactivitat química, corrosivitat, explosivitat, radioactivitat, etc.

En el nostre procés, hem de considerar com a residus perillosos els generats, inevitablement, pel manteniment de les matrius i les màquines (*ampolles o llaunes buides de netejadors i lubricants o envasos contaminats, draps bruts, elements de filtració, etc.*). És important, també, tenir en compte la quantitat de residus generats.

10.2.2.3 Contaminació acústica

Hem de tenir en compte que el nostre procés és un dels que emet, especialment, més soroll. Existeixen certs requeriments al respecte de l'emissió acústica d'activitats i aquests es recullen dins la llei autonòmica de cada comunitat (*Decret 176/2009*, a Catalunya) o les ordenances de cada municipi. Suposant que estiguéssim parlant d'un polígon industrial a Barcelona, la *Ordenança del Medi Ambient (OMA) 2011, del 19 de maig de 2011*, en el seu *annex II.7.A*, s'especifica que per a zones de sensibilitat acústica baixa amb predomini de sòl d'ús industrial el límit d'*immissió* no pot superar els *65 dB* en horari diürn i els *55 dB* en horari nocturn.

Usos del sòl	Valors límit d'immissió en dB(A)		
	L_{Ar} Període diürn (7h - 21h)	L_{Ar} Període vespre (21h - 23h)	L_{Ar} Període nocturn (23h - 7h)
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA ALTA (A)			
(A1) Espais d'interès natural i altres.	50	50	40
(A1.1) Parcs d'especial protecció acústica	50	50	40
(A1.2) Parcs, jardins i platges	52	52	42
(A2) Predomini del sòl d'ús sanitari, docent i cultural	50	50	40
(A4) Predomini del sòl d'ús residencial.	55	55	45
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA (B)			
(B1) Coexistència de sòl d'ús residencial amb activitats i/o infraestructures de transport existents	60	60	50
(B2) Predomini del sòl d'ús terciari diferent a (C1)	60	60	50
(B3) Àrees urbanitzades existents afectades per sòl d'ús industrial	60	60	50
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA (C)			
(C1) Recreatius i d'espectacles	63	63	53
(C2) Predomini de sòl d'ús industrial	65	65	55
(C3) Àrees del territori afectades per sistemes generals d'infraestructures de transport, o altres equipaments públics que els reclamin	65	65	55

TAULA 7: OMA 2011 – Annex II.7.A

Val a dir que, un bon reglatge i manteniment de les màquines i una bona insonorització de l'activitat o procés, ens ajudaran a no sobrepassar els nivells de contaminació acústica establerts.

Sobre el soroll que emetrà la nostra línia de producció en general, s'hauria de mesurar un cop instal·lada i en funcionament amb un sonòmetre homologat i correctament calibrat.

10.2.2.4 Consum energètic

En el nostre procés, la maquinària que més potència consumeix és el forn (*300 kW aproximadament*) i la premsa (*40 kW aproximadament*). Pel que fa al consum energètic, no hi ha cap requeriment legal al respecte. Un consum òptim i responsable, respectant estrictament les hores de funcionament del forn i assegurant-nos que aquest funcioni correctament en tot moment (obertura alternada de portes, aïllaments tèrmics, etc.), farà que l'impacte generat per aquest aspecte disminueixi.

10.2.2.5 Productes químics

En el nostre procés, per al manteniment de les matrius i la maquinària, es faran servir productes químics que han de ser degudament emmagatzemats. Aquests productes (*netejadors* i *lubricants*), poden comportar riscos per sí mateixos, o en contacte amb altres productes, i produir reaccions perilloses ocasionant danys a les persones o al medi ambient. Per a evitar aquests problemes és necessari tenir en compte certes precaucions i mesures de seguretat.

10.2.3 Aspectes ambientals en condicions d'emergència

10.2.3.1 Incendis

Un *incendi* causat per una sobrecàrrega elèctrica o un reescalfament ens pot provocar aspectes ambientals no previstos i, per aquest motiu, també els hem de tenir en compte. Alguns dels aspectes poden ser:

- *Emissió de gasos contaminants per la combustió d'un producte tòxic i/o inflamable.*
- *Residus posteriors generats per les matèries cremades i/o les substàncies extintores.*

Una bona gestió d'aquests aspectes, ens permetrà evitar possibles danys o impactes significatius.

10.2.3.2 Abocaments

Ja sigui per avaria, trencament, accident o distracció, l'*abocament* de qualsevol *producte químic* de neteja, *lubricant* o *líquid refrigerant* ens pot generar un impacte no previst. Un cop més minimitzarem la gravetat d'aquest impacte amb una bona gestió.

10.3 Impactes ambientals

10.3.1 Possibles impactes

S'entén com a impacte ambiental l'efecte que produeix un determinat aspecte ambiental. A continuació es s'exposen els impactes que poden provocar els aspectes esmentats anteriorment:

<i>ASPECTES</i>	<i>IMPACTES</i>
<i>Palets de fusta</i>	<i>Pèrdua de recursos naturals</i>
<i>Embalatge de plàstic</i>	<i>Pèrdua de recursos naturals</i> <i>Contaminació ambiental</i>
<i>Envasos contaminants, draps bruts i elements de filtració</i>	<i>Contaminació ambiental</i> <i>Contaminació del sòl</i>
<i>Contaminació acústica</i>	<i>Alteració de l'ecosistema</i>
<i>Consum energètic</i>	<i>Contaminació ambiental</i>
<i>Productes químics</i>	<i>Contaminació ambiental</i> <i>Contaminació del sòl</i>

TAULA 8 : Aspectes i impactes ambientals

10.4 Gestió ambiental

10.4.1 Necessitat de gestió

La gestió ambiental és el conjunt d'accions o diligències, la finalitat de les quals és controlar els aspectes i minimitzar els impactes ambientals. L'establiment d'un sistema de gestió ambiental es realitza per a obtenir millores en aquest sentit i la *Norma ISO 14001 de Sistemes de Gestió Ambiental*, es recull tot un seguit d'especificacions i directrius per a la seva implantació i ens pot ajudar a determinar si un impacte és *significatiu* o *no significatiu*.

Com ja s'ha esmentat anteriorment, i exceptuant una *Avaluació d'Impactes Ambientals (EIA)* per part de l'administració abans d'executar el projecte, no hi ha cap obligatorietat per part de les empreses d'implantar un sistema de gestió ambiental, tot i així, en alguns aspectes hi ha una sèrie de requeriments legals (especificats en el següent capítol) i recomanacions a seguir. A continuació es fa un resum de les accions a prendre en el nostre procés.

FIGURA 92 : Gestió ambiental certificada

10.4.2 Gestió de residus

Com ja s'ha esmentat anteriorment, els residus es poden classificar segons la seva naturalesa en *perillosos* i *no perillosos* i depenent de la quantitat que se'n generi una empresa es pot considerar:

- *PETIT PRODUCTOR => Producció anual de residus perillosos < 10.000 kg*
- *GRAN PRODUCTOR => Producció anual de residus perillosos > 10.000 kg*

És important que tots aquests residus siguin tractats i gestionats degudament, ja sigui directament o per empreses especialitzades, sempre amb una autorització per a la gestió dels mateixos. La gestió es pot realitzar de 3 maneres:

- *RECUPERACIÓ : Es torna a utilitzar el residu generat per al mateix procés productiu.*
- *TRACTAMENT : Es tracta o recicla el residu en una planta especialitzada.*
- *ABOCADOR : És el pitjor dels casos, els residus no es poden tractar ni recuperar.*

L'impacte generat per aquests residus dependrà directament de la seva gestió, essent gairebé nul per a residus recuperats i arribant a ser significatius per a residus abocats.

10.4.3 Contaminació acústica

Per a gestionar la contaminació acústica, simplement ens haurem d'atendre a la *ordenança municipal o llei autonòmica* corresponent al lloc on s'implanti el projecte. En cas de sobrepassar els nivells de soroll establerts per a cada municipi, s'haurà d'instal·lar l'aïllament adequat.

10.4.4 Consum energètic

Sobre la gestió del *consum energètic*, les alternatives o mesures a aportar són poques, ja que la gran quantitat d'energia a aportar és intrínseca al procés d'estampació en calent i el propi fabricant de les màquines ja ha previst totes les mesures a adoptar (*aïllants tèrmics i obertura de portes alternada en el forn, etc.*). No obstant, on si que podem actuar és en el rendiment per peça en el cas del forn ja que, si ajustem la seva potència en funció de la producció, l'energia consumida per peça fabricada disminueix i la eficiència augmenta.

$$\text{LÍMIT TREBALL FORN} = 400 \text{ kg/h} = 6,66 \text{ kg/min}$$

$$\text{PES FORMAT APROXIMAT} = 8 \text{ kg}$$

$$\text{TEMPS OPERATIU DIARI} = 1310 \text{ min}$$

$$\text{PRODUCCIÓ DIÀRIA} = 1000 \text{ peces/dia} = 0,76 \text{ peces/min} = 6,08 \text{ kg/min}$$

$$\text{EFICIÈNCIA (\%)} = (\text{PRODUCCIÓ DIÀRIA} / \text{LÍMIT FORN}) \times 100 = 91\%$$

En aquest cas, per a aconseguir un 91% d'eficiència energètica en el forn, hauríem de treballar molt a prop del seu límit. Una millora de l'eficiència energètica i aprofitament del temps, passaria per prendre mesures en els següents aspectes:

- *Evitar o disminuir el temps d'espera per averies i les aturades de treball.*
- *Disminució del temps de posada en marxa de la línia.*

Una bona preparació i planificació del treball i una preparació a temps de les eines, ens ajudarà a aconseguir aquest objectiu.

10.4.5 Productes químics

Sobre els *productes químics*, val a dir que una bona gestió pel que fa al seu *emmagatzematge, classificació, envasat i etiquetatge*, complint, com a mínim, amb la legislació vigent al respecte (especificada en el següent capítol), ens ajudaran a evitar possibles impactes greus o significatius.

10.4.6 Impactes en cas d'emergència

Sembla evident que, els aspectes ambientals en cas d'emergència són, gairebé sempre, inevitables. Tot i així, és convenient establir un *Pla d'Emergència Ambiental*, la finalitat del qual és controlar els aspectes ambientals en situacions d'emergència, marcar unes actuacions a dur a terme per a controlar possibles impactes i disposar dels mitjans adequats per a gestionar aquests tipus d'aspectes.

CAPÍTOL 11: NORMATIVA APLICABLE

11.1 Directives, normativa i legislació

La normativa aplicable i legislació a complir pel que fa a la matriu i la resta de les màquines tenim el següent:

- *Directiva 2006/42/CE del 17 de Maig del 2006 relativa a les màquines.*
- *Directiva 89/655/CEE del 30 de novembre del 1989 relativa a les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització dels treballadors en el treball dels equips de treball.*
- *Directiva 2004/108/CE del 15 de Desembre de 2004 relativa a la aproximació de les legislacions dels Estats membres en matèria de compatibilitat electromagnètica.*

Tot seguit, i pel que fa als requeriments de seguretat per al disseny, utilització i manteniment de premses excèntriques, tenim la següent normativa espanyola i legislació a complir:

- *UNE 81-602-86, en els seus apartats:*
 - *“6.4.1” i “5.14”, per al resguard mòbil.*
 - *“6.1.2”, “6.1.3” i annexes “C.2.1” i “C.2.2”, per al resguard fix.*
 - *“6.6.1”, per a la barrera immaterial fotoelèctrica*
 - *“6.5.1”, per a l'allunya – cossos*
 - *“Prescripcions per a la premsa”, “Prescripcions per al comandament a dues mans”, “Prescripcions relatives al funcionament”, “Prescripcions relatives al muntatge” i “Cas de premses servides per varis operaris”, per al comandament a dues mans*

Pel que fa la màquina làser, tenim la següent normativa específica a complir:

- *EN 60 825 (basada en la norma CEI 825 1ª).*

Pel que fa a la producció, gestió i tractament de residus, la legislació específica a complir és la següent:

- *Reial Decret 93/1999, del 6 d'Abril, sobre procediments de gestió de residus.*
- *Reial Decret 1481 / 2001, del 27 de Desembre, pel que es regula l'eliminació de residus mitjançant el seu dipòsit a l'abocador.*
- *Llei 22/2011, del 28 de Juliol, de residus i sòls contaminats.*
- *Reial Decret 833 / 1988, del 20 de Juliol, pel que s'aprova el Reglament per a l'execució de la Llei 20 / 1986, Bàsica de Residus Tòxics i Perillosos.*

I, finalment, pel que fa als requeriments legals referits a l'emmagatzematge, classificació i etiquetatge de productes químics, haurem de complir la següent legislació:

- *Reial Decret 668 / 1980, del 8 de febrer, sobre l'Emmagatzematge de Productes Químics (i la seva modificació de l'article 3er. En el Reial Decret 3485 / 83 i complementació a les Instruccions Tècniques Complementaries MIE – APQ – 001 a 006).*
- *Instrucció Tècnica Reglamentaria ITC – MIE – APQ 001, referent a l'emmagatzematge de líquids inflamables.*

CAPÍTOL 12: CONCLUSIONS

12.1 Conclusions sobre el projecte

Aquest projecte conclou amb el disseny d'una matriu d'embotició refrigerada per a fabricar el reforç muntant B d'un model actual d'automòbil i la definició, a mode de funcionament i proposta, d'alguns punts del seu procés de producció i, al mateix temps, assenta les bases necessàries per al disseny d'altres matrius de característiques similars.

Tot i l'acotació de certs aspectes, pel que fa a l'abast d'aquest projecte, han sigut necessàries moltes hores de dedicació per a la seva realització, a més a més de certs coneixements en matèria de matriceria i materials metàl·lics, adquirits durant els estudis i la realització del mateix.

Pel que fa a l'estudi del material, cal mencionar que no s'ha pogut disposar de cap mostra per a realitzar les proves i analitzar-la in situ, per aquest motiu, totes les dades s'han extret de la pàgina web del fabricant.

Tot i no ser un procés que repercuteixi significativament sobre el medi ambient, s'ha fet un petit estudi de tots els seus *aspectes ambientals* a tenir en compte i d'alguns dels *impactes* que aquests poden generar. Com ja s'ha esmentat anteriorment, no hi ha requeriments legals al respecte d'una gestió integral en aquest sentit però les greus repercussions, a curt o a llarg termini, que pot tenir una mala gestió dels aspectes ambientals generats fan que aquest capítol prengui certa rellevància en qualsevol tipus de projecte dut a terme.

Aquest projecte ha permès a l'autor entendre certs aspectes pel que fa a la producció en sèrie d'un producte o peça dins del sector industrial, com la necessitat de reduir costos o gestionar d'una manera òptima el procés, punts principals que es tindran en compte a l'hora de mencionar una proposta de millora.

D'altra banda, i pel que fa al disseny de la matriu, la realització d'aquest projecte ha permès a l'autor posar en pràctica un seguit de coneixements adquirits durant els estudis i veure l'efecte dels diferents canvis en el disseny motivats per aquests mateixos coneixements.

Finalment, i a mode de reflexió, crec que em sento mínimament preparat per a la realització de qualsevol altre projecte de disseny, o almenys per a plantejar-lo i enfocar-lo correctament.

12.2 Proposta de millora

12.2.1 Introducció

Després de realitzar aquest projecte i analitzar-lo críticament s'ha observat que certs canvis pel que fa al procés de producció poden provocar una millora substancial de la eficiència del mateix.

La base d'aquests canvis està fonamentada en la implantació d'un sistema de millora contínua, l'objectiu del qual és provocar una millora en el rendiment de la línia de producció sense la necessitat de fer grans inversions. Per a aconseguir aquesta millora, es marquen una sèrie d'indicatius de rendiment que, en el nostre cas, són els següents:

- *Augmentar el temps de disponibilitat de les màquines.*
- *Minimitzar el percentatge de rebutjos.*
- *Reduir el nivell d'absentisme per accidentalitat.*

12.2.2 Temps de disponibilitat de les màquines.

L'objectiu d'aquest indicatiu és augmentar el temps de disponibilitat de les màquines, tot reduint o optimitzant el temps d'aturades per avaries o canvis de matriu. El valor a aconseguir és el següent:

$$\text{TEMPS ATURADES} / \text{TEMPS FUNCIONAMENT} \leq 5 \%$$

Per a aconseguir complir aquest valor, algunes de les accions a planificar i dur a terme serien les següents:

- *Adequar o millorar el manteniment preventiu i disminuir el correctiu.*
- *Formació i qualificació del personal de maquinària.*
- *Motivació del personal (Satisfacció del client intern).*

12.2.3 Percentatge de rebutjos

L'objectiu d'aquest indicatiu és minimitzar el percentatge de rebutjos a la màquina i, conseqüentment, el cost de la "no qualitat". El valors a aconseguir són els següents:

$$N^{\circ} \text{ PECES DEFECTUOSES} / N^{\circ} \text{ DE PECES ACABADES} < 5 \%$$

$$\text{COST DE LA "NO QUALITAT" ANUAL} \leq 2 \% \text{ DE LA FACTURACIÓ}$$

Per a aconseguir complir aquests valors, algunes de les accions a planificar i dur a terme serien les següents:

- *Optimitzar el procés de fabricació, pel que fa a temps i despeses energètiques.*
- *Controlar i supervisar l'estat de la matèria prima a la seva recepció i abans d'entrar a la línia de producció.*
- *Adequar el manteniment a les necessitats de la línia.*
- *Qualificació del personal.*

12.2.4 Absentisme per accidentalitat

L'objectiu d'aquest últim indicatiu és aconseguir reduir el nivell d'absentisme per accidentalitat del personal de la línia i el valor a aconseguir és el següent:

$$N^{\circ} \text{ DE DIES DE BAIXA ANUALS} / N^{\circ} \text{ DE DIES LABORABLES ANUALS} \leq 2 \%$$

Per a aconseguir complir aquest valor, algunes de les accions a planificar i dur a terme serien les següents:

- *Correcte disseny, instal·lació, funcionament i manteniment de tots els elements de seguretat de la línia.*
- *Formació del personal en matèria de Prevenció de Riscs Laborals.*
- *Avaluació adequada dels riscos en el lloc de treball.*
- *Supervisió, control i comprovacions periòdiques, mitjançant auditories internes, de tots els sistemes de seguretat i la correcta utilització dels mateixos.*

CAPÍTOL 13:

BIBLIOGRAFIA

13.1 Referències bibliogràfiques

- Jesús del Río, “Conformación plástica de materiales metálicos (en frío y en caliente)”, Cie Inversiones Editoriales Dossat 2000, S. L. 2005.
- Julián Camarero de la Torre y Arturo Martínez Parra. “Matrices, moldes y utillajes”. Cie Inversiones Editoriales Dossat 2000 S. L., 2003.
- Robert Lehnert. “La construcción de herramientas”. Editorial Reverte, S. A. 1979.
- William D. Callister Jr., “Ciencia e Ingeniería de los Materiales”, Editorial Reverté S. A., 1995.
- José Luis García Jiménez, Tomás Gómez Morales, José Martín Navarro y Eduardo Águeda Casado, “Estructuras del vehículo”, International Thomson Editores Spain Paraninfo S. A., 2002.
- Marilyn R. Block, “Identificación de aspectos e impactos medioambientales”, AENOR (Asociación Española de Normalización y Certificación), 2000.

13.2 Apunts

- Miquel Serra Gasol, “Fabricació de peces per emmotllament i deformació plàstica”, Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica de Barcelona, 2010.
- Centre Tecnològic Ascamm, “Estampación en caliente”, 2011.
- Centre Tecnològic Ascamm, “Diseño de piezas de chapa”, 2011.
- Centre Tecnològic Ascamm, “Diseño de piezas de chapa 2”, 2011.
- Centre Tecnològic Ascamm, “Diseño de Componentes de Chapa Metálica”, 2011.
- Centre Tecnològic Ascamm, “Mantenimiento de matrices”, 2011.
- Centre Tecnològic Ascamm, “Teoría de la embutición”, 2011.
- Escuela Colombiana de Ingeniería Julio Garavito, “Conformado de metales”, 2008.
- Observatorio Tecnológico del Metal, “Aceros Avanzados de Alta Resistencia AHSS”, 2008.
- University of Waterloo, “Hot Stamping”, 2012.
- Universidad de Costa Rica, “Procesos de Fabricación”, 2012.

13.3 Enllaços web

- <http://www.arcelormittal.com>
- <http://www.monografias.com/trabajos23/embutido-chapas/embutido-chapas.shtml>
- <http://www.measurecontrol.com/estampacion-en-caliente-y-los-utiles-de-control/>
- http://www.acerosuddeholm.com/spanish/files/Forum_Tecnico_Estampacion_en_Caliente.pdf
- <http://www.measurecontrol.com/estampacion-en-caliente-y-los-utiles-de-control/>
- <http://azterlan.blogspot.com.es/2010/09/estampacion-en-caliente.html>
- http://www.centro-zaragoza.com:8080/web/sala_prensa/revista_tecnica/hemeroteca/articulos/R36_A2.pdf
- http://www.mapfre.com/documentacion/publico/i18n/catalogo_imagenes/grupo.cmd?path=1062612
- <http://congreso.pucp.edu.pe/cibim8/pdf/15/15-02.pdf>
- <http://www.elchapista.com>
- http://www.forma0.es/?page_id=17
- <http://revistademetalurgia.revistas.csic.es/index.php/revistademetalurgia>
- <http://es.scribd.com/doc/37112430/Robot-Manipulador-Industrial>
- http://www.dynalook.com/8th-european-1s-dyna-conference/session-14/Session14_Paper4.pdf
- http://incar.thyssenkrupp.com/2_00_000_Methodik.html?lang=en
- <http://boronextrication.com/>
- <http://tis.spaghetticoder.org/s/view.pl?1/01/43/81>
- http://www.ingurumena.ejgv.euskadi.net/r49-4892/es/contenidos/informacion/resid_no_peligrosos/es_1005/definicion_rnp_c.html
- <http://www.boe.es/>
- <https://www.gencat.cat/>
- <http://w110.bcn.cat/portal/site/MediAmbient>

Escola Universitària d'Enginyeria
Tècnica Industrial de Barcelona
Consorci Escola Industrial de Barcelona

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Plànols

"DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL"

PFC presentat per optar al títol d'Enginyeria Tècnica
Industrial especialitat MECÀNICA
per **Carles Soteras Villalonga**

Barcelona, 14 de Juny de 2012

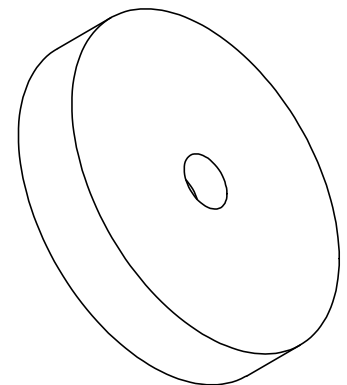
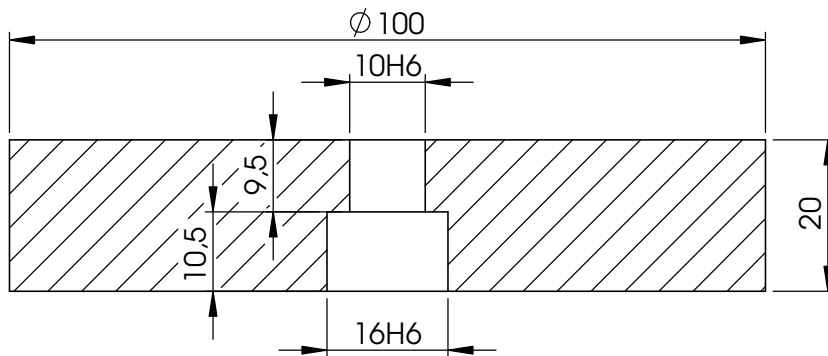
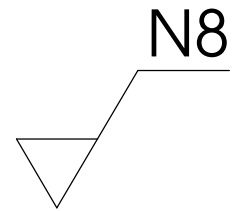
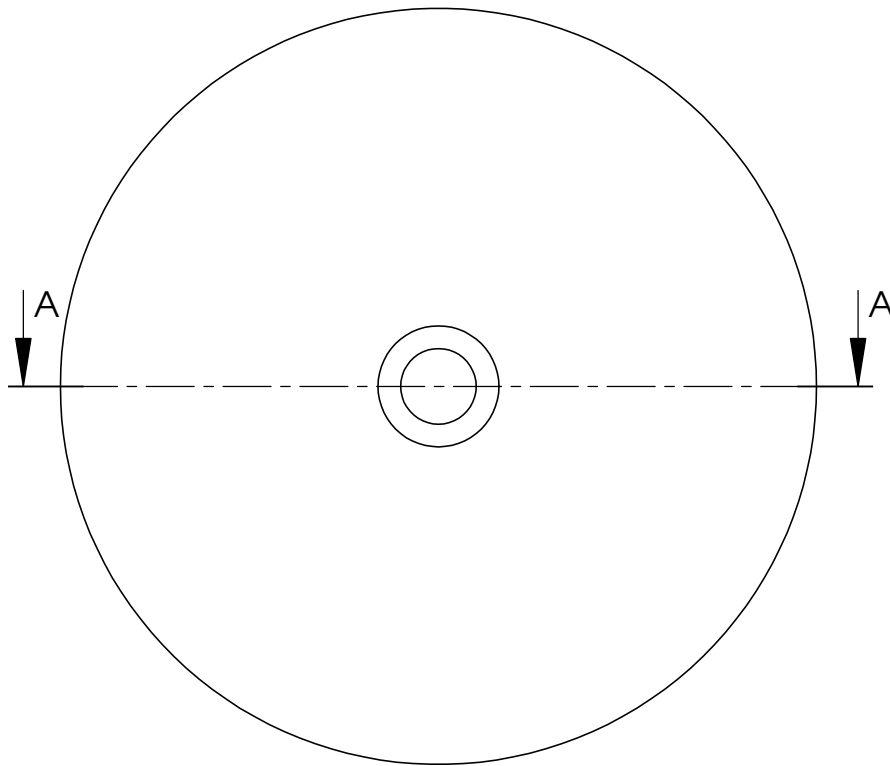
Director: Miquel Serra Gasol
Departament de Mecànica (EM)
Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)

ÍNDEX

DISC	1
COLUMNA.....	2
PLACA TREPITJADORA.....	3
PLACA PORTA-MATRIU	4
MATRIU	5
CIRCUIT DE REFRIGERACIÓ DE LA MATRIU.....	6
GUIA	7
PUNXÓ	8
CIRCUIT DE REFRIGERACIÓ DEL PUNXÓ (1)	9
CIRCUIT DE REFRIGERACIÓ DEL PUNXÓ (2)	10
TAPA DE MOLLA	11
PLACA PORTA-PUNXÓ.....	12
REFORÇ MUNTANT B	13
VISTA EXPLOSIONADA	14
CONJUNT COMPLET	15

Mida	0,5 + 0,6	6 + 30	30 + 120	120 + 315	315 + 1000
Tolerància	± 0,1	± 0,2	± 0,3	± 0,5	± 0,8

TOLERÀNCIES GENERALS DE FABRICACIÓ

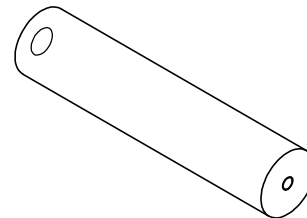
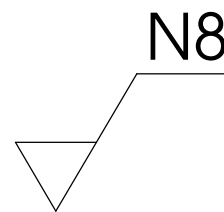
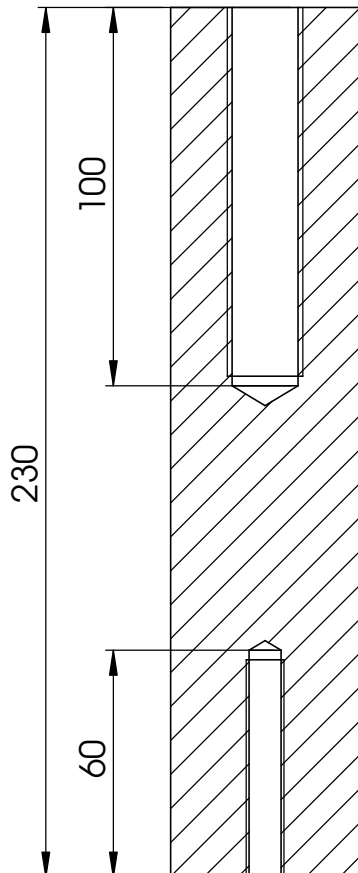
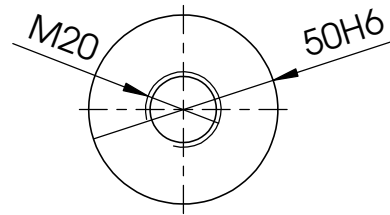
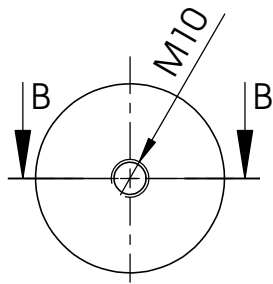

SECCIÓN A-A
ESCALA 1 : 1

Designació del Plànol : DISC		Nº de Plànol : 1
Material : F - 1120	Tractament :	Escala : 1 : 1
		Format : DIN A4
Projecte de Final de Carrera : DISSENY D'UNA Matriu d'Embotició per a la fabricació de peces d'automòbil		
Realitzat per : CARLES SOTERAS VILLALONGA	Data : 14 - 06 - 2012	Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Barcelona Consorci Escola Industrial de Barcelona UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA
Revisat per : MIQUEL SERRA GASOL	Data : 14 - 06 - 2012	

Mida	0,5 - 6	6 - 30	30 - 120	120 - 315	315 - 1000
Tolerància	±0,1	±0,2	±0,3	±0,5	±0,8

TOLERÀNCIES GENERALS DE FABRICACIÓ

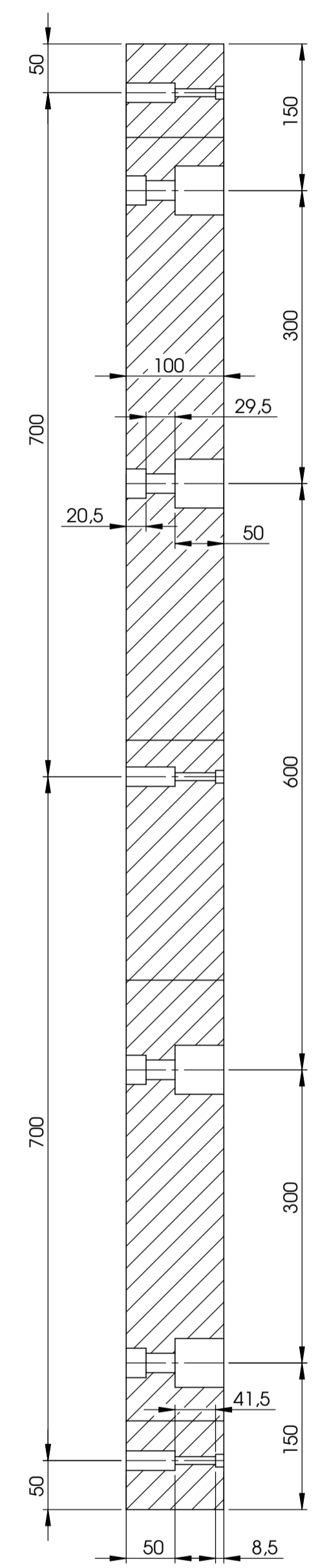
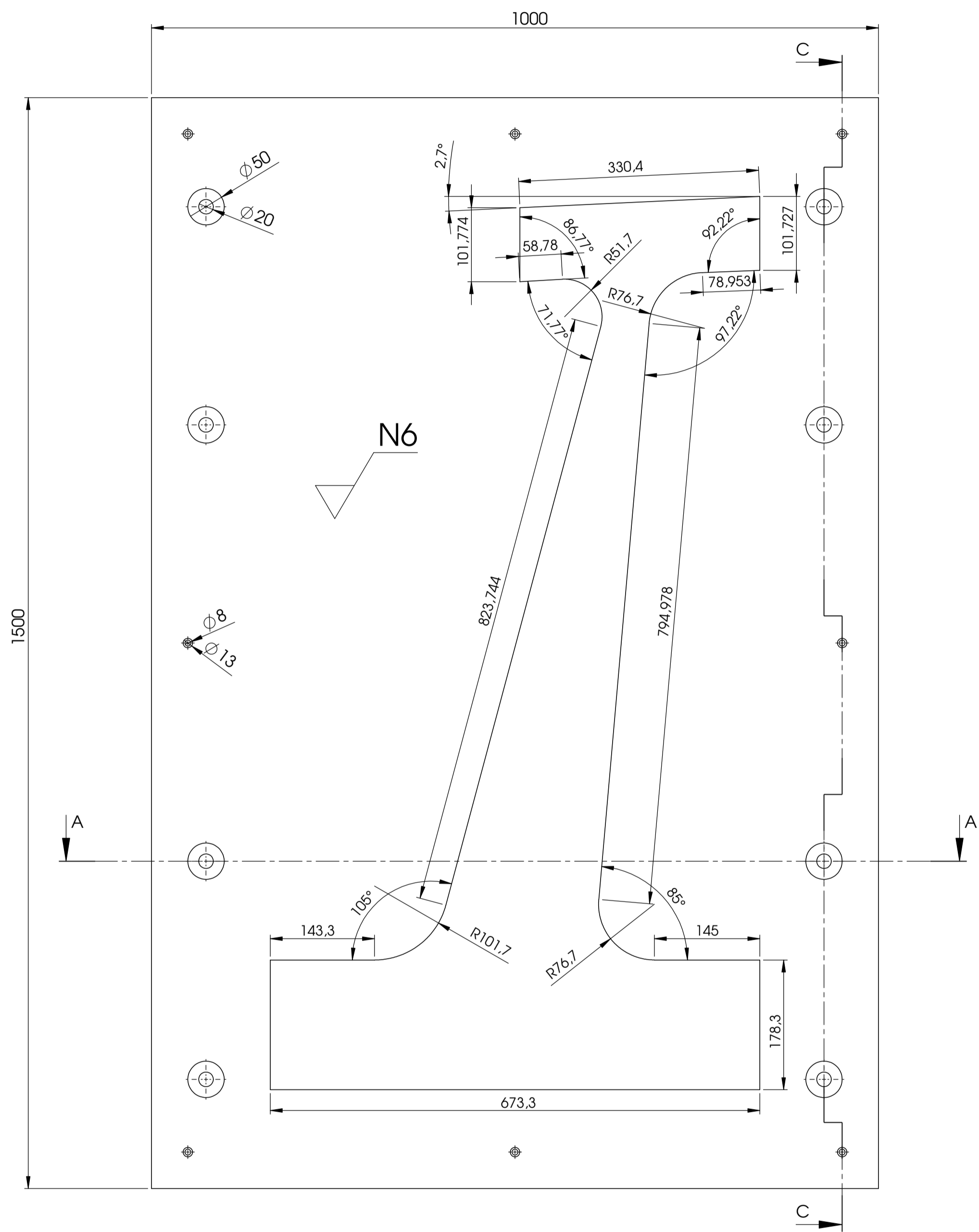

SECCIÓ B-B
ESCALA 1 : 2

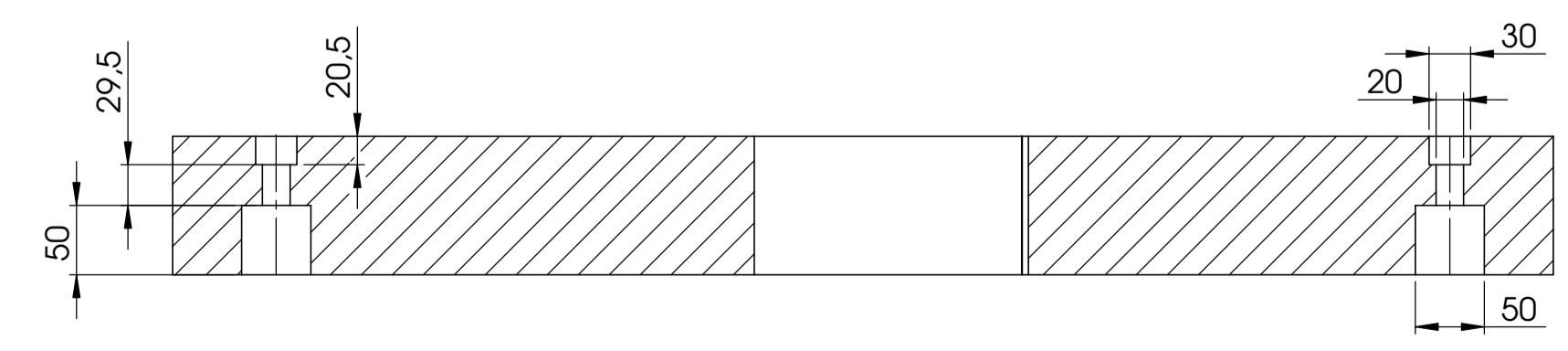
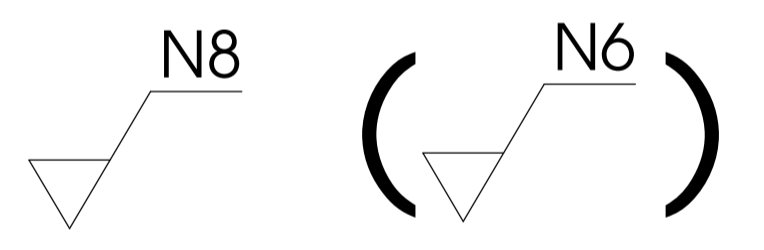
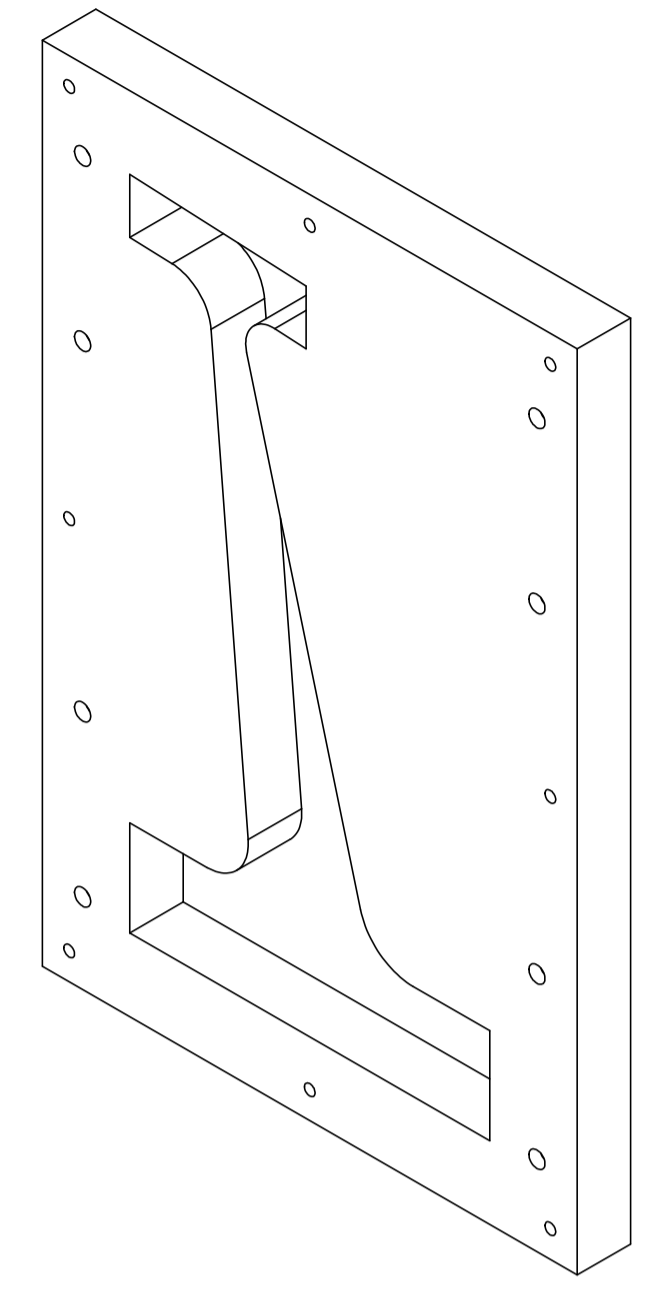
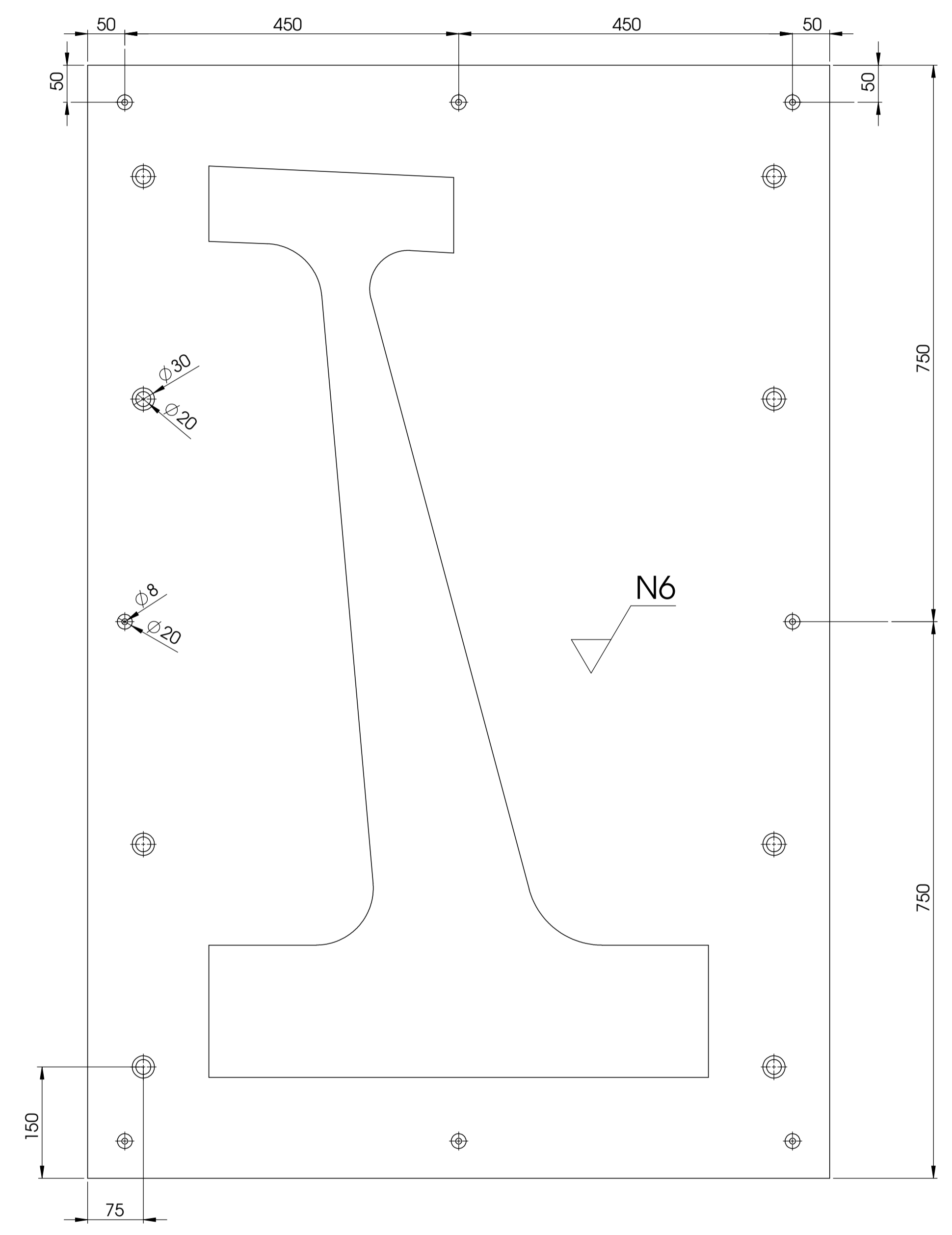
Designació del Plànol :		COLUMNA	Nº de Plànol :	2
Material :	F - 1140	Tractament :	TREMPAT / REvingut	
			Escala :	1 : 2
			Format :	DIN A4
Projecte de Final de Carrera :				
DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL				
Realitzat per :	CARLES SOTERAS VILLALONGA	Data :	14 - 06 - 2012	
Revisat per :	MIQUEL SERRA GASOL	Data :	14 - 06 - 2012	

Escola Universitària d'Enginyeria
Tècnica Industrial de Barcelona
Consorci Escola Industrial de Barcelona
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

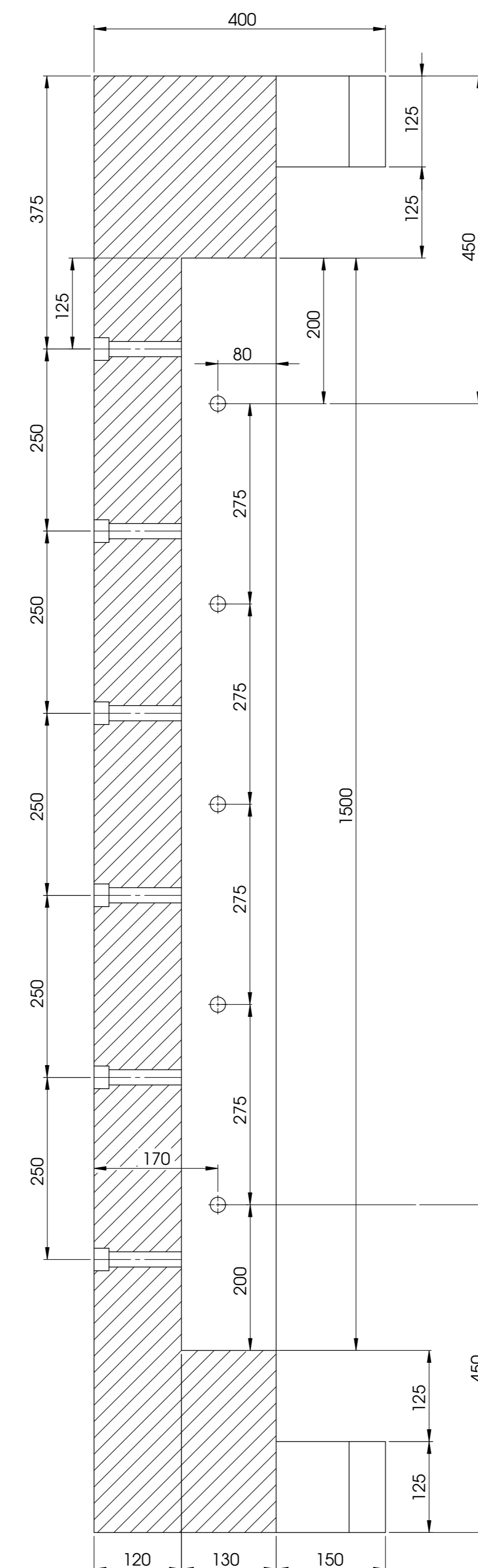
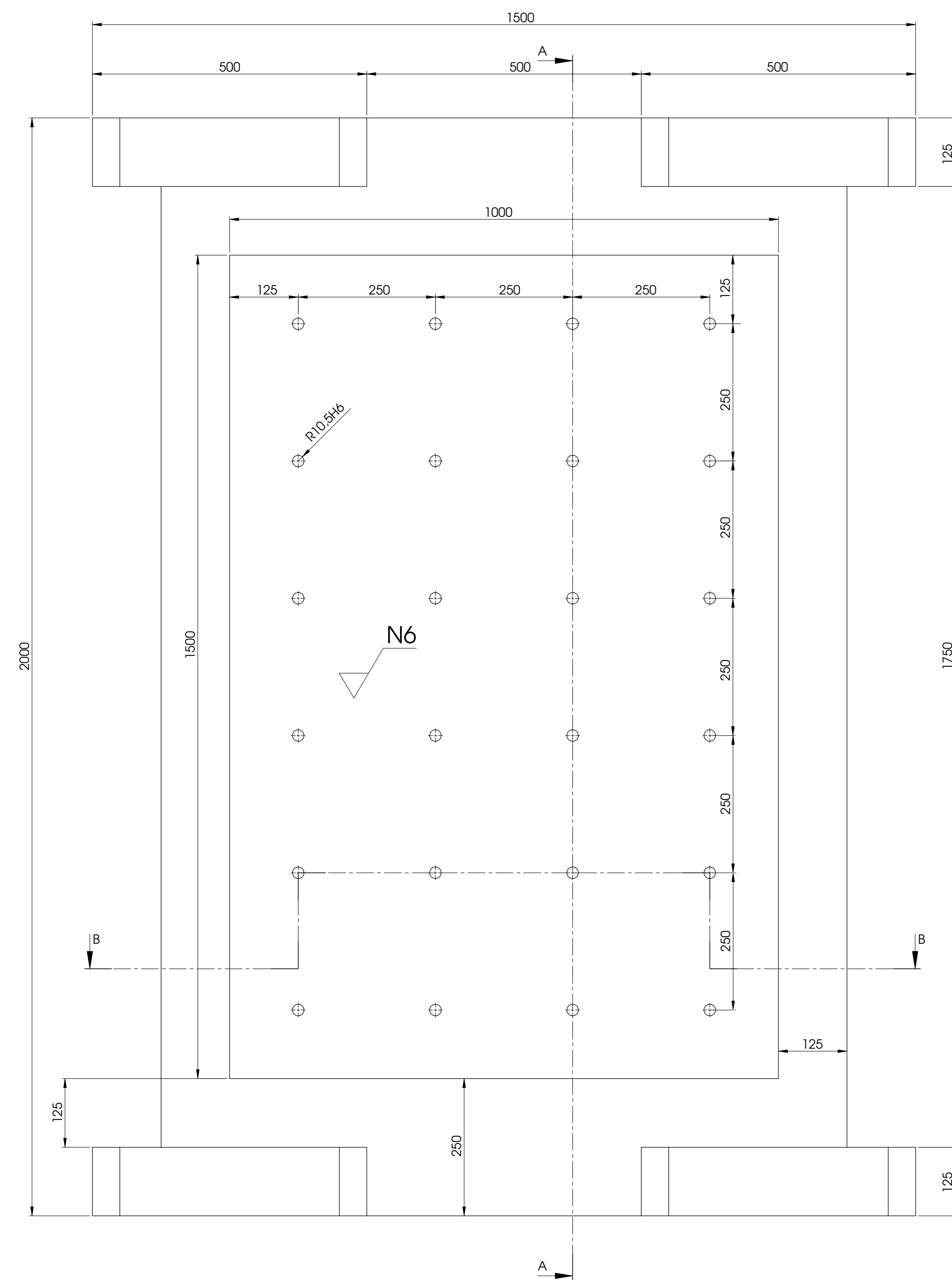
SECCIÓN C-C

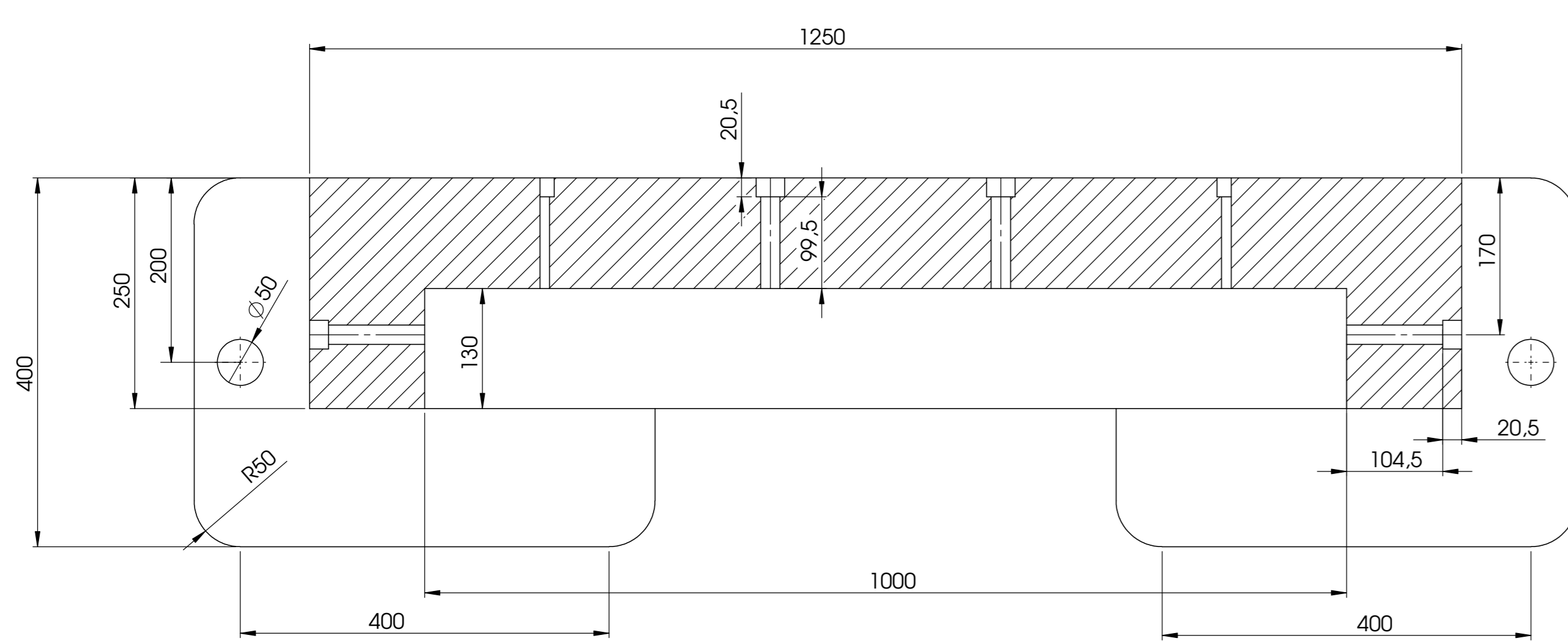
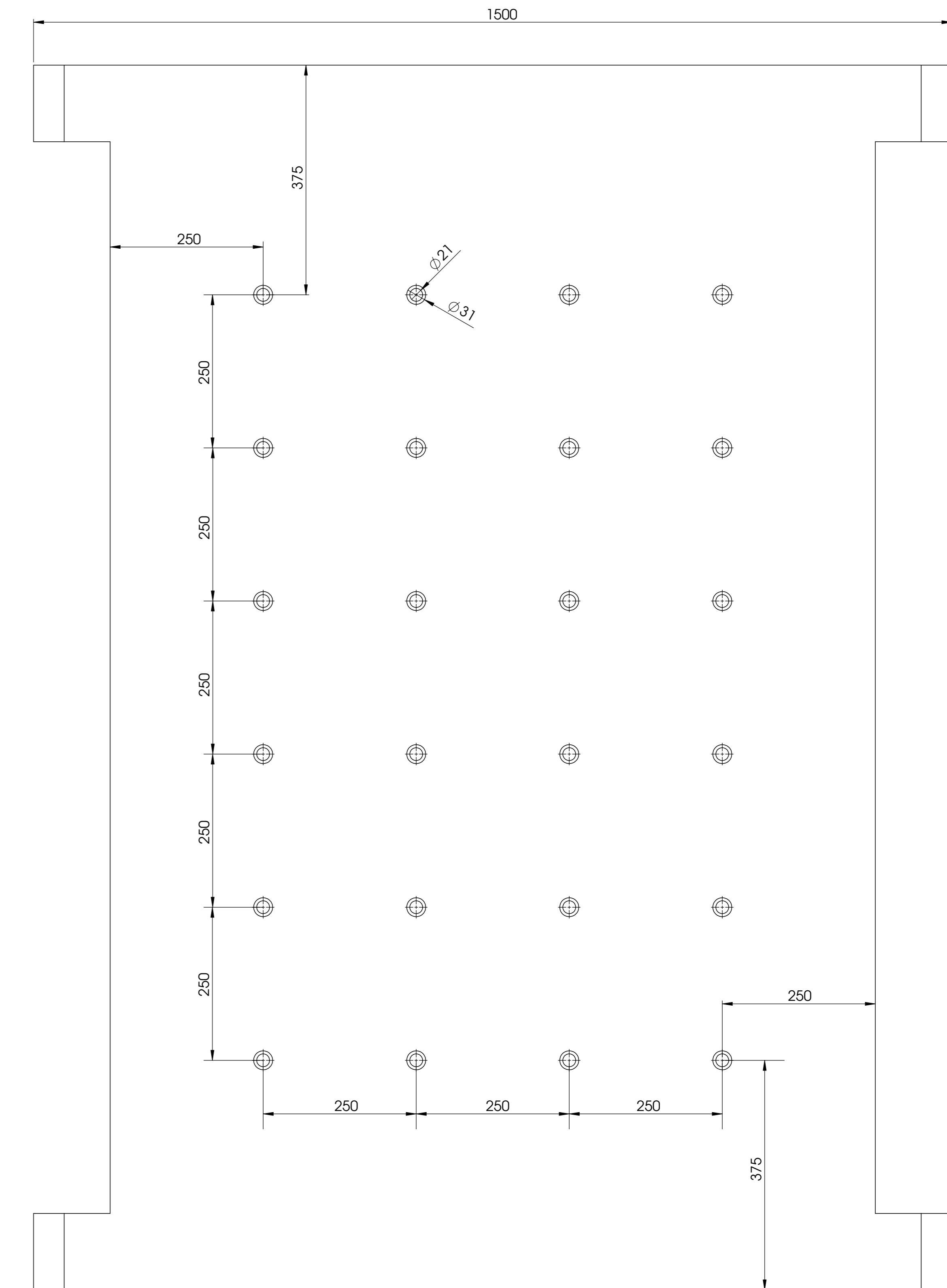
SECCIÓN A-A

Licencia educacional de SolidWorks
Sólo para uso académico

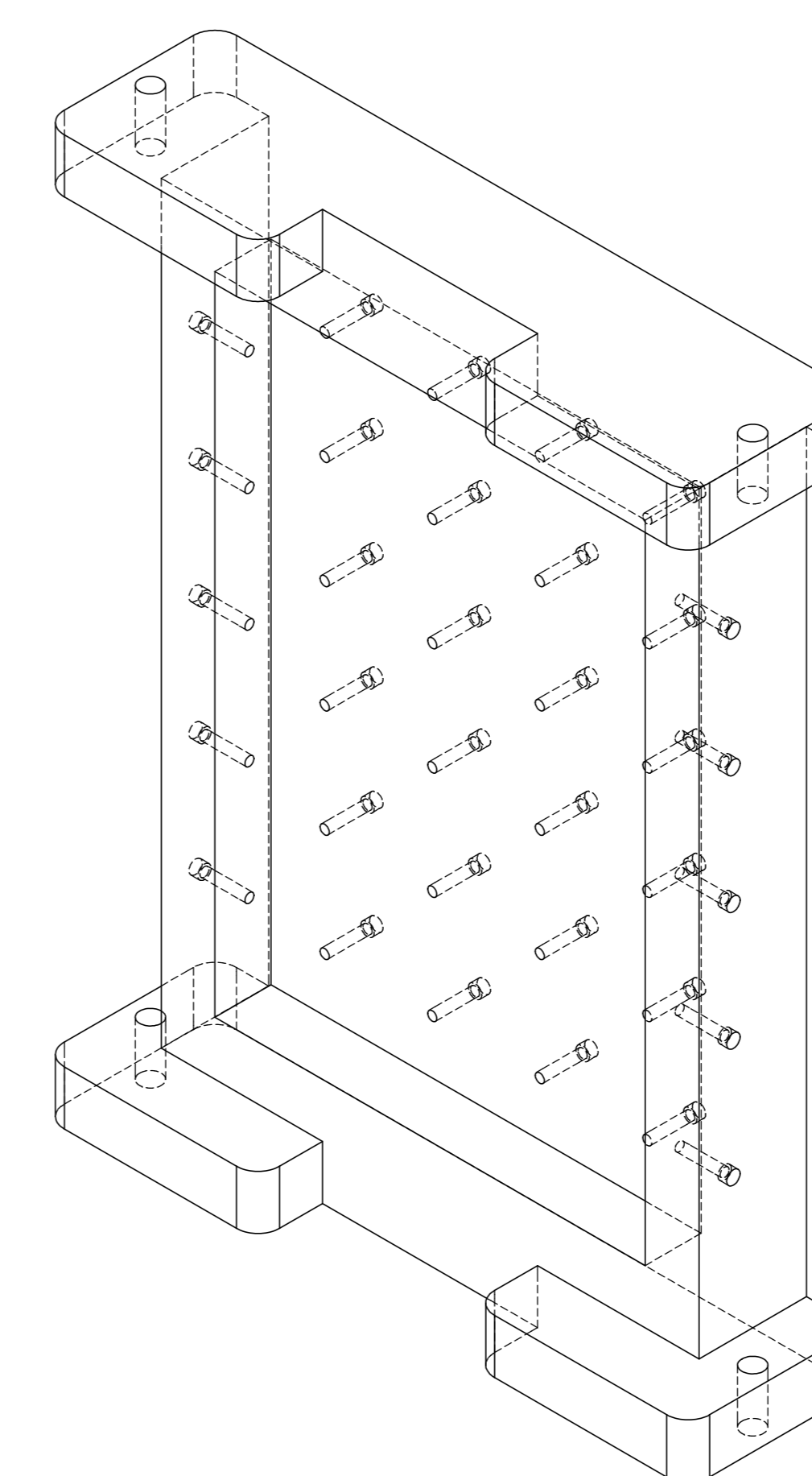
Designació del Plànol : PLACA TREPITJADORA		Nº de Plànol : 3
Material : F - 5318	Tractament : TREMPAT / REvingut	Escala : 1 : 5
Projecte de Final de Carrera : DISSENY D'UNA MÀTRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL		Format : DIN A1
Realitzat per : CARLES SOTERAS VILLALONGA	Data : 14 - 06 - 2012	
Revisat per : MIQUEL SERRA GASOL	Data : 14 - 06 - 2012	

SECCIÓN A-A
ESCALA 1 : 5

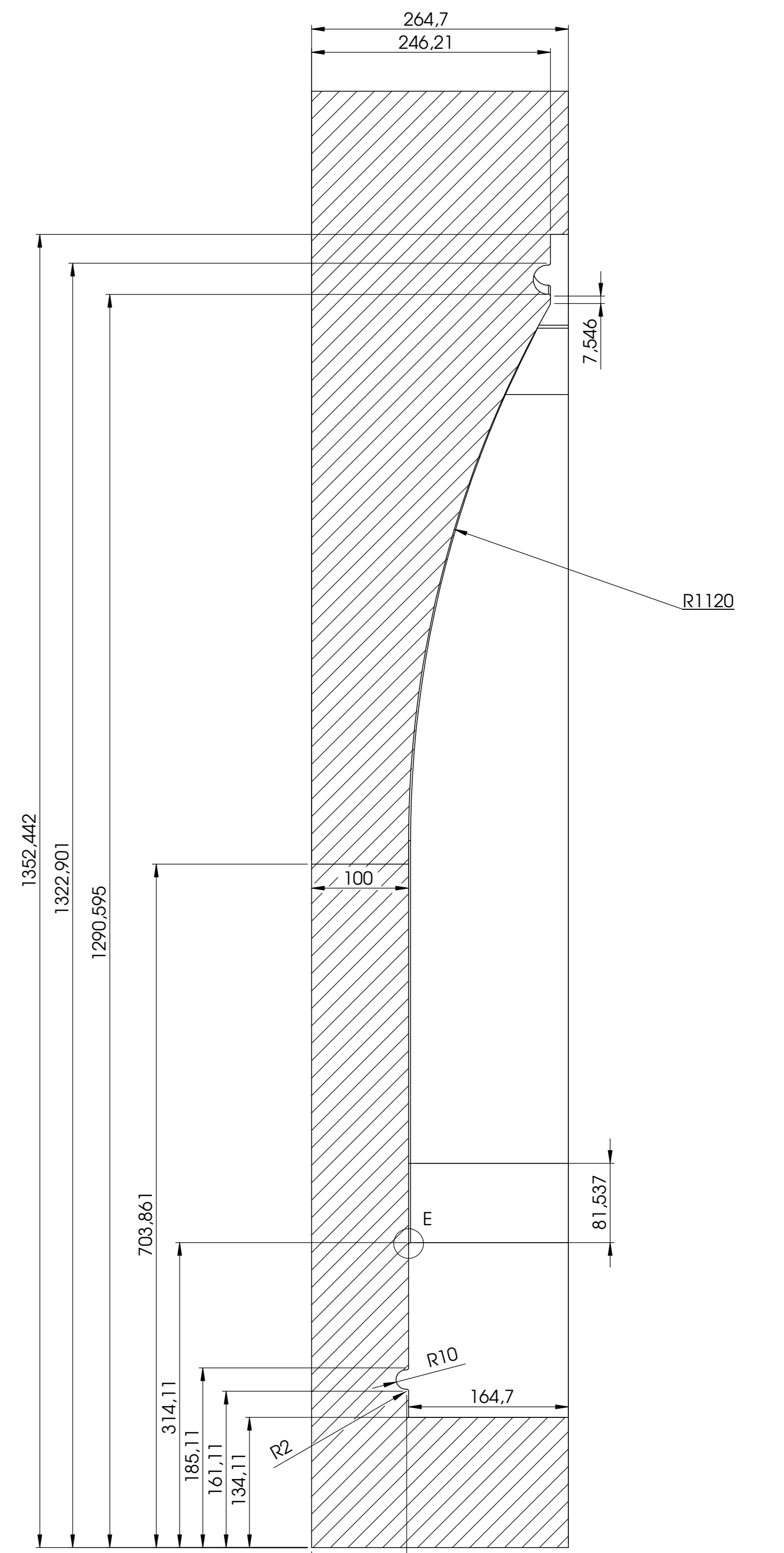
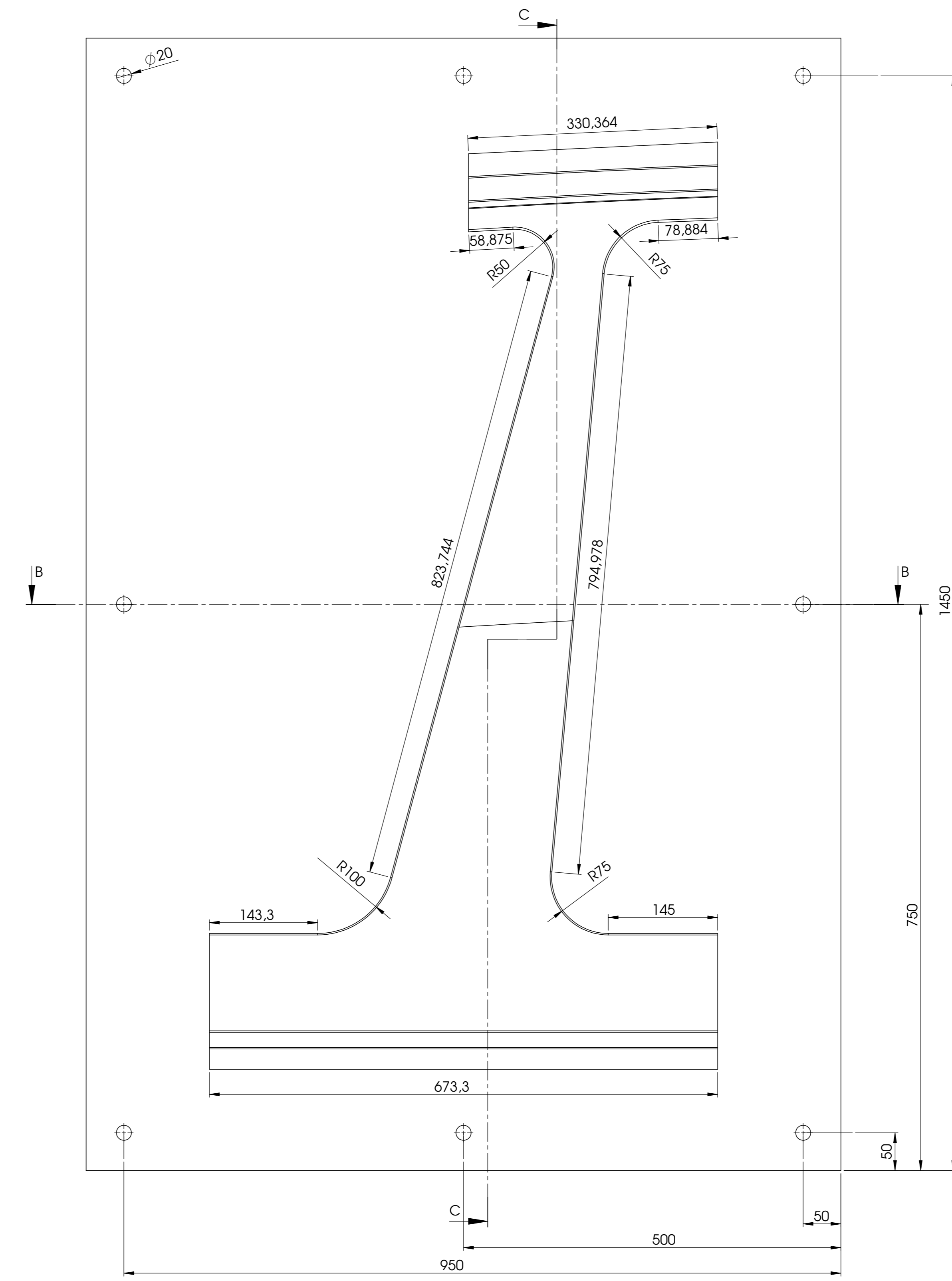
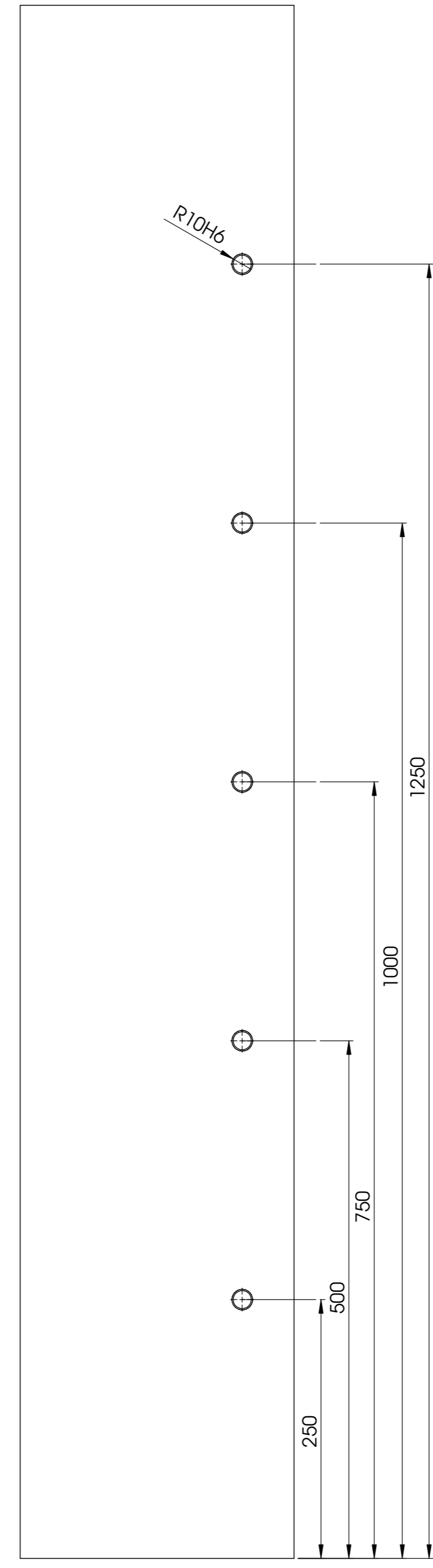
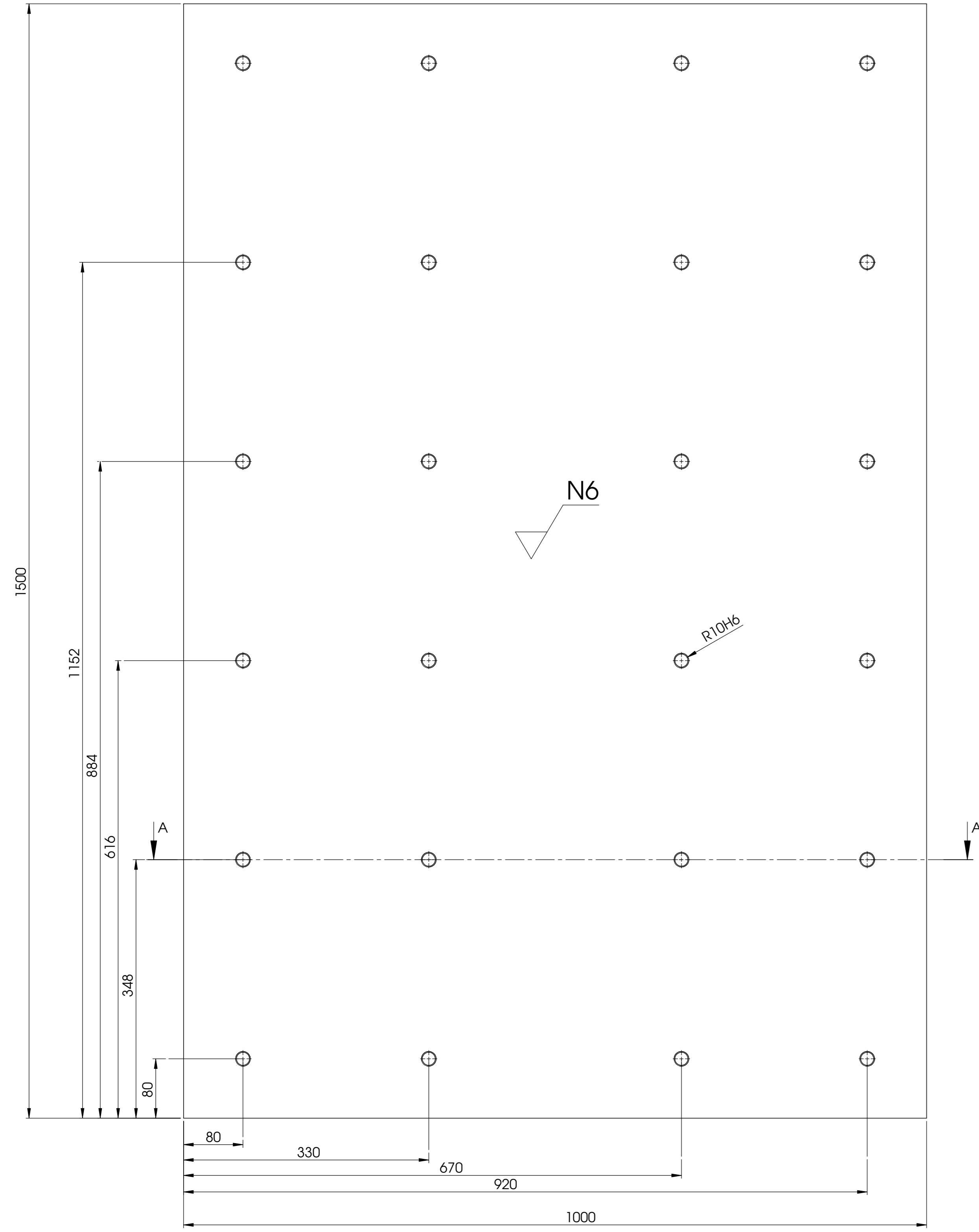

SECCIÓN B-B
ESCALA 1 : 5

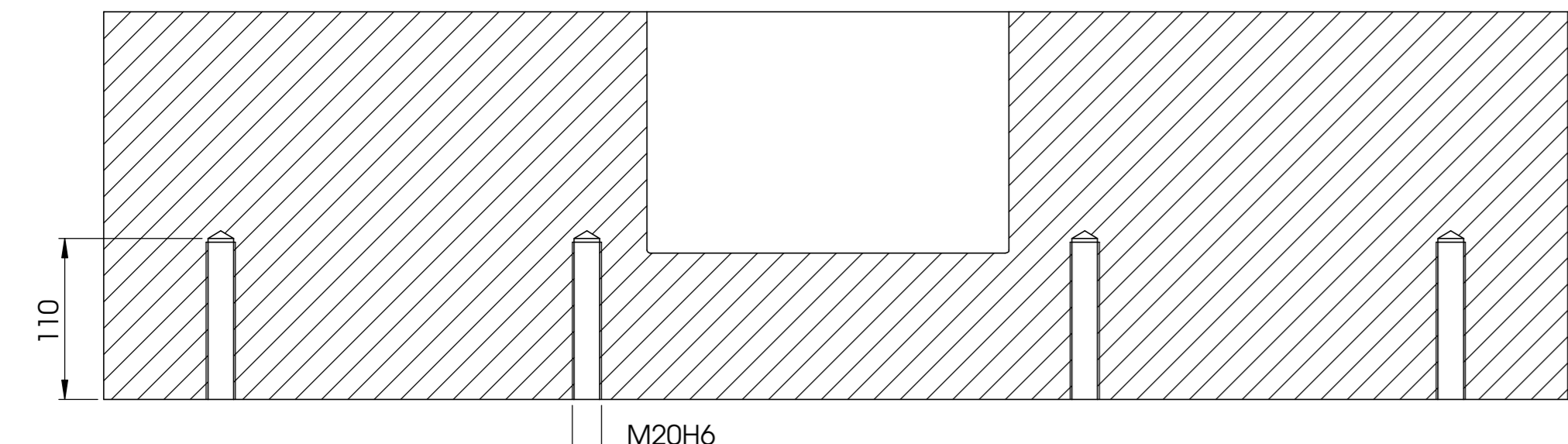

Licencia educacional de SolidWorks
Sólo para uso académico

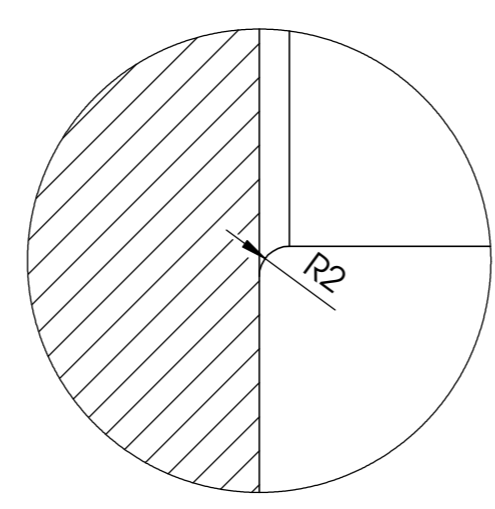
Designació del Plànol: PLACA PORTA - MATRIU		Nº de Plànol: 4
Material: F - 1140	Tractament:	Escala: 1 : 5
Projecte de Final de Carrera:		Format: DIN A0
DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL.		
Realitzat per: CARLES SOTERAS VILLALONGA	Data: 14 - 06 - 2012	
Revisat per: MIQUEL SERRA GASOL	Data: 14 - 06 - 2012	

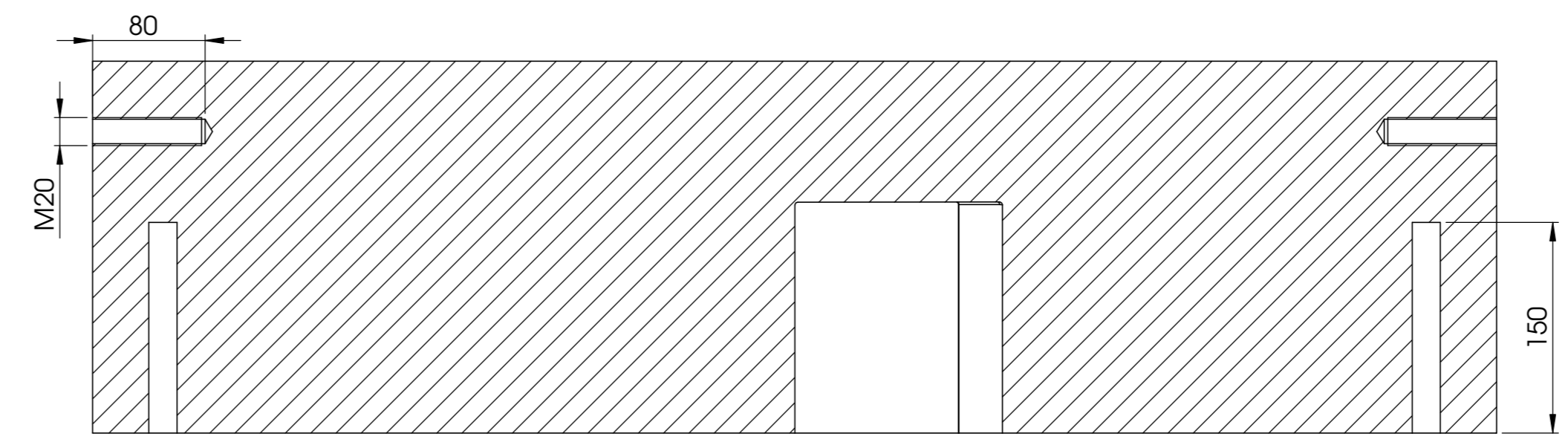
SECCIÓ C-C
 ESCALA 1 : 4

SECCIÓ A-A
 ESCALA 1 : 4

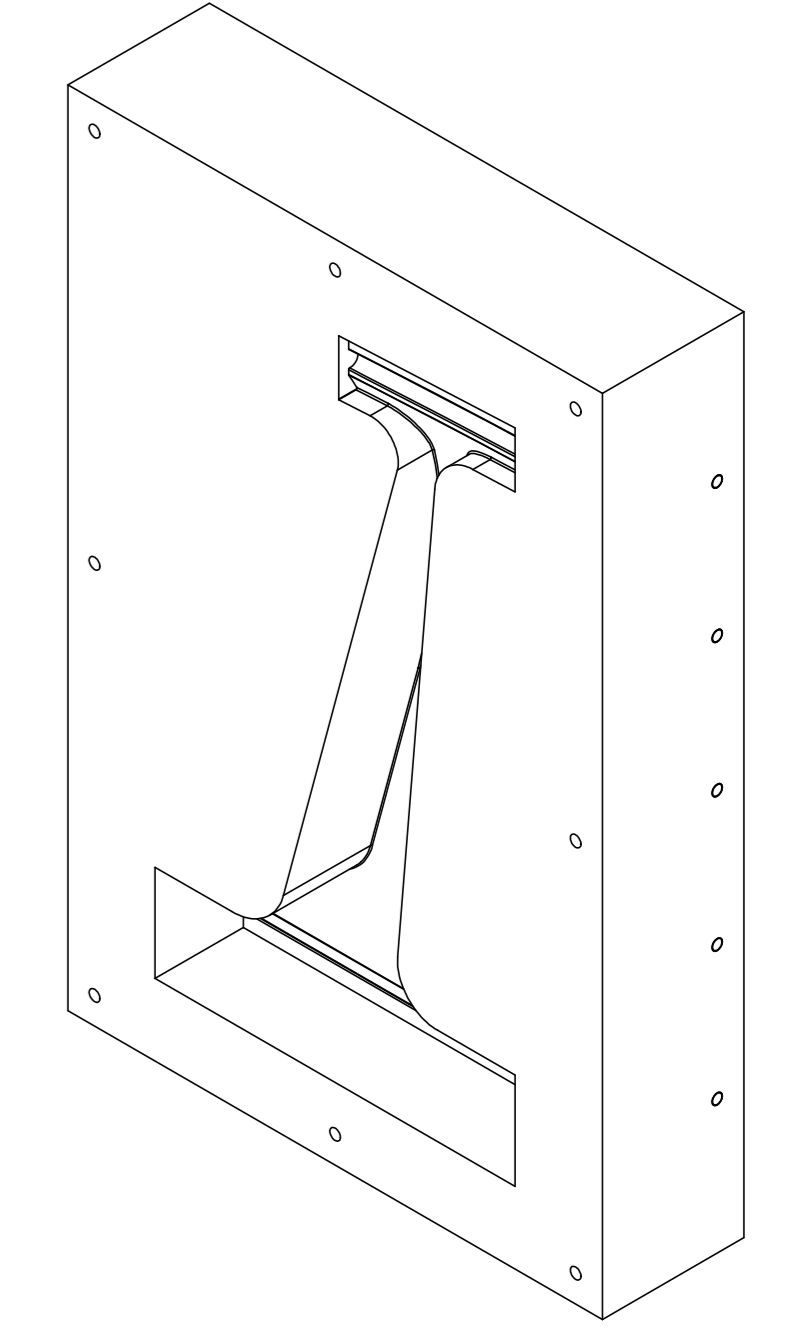

DETALLE E
 ESCALA 2 : 1

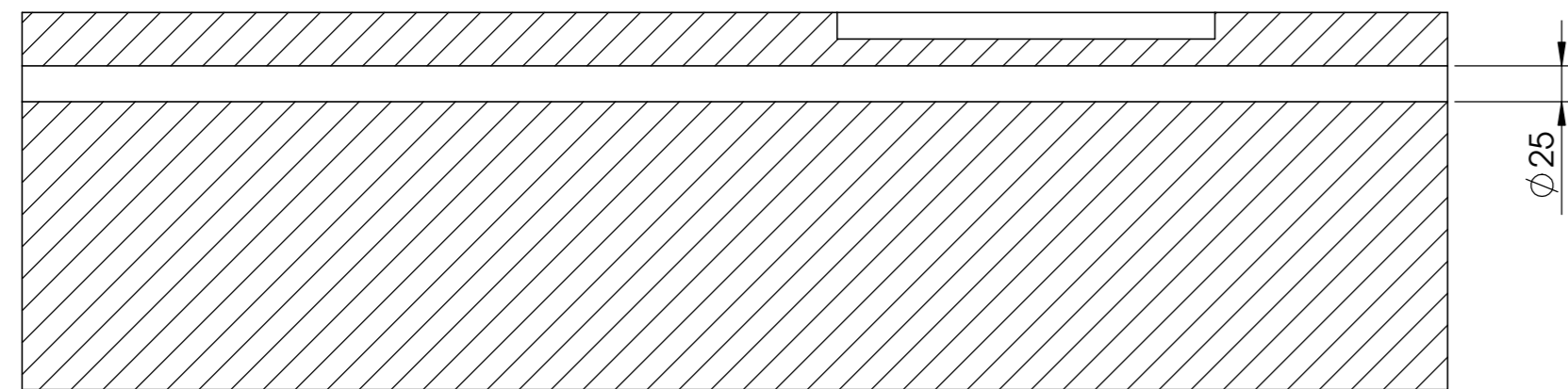

SECCIÓ B-B
 ESCALA 1 : 4

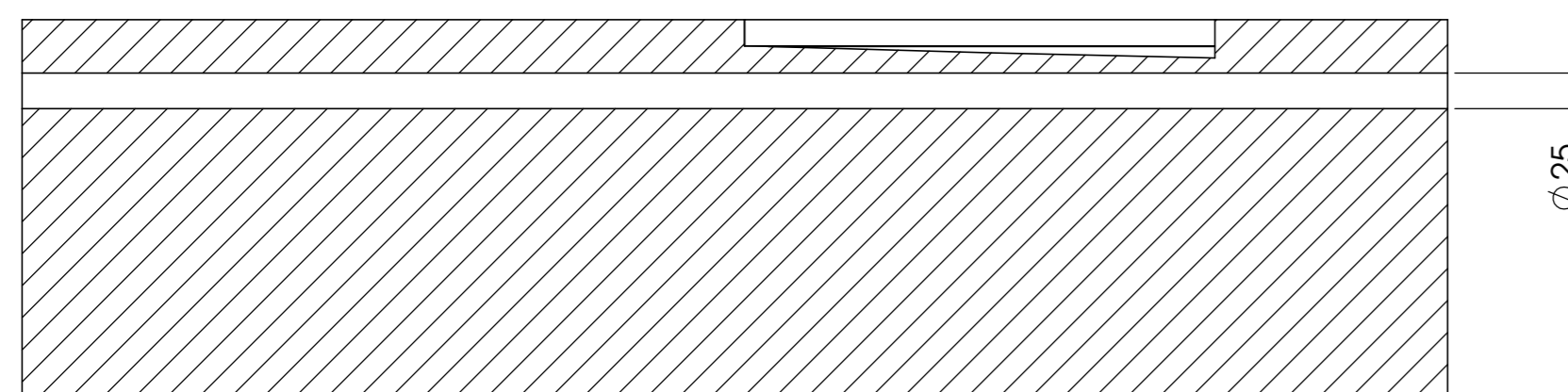
N8 (N6)

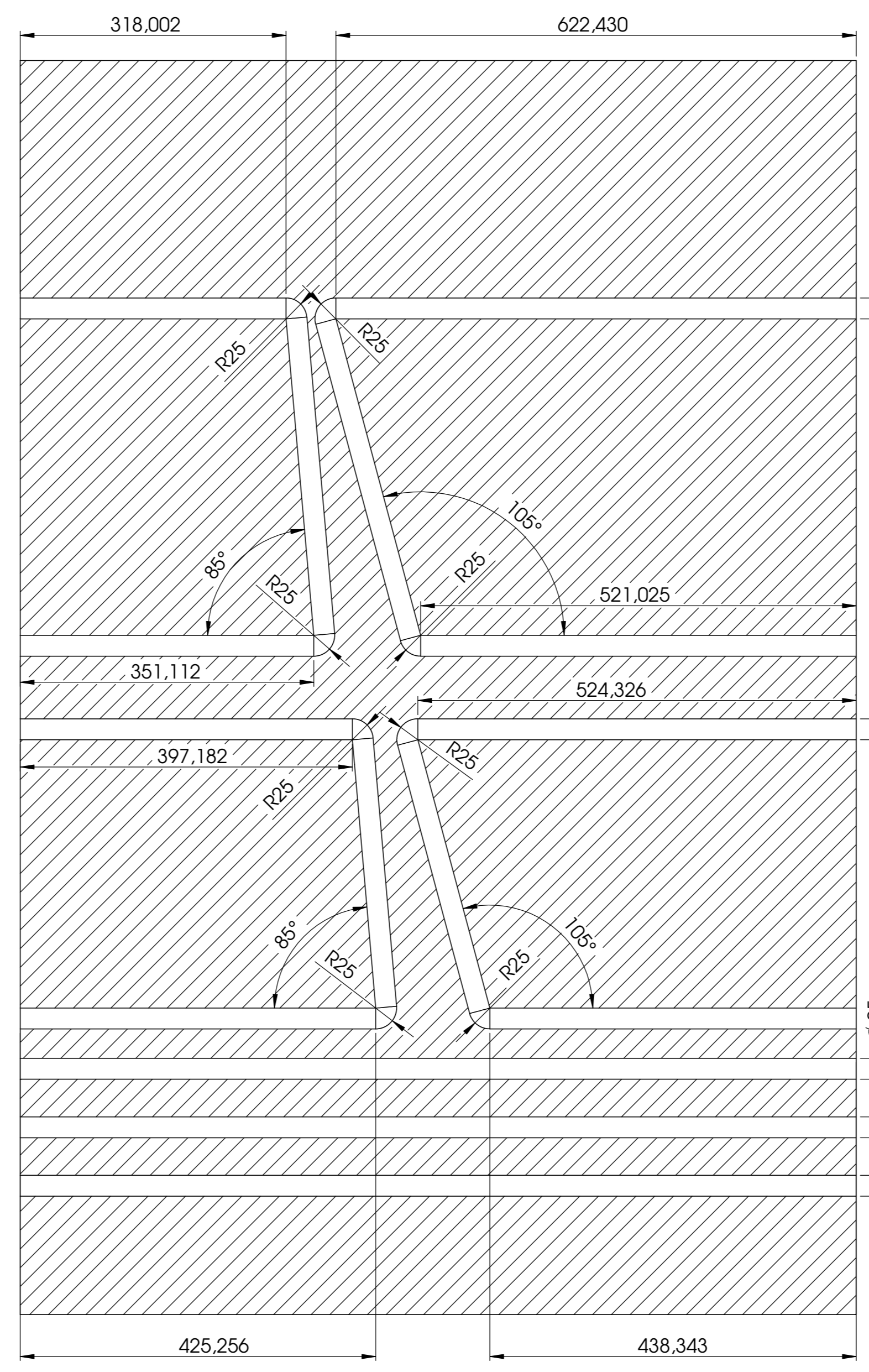
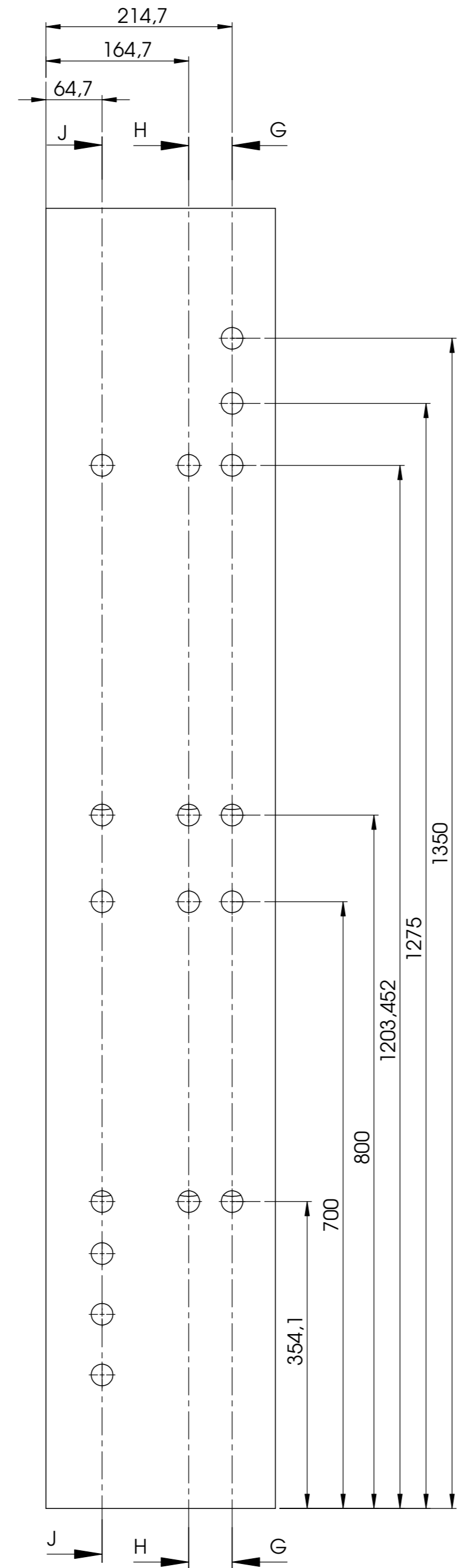
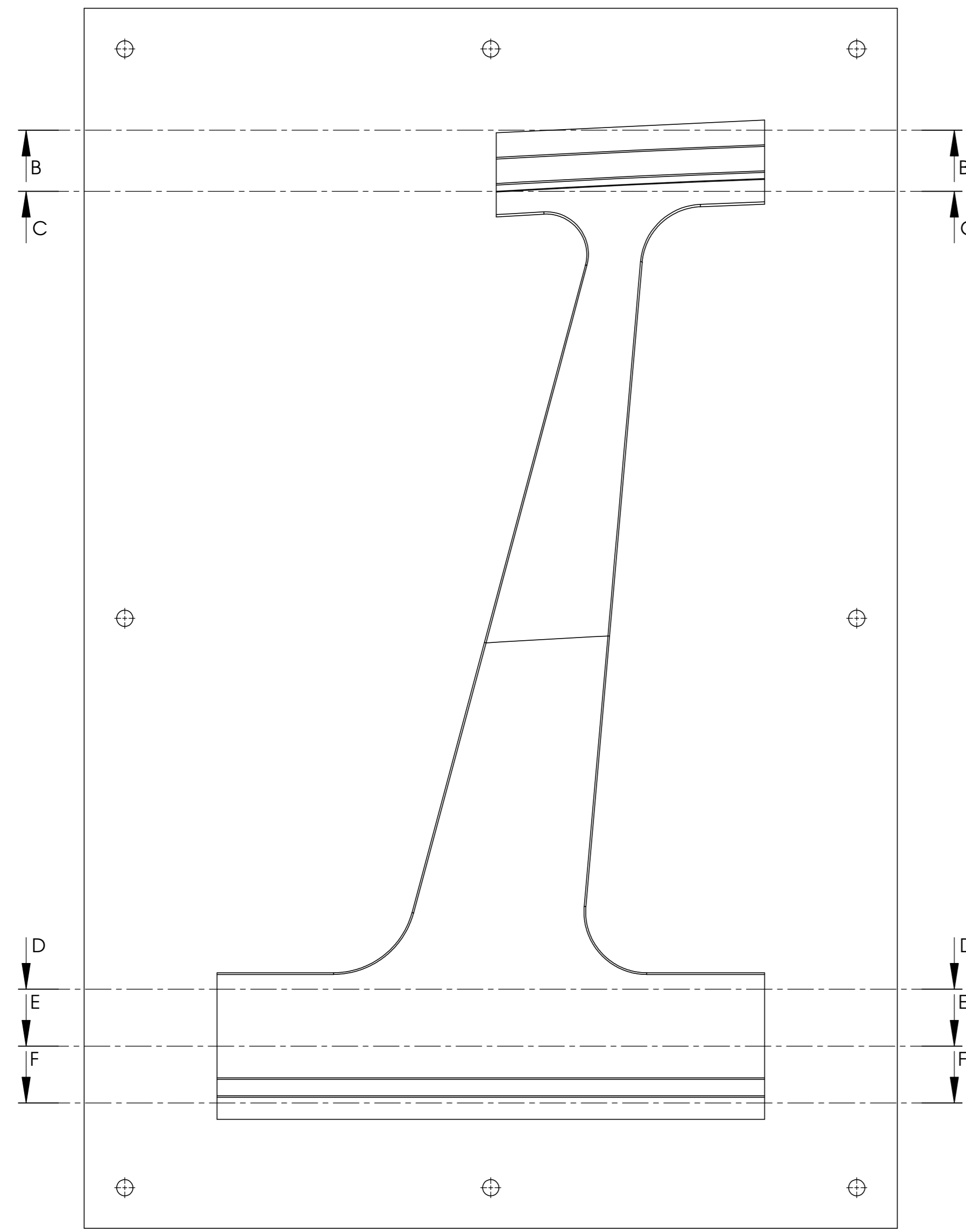
Designació del Plànol: MATRIU		Nº de Plànol: 5
Material: F - 5318	Tractament: TREMPAT / REvingUT	Escala: 1 : 4
Format: DIN A0		
Projecte de Final de Carrera: DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL		
Realitzat per: CARLES SOTERAS VILLALONGA	Data: 14-06-2012	
Revisat per: MIQUEL SERRA GASOL	Data: 14-06-2012	

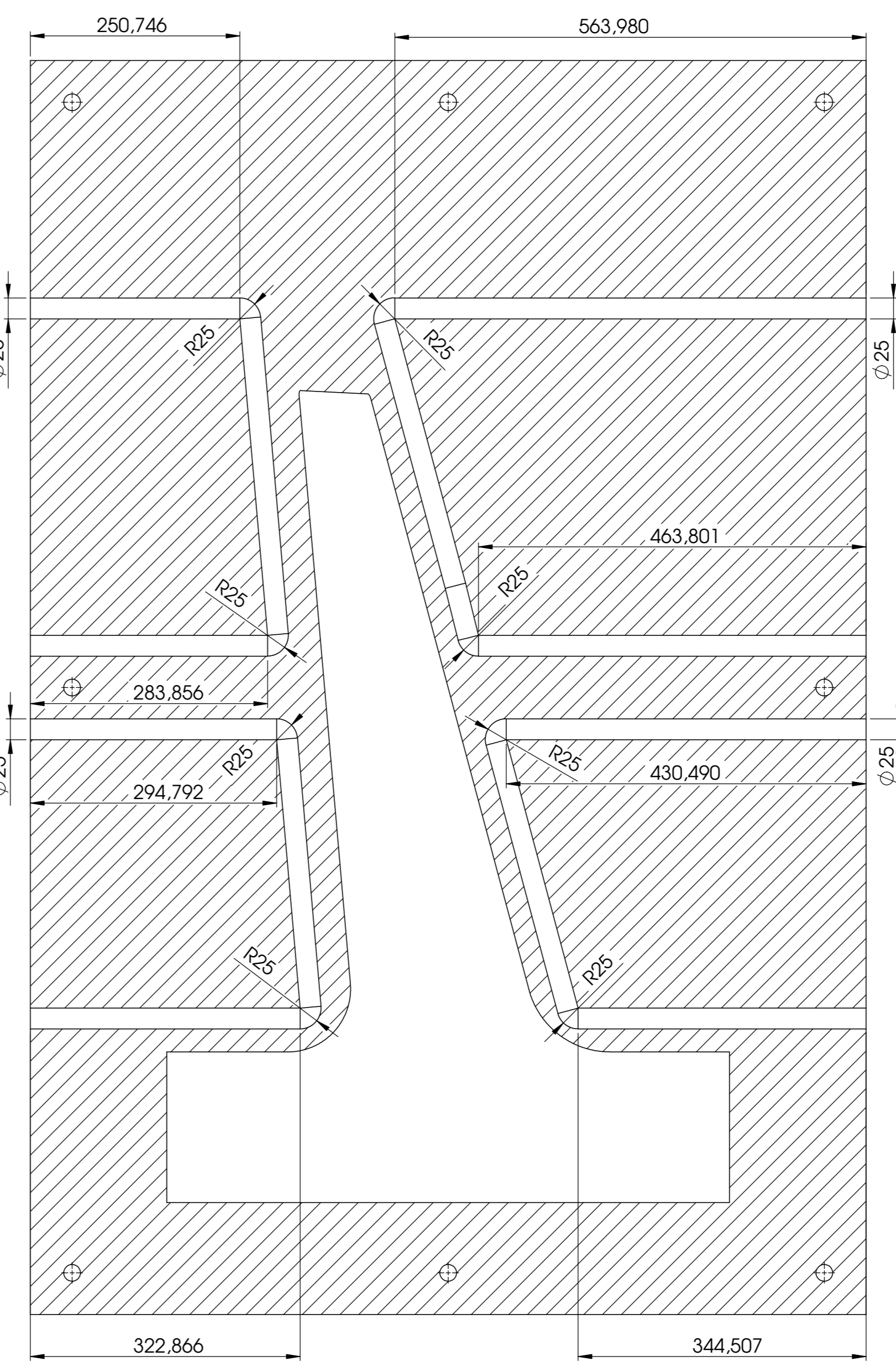
SECCIÓ B-B

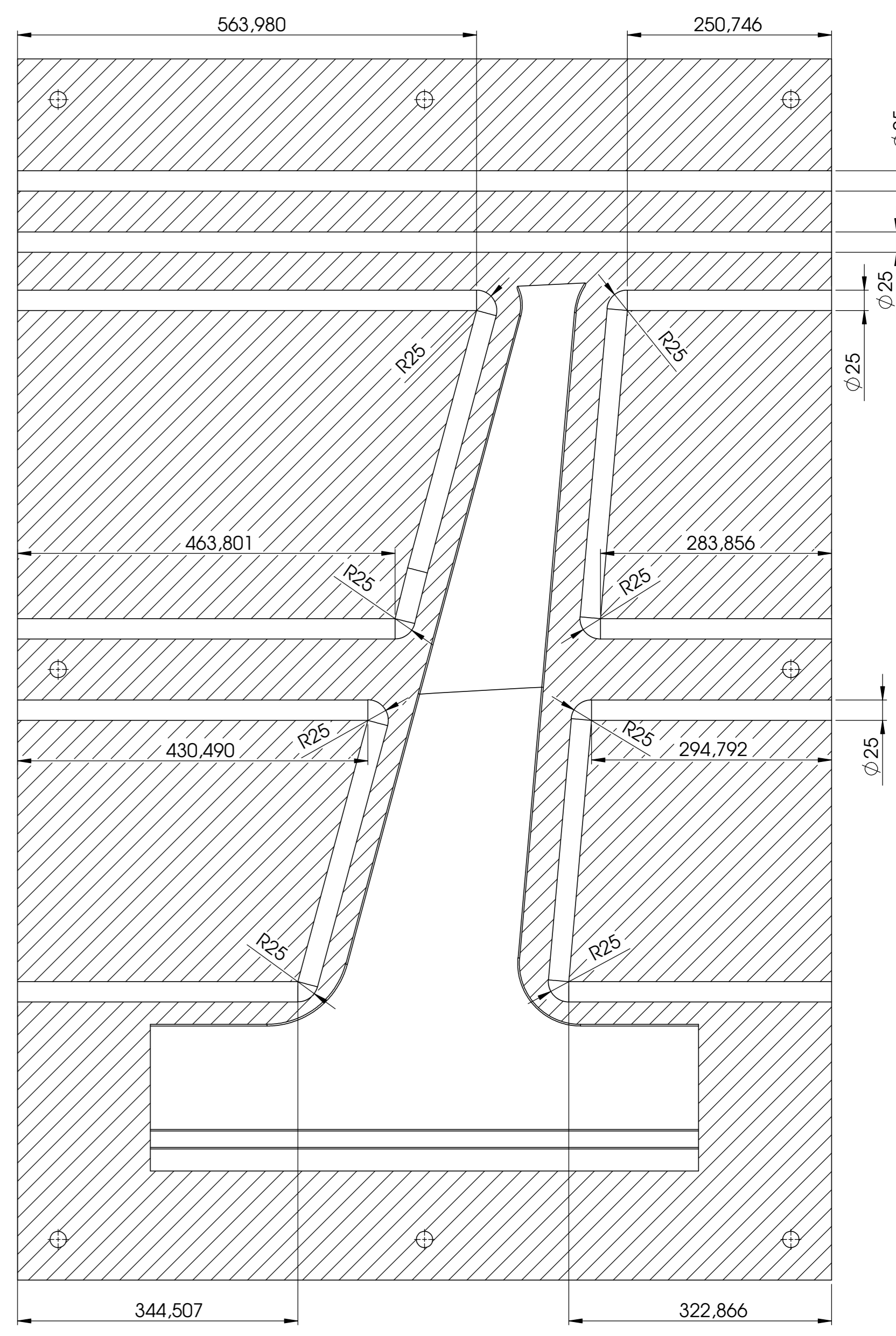
SECCIÓ C-C

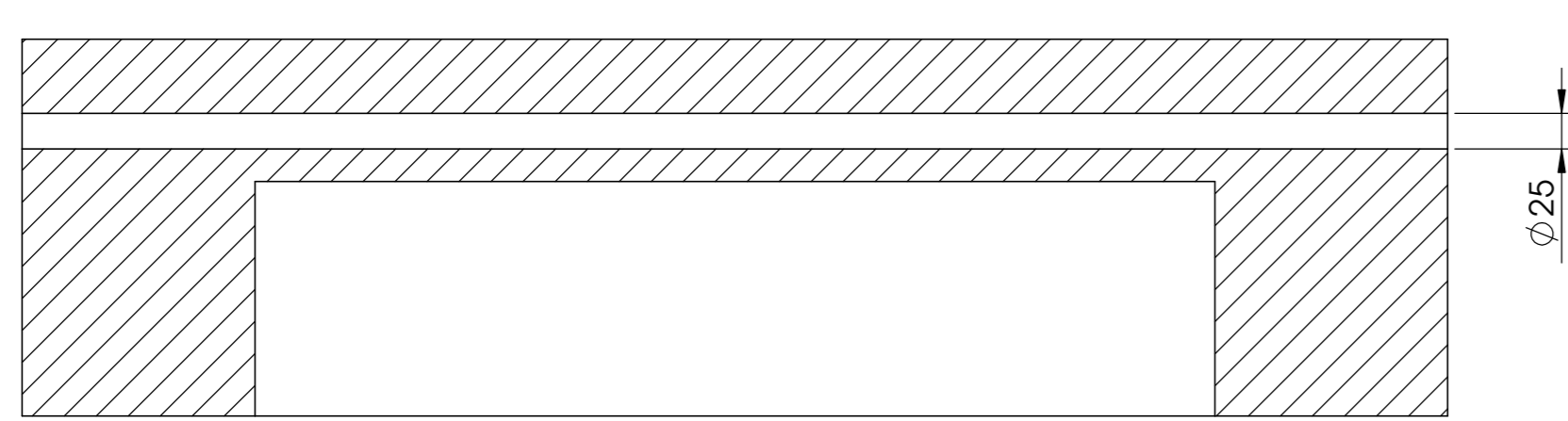
SECCIÓ J-J

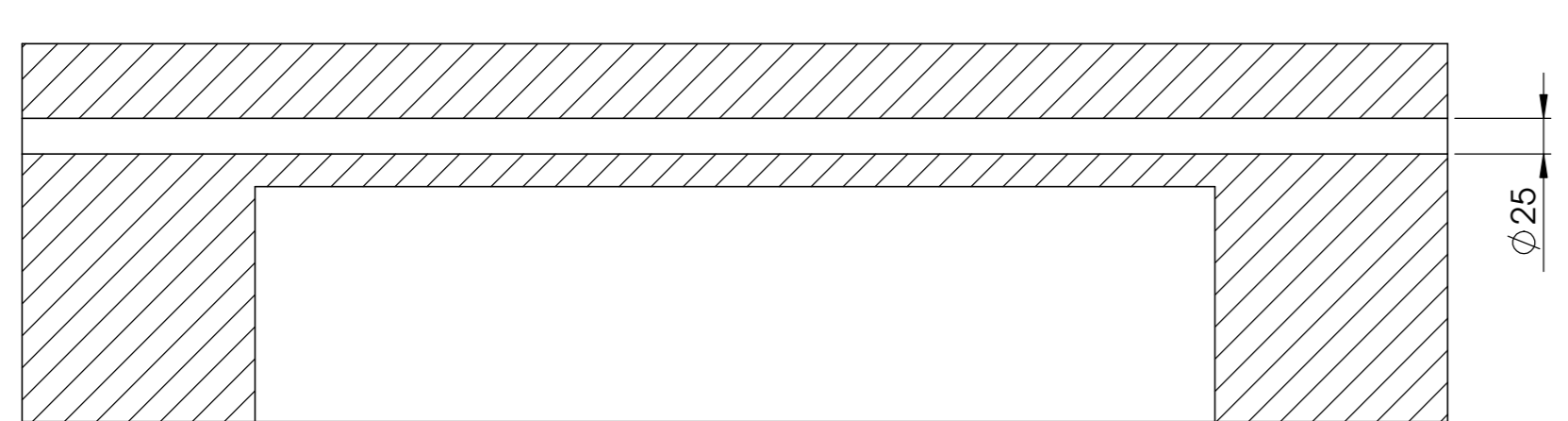
SECCIÓ H-H

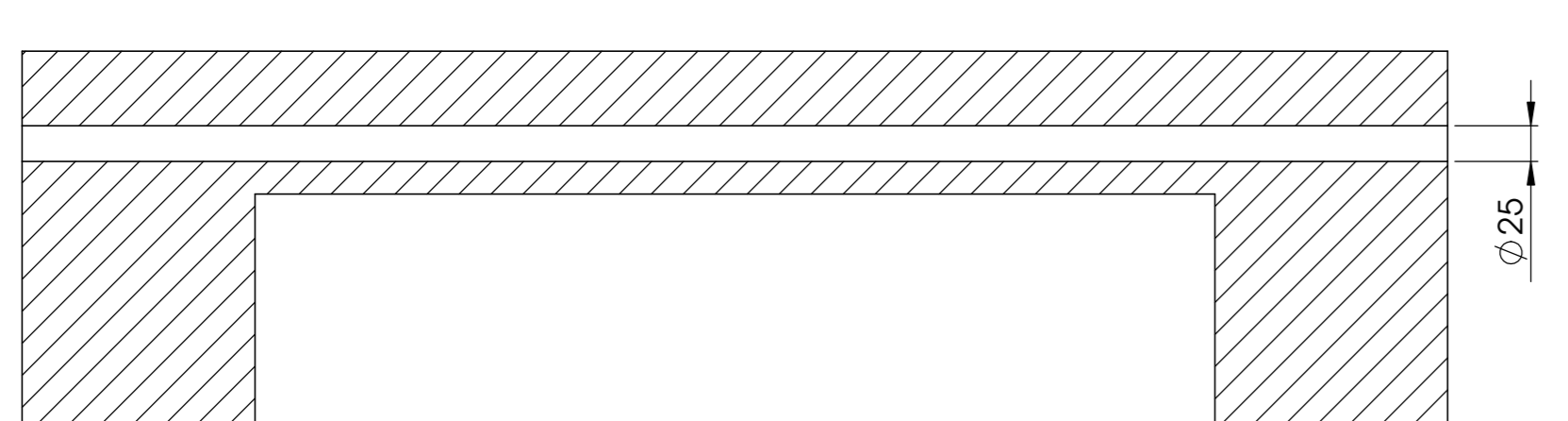
SECCIÓ G-G

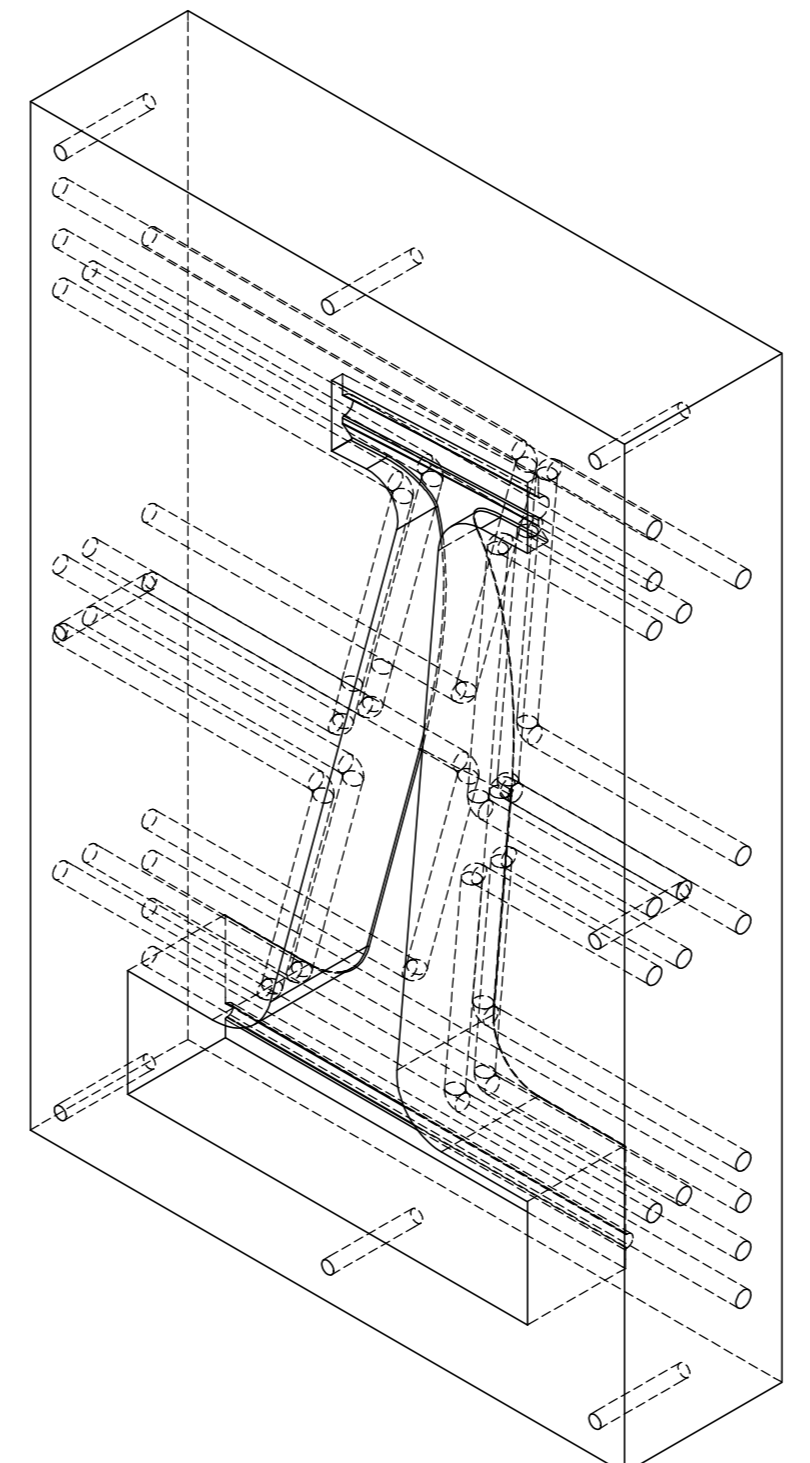
SECCIÓ D-D

SECCIÓ E-E

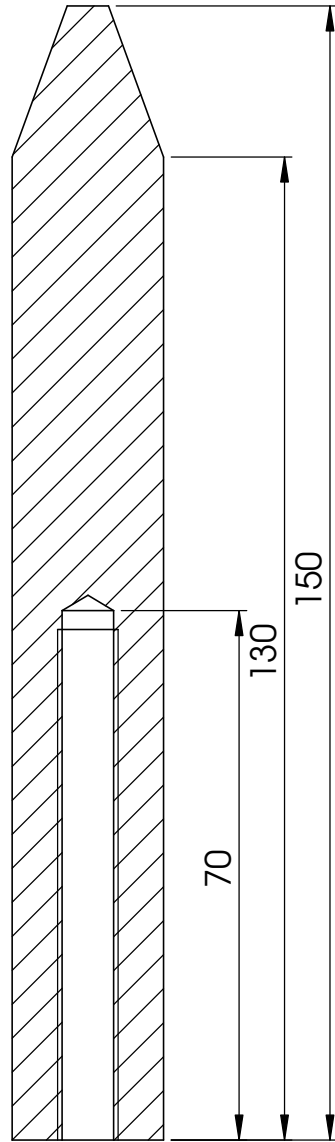
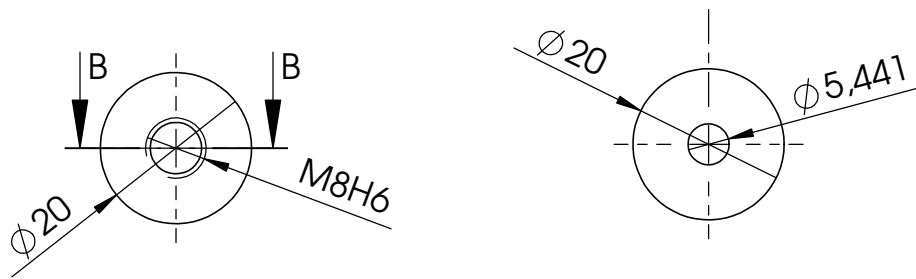
SECCIÓ F-F

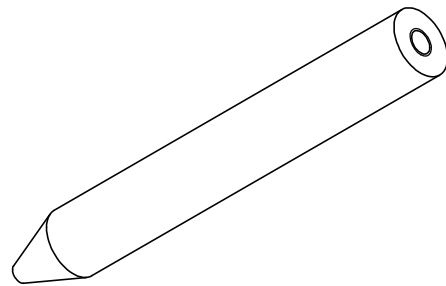
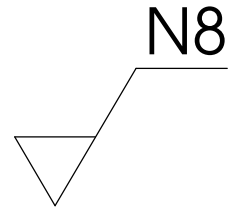
N8

Mida	0,5 - 6	6 - 30	30 - 120	120 - 315	315 - 1000
Tolerància	±0,1	±0,2	±0,3	±0,5	±0,8

TOLERÀNCIES GENERALS DE FABRICACIÓ

SECCIÓ B-B
ESCALA 1 : 1

Designació del Plànol :

GUIA

Nº de Plànol :

7

Material :

F - 5318

Tractament :

TREMPAT / RE Vingut

Escala :

1 : 1

Format :

DIN A4

Projecte de Final de Carrera :

DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL

Realitzat per : **CARLES SOTERAS VILLALONGA**

Data : **14 - 06 - 2012**

Revisat per : **MIQUEL SERRA GASOL**

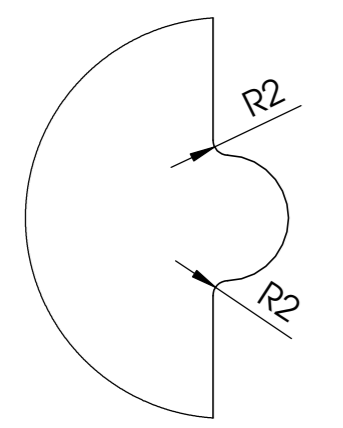
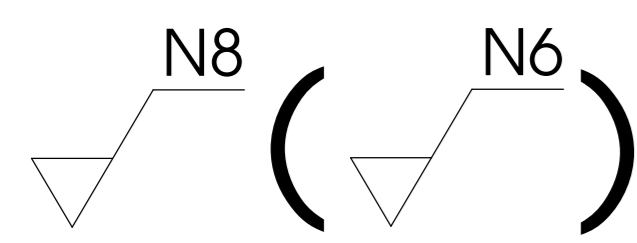
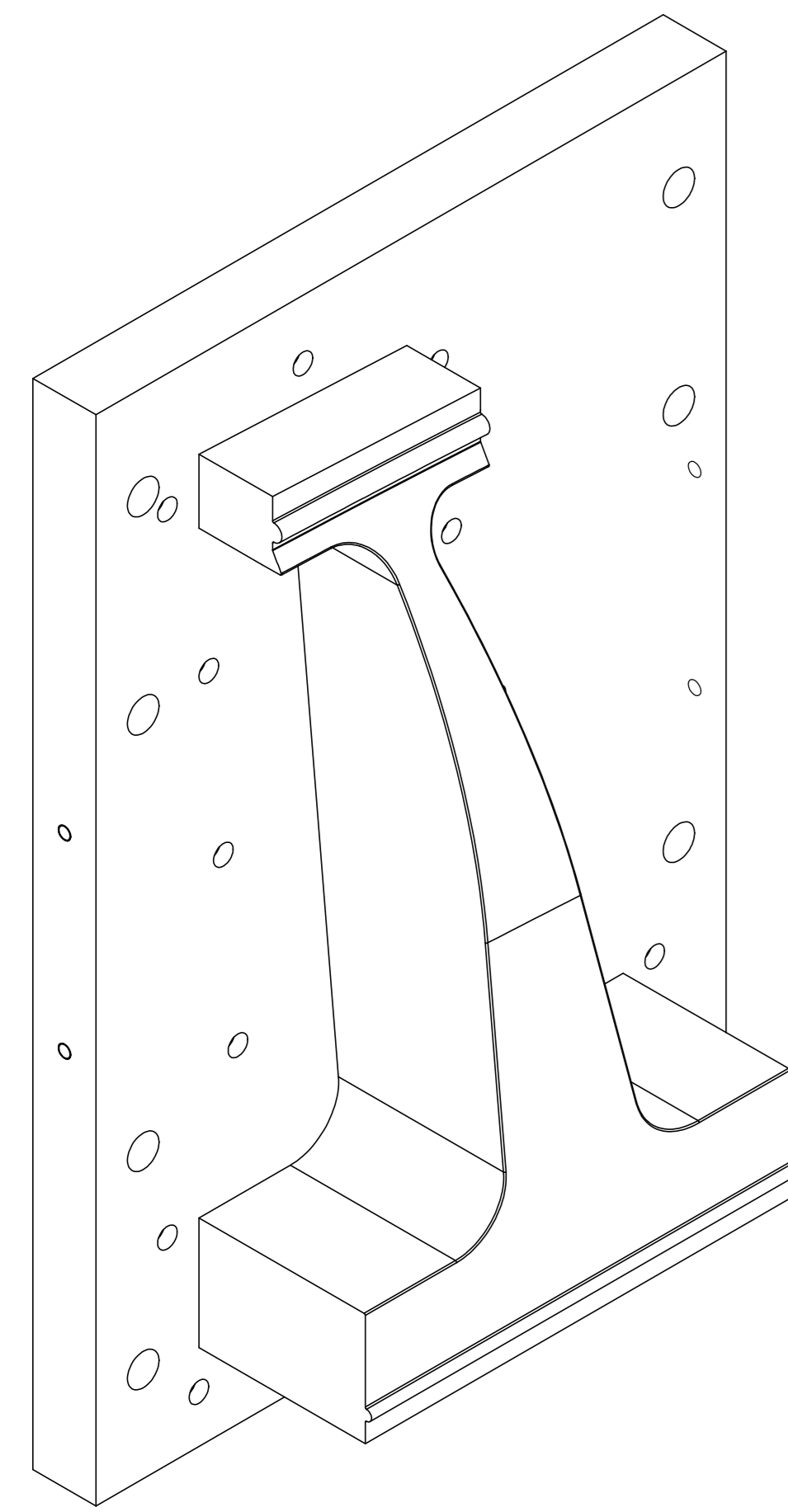
Data : **14 - 06 - 2012**

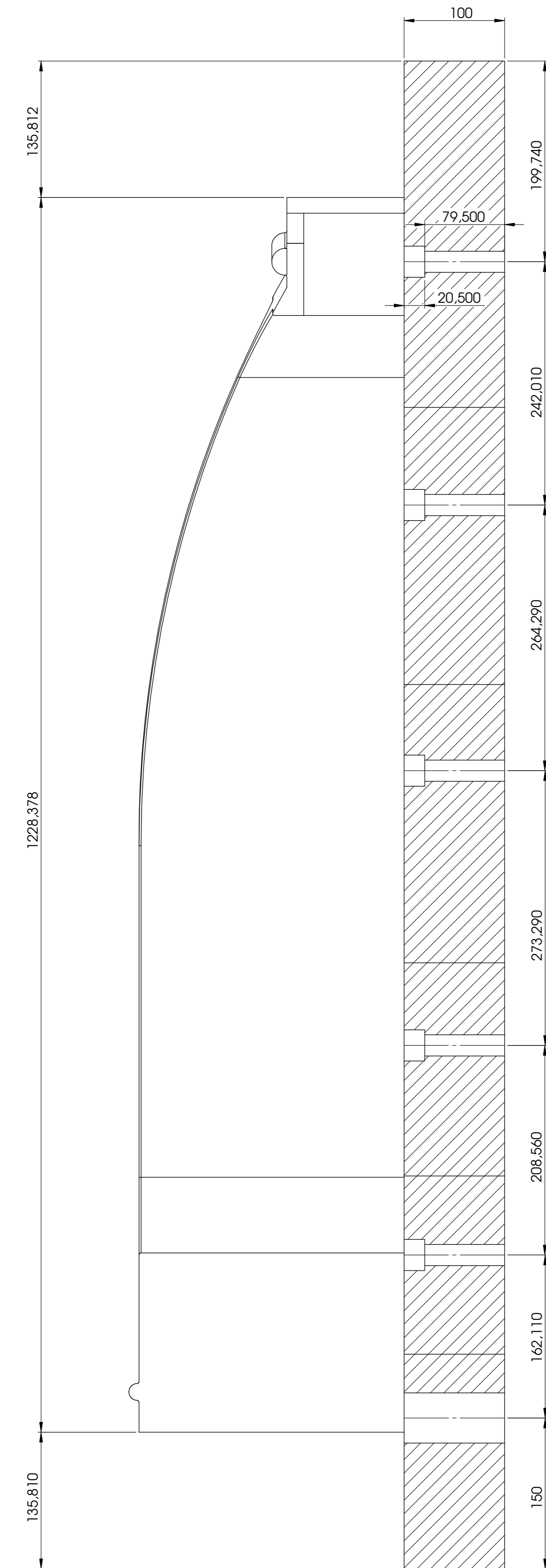
Escola Universitària d'Enginyeria
Tècnica Industrial de Barcelona
Consorci Escola Industrial de Barcelona

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

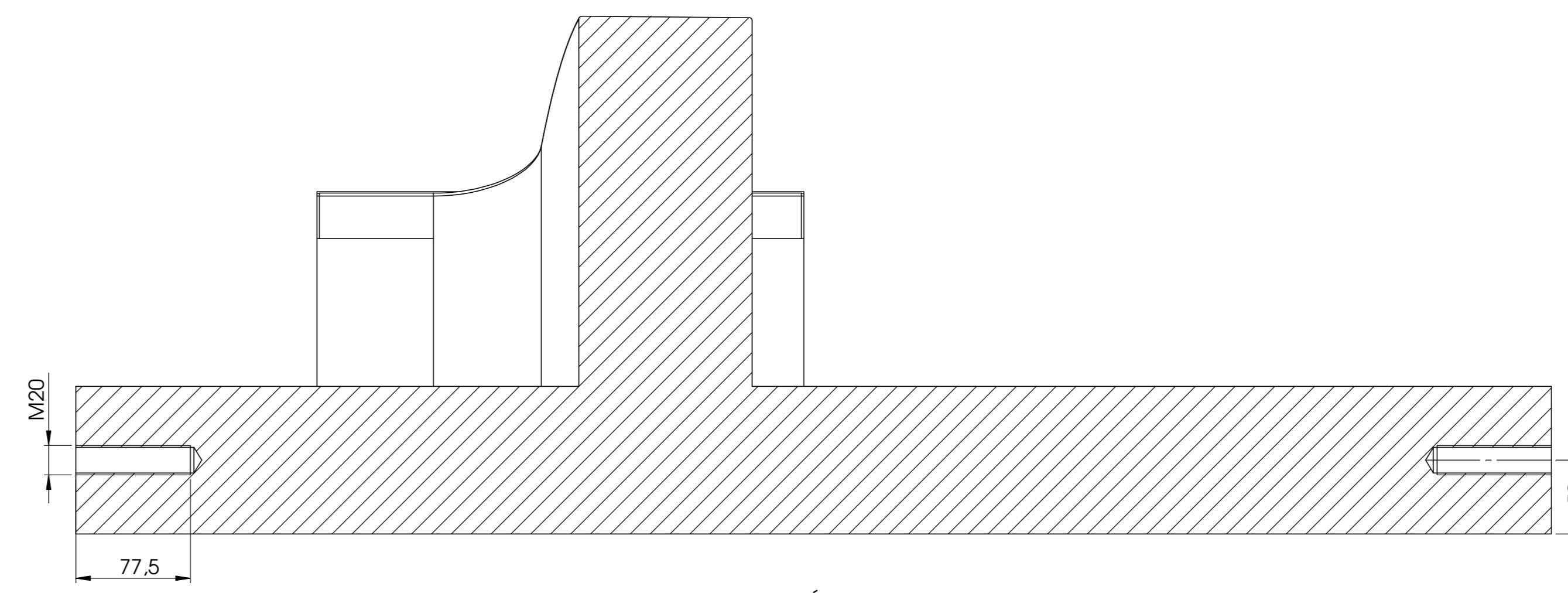
**Licencia educacional de SolidWorks
Sólo para uso académico**

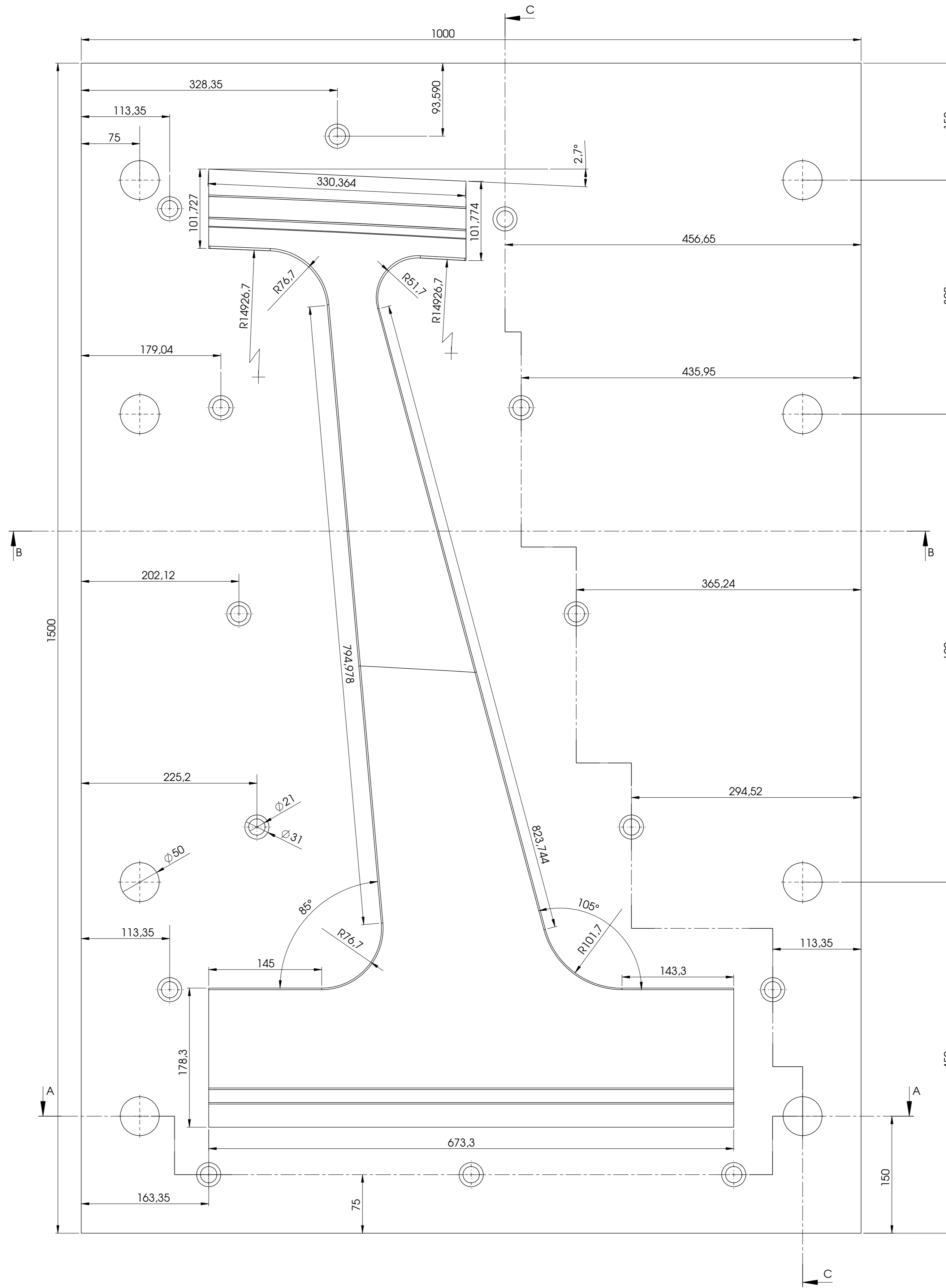
DETALLE D
ESCALA 1:1

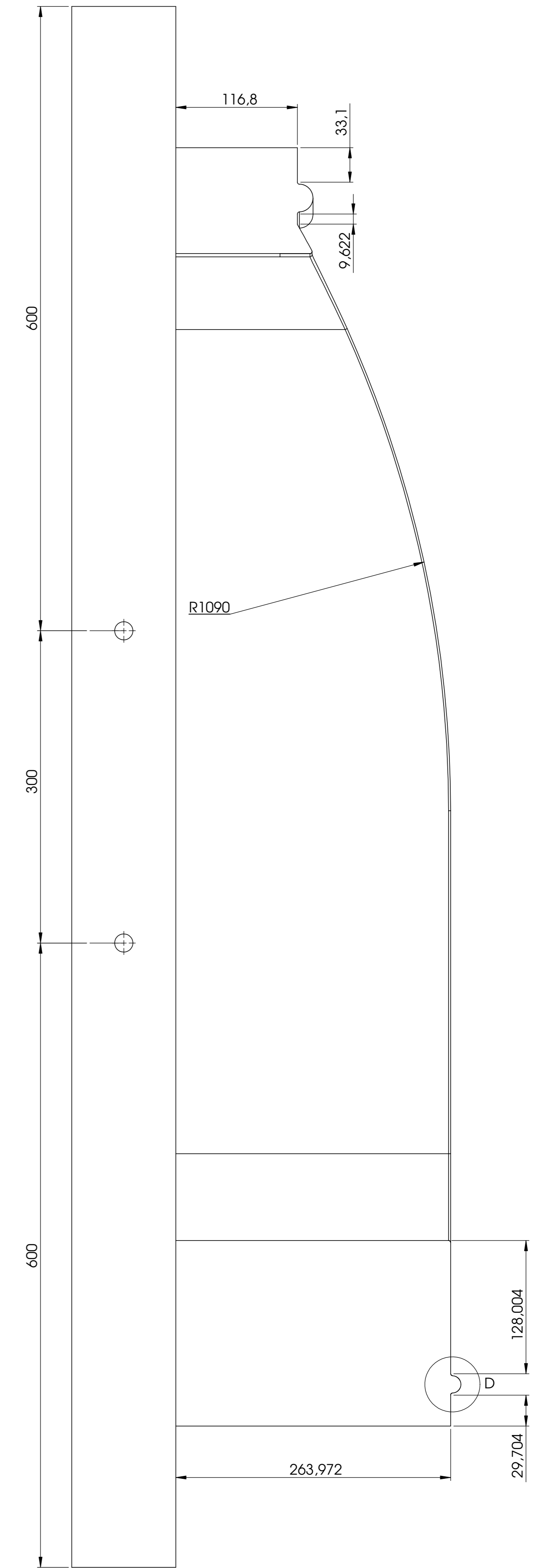
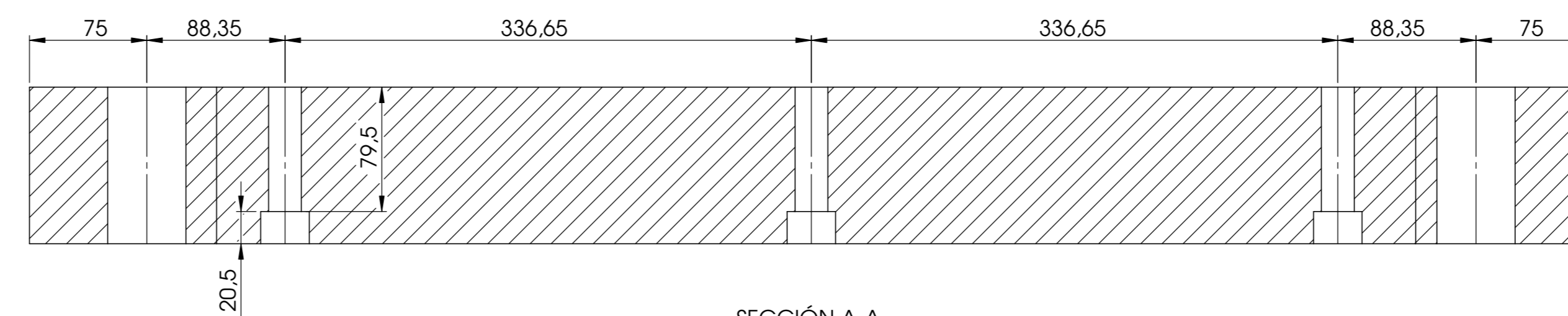
SECCIÓ C-C
ESCALA 1:3

SECCIÓ B-B
ESCALA 1:3

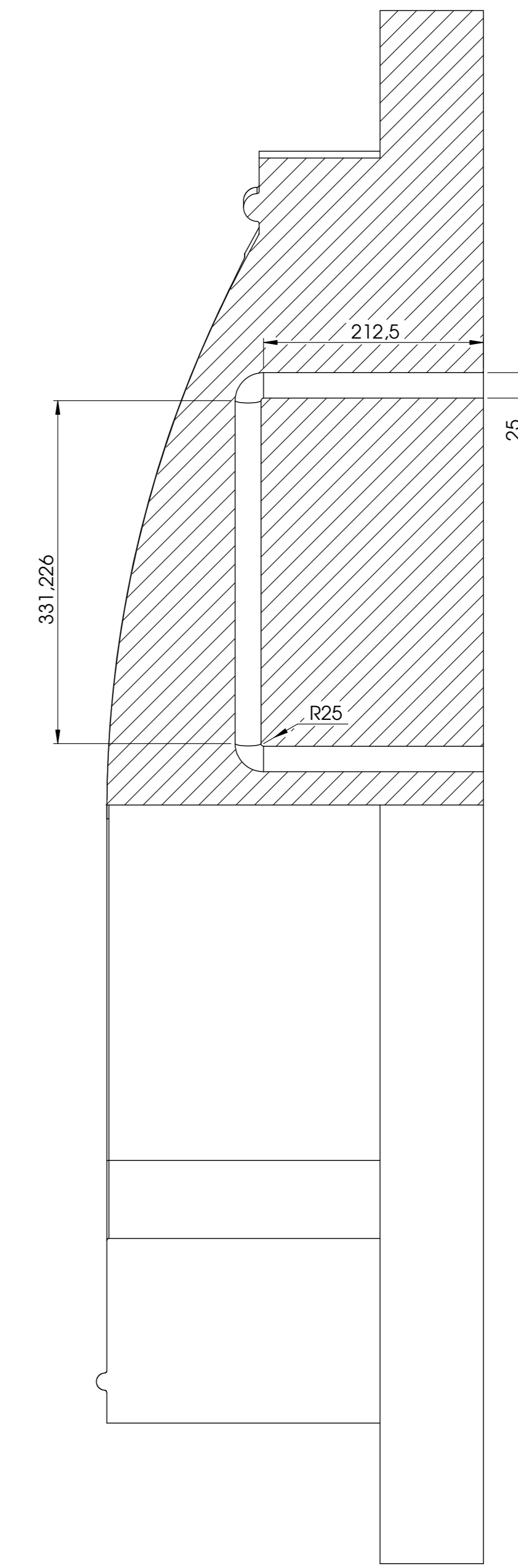
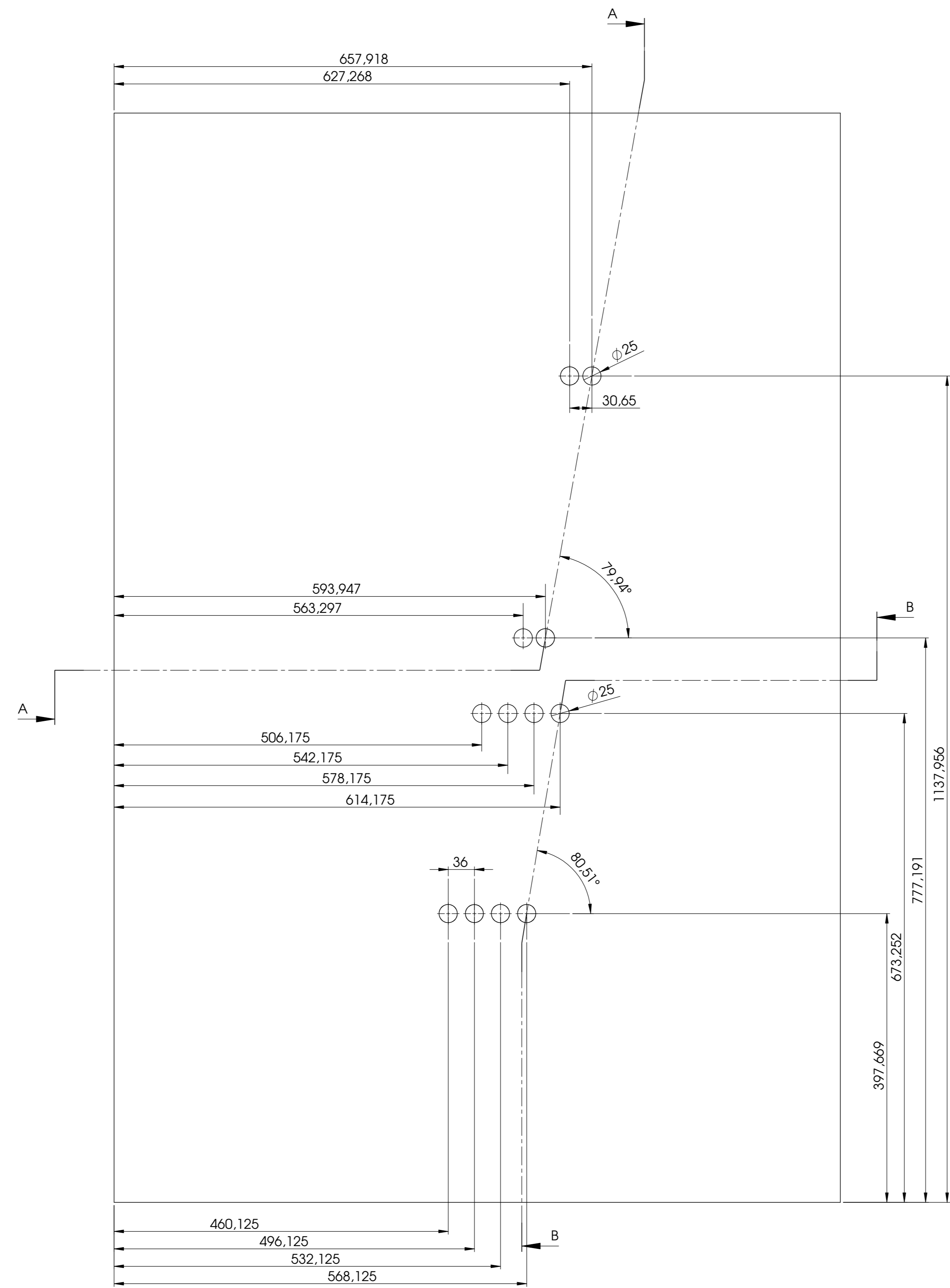
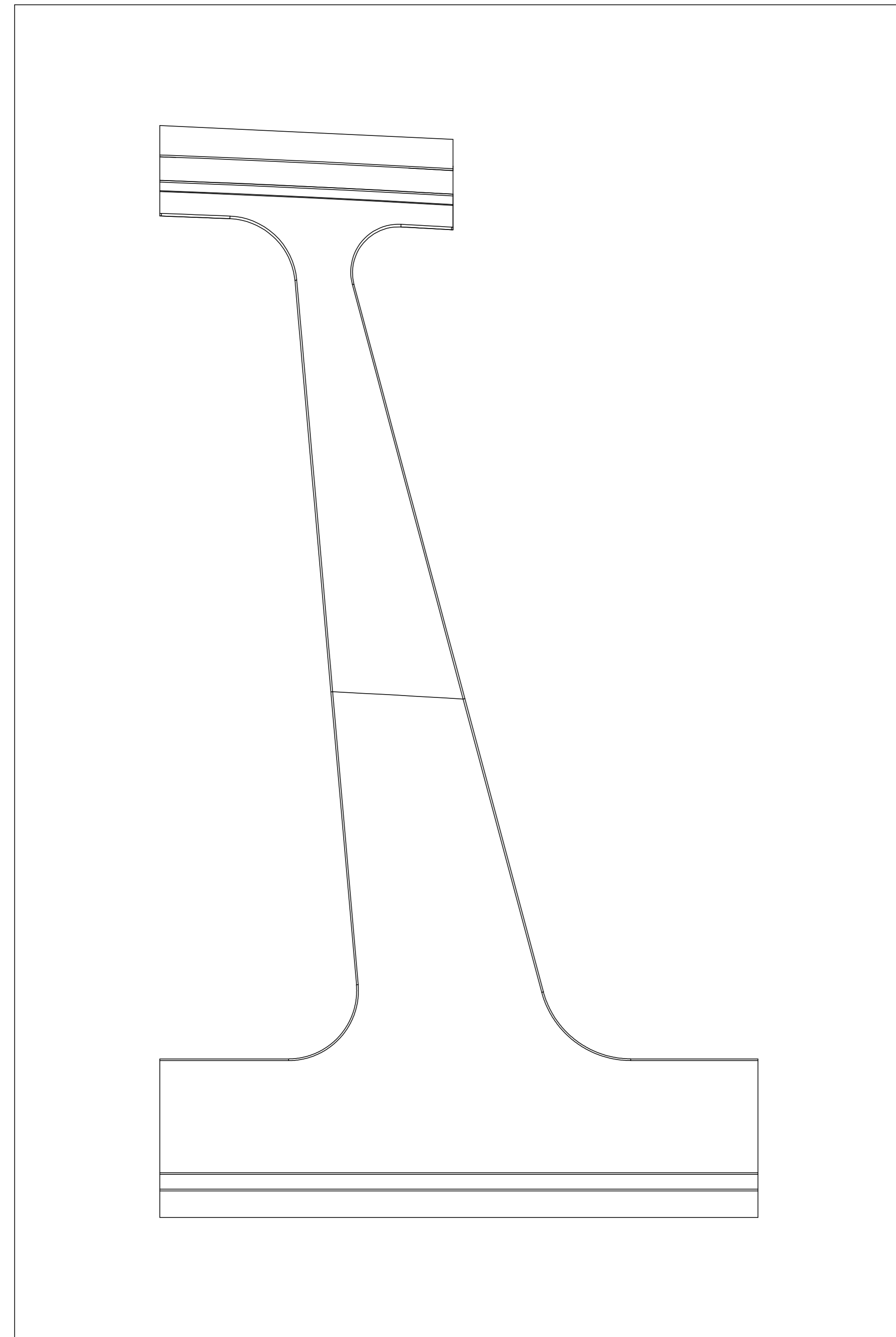

SECCIÓ A-A
ESCALA 1:3

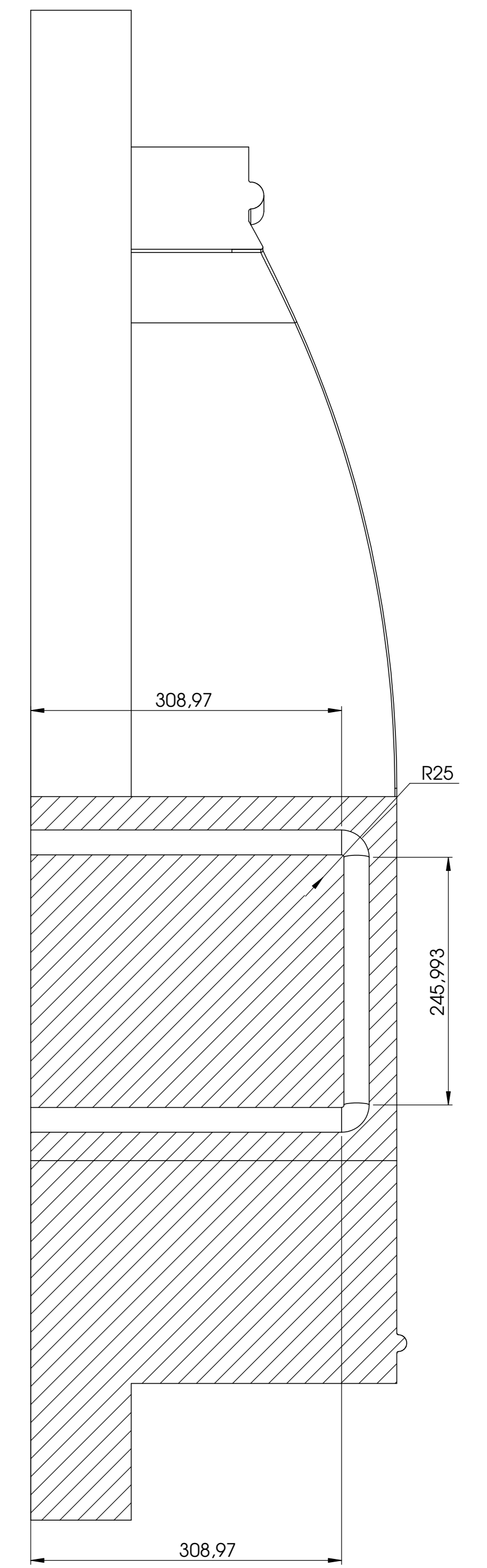

Licencia educacional de SolidWorks
Sólo para uso académico

Designació del Plànol:	PUNXÓ	Nº de Plànol:	8
Material:	F - 5318	Tractament:	TREMPAT / REVINGUT
Projecte de Final de Carrera:		Escola:	1:3
DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL.		Format:	DIN A0
Realitzat per:	CARLES SOTERAS VILLALONGA	Data:	14-06-2012
Revisat per:	MIQUEL SERRA GASOL	Data:	14-06-2012

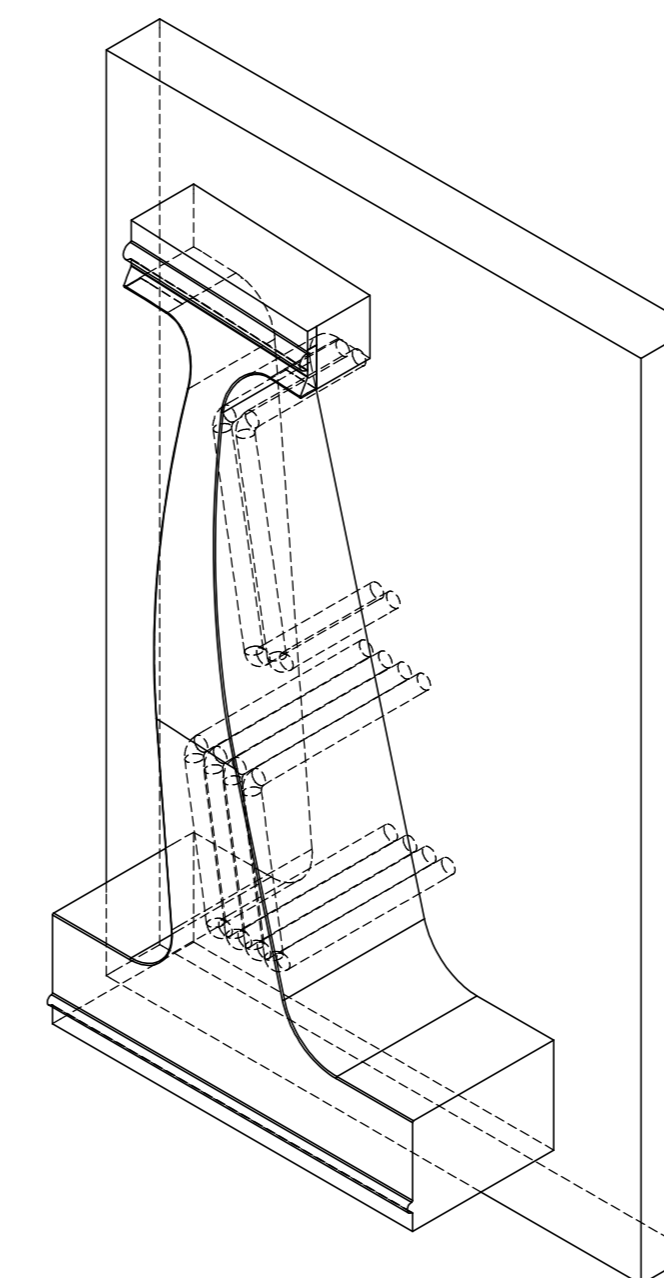

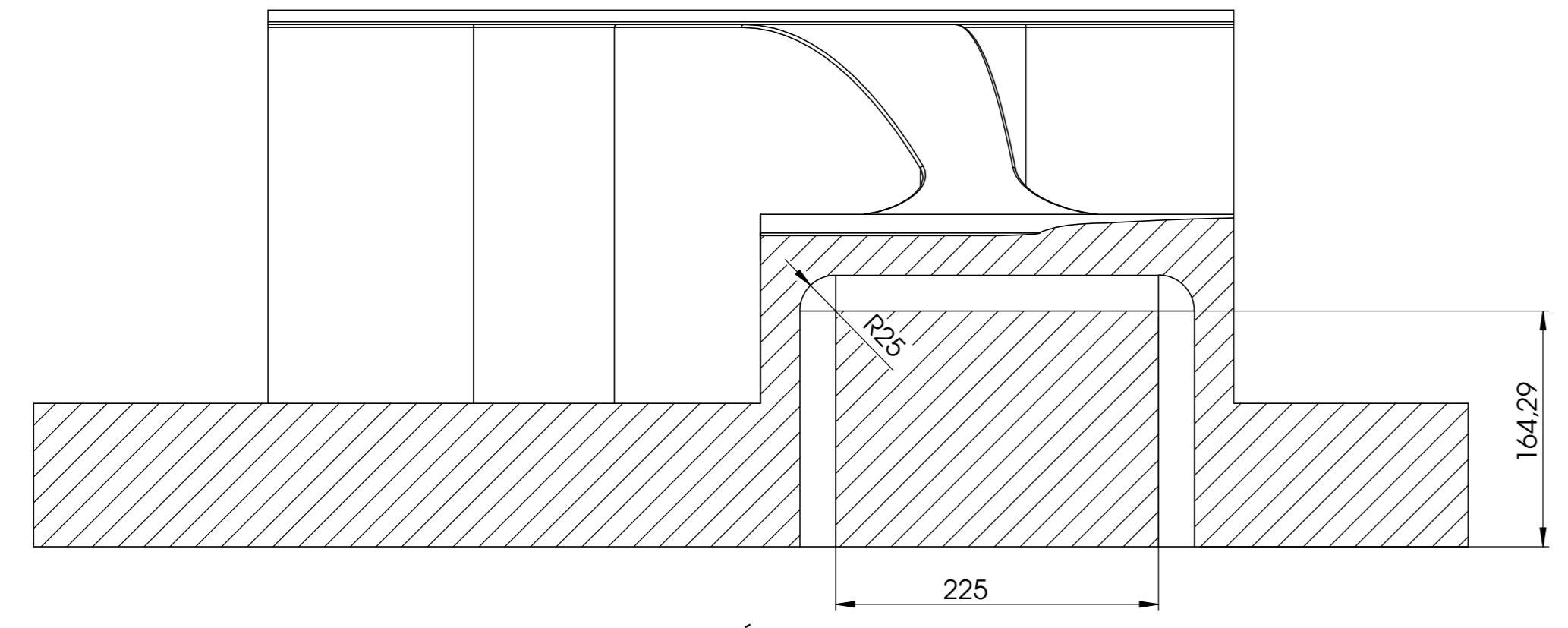
SECCIÓ A-A
ESCALA 1 : 4

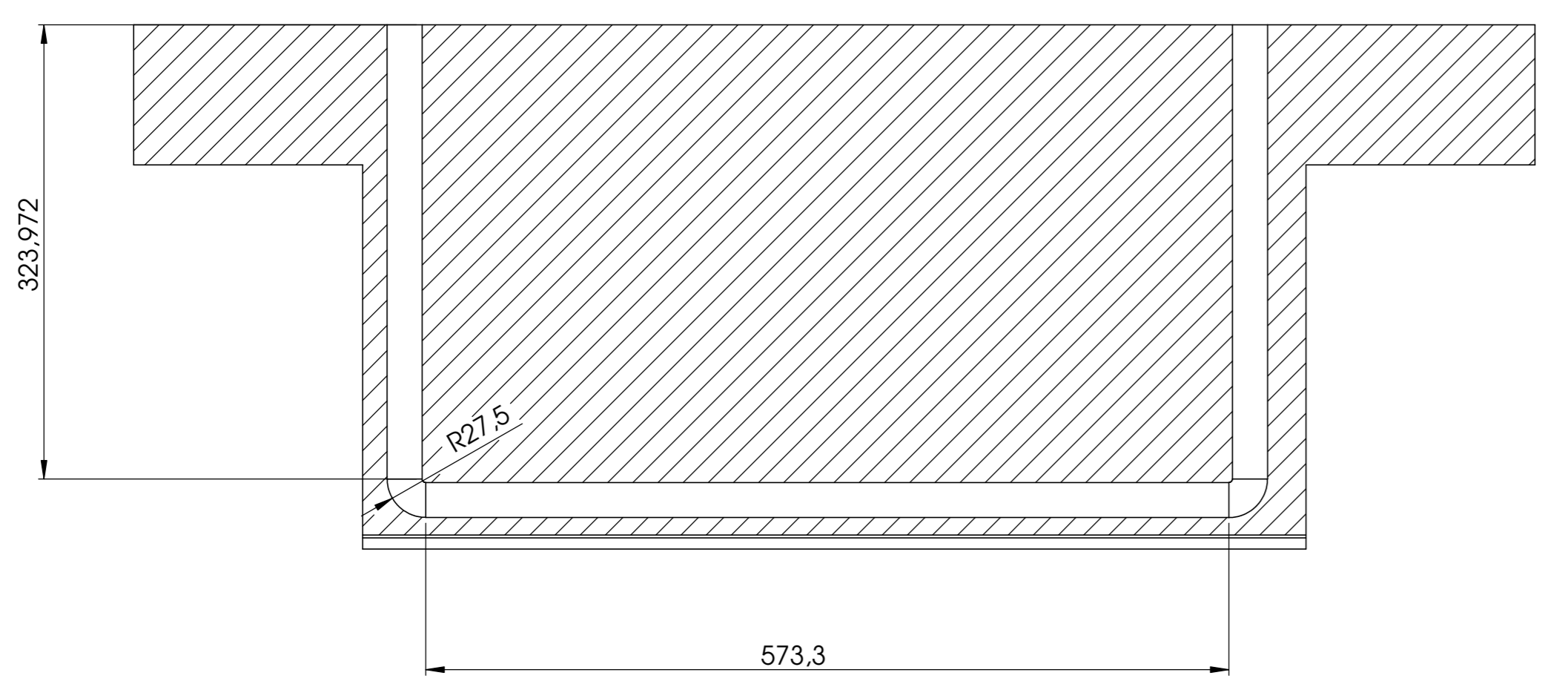
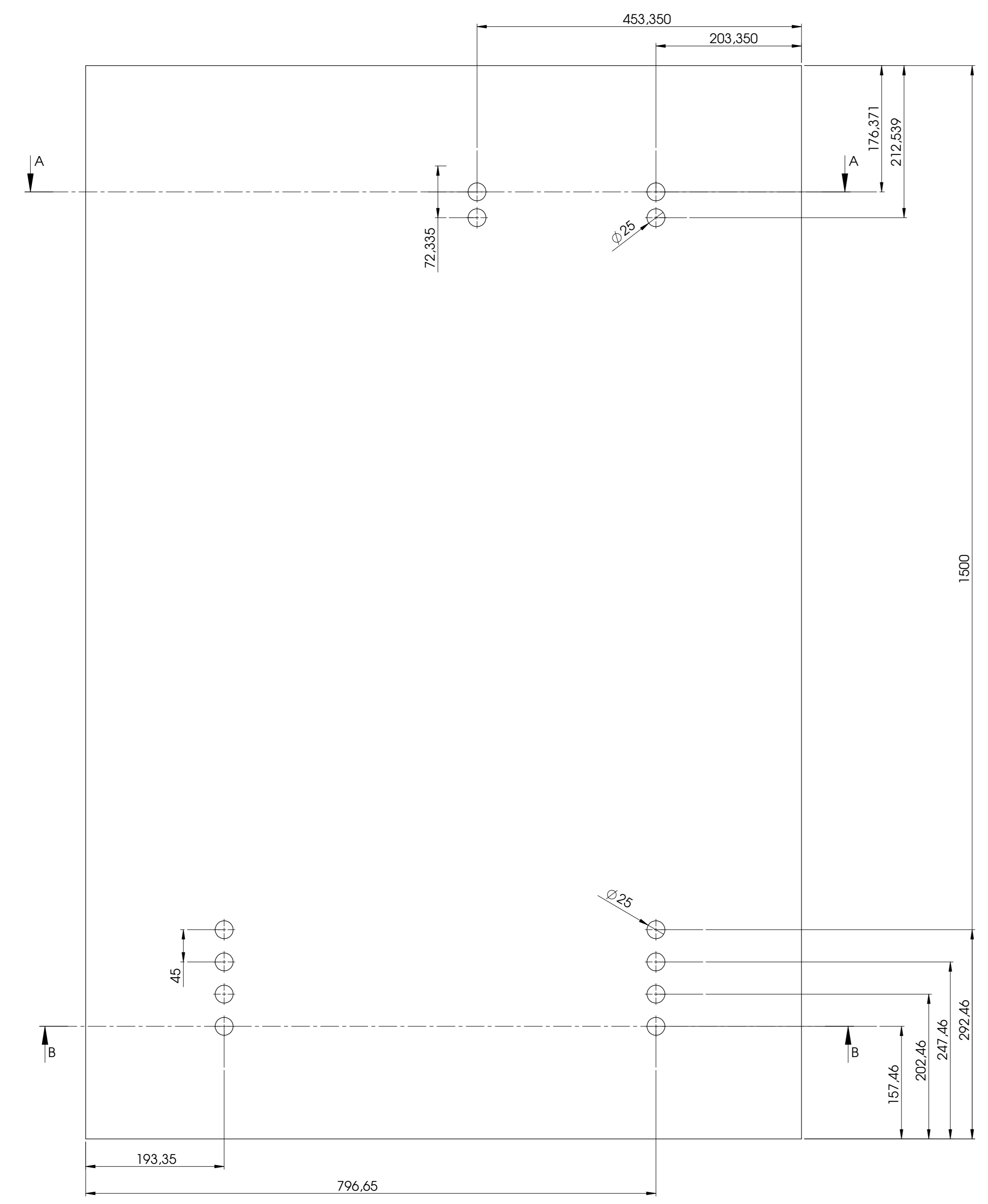
SECCIÓ B-B
ESCALA 1 : 4

N8

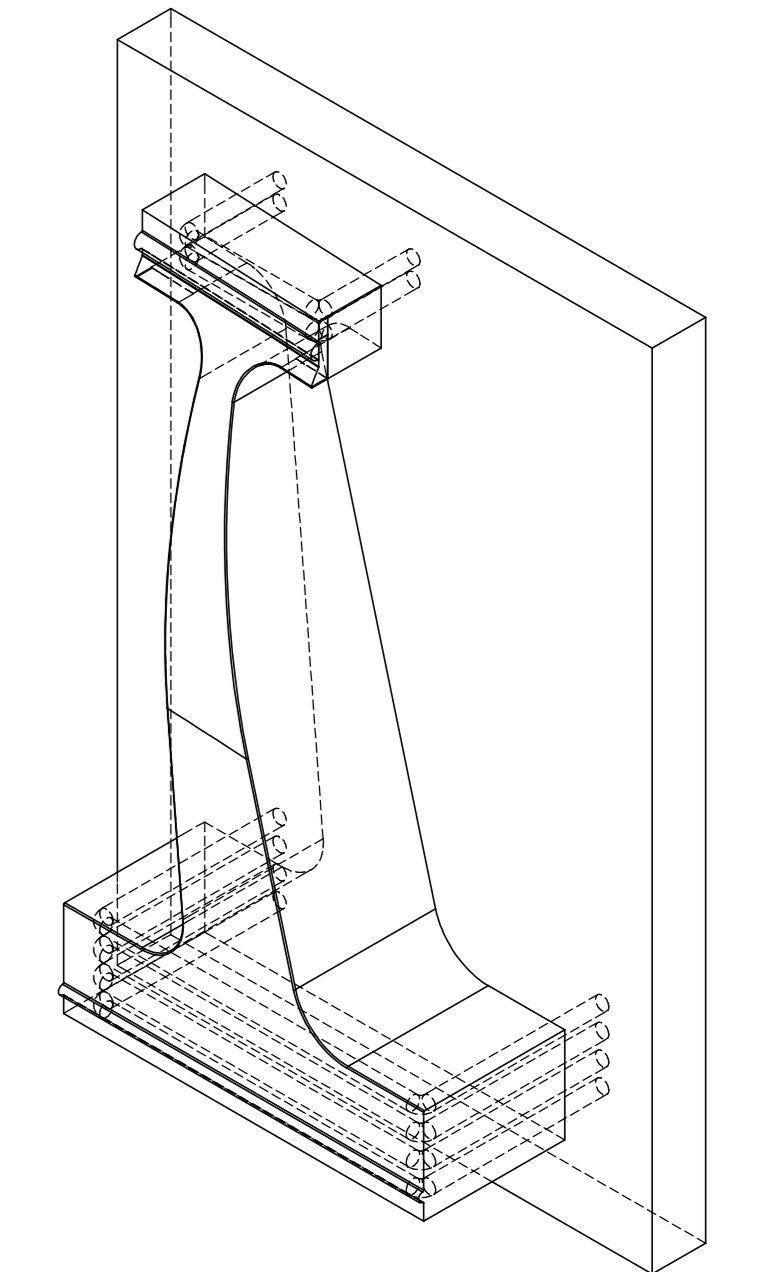
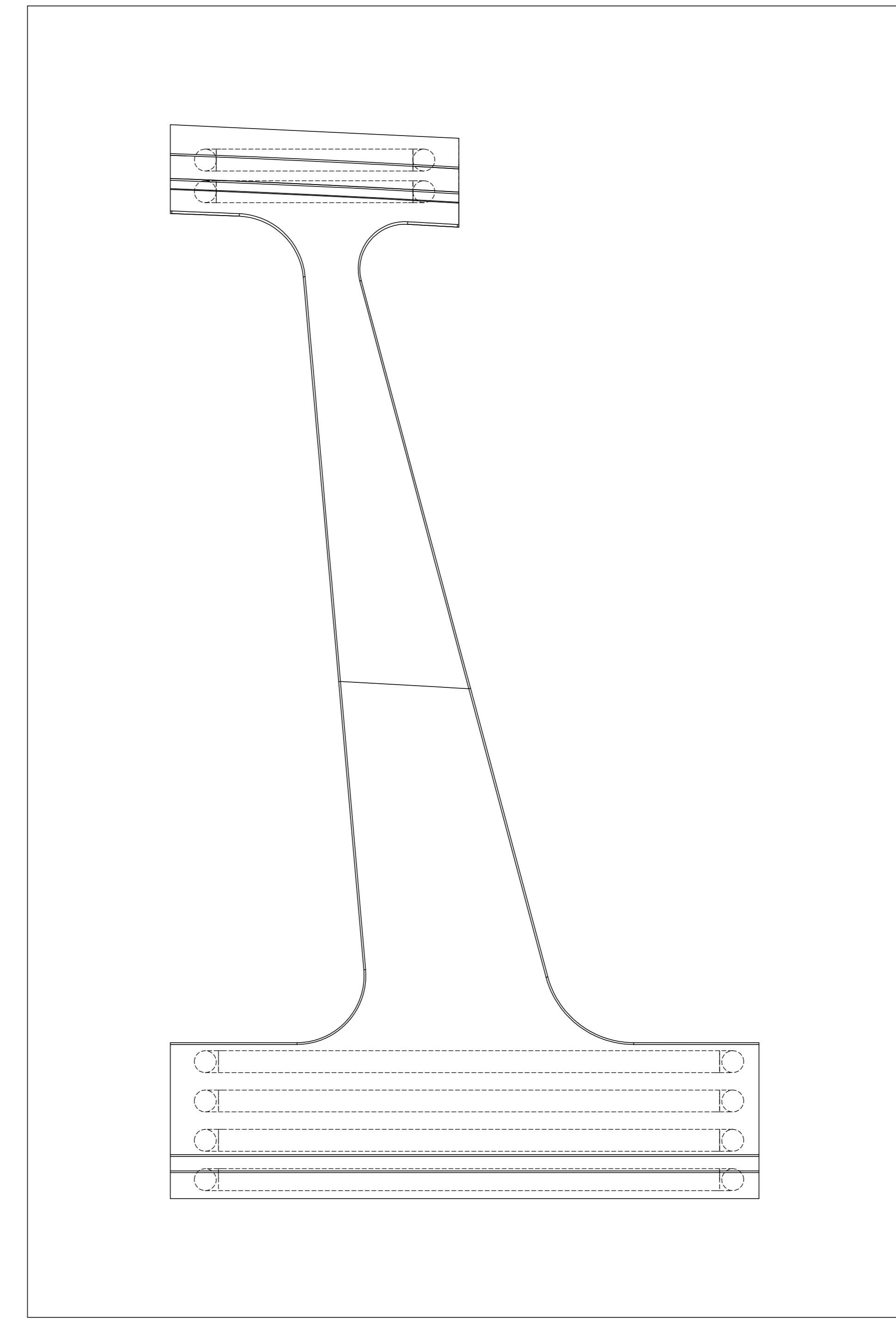
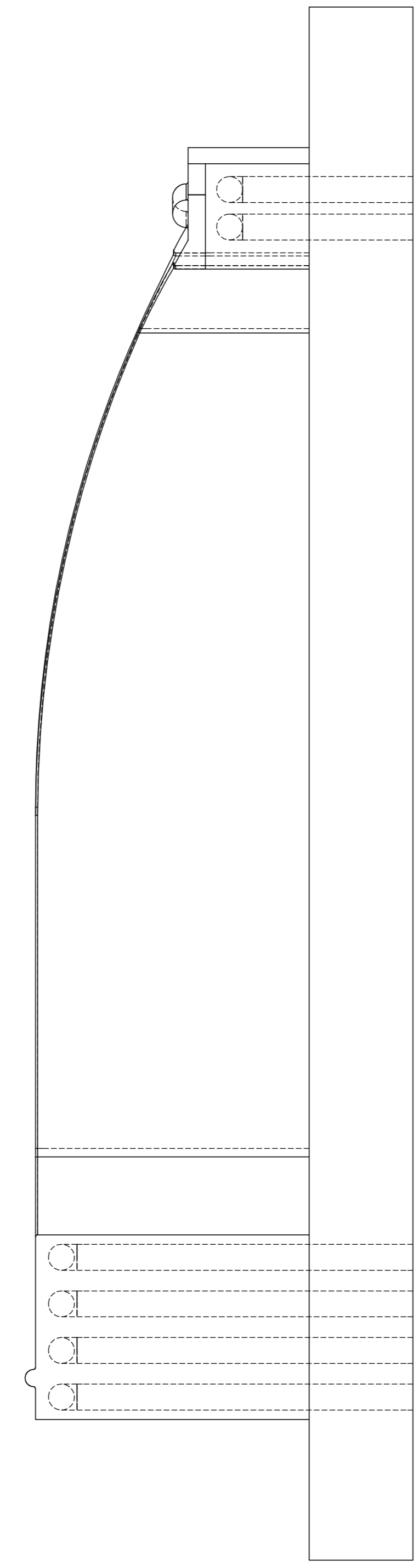

SECCIÓ A-A
ESCALA 1:4

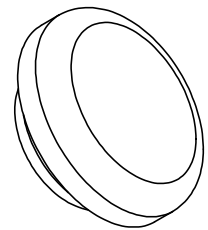
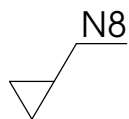
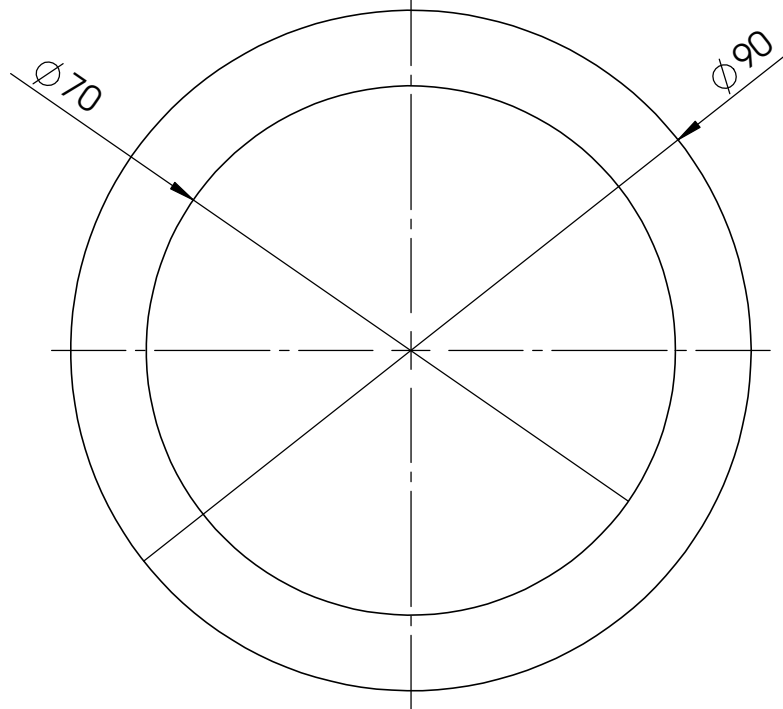
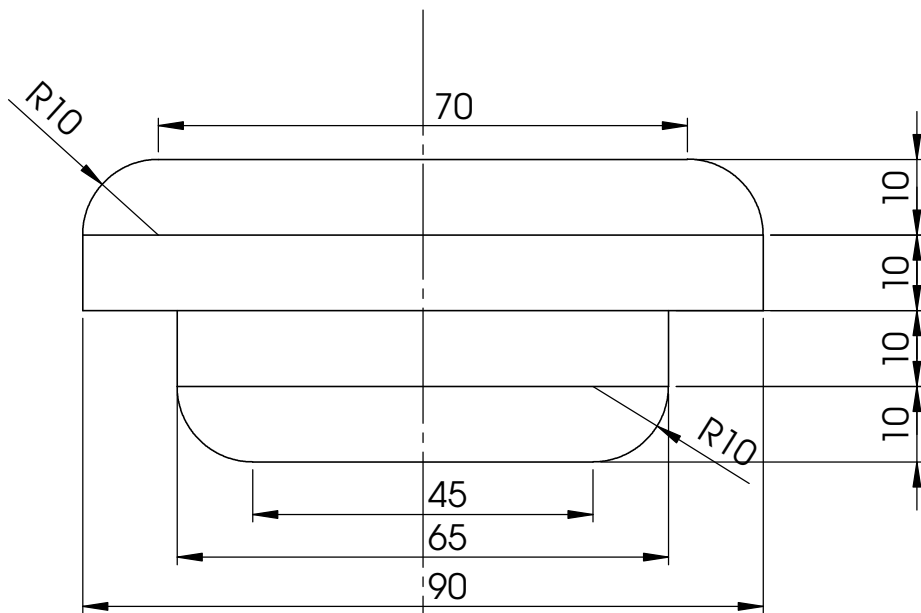
SECCIÓ B-B
ESCALA 1:4

N8

Licencia educacional de SolidWorks
Sólo para uso académico

Designació del Plànol:		CIRCUIT DE REFRIGERACIÓ DEL PUNXÓ (2)		Nº de Plànol:	10
Material:	F - 5318	Tractament:	TREMPAT / REVINGUT	Escala:	1 : 4
Projecte de Final de Carrera:				Format:	
DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL					
Realitzat per:	CARLES SOTERAS VILLALONGA	Data:	14-06-2012		
Revisat per:	MIQUEL SERRA GASOL	Data:	14-06-2012		

Designació del Plànol :

TAPA DE MOLLA

Nº de Plànol :

11

Material :

F - 1120

Tractament :

Escala :

1 : 1

Format :

DIN A4

Projecte de Final de Carrera :

DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL

Realitzat per : **CARLES SOTERAS VILLALONGA**

Data : **14 - 06 - 2012**

Revisat per : **MIQUEL SERRA GASOL**

Data : **14 - 06 - 2012**

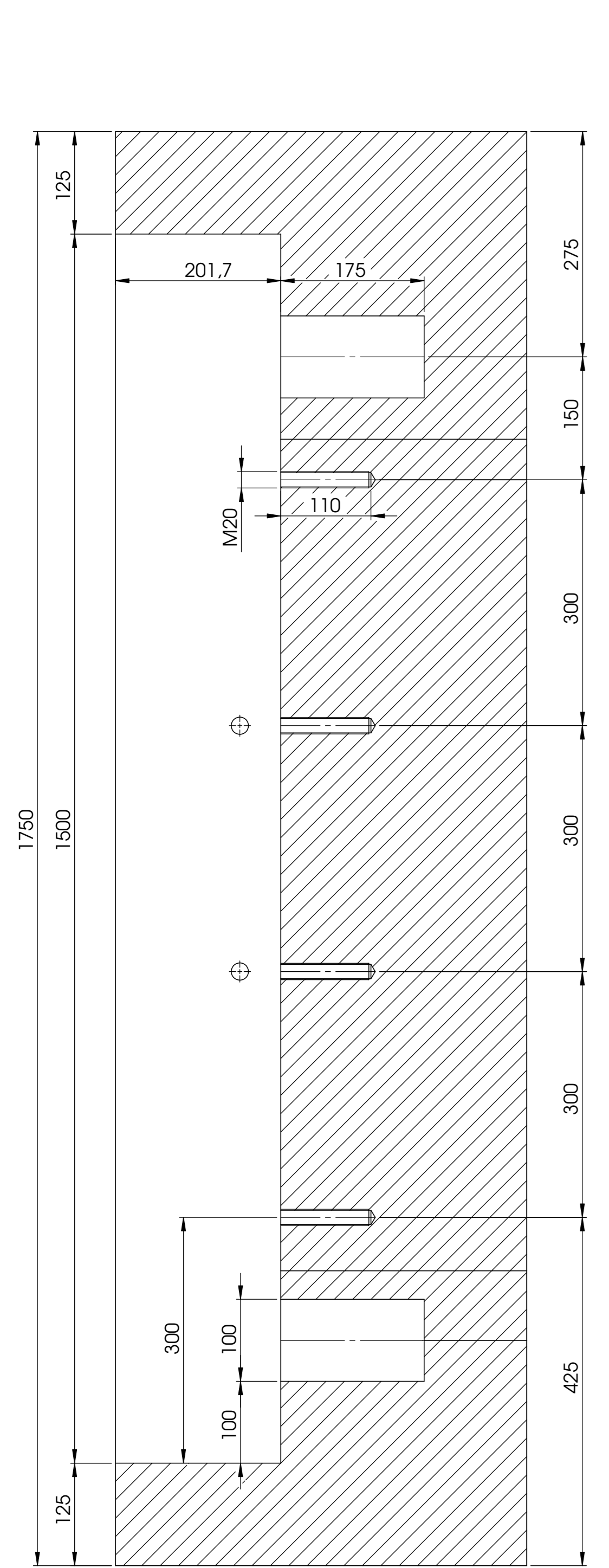

Escola Universitària d'Enginyeria
Tècnica Industrial de Barcelona
Consorci Escola Industrial de Barcelona

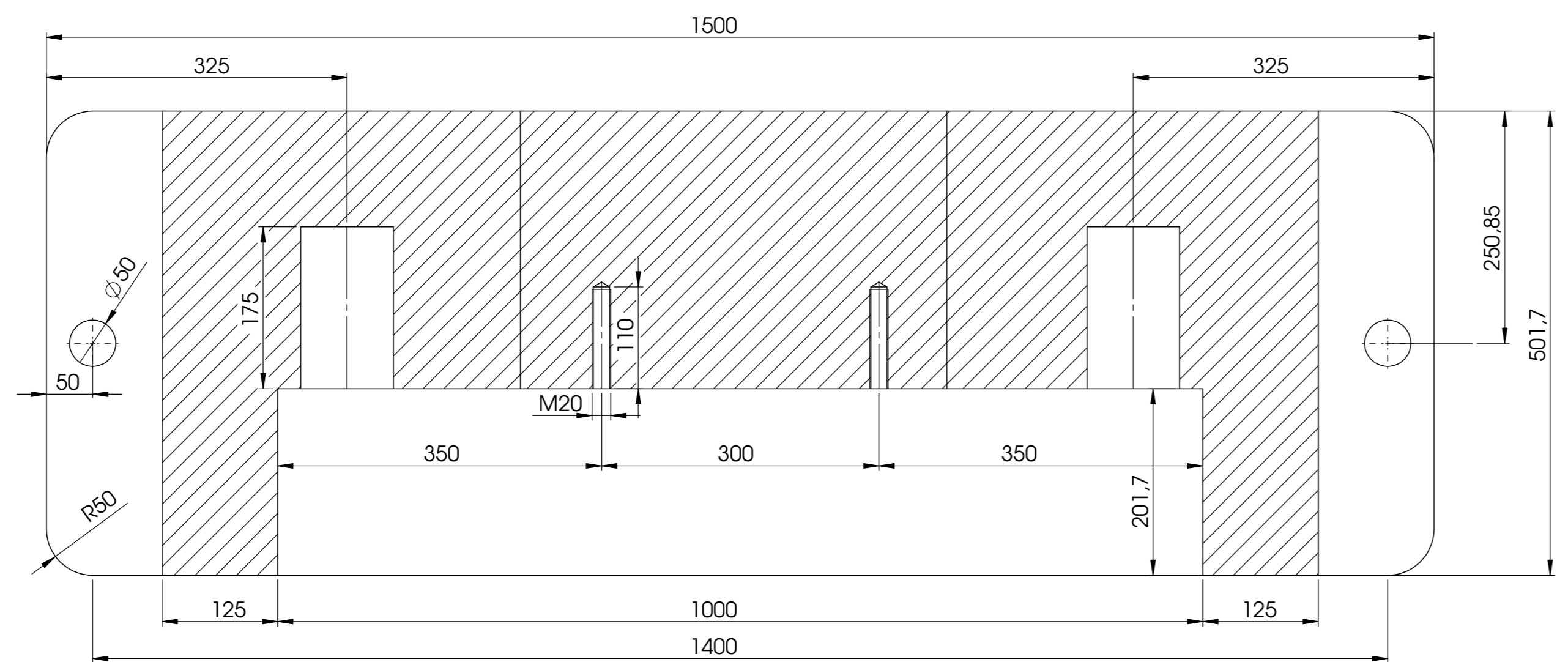
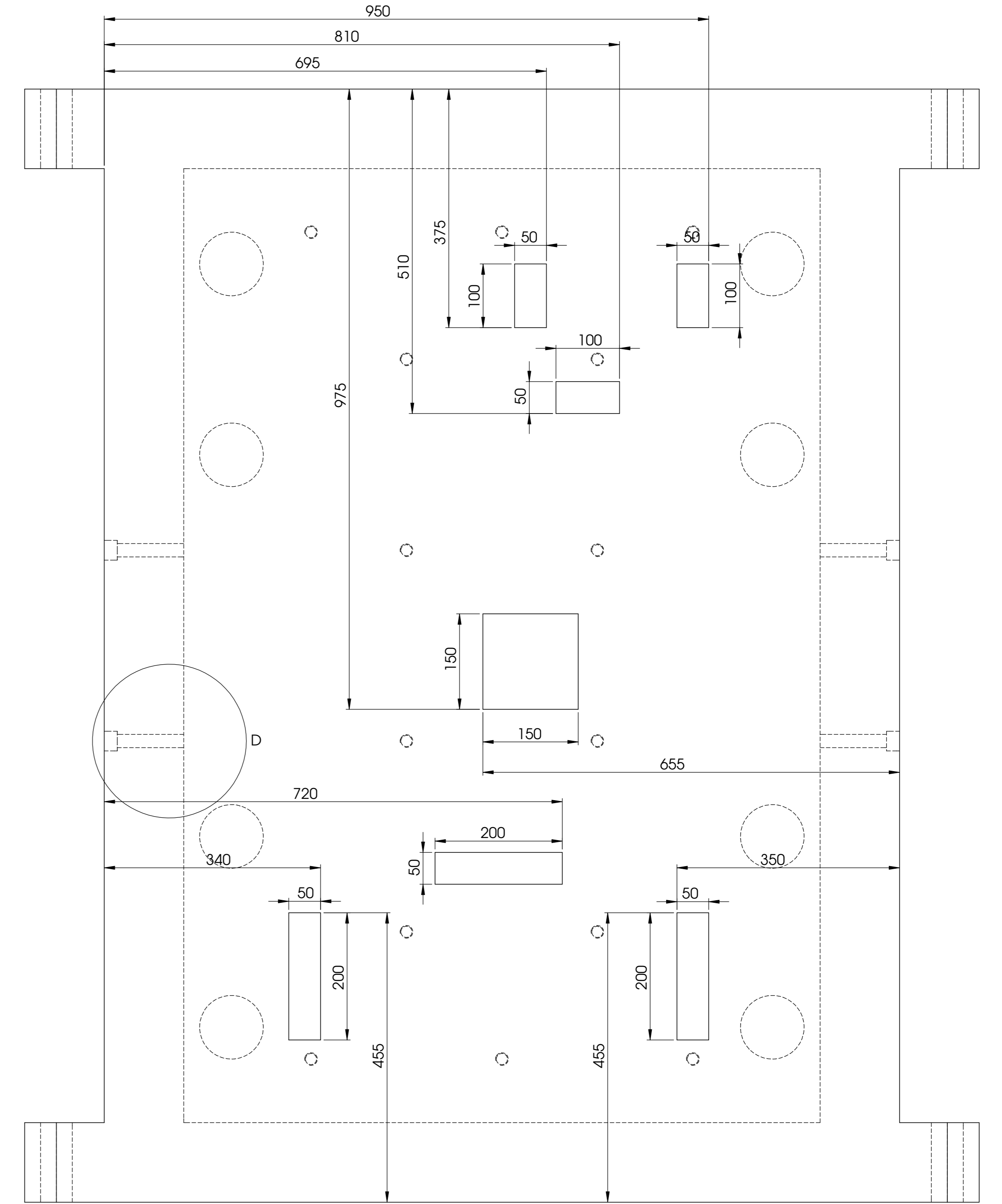
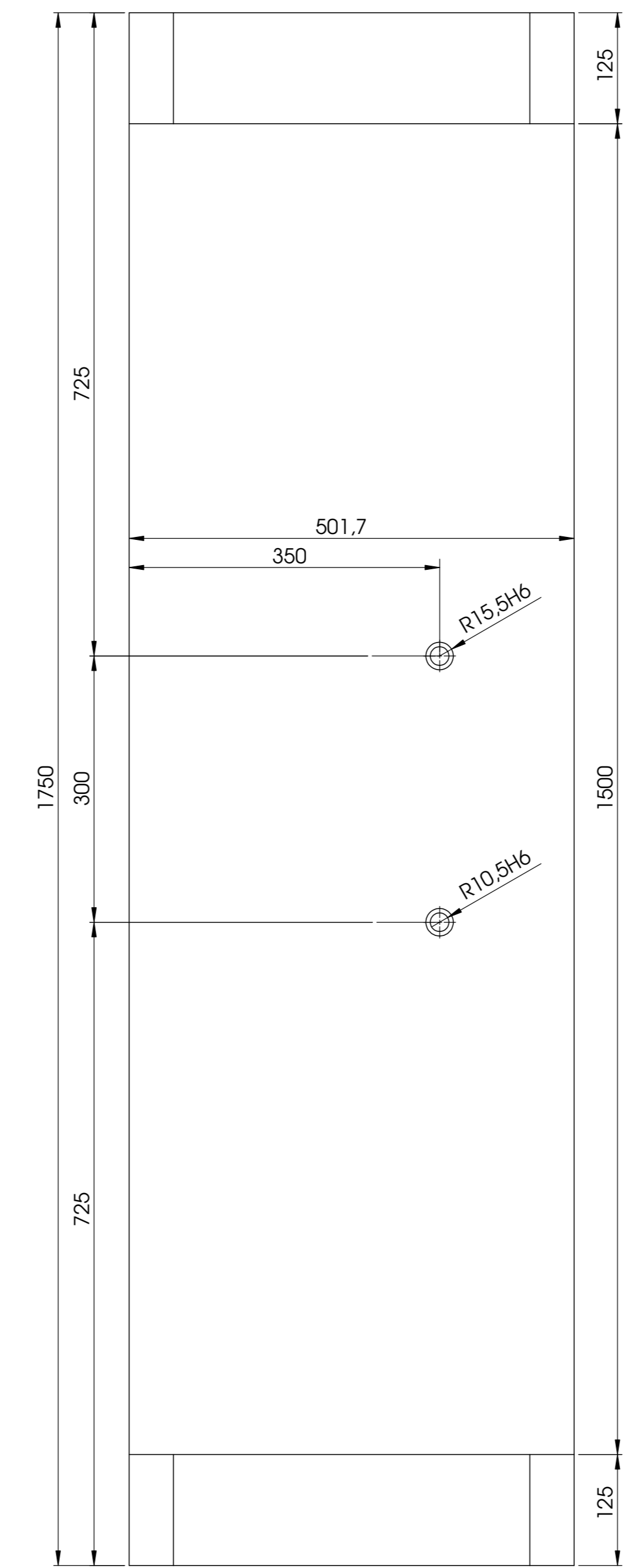
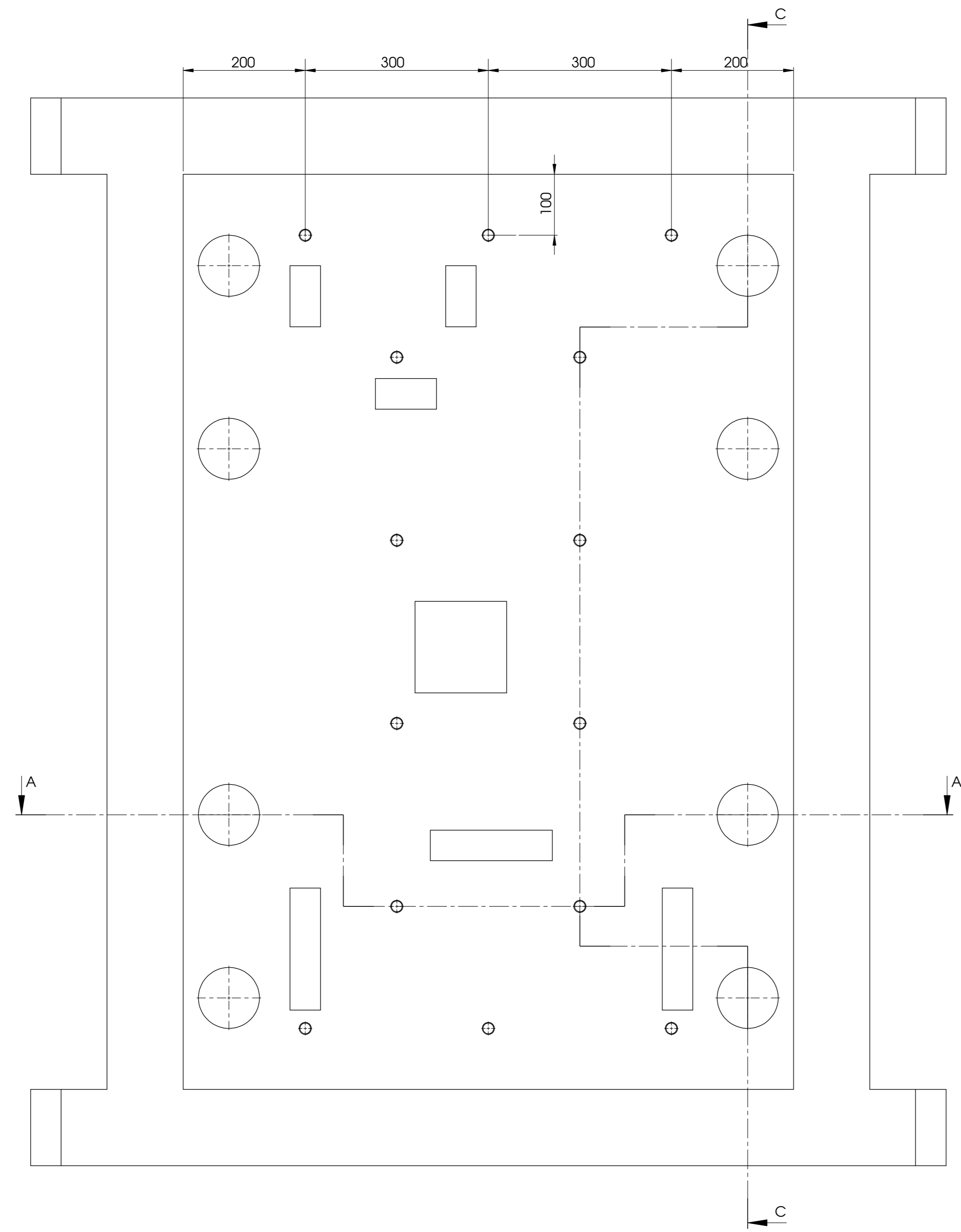
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

**Licencia educacional de SolidWorks
Sólo para uso académico**

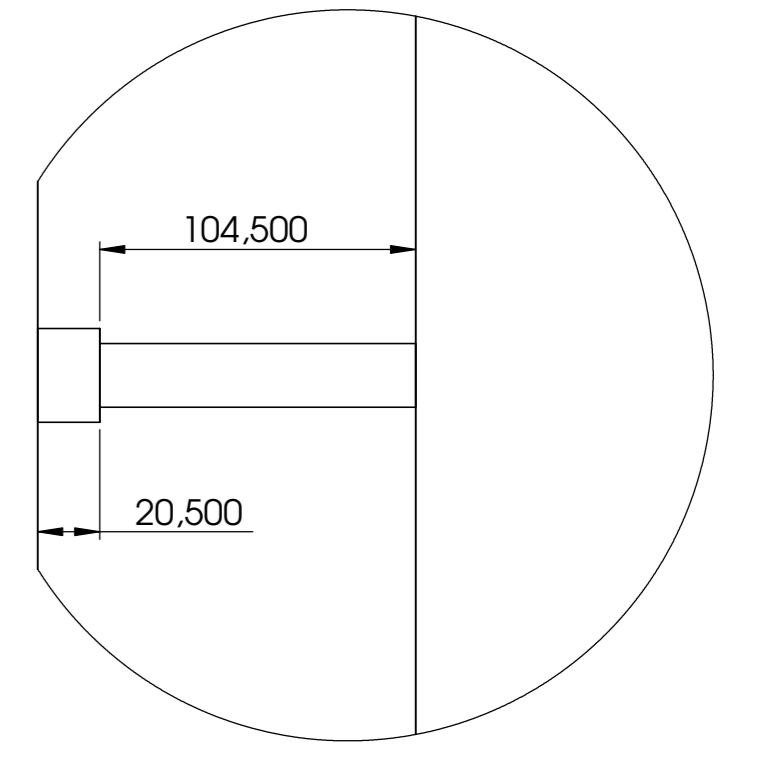
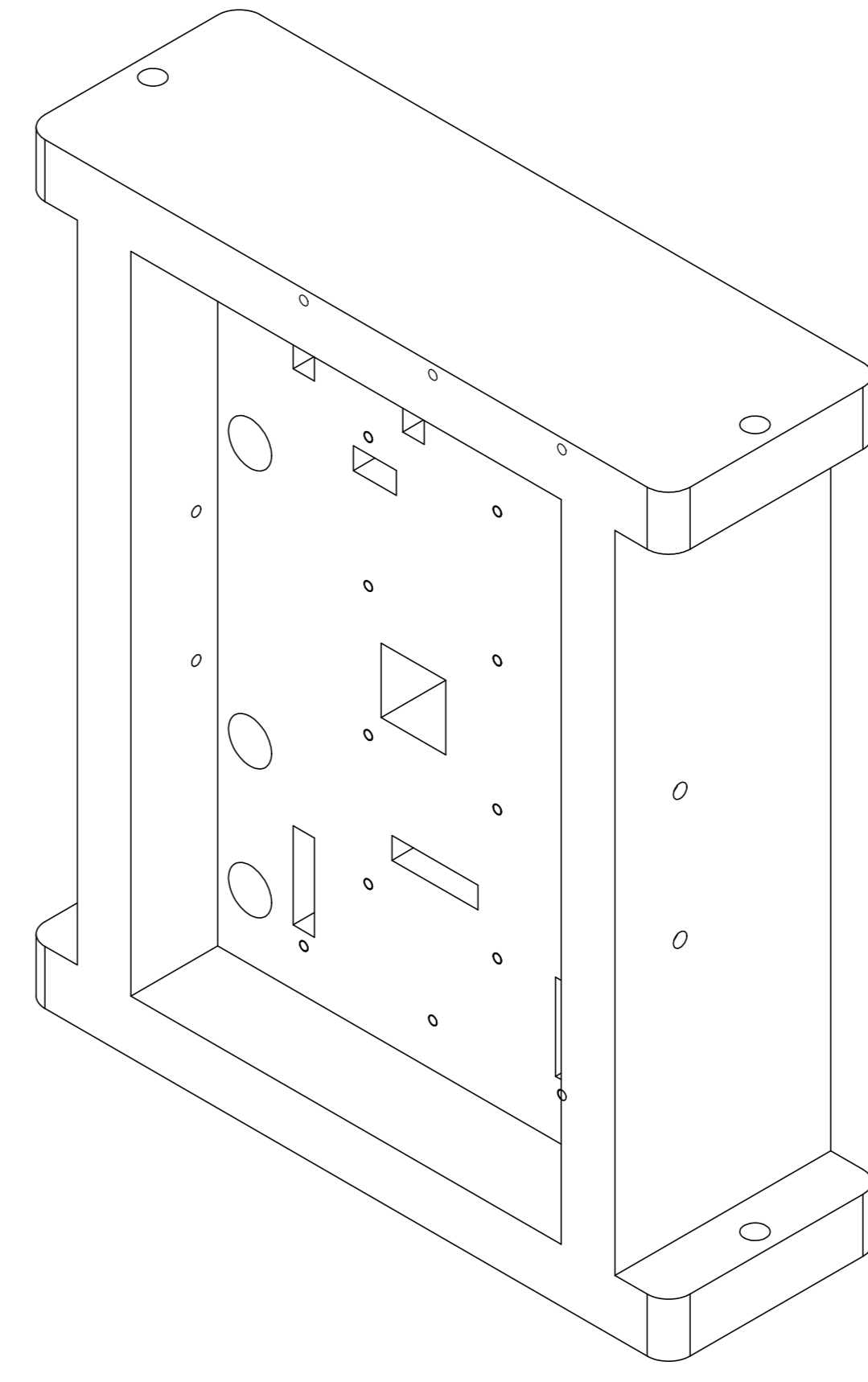
N8 (N6)

SECCIÓ C-C

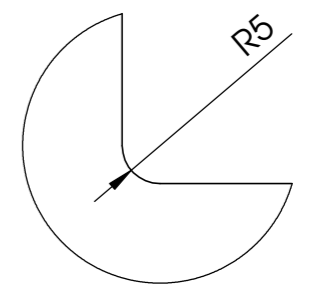
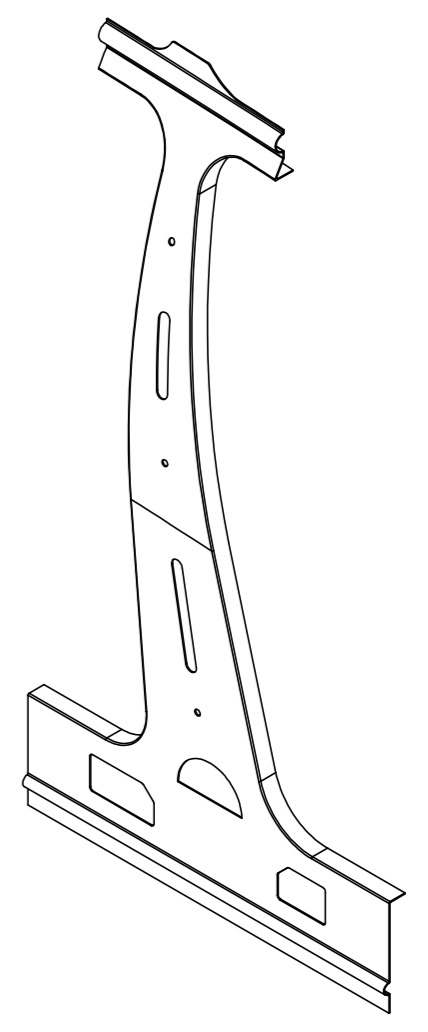
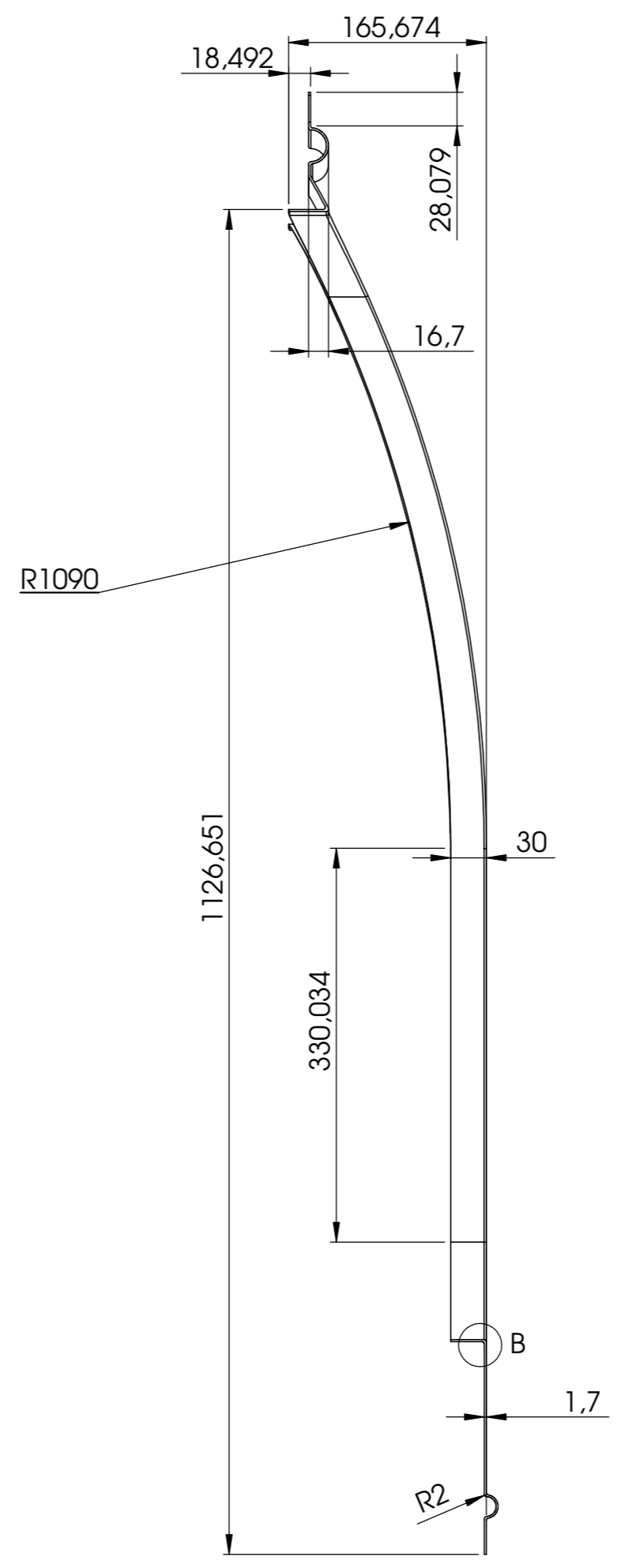
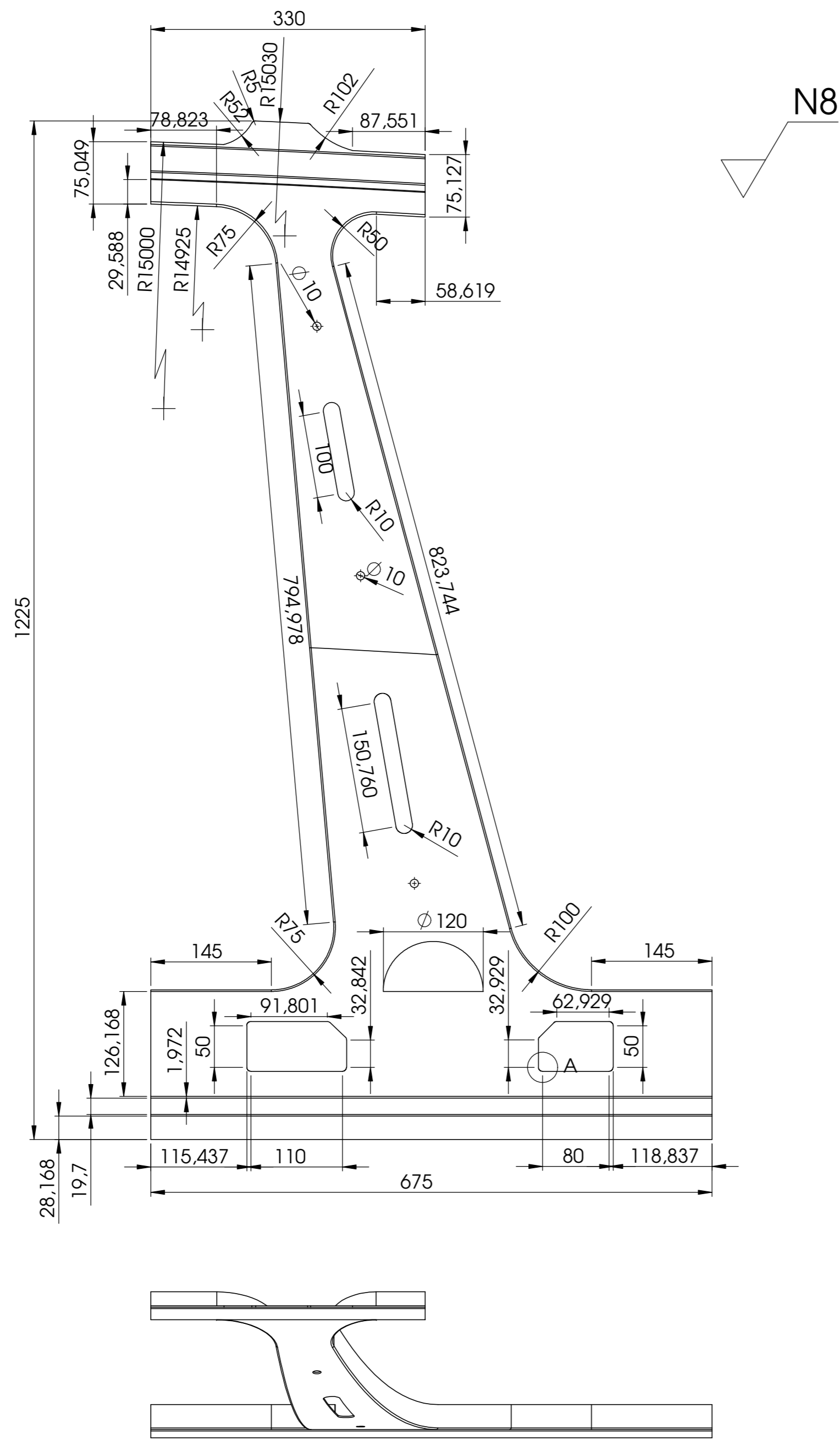
SECCIÓ A-A

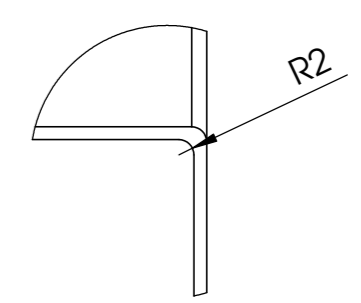
DETALLE D
ESCALA 2:5

Licencia educacional de SolidWorks
Sólo para uso académico

Designació del Plànol:	PLACA PORTA - PUNXÓ	Nº de Plànol:	12
Material:	F - 1140	Tractament:	
Projecte de Final de Carrera:		Escala:	1 : 5
DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL.		Format:	DIN A0
Realitzat per:	CARLES SOTERAS VILLALONGA	Data:	14-06-2012
Revisat per:	MIQUEL SERRA GASOL	Data:	14-06-2012

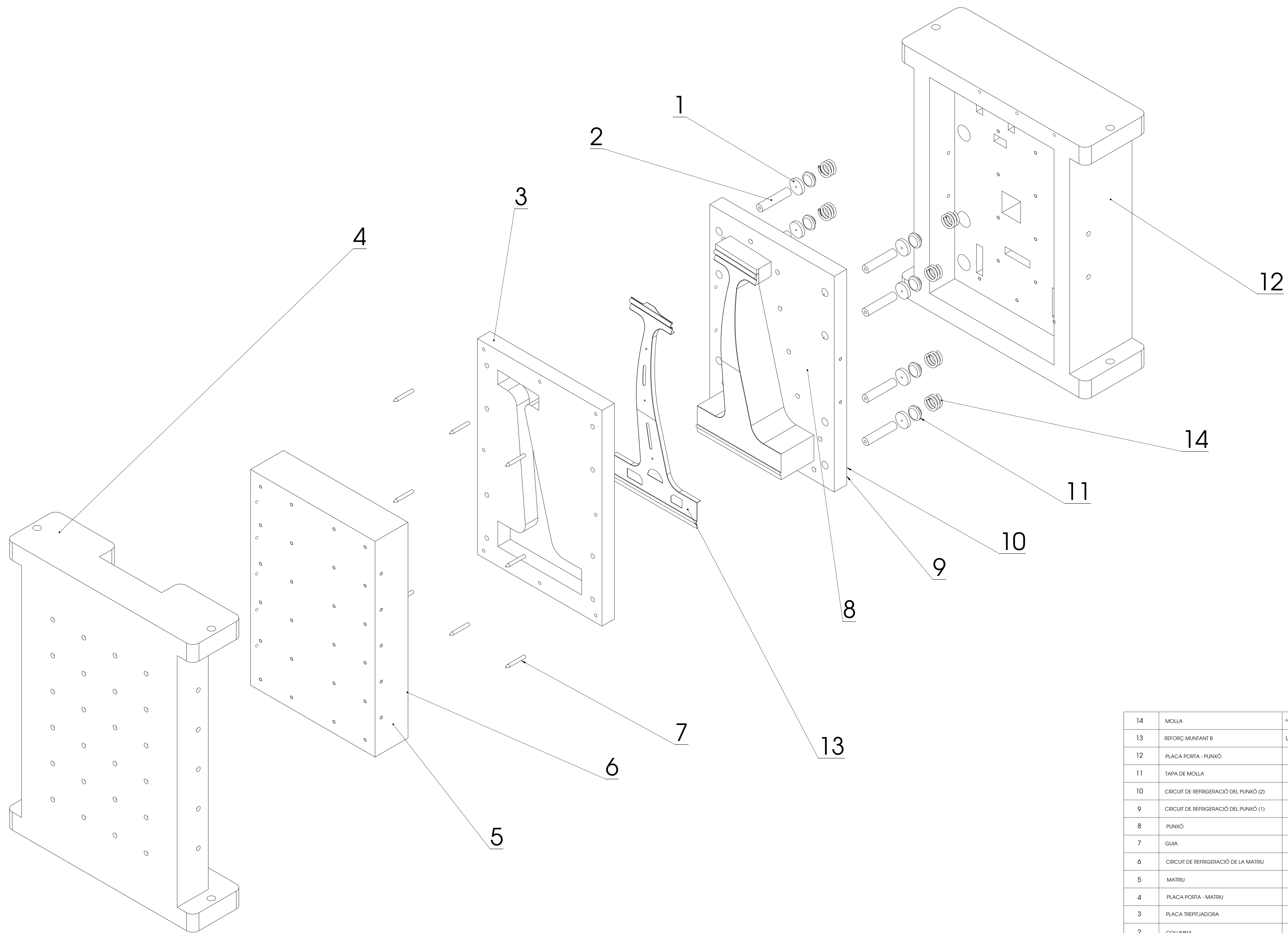

DETALLE A
ESCALA 1 : 1

DETALLE B
ESCALA 1 : 1

Designació del Plànol : REFORÇ MUNTANT B		Nº de Plànol : 13
Material : USIBOR 1500 P	Tractament : TREMPAT	Escala : 1 : 5
Projecte de Final de Carrera : DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL		Format : DIN A2
Realitzat per : CARLES SOTERAS VILLALONGA	Data : 14 - 06 - 2012	
Revisat per : MIQUEL SERRA GASOL	Data : 14 - 06 - 2012	

14	MOLLA	Acer al Crom - Vanadi	8	
13	REFORÇ MUNTANT B	Usibor 1500 P	1	13
12	PLACA PORTA - PUNXÓ	F - 1140	1	12
11	TAPA DE MOLLA	F - 1120	8	11
10	CIRCUIT DE REFRIGERACIÓ DEL PUNXÓ (2)	F - 5318	1	10
9	CIRCUIT DE REFRIGERACIÓ DEL PUNXÓ (1)	F - 5318	1	9
8	PUNXÓ	F - 5318	1	8
7	GUIA	F - 1140	8	7
6	CIRCUIT DE REFRIGERACIÓ DE LA MATRIU	F - 5318	1	6
5	MATRIU	F - 5318	1	5
4	PLACA PORTA - MATRIU	F - 1140	1	4
3	PLACA TREPIJADORA	F - 5318	1	3
2	COLUMNNA	F - 1140	8	2
1	DISC	F - 1120	8	1
MARCA	DENOMINACIÓ	MATERIAL	Nº PECES	Nº PLÀNOL
Designació del Plànol: VISTA EXPLOSIONADA		Nº de Plànol: 14		
Material:	Tractament:	Escala: 1 : 8		
		Format: DIN - AO		
Projecte de final de Carrera:				
DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL				
Realitzat per: CARLES SOTERAS VILLALONGA	Data: 14-06-2012			
Revisat per: MIQUEL SERRA GASOL	Data: 14-06-2012			

Escola Universitària d'Enginyeria
Tècnica Industrial de Barcelona
Consorci Escola Industrial de Barcelona

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Pressupost

"DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL"

PFC presentat per optar al títol d'Enginyeria Tècnica
Industrial especialitat MECÀNICA
per **Carles Soteras Villalonga**

Barcelona, 14 de Juny de 2012

Director: Miquel Serra Gasol
Departament de Mecànica (EM)
Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)

ÍNDIX

CAPÍTOL 1: OBJECTE I PARTS DEL PRESSUPOST	1
1.1 Objecte	1
1.2 Parts del pressupost	1
CAPÍTOL 2: DESPESES D'ENGINYERIA	2
2.1 Introducció	2
2.2 Detall de les despeses	2
CAPÍTOL 3: DESPESES DE MATERIALS.....	3
3.1 Introducció	3
3.2 Detall de les despeses	3
CAPÍTOL 4: DESPESES DE FABRICACIÓ	4
4.1 Introducció	4
4.2 Placa porta – punxons.....	5
4.3 Placa porta – matriu.....	5
4.4 Punxó.....	5
4.5 Matriu.....	5
4.6 Trepitjador.....	5
4.7 Discs.....	6
4.8 Tapes molles.....	6
4.9 Columnes.....	6
4.10 Guies.....	6
4.11 Cost total de fabricació.....	6
CAPÍTOL 5: DESPESES DE MUNTATGE I AJUSTAMENTS	7
5.1 Introducció	7
5.2 Detall de les despeses	7

CAPÍTOL 6: DESPESES DE TRACTAMENTS TÈRMICS	8
6.1 Introducció	8
6.2 Despeses de tractaments tèrmics	8
CAPÍTOL 7: DESPESES D'ELEMENTS NORMALITZATS	9
7.1 Introducció	9
7.2 Despeses d'elements normalitzats.....	9
CAPÍTOL 8: COST TOTAL DEL PROJECTE	10
8.1 Introducció	10
8.2 Cost total del projecte.....	10

CAPÍTOL 1: OBJECTE I PARTS DEL PRESSUPOST

1.1 Objecte

L'objectiu és fixar les condicions d'execució del projecte, determinant el cost de cada una de les parts que el componen, especificant els treballs, els materials i els preus, amb la finalitat de trobar l'equilibri entre una solució tècnica, la tecnologia utilitzada i les despeses a generar.

Atès que l'objectiu principal del projecte és dissenyar la matriu d'embotició i les diferents peces que la componen, el pressupost d'aquest projecte es centrarà, única i exclusivament, en aquesta part.

1.2 Parts del pressupost

El pressupost pretén expressar de forma ràpida i clara la totalitat de les parts que el componen, facilitar la medició i valoració de les parts realitzades, així com la determinació dels materials a emprar, la ma d'obra i la maquinària necessària per a la realització del projecte. Es desglossarà en els següents apartats:

- *Despeses d'enginyeria*
- *Despeses de materials*
- *Despeses de fabricació*
- *Despeses d'ajustaments i muntatge*
- *Despeses de tractaments tèrmics*
- *Despeses d'elements normalitzats*

CAPÍTOL 2: DESPESES D'ENGINYERIA

2.1 Introducció

El temps que es considera per a comptabilitzar les despeses d'enginyeria és el sumatori de la duració dels processos de disseny i càlcul.

2.2 Detall de les despeses

CONCEPTE	Nº D'HORES	PREU / HORA [€]	SUBTOTAL [€]
Estudi de la peça i del material	40	40,00	1.600,00
Disseny de la matriu	120	40,00	4.800,00
Confecció de plànols	120	40,00	4.800,00
Programes CNC pel mecanitzat	80	40,00	3.200,00
TOTAL [€]			14.400,00

CAPÍTOL 3: DESPESES DE MATERIALS

3.1 Introducció

En aquest apartat es calcula el cost, en pes, del material a utilitzar en totes i cada una de les peces que conformen la matriu. Tanmateix, cal puntualitzar que per a calcular la massa del material es fa servir la següent formulació:

$$m = \rho \cdot v$$

Essent :

$m = \text{massa de l'acer [kg]}$

$\rho = \text{densitat de l'acer [kg/mm}^3\text{]} = 8 \cdot 10^{-6} \text{ kg/mm}^3$

$v = \text{volum}$

$[\text{mm}^3]$

3.2 Detall de les despeses

ELEMENT	DIMENSIONS EN BRUT [mm]	VOLUM [mm ³]	PES [kg]	MATERIAL	UNITATS	COST [€/kg]	SUBTOTAL [€]
Porta – punxó	1750 x 1500 x 502	1317750000	10542	F - 1140	1	1,25	13177,50
Porta – matriu	2000 x 1500 x 400	1200000000	9600	F - 1140	1	1,25	12000,00
Matriu	1500 x 1000 x 280	420000000	3360	F - 5318	1	6,25	21000,00
Punxó	1500 x 1000 x 280	420000000	3360	F - 5318	1	6,25	21000,00
Placa trepitjadora	1500 x 1000 x 100	150000000	1200	F - 5318	1	6,25	7500,00
Disc	Ø 100 x 20	157080	1,257	F - 1120	8	0,92	9,25
Tapa molla	Ø 90 x 40	254469	2,036	F - 1120	8	0,92	14,99
Columna	Ø 50 x 230	451600	3,613	F - 1140	8	1,25	36,13
Guia	Ø 20 x 150	47124	0,377	F - 1140	8	1,25	3,77
TOTAL [€]							74741,64

CAPÍTOL 4: DESPESES DE FABRICACIÓ

4.1 Introducció

En aquest apartat, s'inclouen les despeses relatives al temps de mecanització emprat en la fabricació de cada una de les peces que conformen la matriu:

- *Placa porta – punxons.*
- *Placa porta – matriu.*
- *Punxó.*
- *Matriu.*
- *Placa trepitjadora.*
- *Discs (8 unitats).*
- *Tapes molles (8 unitats).*
- *Columnes (8 unitats).*
- *Guies (8 unitats).*

4.2 Placa porta – punxons

MÀQUINA - EINA	TEMPS OPERACIÓ [h]	PREU / HORA [€]	SUBTOTAL [€]
Fresadora	5	40,00	200,00
Trepant	2	30,00	60,00
Rectificadora	1	45,00	45,00
TOTAL [€]			305,00

4.3 Placa porta – matriu

MÀQUINA - EINA	TEMPS OPERACIÓ [h]	PREU / HORA [€]	SUBTOTAL [€]
Fresadora	7	40,00	280,00
Trepant	2,5	30,00	75,00
Rectificadora	1	45,00	45,00
TOTAL [€]			400,00

4.4 Punxó

MÀQUINA - EINA	TEMPS OPERACIÓ [h]	PREU / HORA [€]	SUBTOTAL [€]
Fresadora	5	40,00	200,00
Trepant	2	30,00	60,00
Rectificadora	2	45,00	90,00
Construcció circuit refrigeració	2	45,00	90,00
TOTAL [€]			440,00

4.5 Matriu

MÀQUINA - EINA	TEMPS OPERACIÓ [h]	PREU / HORA [€]	SUBTOTAL [€]
Fresadora	5	40,00	200,00
Trepant	3	30,00	90,00
Rectificadora	2	45,00	90,00
Construcció circuit refrigeració	2	45,00	90,00
TOTAL [€]			470,00

4.6 Placa trepitjadora

MÀQUINA – EINA	TEMPS OPERACIÓ [h]	PREU / HORA [€]	SUBTOTAL [€]
Fresadora	4	40,00	160,00
Trepant	1	30,00	30,00
Rectificadora	1	45,00	45,00
TOTAL [€]			235,00

4.7 Discs

MÀQUINA - EINA	TEMPS OPERACIÓ [h]	PREU / HORA [€]	SUBTOTAL [€]
Torn	1	40,00	40,00
Trepant	1	30,00	30,00
TOTAL [€]			70,00

4.8 Tapes molles

MÀQUINA - EINA	TEMPS OPERACIÓ [h]	PREU / HORA [€]	SUBTOTAL [€]
Torn	2	40,00	80,00
TOTAL [€]			80,00

4.9 Columnes

MÀQUINA - EINA	TEMPS OPERACIÓ [h]	PREU / HORA [€]	SUBTOTAL [€]
Torn	2	40,00	80,00
TOTAL [€]			80,00

4.10 Guies

MÀQUINA - EINA	TEMPS OPERACIÓ [h]	PREU / HORA [€]	SUBTOTAL [€]
Torn	2	40,00	80,00
TOTAL [€]			80,00

4.11 Cost total de fabricació

ELEMENT	COST TOTAL [€]
Placa porta – punxons	305,00
Placa porta – matriu	400,00
Punxó	440,00
Matriu	470,00
Trepitjador	235,00
Discs	70,00
Tapes molles	80,00
Columnes	80,00
Guies	80,00
TOTAL [€]	2.160,00

CAPÍTOL 5: DESPESES DE MUNTATGE I AJUSTAMENTS

5.1 Introducció

En aquest capítol es detallen les despeses de muntatge i ajustaments que requereix la matriu abans de ser posada en funcionament. Dins dels ajustaments resten incloses les proves de matriu especificades en el capítol de manteniment.

5.2 Detall de les despeses

CONCEPTE	HORES	PREU / HORA [€]	TOTAL [€]
Muntatge i ajustaments	40	35,00	1.400,00

CAPÍTOL 6: DESPESES DE TRACTAMENTS TÈRMICS

6.1 Introducció

En aquest capítol del pressupost es tenen en compte els tractaments tèrmics (trep i revingut) de tots els elements i parts de la matriu que els requereixen per a ser fabricats.

6.2 Despeses de tractaments tèrmics

CONCEPTE	TOTAL [€]
Tractaments tèrmics	3.000,00

CAPÍTOL 7: DESPESES D'ELEMENTS NORMALITZATS

7.1 Introducció

En aquesta part del pressupost resten inclosos tots i cadascun dels elements normalitzats emprats en el muntatge de la matriu (*cargols allen* i *molles*).

7.2 Despeses d'elements normalitzats

ELEMENTS	UNITATS	PREU UNITARI [€]	SUBTOTAL [€]
Cargol DIN 912 M20x200	38	2,20	83,60
Cargol DIN 912 M20x180	14	1,95	23,70
Cargol DIN 912 M20x120	4	1,70	6,80
Cargol DIN 912 M10X60	8	1,50	12,00
Cargol DIN 912 M8X90	8	1,25	10,00
Molles de matriceria de càrrega forta Ø63x152	8	13,30	106,40
TOTAL [€]			242,50

CAPÍTOL 8: COST TOTAL DEL PROJECTE

8.1 Introducció

Finalment, i a mode de resum, en aquest apartat del pressupost es veuen reflectits tots els costos i despeses que s'han esmentat anteriorment:

8.2 Cost total del projecte

CONCEPTE	TOTAL [€]
Enginyeria	12.600,00
Materials	74741,64
Fabricació	2.160,00
Muntatge i ajustaments	1.400,00
Tractaments tèrmics	3.000,00
Elements normalitzats	242,50
TOTAL SENSE BENEFICIS [€]	94.144,14
TOTAL AMB BENEFICIS (+10%) [€]	103.558,55

Escola Universitària d'Enginyeria
Tècnica Industrial de Barcelona
Consorci Escola Industrial de Barcelona

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

ANNEX: Catàlegs

"DISSENY D'UNA MATRIU D'EMBOTICIÓ PER A LA FABRICACIÓ DE PECES D'AUTOMÒBIL"

PFC presentat per optar al títol d'Enginyeria Tècnica
Industrial especialitat MECÀNICA
per **Carles Soteras Villalonga**

Barcelona, 14 de Juny de 2012

Director: Miquel Serra Gasol
Departament de Mecànica (EM)
Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)

ÍNDEX

ACERS DE LA MATRIU.....	1
F-1120	1
F-1140	1
F-5318	2
ELEMENTS NORMALITZATS.....	3
Molla	3
Cargol M10 x 60	4
Cargol M20 x 120	4
Cargol M20 x 180	4
Cargol M20 x 200	4
Cargol M8 x 80	4
PREMSES.....	5
Premsa hidràulica 300 Tn.....	5

Aceros al carbono

MARCA	DESIGNACIÓN		NORMA VIGENTE	C	Si	Mn	P	S	N	Otros	NORMAS NACIONALES			CAMPO DE APLICACIÓN	ESTADO DE SUMINISTRO	RESISTENCIA (N/mm ²) EN ESTADO BONIFICADO*					MARCA			
	SIMBÓLICA	NÚMÉRICA									UNE	AFNOR	DIN			AISI/SAE	D ≤ 16	16 < D ≤ 40	40 < D ≤ 100	100 < D ≤ 160		160 < D ≤ 250	250 < D ≤ 500	
C25E	C25E	1.1158	EN 10083-1	0,25	-	0,55	-	-	-	-	-	F112 / F 1120	XC 25	Ck 25	1025	Acero al carbono con una buena soldabilidad para piezas de bajo límite elástico (250 - 400 N/mm ²) para el sector marítimo y la construcción de máquinas. Buena capacidad de embutición y plegado.	Bruto de laminación	550 - 700	500 - 650	-	-	-	-	C25E
C35E	C35E	1.1181	EN 10083-1	0,35	-	0,65	-	-	-	-	-	F113 / F 1130	XC 32/XC38	Ck 35	1035 / 1038	Acero al carbono para piezas que requieren un límite elástico de 400 a 500 N/mm ² para el sector marítimo y la construcción de máquinas. Admite la soldadura.	Bruto de laminación	630 - 780	600 - 750	550 - 700	-	-	-	C35E
C45E	C45E	1.1191	EN 10083-1	0,45	-	0,65	-	-	-	-	-	F 114 / F 1140	XC 45/XC 48	Ck 45	1045	Acero al carbono de uso general, para piezas con una resistencia media (650 - 800 N/mm ²) en estado bonificado, apto para el temple superficial.	Bruto de laminación	700 - 850	650 - 800	630 - 780	-	-	-	C45E
C55E	C55E	1.1203	EN 10083-1	0,55	-	0,75	-	-	-	-	-	F 115 / F 1150	XC 55H1	Ck 55	1055	Para piezas de deben poseer una resistencia de 700 a 900 N/mm ² , para el sector marítimo, la construcción de maquinaria agrícola, permite el temple en aceite en perfiles menores de 15 mm.	Bruto de laminación	800 - 950	750 - 900	700 - 850	-	-	-	C55E
C60E	C60E	1.1221	EN 10083-1	0,60	-	0,75	-	-	-	-	-	-	XC 60	Ck 60	1060 / 1064	Acero al carbono para piezas para el sector marítimo y la construcción de máquinas con una resistencia de 750 a 950 N/mm ² . Apto para el temple superficial.	Bruto de laminación	850 - 1000	800 - 950	750 - 900	-	-	-	C60E
ST 37-2	S235 JRG2	1.0038	EN 10025	≤0,20	-	≤1,40	≤0,045	≤0,009	-	-	-	F111 / F 1	E 24	RSI 37-2	A 570 Gr 36	Acero de base no aleado de uso general. Admite la soldadura.	Bruto de laminación	340 - 470	340 - 470	340 - 470	320 - 470	320 - 470	-	ST 37-2
ST 52-3	S355 J2G3	1.0570	EN 10025	≤0,22	≤0,55	≤1,60	≤0,035	≤0,035	-	-	-	F 112	E 36	SI 52-3	A 572 Gr 50	Acero de calidad no aleado de uso general, apto para el uso a bajas temperaturas (-20°C). Admite la soldadura.	Bruto de laminación	490 - 630	490 - 630	490 - 630	450 - 630	450 - 630	-	ST 52-3

(*) Resistencia sobre probeta normalizada para los aceros ST 37-2 y ST 52-3.

Aceros de bonificado

MARCA	DESIGNACIÓN		NORMA VIGENTE	C	Si	Mn	Cr	Mo	Ni	Otros	NORMAS NACIONALES			CAMPO DE APLICACIÓN	ESTADO DE SUMINISTRO	RESISTENCIA (N/mm ²) EN ESTADO BONIFICADO					MARCA			
	SIMBÓLICA	NÚMÉRICA									UNE	AFNOR	DIN			AISI/SAE	D ≤ 16	16 < D ≤ 40	40 < D ≤ 100	100 < D ≤ 160		160 < D ≤ 250	250 < D ≤ 500	
TKMI 41C4	41C4	1.7035	EN 10083-1	0,41	-	0,75	1,05	-	-	-	-	F 1202 / F 1211	42 C 4	41Cr4	5140 / 5140 H	Acero aleado al Cr apto para el sector de la construcción y el sector marítimo, apto para el temple superficial.	Recocido, bonificado, bruto de laminación	1000 - 1200	900 - 1100	800 - 950	-	-	-	TKMI 41C4
TKMI 25CD4	25CrMo4	1.7218	EN 10083-1	0,25	-	0,75	1,05	0,22	-	-	-	F 222	25 CD 4	25CrMo4	4130	Acero aleado al CrMo con una elevada tenacidad y una buena soldabilidad para máquinas y el sector de la automoción.	Recocido, bonificado, bruto de laminación	900 - 1100	800 - 950	750 - 850	650 - 800	650 - 800	600 - 750	TKMI 25CD4
TKMI 34CD4	34CrMo4	1.7220	EN 10083-1	0,34	-	0,75	1,05	0,22	-	-	-	F 1250	34 CD 4	34CrMo4	4135 / 4137	Acero aleado al CrMo con una elevada tenacidad para máquinas y el sector de la automoción.	Recocido, bonificado, bruto de laminación	1000 - 1200	900 - 1100	800 - 950	750 - 900	700 - 850	650 - 800	TKMI 34CD4
TKMI 42CD4	42CrMo4	1.7225	EN 10083-1	0,42	-	0,75	1,05	0,22	-	-	-	F 1252 / F 125	42 CD 4	42CrMo4	4140 / 4142	Acero con una buena tenacidad en piezas de secciones medias, apto para el temple superficial.	Recocido blando, bruto de laminación	1100 - 1300	1000 - 1200	900 - 1100	800 - 950	750 - 900	700 - 850	TKMI 42CD4
TKMI 42CDS4	42CrMoS4	1.7227	EN 10083-1	0,42	-	0,75	1,05	0,22	-	S 0,030	-	F 1252 / F 125	-	42CrMoS4	-	Acero con una buena tenacidad en piezas de secciones medias, apto para el temple superficial. Buen mecanizado.	Bonificado	1100 - 1300	1000 - 1200	900 - 1100	800 - 950	750 - 900	700 - 850	TKMI 42CDS4
TKMI 34CND6	34CrNiMo6	1.6582	EN 10083-1	0,34	-	0,65	1,50	0,22	1,50	-	-	F 128	35 NCD 6	34CrNiMo6	4337 / 4340	Acero aleado, para piezas sometidas a cargas elevadas, donde se requiere una tenacidad alta. Sectores: éolico, maquinaria y máquina y herramienta.	Bonificado	1200 - 1400	1100 - 1300	1000 - 1200	900 - 1100	800 - 950	750 - 900	TKMI 34CND6
TKMI 30CND8	30CrNiMo8	1.6580	EN 10083-1	0,30	-	0,45	2,00	0,40	2,00	-	-	F 1272	30 NCD 8	30CrNiMo8	-	Acero aleado, para piezas sometidas a cargas muy elevadas, donde se requiere una tenacidad alta. Sectores: energético, maquinaria y máquina y herramienta.	Bonificado	1250 - 1450	1250 - 1450	1100 - 1300	1000 - 1200	900 - 1100	850 - 1000	TKMI 30CND8
TKMI 36NCD16	36NiCrMo16	1.6773	EN 10083-1	0,36	-	0,45	1,80	0,35	3,85	-	-	F 1260 / F 126	35 NCD 16	36NiCrMo16	-	Acero aleado para piezas muy solicitadas de cualquier dimensión y de máxima responsabilidad, para máquinas y motores. Apto para bajas temperaturas y esfuerzos combinados de flexión y torsión.	Bonificado	1250 - 1450	1250 - 1450	1100 - 1300	1000 - 1200	1000 - 1200	-	TKMI 36NCD16

Aceros para rodamientos

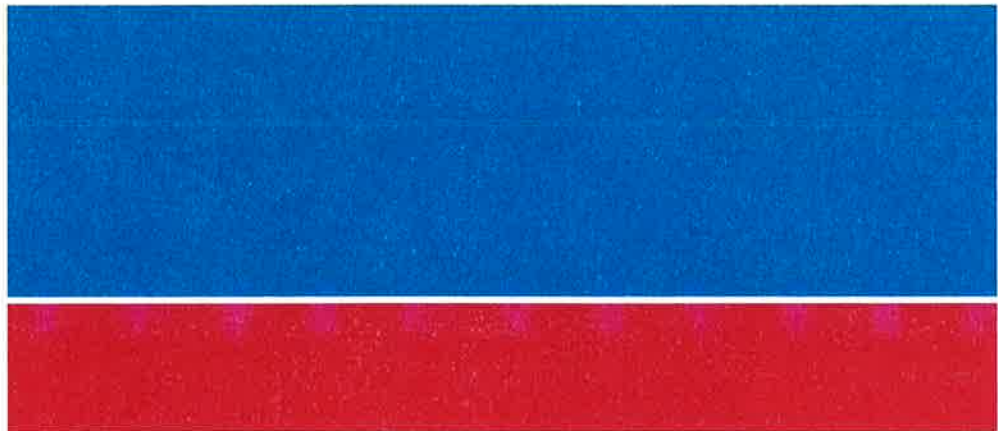
MARCA	DESIGNACIÓN		NORMA VIGENTE	C	Si	Mn	Cr	Mo	Al	Otros	NORMAS NACIONALES			CAMPO DE APLICACIÓN	ESTADO DE SUMINISTRO	TEMPLE (°C)	REVENIDO(°C)	DUREZA SUPERFICIAL (BONIFICADO)	J5	J10	J20	J30	J50	MARCA		
	SIMBÓLICA	NÚMÉRICA									UNE	AFNOR	DIN												AISI/SAE	D ≤ 16
TKMI 100C6	100Cr6	1.3505	EN 683-17	1,00	0,25	0,35	1,50	-	≤0,050	Cu ≤0,30	-	F 131 / F 1310	100 C 6	100Cr6	52100	Rodamientos y cojinetes de todas las dimensiones, anillos y discos con un espesor de pared de hasta 30 mm.	Recocido globular, max. 207 HB	800 - 830 / agua	150 - 180	62 HRC	65	47	38	34	29	TKMI 100C6
TKMI 100CMS6-4	100CrMnSiG-4	1.3520	EN 683-17	1,00	0,60	1,10	1,55	-	≤0,050	Cu ≤0,30	-	-	100 CM 6	100CrMn6	K 19195	Anillos y discos con un espesor de pared de más de 30 mm.	Recocido globular, max. 217 HB	830 - 870 / aceite	150 - 180	62 HRC	65	63	57	38	34	TKMI 100CMS6-4
TKMI 100CD7-3	100CrMo7-3	1.3536	EN 683-17	1,00	0,25	0,70	1,80	0,17	≤0,050	Cu ≤0,30	-	-	100 CD 7	100CrMo7-3	-	Anillos pesados y cojinetes con un espesor de pared de más de 30 mm.	Recocido globular, max. 230 HB	840 - 880 / aceite	150 - 180	62 HRC	66	65	62	53	44	TKMI 100CD7-3

Aceros para muelles

MARCA	DESIGNACIÓN		NORMA VIGENTE	C	Si	Mn	Cr	Mo	V	Otros	NORMAS NACIONALES			CAMPO DE APLICACIÓN	ESTADO DE SUMINISTRO	TEMPERATURA DE CONFORMACIÓN (°C)	TEMPLE	REVENIDO (°C)	PROPIEDADES MECÁNICAS EN ESTADO BONIFICADO			MARCA		
	SIMBÓLICA	NÚMÉRICA									UNE	AFNOR	DIN						AISI/SAE	R _e (N/mm ²)	R _m (N/mm ²)		TENACIDAD (KVJ)	
TKMI 38S7	38Si7	1.5023	EN 10089	0,38	1,65	0,65	-	-	-	Cu +10 Sn ≤0,60	-	F 1451	41 S 7	38Si7	-	Arandela de muelle, tensores para el sector de la construcción.	Recocido blando, max. 217 HB	900 - 820	830 - 860 / agua	430 - 500 / aire	≥1030	1180 - 1370	-	TKMI 38S7
TKMI 61SC7	61SiCr7	1.7108	EN 10089	0,61	1,80	0,85	0,35	-	-	Cu +10 Sn ≤0,60	-	F 1442	61 SC 7	60SiCr7	9262	Muelles para el sector marítimo, la construcción y la maquinaria.	Recocido blando, max. 248 HB	900 - 830	840 - 870 / aceite	430 - 500 / aire	≥1150	1350 - 1600	≥5	TKMI 61SC7
TKMI 55C3	55Cr3	1.7176	EN 10089	0,55	-	0,85	0,85	-	-	Cu +10 Sn ≤0,60	-	F 1431	55 C 3	55Cr3	5155 / 5160	Muelles aptos para piezas de mayores dimensiones.	Recocido blando, max. 248 HB	920 - 830	780 - 810 / aceite	430 - 500 / aire	≥1200	1400 - 1650	≥9	TKMI 55C3
TKMI 51CV4	51CrV4	1.8159	EN 10089	0,51	-	0,90	1,05	-	0,17	Cu +10 Sn ≤0,60	-	F-1430 / F 143	51 CV 4	50CrV4	6145 / 6150	Acero estándar de muelles, para cargas elevadas (1370 - 1720 N/mm ²).	Recocido blando, max. 248 HB	920 - 830	830 - 860 / aceite	430 - 500 / aire	≥1200	1400 - 1700	≥9	TKMI 51CV4
TKMI 52CDV4	52CrMoV4	1.7701	EN 10089	0,52	-	0,90	1,05	0,22	0,15	Cu +10 Sn ≤0,60	-	-	51 CDV 4	51CrMoV4	-	Acero de muelles para cargas elevadas, apto para mayores secciones que el TKMI 51CV4.	Recocido blando, max. 248 HB	920 - 830	830 - 860 / aceite	430 - 500 / aire	≥1200	1400 - 1700	≥6	TKMI 52CDV4

Aceros de cementación

MARCA	DESIGNACIÓN		NORMA VIGENTE	C	Si	Mn	Cr	Mo	Ni	Otros	NORMAS NACIONALES			CAMPO DE APLICACIÓN	ESTADO DE SUMINISTRO	CEMENTACIÓN (°C)	TEMPLE DIRECTO	TEMPLE (NÚCLEO)	TEMPLE (SUPERF.)	RECOCIDO INTERMEDIO (°C)	REVENIDO (°C)	MARCA		
	SIMBÓLICA	NÚMÉRICA									UNE	AFNOR	DIN										AISI/SAE	D ≤ 16
TKMI 17C3	17Cr3	1.7016	EN 10084	0,17	-	0,75	0,85	-	-	-	-	-	18 C 3	17Cr3	5015 / 5115	Para componentes con una resistencia en el núcleo limitada, pero con una buena resistencia a la fatiga.	Bruto de laminación	880 - 980	880 - 980	860 - 900	780 - 820	650 - 700	150 - 200	TKMI 17C3
TKMI 16MC5	16MnCr5	1.7131	EN 10084	0,16	-	1,15	0,95	-	-	-	-	F 1516	16 MC 4	16MnCr5	5115	Acero al CrMn para la construcción de engranajes, piñones y piezas cementadas de secciones pequeñas que requieren una resistencia en el núcleo de 700 - 1200 N/mm ² .	Bruto de laminación, recocido blando	880 - 980	880 - 980	860 - 900	780 - 820	650 - 700	150 - 200	TKMI 16MC5
TKMI 16MCSS	16MnCrS5	1.7139	EN 10084	0,16	-	1,15	0,95	-	-	S 0,030	-	F 1516 / F 1517	-	16MnCrS5	5115	Acero al CrMn para la construcción de engranajes, piñones y piezas cementadas de secciones pequeñas que requieren una resistencia en el núcleo de 700 - 1200 N/mm ² . Buen mecanizado.	Bruto de laminación	880 - 980	880 - 980	860 - 900	780 - 820	650 - 700	150 - 200	TKMI 16MCSS
TKMI 20MC5	20MnCr5	1.7147	EN 10084	0,20	-	1,25	1,15	-	-	-	-	F 150 D	20 MC 5	20MnCr5	5120	Acero al CrMn con más C que el TKMI 16MC5 y por tanto con mayor dureza en el núcleo. Para engranaje y piñones.	Bruto de laminación	880 - 980	880 - 980	860 - 900	780 - 820	650 - 700	150 - 200	TKMI 20MC5
TKMI 20NCD2-2	20NiCrMo2-2	1.6523	EN 10084	0,20	-	0,80	0,55	0,20	0,55	-	-	-	-	21NiCrMo2	-	Acero con una buena resistencia a la fatiga. Para piñones cementados, cajas de cambios de camiones, automóviles y maquinaria agrícola. Árboles y cremalleras.	Bruto de laminación	880 - 980	880 - 980	860 - 900	780 - 820	630 - 650	150 - 200	TKMI 20NCD2-2
TKMI 20NCD2S-2	20NiCrMoS2-2	1.6526	EN 10084	0,20	-	0,80	0,55	0,20	0,55	S 0,030	-	F 1522	20 NCD 2	21NiCrMoS2	8620 / 8620 H	Acero con una buena resistencia a la fatiga. Para piñones cementados, cajas de cambios de camiones, automóviles y maquinaria agrícola. Árboles y cremalleras. Buen mecanizado.	Recocido blando, max. 212 HB	880 - 980	880 - 980	860 - 900	780 - 820	630 - 650	150 - 200	TKMI 20NCD2S-2
TKMI 15NC13	15NiCr13	1.5752	EN 10084	0,17	-	0,55	0,75	-	3,25	-	-	F 1540	15 NC 13	15NiCr13	4320 / 4320 H	Cigüeñales, bielas y otras piezas de motor que deben cumplir las más altas exigencias de resistencia en el núcleo y tenacidad. Engranajes muy solicitados de p.ej. cajas de velocidades y reductores.	Recocido blando, max. 229 HB	880 - 980	880 - 980	840 - 880	780 - 820	600 - 630	150 - 200	TKMI 15NC13
TKMI 18CND7-6	18CrNiMo7-6	1.6587	EN 10084	0,18	-	0,70	1,65	0,30	1,55	-	-	-	18 NCD 6	17CrNiMo6	-	Ejes y engranajes en el sector éolico. Para manguetas, cigüeñales y bielas muy solicitadas. Tiene en el núcleo una resistencia elevada y una excelente tenacidad. Apto para uso a bajas temperaturas.	Recocido blando, max. 207 HB	880 - 980	880 - 980	830 - 870	780 - 820	630 - 650	150 - 200	TKMI 18CND7-6
TKMI																								

APERÇU DES NUANCES D'ACIERS POUR TRAVAIL A CHAUD

RESUMEN DE MARCAS DE ACEROS
PARA TRABAJAR EN CALIENTE

APERÇU DES NUANCES D'ACIER POUR TRAVAIL A CHAUD

En général, on désigne sous le nom d'aciers pour travail à chaud les aciers à outils qui sont soumis à une température permanente de plus de 200°C (392°F) pendant leur emploi et doivent supporter des températures de pointe encore plus élevées se résultant du cycle de travail.

Aux sollicitations auxquelles les aciers à outils sont soumis normalement s'ajoutent donc des contraintes thermiques dues au contact entre les outils et les matières chaudes à transformer.

Par conséquent, les aciers pour travail à chaud doivent présenter une **bonne résistance à la fatigue thermique** afin de retarder aussi longtemps que possible la formation de criques superficielles réticulaires provoquées par des variations de température fréquentes.

Pour éviter des criques à chaud, c.-à-d. criques de tension qui se produisent particulièrement aux changements de section et aux arêtes des outils à gravures profondes et sont - contrairement aux criques dues à la fatigue thermique - très profondes, les aciers pour travail à chaud doivent également posséder une excellente **ténacité à chaud**.

Pour les outils qui subissent des efforts de choc, de compression ou de traction à des températures élevées il faut apporter une grande importance à une haute résistance mécanique à la température de travail respective.

Un changement de structure dû à l'influence de la chaleur diminue la résistance mécanique à température ambiante et par la suite aussi celle à la température de travail.

Une bonne **résistance à chaud** et une bonne **résistance au revenu** sont donc des exigences indispensables à une stabilité dimensionnelle.

Une excellente **résistance à l'usure à chaud** est nécessaire pour garantir des durées de vie satisfaisantes.

D'autres exigences auxquelles les aciers pour travail à chaud doivent satisfaire: faible **tendance au collage** sur la matière à transformer, haute **résistance à l'érosion**, à la **corrosion aux températures élevées** et à l'**oxydation**, faible **variation de dimensions** lors du traitement thermique, bonne **usinabilité** et éventuellement bonne **aptitude au matriçage à froid**.

ACEROS PARA TRABAJAR EN CALIENTE

Generalmente se denominan aceros para trabajo en caliente aquellos aceros de herramientas que en su aplicación, son sometidos a temperaturas permanentes superiores a los 200°C (392°F).

Ello independiente, que en su empleo, deban soportar temperaturas aún superiores resultantes de su ciclo de trabajo.

Consecuentemente el uso de aceros para trabajos en caliente supone que además, de las usuales tensiones que debe de soportar un acero para herramientas, deba soportar las térmicas que se derivan del continuo contacto entre las herramientas y los materiales durante los procesos de conformado.

A los aceros para trabajos en caliente se las debe exigir por tanto, **alta resistencia a la formación de grietas térmicas**, para así poder retardar - lo máximo posible - la aparición de grietas térmicas reticulares en la superficie de las herramientas.

Formados como consecuencia de los continuos cambios de temperatura a los que son sometidas las mismas.

Para evitar las grietas térmicas, que en definitiva lo son de tensión y que especialmente aparecen en herramientas con gravados profundos, en puntos de intersección, cantos, y que - a diferencia de las grietas reticulares superficiales - penetran profundamente en la herramienta, los aceros para trabajar en caliente deben de tener también una buena **tenacidad en caliente**.

Para herramientas con exigencias de impacto, presión, o tracción, a altas temperaturas debe prestarse especial atención a la resistencia, en las diferentes temperaturas de trabajo a las que serán sometidas.

Si la influencia del calor, durante el trabajo de la herramienta, cambia el estado estructural del acero, la resistencia a la tensión a temperatura ambiente y, consecuentemente, a temperatura de trabajo se reducen.

Por esa razón, una buena **resistencia en caliente** y una buena **resistencia al revenido** son condiciones previas para la estabilidad dimensional.

Elevada **resistencia al desgaste** en caliente es necesaria para garantizar una duración suficiente.

Una reducida **tendencia a la adhesión** con los materiales a transformar, alta **resistencia a la erosión**, a la **corrosión**, a **temperaturas elevadas** y a la **oxidación**, **estabilidad dimensional** durante el tratamiento térmico, buena **maquinabilidad**, y bajo ciertas circunstancias, buena capacidad de ser **enclavados en frío**, son requisitos que los aceros para trabajar en caliente deben cumplir.

Comparaison qualitative des caractéristiques les plus importantes

Le tableau ci-dessous a pour but de vous faciliter le choix des aciers. On ne peut pourtant pas tenir compte de toutes les conditions de sollicitation qui existent dans les divers champs d'application. Notre Service Technique est toujours à votre disposition et prêt à répondre à toutes vos questions concernant la mise en oeuvre et la transformation des aciers.

Comparación cualitativa de las propiedades más importantes

Esta tabla solo intenta facilitar la elección del acero. Sin embargo, no hace referencia a las necesidades de determinados tipos de aplicaciones. Nuestro equipo técnico está a su disposición y estará encantado de contestar a cualquier pregunta concerniente a la utilización, proceso y tratamiento de los aceros.

Nuance / Marca BÖHLER	Résistance mécanique á chaud Resistencia en caliente	Ténacité á chaud Tenacidad en caliente	Résistance à l'usure á chaud Resistencia al desgaste en caliente	Usinabilité Maquinabilidad
BÖHLER W100				
BÖHLER W300 ISODISC				
BÖHLER W300 ISOBLOC				
BÖHLER W302 ISODISC				
BÖHLER W302 ISOBLOC				
BÖHLER W303 ISODISC				
BÖHLER W303 ISOBLOC				
BÖHLER W320 ISODISC				
BÖHLER W321 ISODISC				
BÖHLER W360 ISOBLOC				
BÖHLER W400 VMR				
BÖHLER W403 VMR				
BÖHLER W500				
BÖHLER W705				
BÖHLER W720 VMR	Acier maraging (température de durcissement par précipitation env. 480°C. Il ne peut donc pas être comparé avec les aciers pour traitement thermique.			
BÖHLER W722 VMR	Acero maraging (temperatura de endurecimiento por precipitación: aprox. 480°C. No comparable, en esta forma, con los aceros bonificables.			
BÖHLER W750 VMR	Acier durcissable par précipitation. Il ne peut donc pas être comparé avec les aciers pour traitement thermique. Acero endurecible por precipitación, no comparable en esta forma con los aceros bonificados			

Nuance/Marca BÖHLER	Composition chimique (valeurs indicatives en %) Composición química (valores de orientación en %)									Normes / Normas		
	C	Si	Mn	Cr	Mo	Ni	V	W	Co	EN / DIN (DIN)	BS	AFNOR
	W100	0,29	0,25	0,30	2,70	--	--	0,35	8,5	--	<1.2581 > X30WCrV9-3	BH21
W300 ISODISC¹⁾	0,38	1,10	0,40	5,00	1,30	--	0,40	--	--	<1.2343 > X38CrMoV5-1	BH11	Z38CDV5
W302 ISODISC¹⁾	0,39	1,10	0,40	5,20	1,40	--	0,95	--	--	<1.2344 > X40CrMoV5-1	BH13	Z40CDV5
W303 ISODISC¹⁾	0,38	0,40	0,40	5,00	2,80	--	0,55	--	--	<1.2367 > X38CrMoV5-3	--	--
W320 ISODISC¹⁾	0,31	0,30	0,35	2,90	2,80	--	0,50	--	--	<1.2365 > 32CrMoV12-28 (X32CrMoV3 3)	BH10	32DCV28
W321 ISODISC¹⁾	0,39	0,30	0,35	2,90	2,80	--	0,65	--	2,90	~1.2885 ~X32CrMoCoV3-3-3	BH10A	(30DCKV28)
W360 ISOBLOC	0,50	0,20	0,25	4,50	3,00	--	0,55	--	--	--	--	--
W400 VMR	0,37	0,20	0,25	5,00	1,30	--	0,45	--	--	~1.2343 ~X37CrMoV5-1	~BH11	Z36CDV5 ~Z38CDV5
W403 VMR	0,38	0,20	0,25	5,00	2,80	--	0,65	--	--	~1.2367 ~X38CrMoV5-3	--	~Z38CDV5-3
W500²⁾	0,55	0,25	0,75	1,10	0,50	1,70	0,10	--	--	<1.2714 > 56NiCrMoV7 ~1.2711 ~54NiCrMoV6	~5 (BS224)	~55NCDV7
W705²⁾	0,16	0,20	0,20	10,0	5,10	--	0,50	--	10,00	<1.2886 > X15CrCoMoV10-10-5	--	--

Nuance/Marca BÖHLER	Composition chimique (valeurs indicatives en %) Composición química (valores de orientación en %)											
	C	Si	Mn	Cr	Mo	Ni	V	Co	Ti	Al	B	
	W720³⁾ VMR	max. 0,005	max. 0,05	max. 0,10	--	5,00	18,50	--	9,00	0,70	0,10	--
W722²⁾ VMR	max. 0,005	max. 0,05	max. 0,05	--	4,90	18,00	--	9,30	1,00	--	--	
W750 VMR	0,020	max. 0,20	1,40	15,00	1,30	25,00	0,30	--	2,50	0,25	0,005	

- 1) Egalement livrable en qualité ISOBLOC
- 2) Nuance spéciale - Veuillez nous consulter avant de commander.
- 3) Les propriétés mécaniques s'appliquent aux éprouvettes longitudinales et aux diamètres jusqu'à 100 mm.

- 1) También se suministra en calidad ISOBLOC
- 2) Marca especial - Rogamos nos consulten antes de cursar su pedido.
- 3) Las propiedades mecánicas se refieren a probetas longitudinales y a dimensiones de un diámetro máximo de 100 mm

Normes / Normas							Nuance/Marca BÖHLER
UNI	SIS	UNE	AISI	UNS	JIS	GOST	
X30WCrV9-3KU	--	~F5323 ~X30WCrV9	~H21	~T20821	~SKD5	3Ch2V8F	W100
X37CrMoV5-1KU	--	~F5317 ~X37CrMoV5	H11	T20811	SKD6	4Ch5MF5	W300 ISODISC¹⁾
X40CrMoV5-1-1KU	2242	F5318 X40CrMoV5	H13	T20813	SKD61	4Ch5MF15	W302 ISODISC¹⁾
--	--	--	--	--	--	--	W303 ISODISC¹⁾
30CrMoV12-27KU	--	F5313 30CrMoV12	~H10	~T20810	SKD7	3Ch3M3F	W320 ISODISC¹⁾
~30CrMoCoV12-30-12 KU	--	--	--	--	--	--	W321 ISODISC¹⁾
--	--	--	--	--	--	--	W360 ISOBLOC
~X37CrMoV5-1 KU	--	~F5317 ~X37CrMoSiV5	~H11	~T20811	~SKD6	~4Ch5MF5	W400 VMR
--	--	--	--	--	--	--	W403 VMR
56NiCrMoV7KU	--	F5307 55NiCrMoV7	~L6	~T61206	~SKT4	--	W500²⁾
--	--	--	--	--	--	--	W705²⁾

Normes / Normas				Nuance/Marca BÖHLER	
EN / DIN		AISI	UNS	AFNOR	
< 1.6354 > LW ~ 1.2709 ~X3NiCoMo18-9-5	(1.6358) (X2NiCoMo18-9-5) (~1.2706) (~X3NiCoMo18-8-5)	~ 6514 (AMS) 6521 (AMS) Marage 300	K93120	~E-Z2NKD18 (AIR)	W720³⁾ VMR
< 1.2709 > X3NiCoMoTi18-9-5		--	--	--	W722²⁾ VMR
~1.4980 ~X5NiCrTi26-15 ~1.2779 ~X6NiCrTi26-15		~660	~S66286	~Z6NCT25 - 15	W750 VMR

Choisies en fonction de la plus grande ressemblance à la nuance BÖHLER.

Les écarts concernant la composition chimique sont marqués par le symbole "~". Pour la norme <EN / DIN> la composition chimique de la nuance BÖHLER se situe entre les limites d'analyse standard. La nuance BÖHLER se distingue principalement des matériaux standard par des tolérances considérablement plus étroites de la composition chimique et par conséquent par des propriétés d'emploi améliorées et reproductible.

Comparación de la calidad BÖHLER con materiales normalizados de mayor semejanza.

Las desviaciones en cuanto a la composición química se indican con el símbolo "~". Para la norma <EN / DIN > la composición química de las calidades de BÖHLER están dentro de los parámetros standard. Las calidades de BÖHLER se diferencian principalmente de los materiales standard por unas tolerancias estrictas en la composición química, consiguiendo así mejorar y reproducir las propiedades de aplicación.

Nuance/Marca	Température de formage à chaud °C	Température de recuit d'adoucissement °C	Température de recuit °C	Température de trempe °C	Milieu de trempe °C
BÖHLER	Temperatura de conformación en caliente °C	Temperatura de recocido blando °C	Temperatura para eliminar tensiones °C	Temperatura de temple °C	Medio de temple °C
W100	1100 - 900°C	750 - 800°C	600 - 650°C	1070 - 1150°C	Huile / Aceite, WB (500 - 550°C) ----- Air / Aire, Gaz / Gas
W300 ISODISC¹⁾	1100 - 900°C	750 - 800°C	600 - 650°C	1000 - 1040°C	Huile / Aceite, WB (500 - 550°C) ----- Air / Aire, Gaz / Gas
W302 ISODISC¹⁾	1100 - 900°C	750 - 800°C	600 - 650°C	1020 - 1080°C	Huile / Aceite, WB (500 - 550°C) ----- Air / Aire, Gaz / Gas
W303 ISODISC¹⁾	1100 - 900°C	750 - 800°C	600 - 650°C	1030 - 1080°C	Huile / Aceite, WB (500 - 550°C) ----- Air / Aire, Gaz / Gas
W320 ISODISC¹⁾	1100 - 900°C	750 - 800°C	600 - 650°C	1010 - 1050°C	Huile / Aceite, WB (500 - 550°C) ----- Gaz / Gas
W321 ISODISC¹⁾	1100 - 900°C	750 - 800°C	600 - 650°C	1000 - 1070°C	Huile / Aceite, WB (500 - 550°C) ----- Gaz / Gas
W360 ISOBLOC	1100 - 900°C	750 - 800°C	650 - 700°C	ca. / aprox. 1050°C	Huile / Aceite, WB (500 - 550°C) ----- Gaz / Gas
W400 VMR	1100 - 900°C	800 - 850°C	600 - 650°C	980 - 990°C	Huile / Aceite, WB (500 - 550°C) ----- Air/Aire, Gaz / Gas
W403 VMR	1100 - 900°C	800 - 850°C	600 - 650°C	1020 - 1030°C	Huile / Aceite, WB (500 - 550°C) ----- Air / Air, Gaz / Gas
W500²⁾	1100 - 850°C	650 - 700°C	ca./approx. 650°C	830 - 870°C ----- 870 - 900°C	Huile / Aceite ----- Air / Aire Gaz / Gas
W705²⁾	1150 - 950°C	720 - 740°C	600 - 650°C	1050 - 1100°C	Huile / Aceite, Air / Aire, WB (500 - 550°C) ----- Gaz / Gas

Nuance/Marca	Température de formage à chaud °C	Recuit de mise en solution °C	Viellissement artificiel °C
BÖHLER	Temperatura de conformación en caliente °C	Recocido de disolución °C	Envejecimiento en caliente °C
W720³⁾ VMR	1150 - 850°C	820°C Air / Aire Gaz / Gas	----- 430°C / Air I / Aire I ----- 480°C / Air II / Aire II
W722²⁾ VMR	1100 - 900°C	820°C Air / Aire Gaz / Gas	490°C Air / Aire
W750 VMR	1100 - 900°C	1000 - 1020°C / Huile / Aceite Eau ou Air / Agua od. aire Gaz / Gas	720 - 740°C Air / Aire

WB = bain de sels

WB = baño de sales

Dureté après le recuit HB maxi. Dureza después del recocido blando HB máx.	Dureté après la trempe HRC Dureza después del temple HRC	Dureté HRC (valeurs indicatives) après le revenu à °C Dureza en HRC (valores orientativos) después del revenido a °C						Nuance/Marca BÖHLER
		400°C	500°C	550°C	600°C	650°C	700°C	
240	48 - 52 ----- 44 - 48	50	51	52	50	46	38	W100
205	52 - 56 ----- 50 - 54	53	54	52	48	38	30	W300 ISODISC ¹⁾
205	52 - 56 ----- 50 - 54	54	55	54	50	40	32	W302 ISODISC ¹⁾
205	52 - 56 ----- 50 - 54	52	54	53	50	44	35	W303 ISODISC ¹⁾
205	52 - 56	50	51	52	50	45	36	W320 ISODISC ¹⁾
205	52 - 56	52	52	53	52	47	36	W321 ISODISC ¹⁾
205	57 - 58	--	--	57	53	--	--	W360 ISOBLOC
205	52 - 54 ----- 50 - 53	53	54	52	48	38	30	W400 VMR
205	52 - 54 ----- 50 - 53	52	54	53	50	44	35	W403 VMR
248	52 - 58 ----- 44 - 50	50	48	43	40	36	--	W500 ²⁾
		48	44	41	38	35	--	
320	env. / aprox. 50	49	53	54	53	49	44	W705 ²⁾

Etat de traitement thermique Estado de tratamiento térmico	Résistance à la traction N/mm ² Resistencia a la tracción N/mm ²	Limite conv. d'élasticité à 0,2% N/mm ² , min. Limite elástico 0,2% N/mm ² , min.	Allongement à la rupture A ₅ %, min. Alargamiento de rotura A ₅ %, min.	Striction à la rupture %, min. Estricción de rotura %, min.	Nuance/Marca BÖHLER	
L / S ----- AH I / PH I ----- AH II / PH II	980 - 1130 ----- 1720 - 1870 ----- 1860 - 2260	650 ----- 1620 ----- 1815	10 ----- 8 ----- 6	60 ----- 45 ----- 40	W720 ³⁾ VMR	
L / S ----- AH / PH	980 - 1100 ----- 1900 - 2100	900 ----- 1800	10 ----- 9	60 ----- 40		W722 ²⁾ VMR
L / S ----- AH / PH	-- ----- ~1050	-- ----- ~800	-- ----- ~15	-- ----- --		W750 VMR

L = recuit de mise en solution
AH = durci par précipitation

S = recocido de disolución
PH = envejecimiento por precipitación

Nuance/Marca	Propriétés mécaniques aux températures élevées (valeurs indicatives), Résistance après le traitement thermique 1600 N/mm ²							
	Resistencia en caliente a temperaturas elevadas (valores orientativos), Resistencia después del tratamiento térmico 1600 N/mm ²							
	Résistance à la traction / Resistencia a la tracción N/mm ²				Limite conv. d'élasticité à 0,2% / Limite elástico 0,2% N/mm ²			
BÖHLER	400°C	500°C	600°C	650°C	400°C	500°C	600°C	650°C
W100	1350	1200	950	800	1100	980	750	600
W300 ISODISC ¹⁾	1300	1100	800	600	1100	900	600	400
W302 ISODISC ¹⁾	1300	1100	800	600	1100	900	600	400
W303 ISODISC ¹⁾	1350	1150	900	700	1150	950	700	580
W320 ISODISC ¹⁾	1350	1150	900	700	1100	950	700	580
W321 ISODISC ¹⁾	1350	1180	920	730	1120	970	720	600
W360 ISOBLOC	--	--	--	--	--	--	--	--
W400 VMR	1300	1100	800	600	1100	900	600	400
W403 VMR	1350	1150	900	700	1150	950	700	580
W500 ²⁾	1200	1000	600	--	1000	750	350	--
W705 ²⁾	1350	1200	950	750	1100	980	750	600

Nuance/Marca	Etat de traitement thermique	Résistance à la traction sur éprouvette entaillée ($\alpha K = 5,6$) N/mm ² , (valeurs indicatives)	Dureté HRC (valeurs indicatives)	Résilience (DVM) J, (valeurs indicatives)
	Estado de tratamiento térmico	Resistencia a la tracción con entalladura ($\alpha K = 5,6$) N/mm ² , (valores orientativos)	Dureza HRC (valores orientativos)	Resiliencia (DVM) J, (valores orientativos)
W720 ³⁾ VMR	L / S	--	32	48
	AH I / PH I	2300	51	24
	AH II / PH II	2450	55	21
W722 ²⁾ VMR	L / S	--	--	50
	AH / PH	--	55	25
W750 VMR	L / S	--	max. 200 HB	--
	AH / PH	--	300 - 370 HB	~25 (ISO-V)

L = recuit de mise en solution
AH = durci par précipitation

S = recocido de disolución
PH = envejecimiento por precipitación

Propriétés mécaniques aux températures élevées (valeurs indicatives), Résistance après le traitement thermique 1200 N/mm ²								Nuance/Marca BÖHLER
Resistencia en caliente a temperaturas elevadas (valores orientativos), Resistencia después del tratamiento térmico 1200 N/mm ²								
Résistance à la traction / Resistencia a la tracción N/mm ²				Limite conv. d'élasticité à 0,2% / Limite elástico 0,2% N/mm ²				
400°C	500°C	600°C	650°C	400°C	500°C	600°C	650°C	
1100	980	730	600	900	790	530	400	W100
1000	850	580	400	800	650	420	250	W300 ISODISC¹⁾
1000	850	580	400	800	650	420	250	W302 ISODISC¹⁾
1080	920	660	530	870	740	490	370	W303 ISODISC¹⁾
1050	900	650	520	850	730	480	360	W320 ISODISC¹⁾
1100	930	680	540	880	750	500	370	W321 ISODISC¹⁾
--	--	--	--	--	--	--	--	W360 ISOBLOC
1000	850	580	400	800	650	420	250	W400 VMR
1080	920	660	530	870	740	490	370	W403 VMR
950	700	300	--	700	500	200	--	W500²⁾
1100	980	730	540	900	790	530	400	W705²⁾

Résistance à la fatigue par flexion alternée (N = 10 ⁷) N/mm ² , (valeurs indicatives) Resistencia a la fatiga por flexión (N = 10 ⁷) N/mm ² , (valores orientativos)	Limite conv. d'élasticité à 0,2% à ...°C, N/mm ² , (valeurs indicatives)					Nuance/Marca BÖHLER
	Limite elástico 0,2% a ...°C, N/mm ² , (valores orientativos)					
	100°C	200°C	300°C	400°C	500°C	
--	--	--	--	--	--	W720³⁾ VMR
635	1520	1420	1325	1180	930	
735	1765	1670	1570	1275	980	
--	--	--	--	--	--	W722²⁾ VMR
735	1830	1720	1620	1490	1130	
--	~800 bei/at 500°C	~760 bei/at 600°C	~670 bei/at 700°C	~340 bei/at 800°C	--	W750 VMR

Nuance/Marca	Propriétés physiques (valeurs indicatives), trempe et revenu Propiedades físicas (valores orientativos), temple y revenido														
	Module d'élasticité à Módulo de elasticidad a 10 ³ N/mm ²			Densité à / Densidad a kg/dm ³			Conductivité thermique à / Conductividad térmica a W/(m.K)								
	20°C	500°C	600°C	20°C	500°C	600°C	20°C	100°C	200°C	300°C	400°C	500°C	600°C	700°C	
W100	215	176	165	8,40	8,24	8,20	30	--	--	--	--	31,0	30,0	--	
W300 ISODISC¹⁾	215	176	165	7,80	7,64	7,60	--	26,0	27,7	28,9	29,5	29,5	29,1	29,2	
W302 ISODISC¹⁾	215	176	165	7,80	7,64	7,60	--	24,3	26,1	27,3	27,8	27,7	27,5	27,3	
W303 ISODISC¹⁾	215	176	165	7,85	7,69	7,65	--	29,0	30,4	31,1	31,1	30,4	29,2	28,8	
W320 ISODISC¹⁾	215	176	165	7,85	7,69	7,65	30	--	--	--	--	30,1	29,7	--	
W321 ISODISC¹⁾	215	176	165	7,90	7,74	7,71	25	--	--	--	--	33,6	34,1	--	
W360 ISOBLOC	215	176	165	7,60	--	--	--	31,5	32,3	32,6	32,5	31,9	--	--	
W400 VMR	215	176	165	7,80	7,64	7,60	--	32,1	32,6	32,8	32,6	32,1	30,5	29,6	
W403 VMR	215	176	165	7,85	7,69	7,65	--	28,4	29,7	30,2	30,1	30,0	29,7	30,0	
W500²⁾	215	176	165	7,80	7,64	7,60	36	--	--	--	--	36,8	36,0	--	
W705²⁾	215	176	165	8,00	7,84	7,81	15	--	--	--	--	20,0	21,5	--	

Nuance/Marca	Propriétés physiques ⁴⁾ (valeurs indicatives) / Propiedades físicas ⁴⁾ (valores orientativos)								
	Module d'élasticité à °C, 10 ³ N/mm ²			Densité à °C, kg/dm ³			Conductivité thermique à °C, W/(m.K)		
	Módulo de elasticidad a °C, 10 ³ N/mm ²			Densidad a °C, kg/dm ³			Conductividad térmica a °C, W/(m.K)		
	20°C	500°C	600°C	20°C	500°C	600°C	20°C	500°C	600°C
W720³⁾ VMR	193	--	--	8,20	8,04	8,0	14	19	21
W722²⁾ VMR	200	--	--	8,10	--	--	21	--	--
W750 VMR	208	169	159	7,95	--	--	13	--	26 à / a 700°C

4) durci par précipitation à la résistance maximale

4) envejecido por precipitación a resistencia máxima

Propriétés physiques (valeurs indicatives), trempé et revenu						Nuance/Marca BÖHLER
Propiedades físicas (valores orientativos), temple y revenido						
Résistivité électrique à / Resistividad eléctrica específica a Ohm.mm ² /m			Chaleur spécifique à / Calor específico a J/(kg.K)			
20°C	500°C	600°C	20°C	500°C	600°C	
0,33	0,72	0,84	460	550	590	W100
0,52	0,86	0,96	460	550	590	W300 ISODISC¹⁾
0,52	0,86	0,96	460	550	590	W302 ISODISC¹⁾
0,50	0,84	0,94	460	550	590	W303 ISODISC¹⁾
0,37	0,78	0,89	460	550	590	W320 ISODISC¹⁾
0,50	0,84	0,94	460	550	590	W321 ISODISC¹⁾
0,59	--	--	--	--	--	W360 ISOBLOC
0,52	0,86	0,96	460	550	590	W400 VMR
0,50	0,84	0,94	460	550	590	W403 VMR
0,30	0,71	0,84	460	550	590	W500²⁾
0,80	1,05	1,08	460	550	590	W705²⁾

Propriétés physiques ⁴⁾ (valeurs indicatives) / Propiedades físicas ⁴⁾ (valores orientativos)						Nuance/Marca BÖHLER
Résistivité électrique à °C / Resistividad eléctrica específica a °C Ohm.mm ² /m			Chaleur spécifique à °C / Calor específico a °C J/(kg.K)			
20°C	500°C	600°C	20°C	500°C	600°C	
0,40	0,80	0,90	460	550	590	W720³⁾ VMR
0,42	--	--	420	--	--	W722²⁾ VMR
0,91	--	--	420	--	600 à / a 0 - 800°C	W750 VMR

4) durci par précipitation à la résistance maximale

4) envejecido por precipitación a resistencia máxima

Nuance/Marca	Propriétés physiques (valeurs indicatives), trempe et revenu						
	Propiedades físicas (valores orientativos), temple y revenido						
	Dilatation thermique entre 20°C et . . . °C, / Dilatación térmica entre 20°C y ...°C , 10 ⁻⁶ m/(m.K)						
BÖHLER	100°C	200°C	300°C	400°C	500°C	600°C	700°C
W100	11,5	12,0	12,2	12,5	12,9	13,0	13,2
W300 ISODISC¹⁾	11,5	12,0	12,2	12,5	12,9	13,0	13,2
W302 ISODISC¹⁾	11,5	12,0	12,2	12,5	12,9	13,0	13,2
W303 ISODISC¹⁾	11,5	12,0	12,2	12,5	12,9	13,0	13,2
W320 ISODISC¹⁾	12,0	12,5	12,7	13,0	13,2	13,4	13,7
W321 ISODISC¹⁾	11,5	12,0	12,2	12,5	12,9	13,0	13,2
W360 ISOBLOC	11,1	11,5	11,9	12,3	12,8	13,2	13,6
W400 VMR	11,5	12,0	12,2	12,5	12,9	13,0	13,2
W403 VMR	11,5	12,0	12,2	12,5	12,9	13,0	13,2
W500²⁾	12,5	13,1	13,4	13,9	14,0	14,3	14,5
W705²⁾	12,8	13,4	13,7	14,1	14,3	14,5	14,7

Nuance/Marca	Propriétés physiques ⁴⁾ (valeurs indicatives) / Propiedades físicas ⁴⁾ (valores orientativos)						
	Dilatation thermique entre 20°C et . . . °C, / Dilatación térmica entre 20°C y ...°C , 10 ⁻⁶ m/(m.K)						
	100°C	200°C	300°C	400°C	500°C	600°C	700°C
W720³⁾ VMR	10,2	10,8	11,0	11,4	11,8	11,8	--
W722²⁾ VMR	10,3	10,7	11,0	11,3	11,6	--	--
W750 VMR	16,5	16,8	17,1	17,3	17,5	17,7	18,0

4) durci par précipitation à la résistance maximale

4) envejecido por precipitación a resistencia máxima

Emplois		Nuance/Marca BÖHLER
Principalement pour la transformation d'alliages de métaux lourds	Outils pour travail à chaud fortement sollicités, tels que aiguilles, filières et conteneurs pour le filage de tubes et de profilés;	W100
Principalement pour la transformation d'alliages légers.	Outils pour le filage et l'extrusion à chaud, outils pour la fabrication de pièces creuses, de vis, d'écrous, de rivets et de boulons; Outils pour le moulage sous pression, estampes de presse, insertions de matrice, lames pour cisailage à chaud.	W300 ISODISC¹⁾
		W302 ISODISC¹⁾
		W303 ISODISC¹⁾
Principalement pour la transformation d'alliages de métaux lourds		W320 ISODISC¹⁾
		W321 ISODISC¹⁾
Principalement pour la transformation de métaux lourds et alliages légers.	Poinçons et matrices pour le travail à chaud et à mi-chaud. Outillage pour le forgeage rapide. Outillage de travail à froid demandant une grande résilience. Outillage d'extrusion, matrice, poinçon, aiguille. Noyaux et inserts dans les moules de coulée sous pression. Application spécifique dans la transformation des matières plastiques.	W360 ISOBLOC
Principalement pour la transformation d'alliages légers.	Outils pour travail à chaud fortement sollicités, tels que aiguilles, filières et conteneurs pour le filage de tubes et de profilés; Outils pour le filage et l'extrusion à chaud, outils pour la fabrication de pièces creuses, de vis, d'écrous, de rivets et de boulons; Outils pour le moulage sous pression, estampes de presse, insertions de matrice, lames pour cisailage à chaud.	W400 VMR
		W403 VMR
Matrices de très grandes dimensions, outils pour le filage de tubes et de profilés, estampes de presse, outils de pilage et de frappe, moules de matières plastiques.		W500²⁾
Sa haute résistance à chaud ne peut être utilisée à plein qu'au-dessus d'env. 700°C (1292°F); pour des sollicitations de fatigue, par exemple dans les presses hydrauliques continues pour câbles ou dans le moulage sous pression à chambre chaude d'alliages de manganèse aussi à températures plus basses.		W705²⁾

Emplois		Nuance/Marca BÖHLER
Outils pour travail à froid, outils pour travail à chaud jusqu'à env. 450°C. Composants fortement sollicités pour l'industrie aéronautique, la technique des fusées et la construction de machines. Acier maraging; il ne peut donc pas être comparé avec les aciers pour traitement thermique.		W720³⁾ VMR
Outillage d'enfonçage et d'estampage, filière d'extrusion à froid, blindage, moule pour la transformation de matière plastique, moule de coulée sous pression d'aluminium et d'alliage de Zinc, outillage de pressage à chaud.		W722²⁾ VMR
Frettes de conteneurs et grains de poussée pour le filage de tubes et de profilés en cuivre et alliages de cuivre (température de billette plus de 750°C).		W750 VMR

Aplicación		Nuance/Marca BÖHLER
Preferentemente para la transformación de aleaciones de metales pesados.	Herramientas para trabajar en caliente sometidas a grandes esfuerzos, tales como punzones y matrices para prensar, cilindros, receptores para la extrusión de barras y tubos metálicos.	W100
Preferentemente para la transformación de aleaciones de metales ligeros.	Herramientas de extrusión por impacto en caliente para la fabricación de cuerpos huecos, herramientas para la fabricación de tuercas, tornillos, remaches y bulones. Herramientas para fundición a presión, herramientas para prensar piezas perfiladas, elementos de matrices, cuchillas para cortar en caliente.	W300 ISODISC¹⁾
		W302 ISODISC¹⁾
		W303 ISODISC¹⁾
		W320 ISODISC¹⁾
Preferentemente para la transformación de aleaciones de metales pesados.		W321 ISODISC¹⁾
Transformación de aleaciones de metales pesados y ligeros.	Punzones y matrices para la conformación en caliente y semicaliente, útiles para prensa de forja rápida. Aplicaciones de trabajo en frío con niveles críticos de tenacidad. Útiles para extrusión, p. ej. matrices, punzones, mandrinos. Noyos y postizos en moldes de fundición inyectada. Aplicaciones específicas en la transformación de materias plásticas.	W360 ISOBLOC
Preferentemente para la transformación de aleaciones de metales ligeros.	Herramientas para trabajar en caliente sometidas a grandes esfuerzos, tales como punzones y matrices para prensar, cilindros, receptores para la extrusión de barras y tubos metálicos. Herramientas de extrusión por impacto en caliente para la fabricación de cuerpos huecos, herramientas para la fabricación de tuercas, tornillos, remaches y bulones. Herramientas para fundición a presión, herramientas para prensar piezas perfiladas, elementos de matrices, cuchillas para cortar en caliente.	W400 VMR
		W403 VMR
Estampas hasta los tamaños más grandes, herramientas para el prensado por extrusión y de tubos, elementos de matrices, herramientas para doblar y estampar, moldes para material sintético.		W500²⁾
Las ventajas de la elevada resistencia en caliente sobresalen tan sólo a partir de 700°C. En caso de carga continua, p.ej. en el prensado continuo de cables o en la transformación de aleaciones de magnesio mediante el proceso de fundición inyectada de cámara caliente, estas ventajas se imponen ya a bajas temperaturas.		W705²⁾

Aplicación		Nuance/Marca BÖHLER
Herramientas para trabajar en caliente y en frío, sometidas a temperaturas hasta aprox. 450°C. Herramientas para prensas hidroestáticas, herramientas de estampación y extrusión en frío, para moldes de plástico, para la extrusión de aluminio y aleaciones de zinc, fundición a presión, mandriles para la laminación.		W720³⁾ VMR
Útiles para el recalado en frío y estampación, para extrusión en frío, armaduras, cuchillas de cizallar, moldes de plástico, de fundición inyectada para aluminio y cinc, útiles de estampación en caliente.		W722²⁾ VMR
Casquillos interiores para cilindros receptores y discos de presión para la extrusión de barras y tubos de cobre y aleaciones de cobre (temperatura de la palanquilla superior a 750°C).		W750 VMR

- 1) Egalement livrable en qualité ISOBLOC
- 2) Nuance spéciale - Veuillez nous consulter avant de commander.
- 3) Les propriétés mécaniques s'appliquent aux éprouvettes longitudinales et aux diamètres jusqu'à 100 mm

- 1) También se suministra en calidad ISOBLOC
- 2) Marca especial - Rogamos nos consulten antes de cursar su pedido.
- 3) Las propiedades mecánicas se refieren a probetas longitudinales y a dimensiones de un diámetro máximo de 100 mm

Référence: _____
Cortésia de:

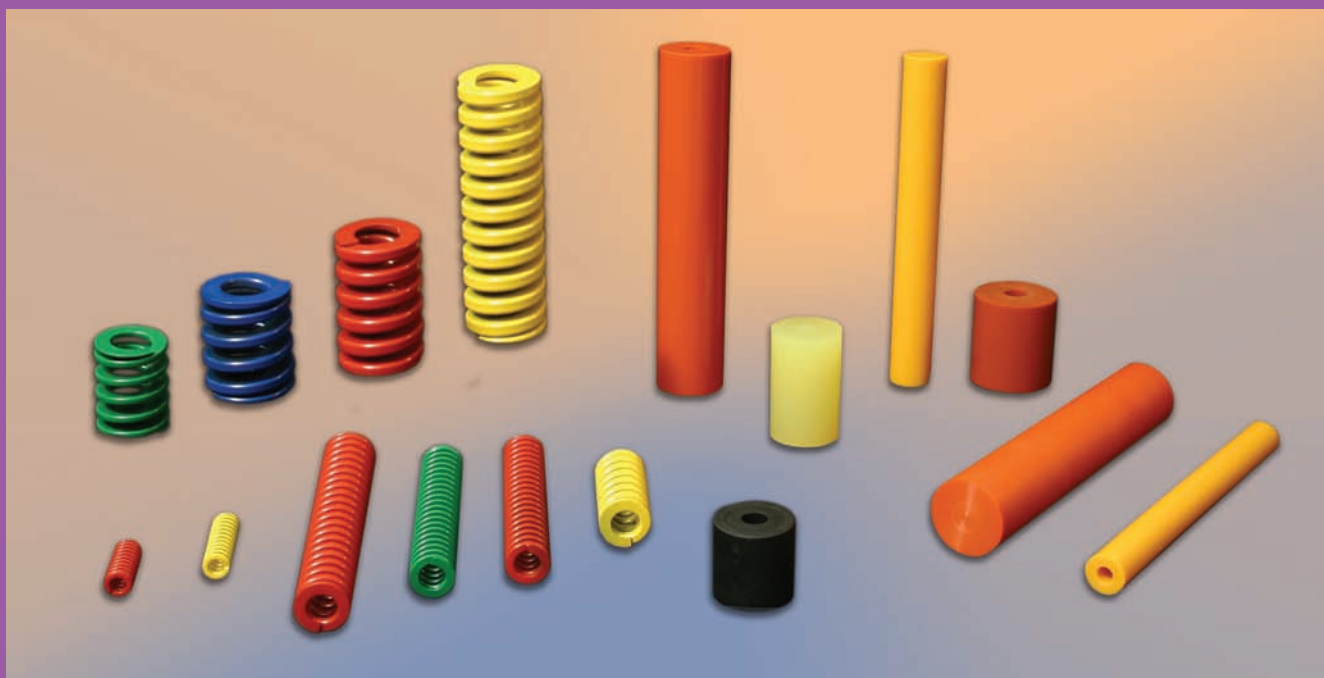
BÖHLER

BÖHLER EDELSTAHL GMBH
MARIAZELLER STRASSE 25
POSTFACH 96
A-8605 KAPFENBERG/AUSTRIA
TELEFON: (+43) 3862/20-7181
TELEFAX: (+43) 3862/20-7576
e-mail: info@bohler-edelstahl.com
www.bohler-edelstahl.com

"Les indications données dans cette brochure n'obligent à rien et servent donc à des informations générales. Les indications auront caractère obligatoire seulement au cas où elles seraient posées comme condition explicite dans un contrat conclus avec notre société. Lors de la fabrication de nos produits, des substances nuisibles à la santé ou à l'ozone ne sont pas utilisées"

"Los datos que figuran en este folleto han de considerarse como meramente informativos y por lo tanto no están sujetos a obligación o compromiso alguno por parte de la empresa. Los datos adquirirán carácter obligatorio sólo en el caso de que así se especifique de forma explícita mediante contrato firmado con la empresa. En el proceso de fabricación de nuestros productos no se utilizan ningún tipo de sustancias nocivas para la salud ni perjudiciales para la capa de ozono de la atmósfera."

ELEMENTOS DE EXPULSION VARIOS

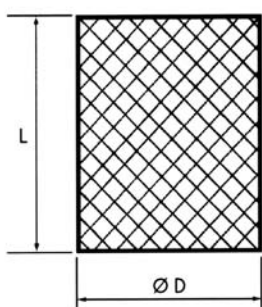
RESORTES ADIPRENE Barras y Tubos de poliuretano

Material:
Poliuretano

Dureza:
90 Shore - 25% (AMARILLO)
95 Shore - 20% (ROJO)

Forma de Pedido:
D x Dureza

BARRA

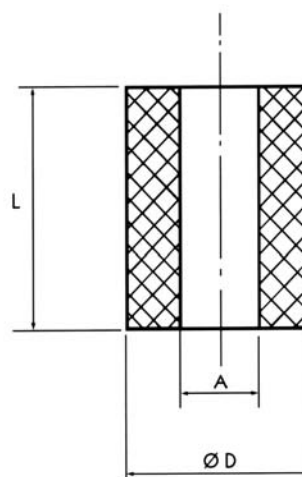

Material:
Poliuretano

Dureza:
90 Shore - 25% (AMARILLO)
95 Shore - 20% (ROJO)

Forma de Pedido:
D x Dureza

TUBO

Barra de poliuretano

D Ø	L
10	250
12	250
16	250
20	250
25	250
30	250
32	250
35	250
40	250
45	250
50	250
60	250
70	250
80	250
100	250
110	250
120	250
140	250
150	250

Tubos de poliuretano

D Ø	A	L
16	6,5	250
20	8,5	250
25	10,5	250
30	10,5	250
32	13,5	250
40	13,5	250
45	15	250
50	17	250
60	17	250
63	17	250
80	21	250
100	21	250
110	21	250
120	21	250
140	25	250

Bajo demanda fabricamos cualquier medida especial.

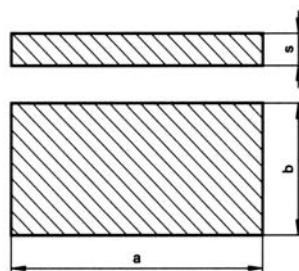
PLACAS ADIPRENE

Material: Poliuretano

Dureza: 80/90 Shore

Forma de Pedido:

$a \times b \times s$

Tubos de poliuretano

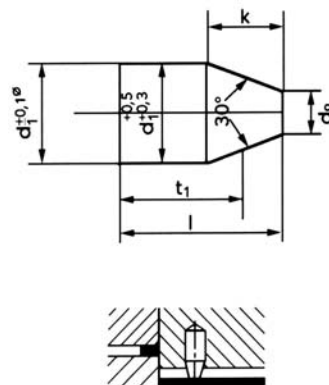
Espesor S	Dimensiones en mm						
	a x b	a x b	a x b	a x b	a x b	a x b	a x b
1	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
2	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
3	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
4	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
5	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
6	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
7	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
8	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
9	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
10	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
12	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
15	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
20	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
25	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
30	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
40	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000
50	500 x 500	1000 x 500	2000 x 500	3000 x 500	1000 x 1000	2000 x 1000	3000 x 1000

Bajo demanda fabricamos cualquier medida especial.

TOPES ADIPRENE

Dureza: 95 Shore

Forma de Pedido:
Modelo

d ₁	d ₂	l	k	t ₁	Modelo
6	3,6	9,5	4,5	8	T - 6
10	6	15,5	7,2	13	T - 10
16	9,5	25	12	21	T - 16
24	19	25	10	21	T - 24

Material:

Elástometro de Poliuretano

Dureza:

90/95 Shore A.

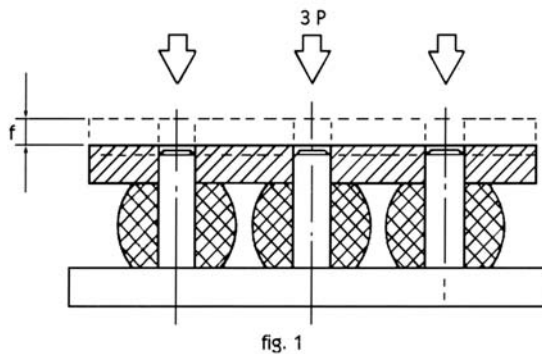
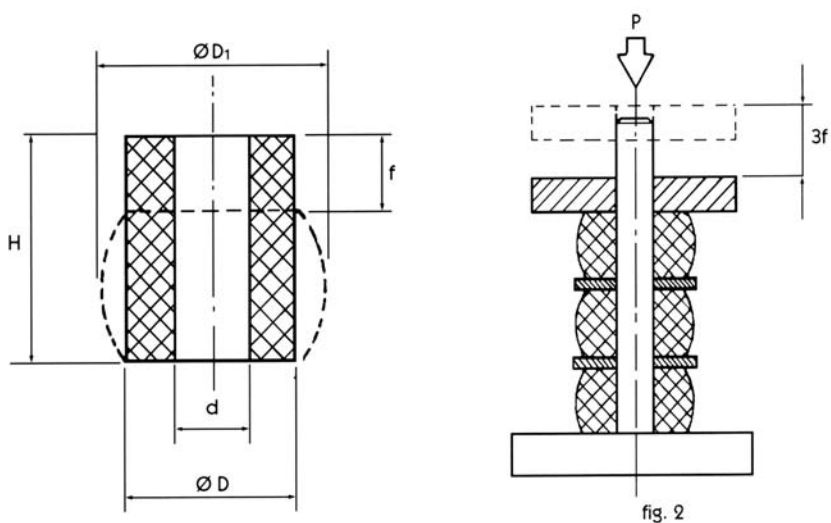
Deformación máx.:

30% de su longitud.

Eliminación de roturas.

Amortiguación de ruidos.

Gran resistencia a los esfuerzos violentos, a los aceites y a las sustancias ácidas o corrosivas.

Advertencias

a) Para obtener mayor rendimiento y duración de los muelles fabricados con "Elástometro de Poliuretano", debe cortarse la barra al torno y a una velocidad aproximada de 40 m/minuto, refrigerando la herramienta para evitar la adherencia de partículas de material.

b) Es muy importante no utilizar muelles cuya longitud sea superior al doble de su \varnothing : (\varnothing 40 L máx. 80mm).

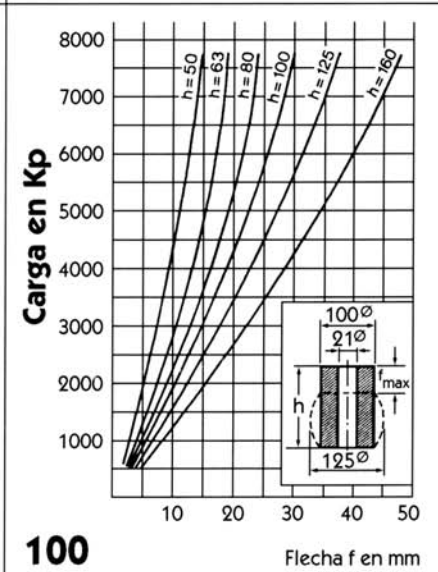
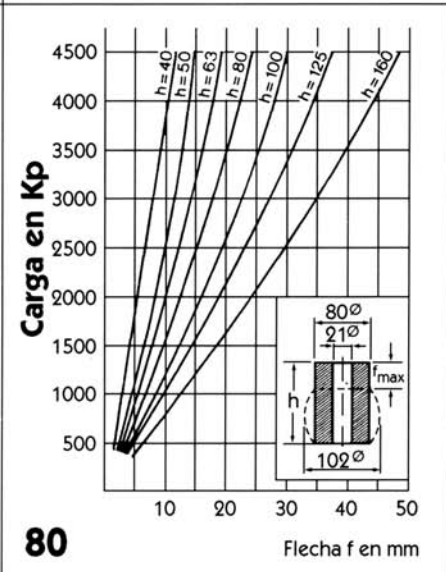
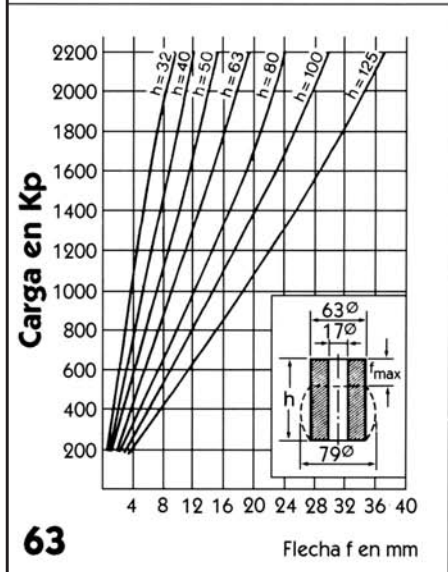
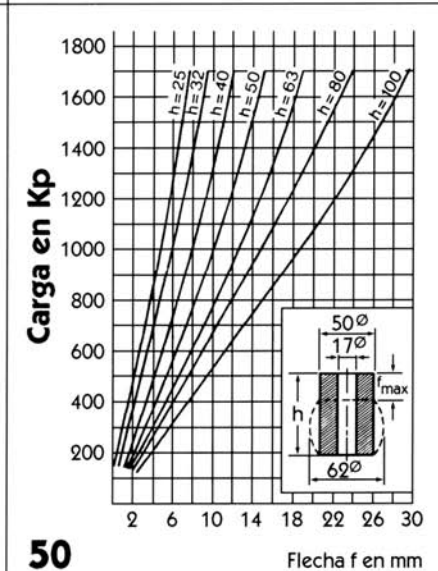
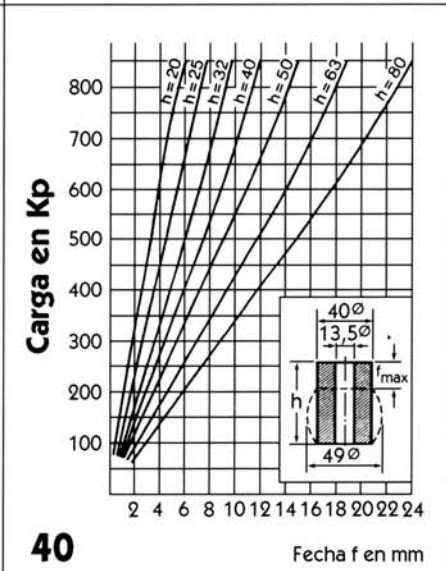
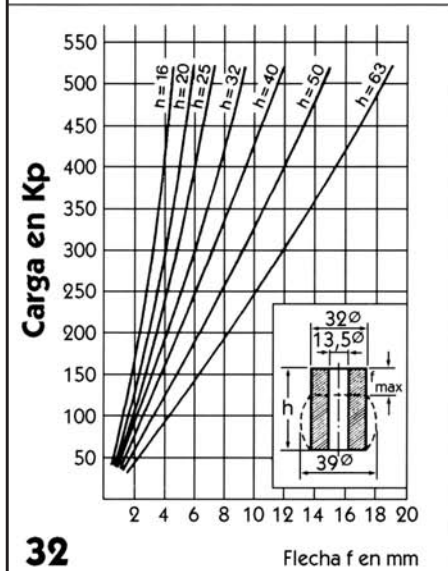
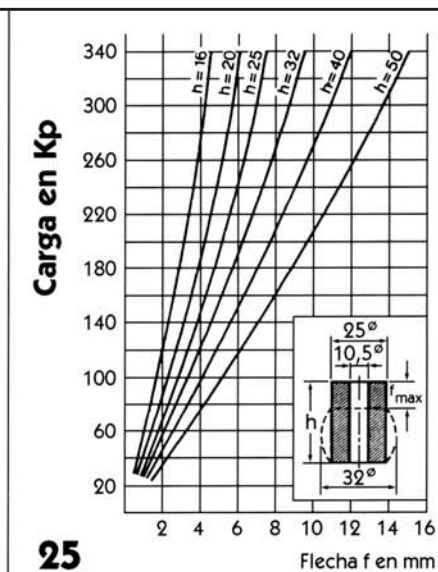
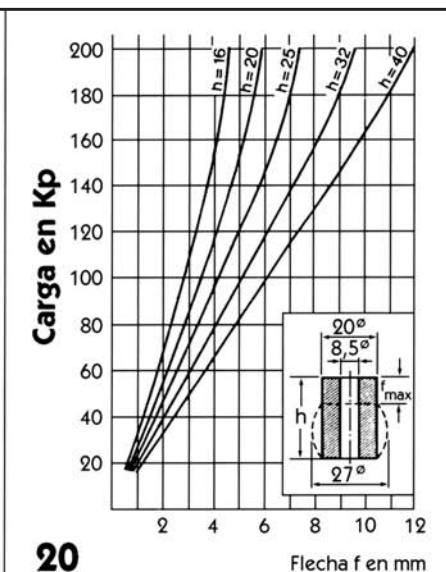
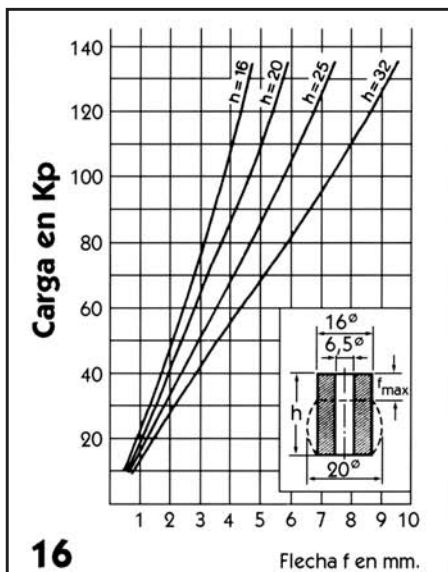
c) Podrá obtenerse mayor resistencia montando varios muelles en paralelo (fig. 1).

La carrera se aumentará montando un máximo de tres muelles en vertical y separados por arandelas o platillos metálicos (fig. 2).

d) Una vez en servicio, el muelle sufrirá un asentamiento de sus fibras, acortando su longitud en un 5 ó 7% aproximadamente, resuperándola paulatinamente durante las primeras 8 ó 10 horas de trabajo.

Una de las muchas aplicaciones de la barra de poliuretano es la construcción de muelles para matrices, recomendada particularmente cuando deban ser sometidos a elevadas cargas.

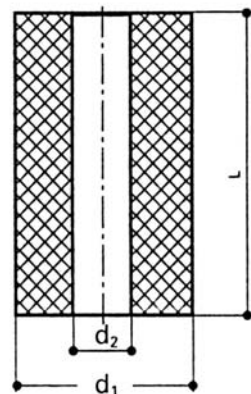
GRÁFICOS DE FLEXIÓN ADIPRENE Barras de poliuretano. Dureza: 90 Shore A

RESORTES NEOPRENE

Dureza: 80 Shores

Forma de Pedido:
 $d_1 \times L$

$d_1 \times L$	d_2
16 x 20	8,5
20 x 25	
20 x 32	
25 x 25	
25 x 32	
25 x 40	
32 x 32	13,5
32 x 40	
32 x 50	
32 x 63	
40 x 32	
40 x 40	
40 x 50	
40 x 63	
40 x 80	
40 x 100	
50 x 32	17
50 x 40	
50 x 50	
50 x 63	
50 x 80	
50 x 100	
63 x 32	
63 x 40	
63 x 50	
63 x 63	
63 x 80	
63 x 100	
63 x 125	21
80 x 50	
80 x 63	
80 x 80	
80 x 100	
80 x 125	
100 x 40	
100 x 63	
100 x 100	
100 x 125	

EXPULSORES DE MUELLE Modelo EM 8087 - EM 8088

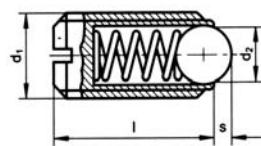
Modelo EM 8087
Con bola de rosca

Material:
Acero de corte

Forma de Pedido:
Modelo x d_1

Modelo EM 8088
Estos expulsores
son resistentes
al calor hasta 350°

Material:
Acero inoxidable

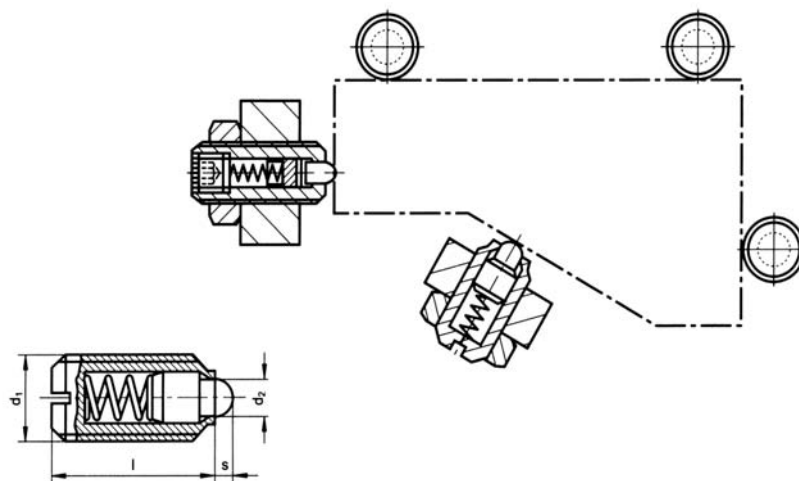
d_1	l	s	d_2	F_{\varnothing} N	F_5 N
M4	9	0,8	2,5	6	12
M5	12	0,9	3	7	13
M6	14	1,0	3,5	9	15
M8	16	1,5	5	20	35
M10	19	2,0	6	25	45
M12	22	2,5	8	35	60
M16	24	3,5	10	65	110

EXPULSORES DE MUELLE Modelo EM 8085

Modelo EM 8085
Con muelle de rosca

Material:
Acero de corte

Forma de Pedido:
Modelo x L_1

d_1	l	s	d_2	F_{\varnothing} N	F_5 N
M8	16	2,0	4	18	37
M10	19	2,5	4,5	21	45
M12	22	3,5	6	23	65
M16	24	4,5	8,5	44	95

EXPULSORES DE MUELLE Modelo EM 8093

Modelo EM 8093

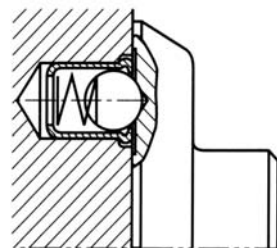
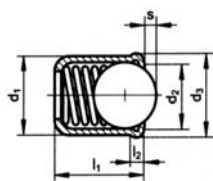
Con muelles

Material:

Acero inoxidable

Forma de Pedido:

Modelo x d₁

d ₁	d ₂	d ₃	l ₁	l ₂	S	F _∅ N	F ₅ N
4	3	4,6	5	1	0,9	2,5	6,0
5	4	5,6	6	1	1,0	3,0	6,5
6	5	6,5	7	1	1,5	5,5	11,5
8	6,5	8,5	9	1	1,8	7,0	12,5

EXPULSORES DE MUELLE Modelo EM 8092

Modelo EM 8092

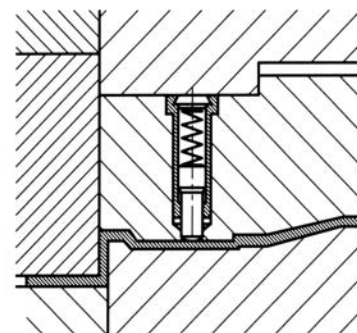
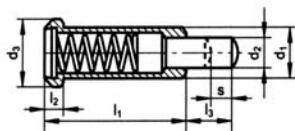
Con muelles

Material:

Acero de corte

Forma de Pedido:

Modelo

d ₁	d ₂	d ₃	l ₁	l ₂	l ₃	S	F _∅ N	F ₅ N
10	5,9	13	30	4	10	5,5	42	110

EXPULSORES DE MUELLE Modelo EM 8090

Modelo EM 8090

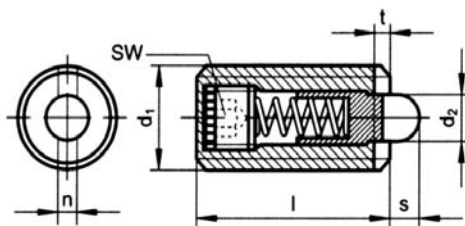
De rosca
con forma hexagonal interior

Material:

Acero de corte

Forma de Pedido:

Modelo x d_1

d_1	d_2	l	n	s	t	SW	F \emptyset N	F ₅ N
M4	1,5	15	0,6	1,5	0,6	1,3	5	15
M5	2,4	18	1,2	2,3	0,8	1,5	7	20
M6	2,7	20	1,3	2,5	0,9	2,0	7	20
M8	3,5	22	1,5	3,0	1,4	2,5	9	35
M10	4,0	22	1,5	3,0	1,4	3,0	9	35
M12	6,0	28	2,7	4,0	2,0	4,0	15	55
M16	7,5	32	3,2	5,0	2,5	5,0	45	100

EXPULSORES DE MUELLE Modelo EM 8091

Modelo EM 8091

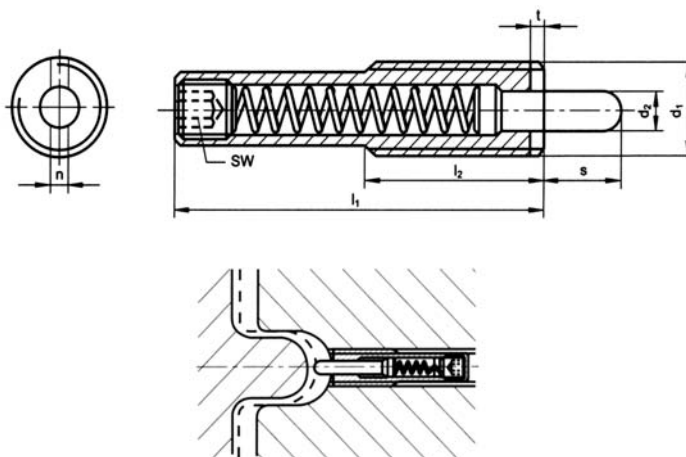
De rosca

Material:

Acero de corte

Forma de Pedido:

Modelo x d_1

d_1	s	d_2	l_1	l_2	n	t	SW	F \emptyset N	F ₅ N
M12	10	5,5	43	35	2,7	2,0	4	4	20
M16	15	7,5	60	35	3,2	2,5	5	10	40
M16	30	7,5	120	35	3,2	2,5	5	18	40

La normativa ISO 10243 define los siguientes parámetros para el resorte de compresión en cable rectangular:

D: diámetro del alojamiento, también llamado diámetro externo;

d: diámetro de la clavija guía, también llamado diámetro interno;

LO: Longitud del resorte en reposo, llamado también longitud libre;

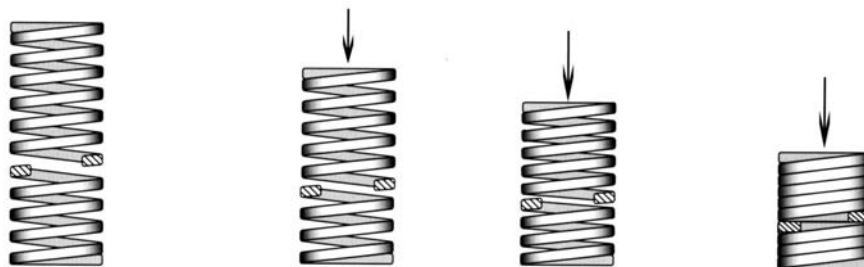
R: Carga expresado en Newton, necesario para desviar el resorte de 1mm. (1 Newton = 0,102 Kg).

La normativa define también los valores y la deflexión máxima de trabajo por cada resorte, la tolerancia de la longitud libre y los colores identificativos de la carga.

SELECCIÓN DEL RESORTE

La selección del resorte es facilitada por las tablas del catálogo, que indican los valores de carga y carrera en dos hipótesis diferentes de deflexión de trabajo. Además vienen suministrados los valores de carga y carrera aproximados para el resorte en bloque. El siguiente prospecto resume las deflexiones calculadas para cada serie.

	SERIE	CARGA	LARGA DURACIÓN DEFLEXIÓN	MÁXIMA PERMITIDA	DEFLEXIÓN EN BLOQUE
ISO 10243	V	LIGERO	30%	40%	Aprox. 50%
ISO 10243	AZ	MEDIO	25%	35%	Aprox. 45%
ISO 10243	R	FUERTE	20%	30%	Aprox. 40%
ISO 10243	A	EXTRAFUERTE	20%	30%	Aprox. 35%

EN LA SELECCIÓN Y EN LA UTILIZACIÓN DE LOS RESORTES RECOMENDAMOS:

- 1 Elegir los resortes más largos y de serie inferior, mientras sea permitido por las normas de trabajo.
- 2 Evitar absolutamente deflexiones totales (precarga + carrera de trabajo) superiores a la máxima indicada en el catálogo. Comprobar también cuando se afilan los utensilios en el molde.
- 3 Precarga siempre de los resortes, al menos en medida del 5% de la longitud libre, con un mínimo de 2 mm.
- 4 Asegurar un plano de apoyo que permita a los resortes trabajar en eje. Guiar los resortes con una clavija interna o con un alojamiento profundo.

Introducción

Los resortes del presente catálogo se fabrican utilizando nuevas tecnologías y un sistema de enrollado patentado por nosotros, el cual evita deterioros en la sección del cable y por ello, permite una mayor duración y mejor rendimiento.

Están codificados y normalizados en 382 dimensiones, subdivididas en cuatro series que tienen las mismas dimensiones pero diferentes valores de carga y curso. Cada serie tiene su propio color característico, lo que permite una identificación rápida y sencilla. La normalización que aquí se utiliza, y que representa la más corriente internacionalmente, permite individualizar cada resorte según los siguientes parámetros:

1.ª Serie	Carga ligera Color verde Modelo de catálogo V
	Carga media Color azul Modelo de catálogo Az
	Carga fuerte Color rojo Modelo de catálogo R
	Carga extrafuerte Color amarillo Modelo de catálogo A

2.ª Diámetro exterior

Diámetro del orificio donde se inserta el resorte

3.ª Longitud libre

Longitud total del resorte en reposo

En el pedido es suficiente con referirse al modelo de catálogo, el cual especifica exactamente estos tres parámetros. Todos los tamaños en catálogo se enviarán inmediatamente, mientras que los requisitos de una producción especial se basarán en el pedido.

¿Qué se comunica en la lista?

Aparte de los tres parámetros antes mencionados y el modelo de catálogo, las listas indican los siguientes datos para cada resorte:

Diámetro interno:

Diámetro de la varilla que guía el resorte.

Sección del cable:

Sección aproximada después del enrollamiento.

Constante del resorte:

La carga, expresada en newtons, para obtener una deflexión de 1 mm.

Carga y deflexión en dos hipótesis diferentes de trabajo:

La carga y la correspondiente deflexión total recomendada para un mejor uso del resorte (es decir, mayor duración) y la carga y la máxima deflexión total relativa permitida en su utilización.

Carga y deflexión para resortes a altura sólida:

Valores límite aproximados que no deberían alcanzarse en el momento de utilización.

Importante

El diámetro exterior del resorte es siempre inferior al diámetro exterior del catálogo (el cual se refiere al orificio), e igualmente: El diámetro interior del resorte es siempre superior al diámetro interior del catálogo (el cual se refiere a la varilla guía. De esta forma el resorte funciona libremente en la guía seleccionada de acuerdo a los diámetros interior y exterior del catálogo.

Algunos consejos para una mejor utilización del resorte

Selección

La selección del resorte debe realizarse mientras se planifica la matriz, así como otros componentes.

Precarga

El resorte siempre debe estar precargado al 5% para evitar las circunstancias que pudieran adelantar considerablemente la rotura del resorte.

Guía

Los resortes deben ser guiados con un orificio o/ya una varilla apropiados. Esto se hace esencial cuando la longitud libre es más del triple del diámetro externo.

Mayor duración del resorte

Si la matriz está diseñada para grandes producciones y se quiere obtener una mayor vida para los resortes, se aconseja que se opte por:

- Un mayor número de resortes, elegidos de la serie ligera
- Resortes más largos para tener una deflexión proporcionalmente menor.

Recambio

Si se tienen que reemplazar uno o más resortes rotos, se aconseja que se reemplacen todos los resortes de la matriz para distribuir las cargas uniformemente en cada resorte y mantener un equilibrio correcto de fuerzas.

Homogeneidad

No mezcle resortes de diferentes longitudes o cargas.

Modificaciones

En el caso de que se afilen los útiles de la matriz, es necesario asegurarse de que las condiciones de trabajo de los resortes permanecen invariables o que no sobrepasan los límites recomendados en ningún momento.

Ahorro

Teniendo en cuenta que el coste de los resortes es normalmente bajo respecto al coste de la matriz, es obvio que cualquier ahorro en éstos, que puedan incrementar la frecuencia de paradas, costes de mantenimiento, tiempos improductivos, etc. es una elección antieconómica.

Evite problemas y ahorre realmente eligiendo correctamente en este catálogo los resortes que vaya a utilizar en sus matrices.

Acero

El rendimiento que se ha de obtener de un resorte para matrizado requiere la utilización de materiales de alta tenacidad y elasticidad, así como considerable resistencia a la fatiga. Estas características se encuentran a un nivel muy alto en el acero de cromo-vanadio, desgaseados al vacío. Constantes pruebas en nuestros laboratorios y la rentable colaboración con algunos de los mejores y más especializados fabricantes de acero en este campo, nos permiten, tras largos años de experiencia, definir algunos detalles (p.ej., la composición química, la pureza, los tratamientos, ...) que aumentan la calidad del material y el rendimiento de los resortes. El acero fabricado de acuerdo a nuestras normas específicas recibe asimismo un particular acabado de superficie, el cual elimina los posibles puntos de rotura. El proceso de fabricación de nuestros resortes, por lo tanto, comienza con un cable que tenga la capacidad de superar el esfuerzo.

Sección del cable

Los resortes con un diámetro exterior de más de 16 mm. se producen con una sección rectangular y bordes redondeados, obtenidos debido a una sección trapezoidal especial dispuesta antes del enrollado. Se ha demostrado que este tipo de sección tiene menor concentración de tensiones que el resto, obteniéndose así una resistencia máxima del resorte a la fatiga. Además de esta forma especial, al producirse una mayor concentración de material, se alcanza la mejor proporción carga/deflexión.

Enrollado

Es una de las fases más críticas de la fabricación de resortes de matricería. De hecho, las formas tradicionales de enrollado producen inevitables deterioros en la sección del cable. Para evitar este serio inconveniente hemos patentado nuestro propio sistema de enrollado. Gracias a éste, el resorte se enrolla sin deformar la sección del cable y sin producir ni grietas ni puntos de rotura, ni aumenta de forma apreciable la tensión. Este nuevo procedimiento aumenta considerablemente las normas de resistencia a la fatiga de nuestros resortes.

Extremidades planas

La nivelación perfecta de las dos extremidades asegura una superficie máxima de potencia, la verticalidad del resorte y, por lo tanto, una distribución uniforme de la carga en todos los resortes.

Tratamientos térmicos

Los tratamientos térmicos se realizan en pequeños hornos bajo una atmósfera controlada, comprobando la temperatura directamente en los resortes, y registrando los datos correspondientes en cada lote. La utilización de pequeños hornos ultramodernos, controlados por ordenador, asegura una gran uniformidad de temperaturas en todo el lote. El gráfico de datos de cada lote y el posterior ensayo de dureza nos permite controlar el procedimiento exacto de los tratamientos para cada lote. Gracias a que los gráficos se realizan en filas, siempre son posibles posteriores verificaciones, así como la elaboración de estadísticas con grandes cantidades de datos.

Granallado

Este proceso induce un endurecimiento superficial de forma que se aumenta la resistencia a la fatiga del resorte.

Prensado

Todos los resortes sufren un prensado a la altura sólida para evitar posibles pérdidas de carga durante su utilización. Esta etapa también elimina una gran parte de las tensiones producidas por el granallado.

Control de calidad

Cada resorte que se embala y almacena ha superado una larga serie de controles y pruebas que van desde un certificado de análisis de la acería hasta nuestras propias pruebas del cable antes y después del enrollado, hasta un ensayo dimensional de cada resorte, hasta ensayos relacionados con: dureza, rigidez, resistencia a la fatiga, etc. Las tolerancias permitidas en estos ensayos son tan pequeñas que se puede asegurar la absoluta continuidad de la calidad y la intercambiabilidad de nuestros resortes en todos los almacenados.

RESORTES DE MATRICERÍA Color Verde. Carga ligera (I)

Modelo: Danly

Material: Acero al cromo vanadio

Según DIN-17225 (SAE 6150)

IN 0,102 K

1 KP 9,8 N

Forma de Pedido: Modelo

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 30%		Deflexión máxima 40%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm.	N	mm.	N	mm.
10 mm.	4,5 mm.	25	V10x25	11,7	88	7,5	117	10	140	12
		32	V10x32	9,4	90	9,6	120	12,8	150	16
		38	V10x38	7,4	84	11,4	112	15,2	141	19
		45	V10x45	6,6	89	13,5	119	18	145	22
		50	V10x50	5,9	88	15	118	20	141	24
		65	V10x65	4,5	88	19,5	117	26	144	32
		75	V10x75	3,5	79	22,5	105	30	130	37
		303	V10x303	1	91	91	121	121	144	144
13 mm.	7 mm.	25	V13x25	15,7	117	7,5	157	10	188	12
		32	V13x32	12,2	117	9,6	156	12,8	207	17
		38	V13x38	10,6	120	11,4	161	15,2	212	20
		45	V13x45	8,8	118	13,5	158	18	211	24
		50	V13x50	7,8	117	15	157	20	210	27
		65	V13x65	5,9	115	19,5	153	26	201	34
		75	V13x75	5	113	22,5	150	30	190	38
		303	V13x303	1,3	118	91	158	121	192	148
16 mm.	8,5 mm.	25	V16x25	28,4	213	7,5	284	10	340	12
		32	V16x32	22,5	216	9,6	288	12,8	360	16
		38	V16x38	19,1	217	11,4	290	15,2	362	19
		45	V16x45	15,7	212	13,5	282	18	361	23
		50	V16x50	13,8	207	15	276	20	345	25
		65	V16x65	10,8	210	19,5	280	26	367	34
		75	V16x75	8,9	200	22,5	267	30	338	38
		90	V16x90	7,8	210	27	280	36	351	45
		101	V16x101	6,8	206	30	274	40	340	50
		303	V16x303	2,2	200	91	266	121	330	150
19 mm.	10 mm.	25	V19x25	51	383	7,5	510	10	612	12
		32	V19x32	38,3	368	9,6	490	12,8	612	16
		38	V19x38	31,1	355	11,4	473	15,2	590	19
		45	V19x45	26,7	360	13,5	481	18	587	22
		50	V19x50	23,7	356	15	474	20	592	25
		65	V19x65	18,4	359	19,5	478	26	588	32
		75	V19x75	15,6	351	22,5	468	30	592	38
		90	V19x90	13,3	359	27	479	36	598	45
		101	V19x101	11,8	354	30	472	40	613	52
		115	V19x115	10,4	364	35	478	46	613	59
		126	V19x126	9,4	357	38	470	50	620	66
		151	V19x151	7,8	351	45	468	60	616	79
		303	V19x303	3,8	346	91	460	121	592	156

RESORTES DE MATRICERÍA Color Verde. Carga ligera (II)

Forma de Pedido:
Modelo

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 30%		Deflexión máxima 40%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm.	N	mm.	N	mm.
26 mm.	12,5 mm.	25	V26x25	94	705	7,5	940	10	1128	12
		32	V26x32	73,6	707	9,6	942	12,8	1177	16
		38	V26x38	61,8	705	11,4	940	15,2	1112	18
		45	V26x45	49	662	13,5	882	18	1078	22
		50	V26x50	44	660	15	880	20	1100	25
		65	V26x65	34,3	668	19,5	891	26	1097	32
		75	V26x75	29	653	22,5	870	30	1102	38
		90	V26x90	24,5	662	27	882	36	1102	45
		101	V26x101	21,5	645	30	860	40	1118	52
		115	V26x115	18,4	644	35	846	46	1085	59
		126	V26x126	17,1	650	38	855	50	1128	66
		151	V26x151	14,4	648	45	864	60	1137	79
		176	V26x176	12,2	647	53	854	70	1110	91
		202	V26x202	10,7	652	61	867	81	1112	104
303	V26x303	7,2	655	91	871	121	1123	156		
32 mm.	16 mm.	38	V32x38	91,2	1039	11,4	1386	15,2	1641	18
		45	V32x45	77,5	1046	13,5	1395	18	1705	22
		50	V32x50	66,7	1000	15	1334	20	1667	25
		65	V32x65	52,9	1031	19,5	1375	26	1692	32
		75	V32x75	44,1	992	22,5	1323	30	1675	38
		90	V32x90	37,3	1007	27	1342	36	1678	45
		101	V32x101	31,4	942	30	1256	40	1632	52
		115	V32x115	28	980	35	1288	46	1652	59
		126	V32x126	25,5	980	35	1288	46	1652	59
		151	V32x151	21	945	45	1260	60	1659	79
		176	V32x176	17,5	927	53	1225	70	1592	91
		202	V32x202	15,4	939	61	1247	81	1601	104
		252	V32x252	12,2	927	76	1220	100	1586	130
		303	V32x303	10,2	928	91	1234	121	1591	156
38 mm.	19 mm.	50	V38x50	98,1	1471	15	1962	20	2452	25
		65	V38x65	76,8	1497	19,5	1996	26	2457	32
		75	V38x75	64,6	1453	22,5	1938	30	2454	38
		90	V38x90	55	1485	27	1980	36	2475	45
		101	V38x101	48	1440	30	1920	40	2496	52
		115	V38x115	42,1	1473	35	1936	46	2483	59
		126	V38x126	38,2	1451	38	1910	50	2521	66
		151	V38x151	30,4	1380	45	1824	60	2401	79
		176	V38x176	25,5	1351	53	1785	70	2320	91
		202	V38x202	22,8	1390	61	1846	81	2371	104
		252	V38x252	18,2	1383	76	1820	100	2366	130
		303	V38x303	14,9	1356	91	1802	121	2324	156

RESORTES DE MATRICERÍA Color Verde. Carga ligera (III)

Forma de Pedido:
Modelo

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 30%		Deflexión máxima 40%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm.	N	mm.	N	mm.
51 mm.	25 mm.	65	V51x65	141	2749	19,5	3666	26	4512	32
		75	V51x75	120	2700	22,5	3600	30	4560	38
		90	V51x90	100	2700	27	3600	36	4500	45
		101	V51x101	88,3	2649	30	3532	40	4591	52
		115	V51x115	77	2695	35	3542	46	4543	59
		126	V51x126	68,6	2606	38	3430	50	4527	66
		151	V51x151	56,8	2556	45	3408	60	4487	79
		176	V51x176	48	2544	53	3360	70	4368	91
		202	V51x202	41,2	2513	61	3373	81	4284	104
		252	V51x252	33,3	2530	76	3330	100	4329	130
63 mm.	38 mm.	75	V63x75	189,3	4259	22,5	5679	30	7382	39
		90	V63x90	158	4266	27	5688	36	7110	45
		101	V63x101	135,4	4062	30	5416	40	7040	52
		115	V63x115	115,7	4049	35	5322	46	6826	59
		126	V63x126	103	3914	38	5159	50	6798	66
		151	V63x151	84,3	3793	45	5058	60	6659	79
		176	V63x176	71,6	3794	53	5012	70	6515	91
		202	V63x202	61,8	3769	61	5005	81	6427	104
		252	V63x252	47	3572	76	4700	100	6110	130
		303	V63x303	38,2	3476	91	4622	121	5959	156

RESORTES DE MATRICERÍA Color Azul. Carga media (I)

Modelo: Danly

Material: Acero al cromo vanadio

Según DIN-17225 (SAE 6150)

IN 0,102 K

1 KP 9,8 N

Forma de Pedido: Modelo

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 25%		Deflexión máxima 35%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm.	N	mm.	N	mm.
10 mm.	4,5 mm.	25	Az10x25	17,1	106	6,2	148	8,7	171	10
		32	Az10x32	14,7	117	8	161	11	176	12
		38	Az10x38	12,7	120	9,5	171	13,5	190	15
		45	Az10x45	10,8	118	11	167	15,5	205	19
	Sección hilo 1,8 x 1,2	50	Az10x50	9,8	122	12,5	171	17,5	205	21
		65	Az10x65	7,4	118	16	170	23	192	26
		75	Az10x75	5,9	112	19	153	26	182	31
		303	Az10x303	1,5	114	76	159	106	180	120
13 mm.	7 mm.	25	Az13x25	25,5	158	6,2	221	8,7	255	10
		32	Az13x32	19,6	156	8	215	11	254	13
		38	Az13x38	16,7	158	9,5	225	13,5	267	16
		45	Az13x45	13,7	150	11	212	15,5	274	20
	Sección hilo 2,5 x 1,5	50	Az13x50	12,7	158	12,5	222	17,5	279	22
		65	Az13x65	9,8	156	16	225	23	264	27
		75	Az13x75	8,3	157	19	215	26	257	31
		303	Az13x303	2	152	76	212	106	240	120
16 mm.	8,5 mm.	25	Az16x25	47	291	6,2	408	8,7	423	9
		32	Az16x32	37,2	297	8	409	11	446	12
		38	Az16x38	30,4	288	9,5	410	13,5	456	15
		45	Az16x45	24,5	269	11	379	15,5	465	19
	Sección hilo 3,2 x 1,9	50	Az16x50	22	275	12,5	385	17,5	484	22
		65	Az16x65	16,6	265	16	381	23	415	25
		75	Az16x75	14,7	279	19	382	26	441	30
		90	Az16x90	12,2	268	22	378	31	463	38
19 mm.	10 mm.	101	Az16x101	11	275	25	385	35	462	42
		303	Az16x303	3,8	288	76	402	106	456	120
		25	Az19x25	87,3	541	6,2	759	8,7	873	10
		32	Az19x32	68,6	548	8	754	11	891	13
	Sección hilo 2,4 x 4,1	38	Az19x38	54,9	521	9,5	741	13,5	823	15
		45	Az19x45	46,1	507	11	714	15,5	829	18
		50	Az19x50	38,2	477	12,5	688	17,5	764	20
		65	Az19x65	30,4	486	16	699	23	729	24
		75	Az19x75	25,5	484	19	663	26	714	28
		90	Az19x90	22	484	22	682	31	726	33
		101	Az19x101	19,3	482	25	694	34	733	38
		115	Az19x115	17	493	29	680	40	731	43
126	Az19x126	15,4	492	32	677	44	739	48		
151	Az19x151	12,7	482	38	673	53	749	59		
303	Az19x303	6,2	471	76	663	107	756	122		

RESORTES DE MATRICERÍA Color Azul. Carga media (II)

Forma de Pedido:
Modelo

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 25%		Deflexión máxima 35%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm.	N	mm.	N	mm.
26 mm.	12,5 mm.	25	Az26x25	160	992	6,2	1392	8,7	1600	10
		32	Az26x32	122	976	8	1342	11	1586	13
		38	Az26x38	96,1	913	9,5	1297	13,5	1441	15
		45	Az26x45	80,4	884	11	1246	15,5	1447	18
		50	Az26x50	70,6	883	12,5	1235	17,5	1412	20
		65	Az26x65	55	880	16	1265	23	1320	24
		75	Az26x75	44,1	838	19	1146	26	1234	28
		90	Az26x90	37,8	831	22	1171	31	1247	33
		101	Az26x101	33,3	832	25	1198	36	1265	38
		115	Az26x115	28,9	838	29	1156	40	1242	43
		126	Az26x126	26,3	841	32	1157	44	1262	48
		151	Az26x151	22	836	38	1166	53	1298	59
		176	Az26x176	18,8	828	44	1165	62	1297	69
		202	Az26x202	16,5	841	51	1171	71	1303	79
303	Az26x303	11	836	76	1177	107	1342	122		
32 mm.	16 mm.	38	Az32x38	159	1510	9,5	2146	13,5	2385	15
		45	Az32x45	133	1463	11	2061	15,5	2394	18
		50	Az32x50	109	1362	12,5	1907	17,5	2180	20
		65	Az32x65	86,3	1380	16	1984	23	2157	25
		75	Az32x75	70,6	1341	19	1835	26	1976	28
		90	Az32x90	61,8	1359	22	1915	31	2039	33
		101	Az32x101	53	1325	25	1908	36	2014	38
		115	Az32x115	46,1	1336	29	1844	40	1982	43
		126	Az32x126	42,1	1347	32	1852	44	2020	48
		151	Az32x151	35,3	1341	38	1870	53	2082	59
		176	Az32x176	29,4	1293	44	1822	62	2028	69
		202	Az32x202	25,4	1295	51	1803	71	2006	79
		252	Az32x252	20,2	1272	63	1777	88	1999	99
		303	Az32x303	17	1292	76	1819	107	2074	122
38 mm.	19 mm.	50	Az38x50	161	2012	12,5	2817	17,5	3220	20
		65	Az38x65	122	1952	16	2806	23	3050	25
		75	Az38x75	102	1938	19	2652	26	2856	28
		90	Az38x90	84,3	1854	22	2613	31	2781	33
		101	Az38x101	73,5	1837	25	2646	36	2793	38
		115	Az38x115	64,7	1876	29	2588	40	2782	43
		126	Az38x126	57,8	1849	32	2543	44	2774	48
		151	Az38x151	48	1824	38	2544	53	2832	59
		176	Az38x176	42	1848	44	2604	62	2898	69
		202	Az38x202	37,2	1897	51	2641	71	2938	79
		252	Az38x252	28,9	1820	63	2543	88	2861	99
		303	Az38x303	23,7	1801	76	2535	107	2891	122

RESORTES DE MATRICERÍA Color Azul. Carga media (III)

Forma de Pedido:
Modelo

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 25%		Deflexión máxima 35%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm.	N	mm.	N	mm.
51 mm.	25 mm.	65	Az51x65	198	3168	16	4554	23	4752	24
		75	Az51x75	162	3078	19	4212	26	4536	28
		90	Az51x90	135	2970	22	4185	31	4455	33
		101	Az51x101	117	2925	25	4212	36	4446	38
		115	Az51x115	103	2987	29	4120	40	4429	43
		126	Az51x126	93,2	2982	32	4100	44	4473	48
		151	Az51x151	77,5	2945	38	4107	53	4572	59
		176	Az51x176	66,7	2934	44	4135	62	4602	69
		202	Az51x202	56,9	2902	51	4039	71	4495	79
		252	Az51x252	46,1	2904	63	4056	88	4563	99
63 mm.	38 mm.	75	Az63x75	311	5909	19	8086	26	8708	28
		90	Az63x90	259	5698	22	8029	31	8547	33
		101	Az63x101	220	5500	25	7920	36	8360	38
		115	Az63x115	187	5423	29	7480	40	8041	43
		126	Az63x126	167	5344	32	7348	44	8016	48
		151	Az63x151	136	5168	38	7208	53	8024	59
		176	Az63x176	115	5060	44	7130	62	7935	69
		202	Az63x202	100	5100	51	7100	71	7900	79
		252	Az63x252	78,4	4939	63	6899	88	7761	99
		303	Az63x303	64,7	4917	76	6922	107	7893	122

RESORTES DE MATRICERÍA Color Rojo. Carga fuerte (I)

Modelo: Danly

Material: Acero al cromo vanadio

Según DIN-17225 (SAE 6150)

IN 0,102 K

1 KP 9,8 N

Forma de Pedido: Modelo

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 20%		Deflexión máxima 30%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm.	N	mm.	N	mm.
10 mm.	4,5 mm.	25	R10x25	21,5	107	5	161	7,5	193	9
		32	R10x32	19,6	125	6,4	188	9,6	235	12
		38	R10x38	14,7	111	7,6	167	11,4	205	14
		45	R10x45	12,7	114	9	171	13,5	215	17
		50	R10x50	10,7	107	10	160	15	214	20
		65	R10x65	8,8	114	13	171	19,5	202	23
		75	R10x75	6,8	102	15	153	22,5	183	27
		303	R10x303	1,7	103	61	154	91	207	122
13 mm.	7 mm.	25	R13x25	40,2	201	5	301	7,5	321	8
		32	R13x32	33,3	213	6,4	319	9,6	366	11
		38	R13x38	28,4	215	7,6	323	11,4	369	13
		45	R13x45	23,5	211	9	317	13,5	352	15
		50	R13x50	19,6	196	10	294	15	333	17
		65	R13x65	14,7	191	13	286	19,5	323	22
		75	R13x75	12,7	190	15	285	22,5	317	25
		303	R13x303	3,1	189	61	282	91	372	120
16 mm.	8,5 mm.	25	R16x25	70,6	353	5	529	7,5	706	10
		32	R16x32	58,8	376	6,4	564	9,6	705	12
		38	R16x38	48	364	7,6	547	11,4	768	16
		45	R16x45	39,2	352	9	529	13,5	744	19
		50	R16x50	35,3	353	10	529	15	741	21
		65	R16x65	26,5	344	13	516	19,5	662	25
		75	R16x75	22,5	337	15	506	22,5	675	30
		90	R16x90	19,6	352	18	529	27	705	36
		101	R16x101	17,6	352	20	528	30	704	40
		303	R16x303	5,8	353	61	527	91	684	118
19 mm.	10 mm.	25	R19x25	226	1130	5	1695	7,5	2034	9
		32	R19x32	174	1113	6,4	1670	9,6	1914	11
		38	R19x38	139	1056	7,6	1584	11,4	1807	13
		45	R19x45	115	1035	9	1552	13,5	1725	15
		50	R19x50	100	1000	10	1500	15	1800	18
		65	R19x65	78,5	1020	13	1530	19,5	1727	22
		75	R19x75	64,7	970	15	1455	22,5	1682	26
		90	R19x90	53,9	970	18	1455	27	1670	31
		101	R19x101	47	940	20	1410	30	1692	36
		115	R19x115	42,1	968	23	1431	34	1726	41
		126	R19x126	37,2	930	25	1413	38	1674	45
		151	R19x151	30,9	927	30	1390	45	1668	54
		303	R19x303	15,1	921	61	1374	91	1630	108

RESORTES DE MATRICERÍA Color Rojo. Carga fuerte (II)

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 20%		Deflexión máxima 30%		Deflexión al bloqueo aprox.		
					N	mm.	N	mm.	N	mm.	
26 mm.	12,5 mm.	32	R26x32	275	1760	6,4	2640	9,6	3025	11	
		38	R26x38	225	1710	7,6	2565	11,4	3150	14	
		45	R26x45	189	1701	9	2551	13,5	3024	16	
		50	R26x50	161	1610	10	2415	15	3059	19	
		65	R26x65	125	1625	13	2437	19,5	2875	23	
		75	R26x75	101	1515	15	2272	22,5	2727	27	
	Sección hilo	4,2 x 5,5	90	R26x90	86,3	1553	18	2330	27	2847	33
			101	R26x101	74,5	1490	20	2235	30	2831	38
			115	R26x115	66,7	1534	23	2267	34	2868	43
			126	R26x126	59,8	1495	25	2272	38	2810	47
			151	R26x151	49	1470	30	2205	45	2793	57
			176	R26x176	42,1	1473	35	2231	53	2820	67
			202	R26x202	36,3	1452	40	2214	61	2795	77
32 mm.	16 mm.	303	R26x303	24,5	1494	61	2229	91	2817	115	
		38	R32x38	382	2903	7,6	4354	11,4	5348	14	
		45	R32x45	316	2844	9	4266	13,5	5056	16	
		50	R32x50	271	2710	10	4065	15	4878	18	
		65	R32x65	211	2743	13	4114	19,5	4853	23	
		75	R32x75	176	2640	15	3960	22,5	4752	27	
	Sección hilo	5,4 x 7	90	R32x90	145	2610	18	3915	27	4785	33
			101	R32x101	125	2500	20	3750	30	4625	37
			115	R32x115	109	2507	23	3706	34	4796	44
			126	R32x126	99	2475	25	3762	38	4653	47
			151	R32x151	81,4	2442	30	3663	45	4558	56
			176	R32x176	68,6	2401	35	3635	53	4527	66
			202	R32x202	60	2400	40	3660	61	4620	77
38 mm.	19 mm.	252	R32x252	48	2400	50	3648	76	4560	95	
		303	R32x303	39,2	2391	61	3567	91	4508	115	
		50	R38x50	347	3470	10	5205	15	6593	19	
		65	R38x65	262	3406	13	5109	19,5	6288	24	
		75	R38x75	222	3360	15	5040	22,5	6048	27	
		90	R38x90	187	3366	18	5049	27	6171	33	
	Sección hilo	6,2 x 8,3	101	R38x101	163	3260	20	4890	30	6194	38
			115	R38x115	142	3266	23	4828	34	6106	43
			126	R38x126	128	3200	25	4864	38	6144	48
			151	R38x151	105	3150	30	4725	45	6090	58
			176	R38x176	89,2	3122	35	4727	53	6065	68
			202	R38x202	77,5	3100	40	4727	61	6045	78
			252	R38x252	61,8	3090	50	4696	76	6118	99
51 mm.	25 mm.	303	R38x303	51	3111	61	4641	91	6120	120	
		65	R51x65	412	5356	13	8034	19,5	9476	23	
		75	R51x75	332	4980	15	7470	22,5	8964	27	
		90	R51x90	284	5112	18	7668	27	9088	32	
		101	R51x101	243	4860	20	7290	30	8991	37	
		115	R51x115	212	4876	23	7208	34	8904	42	
	Sección hilo	7,6 x 11,5	126	R51x126	189	4725	25	7182	38	8883	47
			151	R51x151	153	4590	30	6885	45	8874	58
			176	R51x176	131	4585	35	6943	53	8908	68
			202	R51x202	114	4560	40	6954	61	8892	78
			252	R51x252	89,2	4460	50	6779	76	8741	98
			303	R51x303	72,5	4422	61	6597	91	8700	120

RESORTES DE MATRICERÍA Color Rojo. Carga fuerte (III)

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 20%		Deflexión máxima 30%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm.	N	mm.	N	mm.
63 mm. Sección hilo	38 mm. 12,5 x 11	76	R63x76	630	9576	15,2	14364	22,8	15120	24
		89	R63x89	485	8633	17,8	12950	26,7	15520	32
		102	R63x102	434	8854	20,4	13280	30,6	15624	36
		115	R63x115	384	8832	23,0	13248	34,5	15360	40
		127	R63x127	349	8865	25,4	13297	38,1	15356	44
		152	R63x152	276	8390	30,4	12586	45,6	15456	56
		178	R63x178	237	8437	35,6	12656	53,4	15405	65
		203	R63x203	210	8526	40,6	12789	60,9	15540	74
		254	R63x254	165	8382	50,8	12573	76,2	15510	94
		305	R63x305	134	8174	61,0	12261	91,5	15410	115

RESORTES DE MATRICERÍA Color Amarillo. Carga extrafuerte (I)

Modelo: Danly

Material: Acero al cromo vanadio

Según DIN-17225 (SAE 6150)

IN 0,102 K

1 KP 9,8 N

Forma de Pedido: Modelo

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 17%		Deflexión máxima 25%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm.	N	mm.	N	mm.
10 mm.	4,5 mm.	25	A10x25	34,3	144	4,2	212	6,2	274	8
		32	A10x32	25,5	137	5,4	204	8	255	10
		38	A10x38	21,5	139	6,5	204	9,5	258	12
		45	A10x45	17,8	135	7,6	199	11,2	249	14
	Sección hilo 1,8 x 1,6	50	A10x50	15,6	132	8,5	195	12,5	249	16
		65	A10x65	12,2	134	11	195	16	244	20
		75	A10x75	10,2	132	13	193	19	244	24
		303	A10x303	2,4	124	52	182	76	261	109
13 mm.	7 mm.	25	A13x25	59,8	251	4,2	370	6,2	538	9
		32	A13x32	45,1	243	5,4	360	8	496	11
		38	A13x38	36,3	236	6,5	345	9,5	471	13
		45	A13x45	30,4	231	7,6	340	11,2	486	16
	Sección hilo 2,4 x 2,3	50	A13x50	27,4	232	8,5	342	12,5	493	18
		65	A13x65	22	242	11	352	16	484	22
		75	A13x75	18,2	236	13	345	19	491	27
		303	A13x303	4,2	218	52	320	76	483	115
16 mm.	8,5 mm.	25	A16x25	124	520	4,2	768	6,2	1116	9
		32	A16x32	93,2	503	5,4	745	8	1025	11
		38	A16x38	76,5	497	6,5	726	9,5	994	13
		45	A16x45	64,7	491	7,6	724	11,2	970	15
	Sección hilo 2,9 x 3,2	50	A16x50	55	467	8,5	687	12,5	935	17
		65	A16x65	43,1	474	11	689	16	948	22
		75	A16x75	36,3	472	13	689	19	944	26
		90	A16x90	30,4	456	15	668	22	942	31
19 mm.	10 mm.	101	A16x101	27	459	17	675	25	945	35
		303	A16x303	8,7	452	52	661	76	930	107
		25	A19x25	347	1457	4,2	2151	6,2	3123	9
		32	A19x32	250	1350	5,4	2000	8	2750	11
	Sección hilo 3,8 x 4,2	38	A19x38	198	1287	6,5	1881	9,5	2574	13
		45	A19x45	166	1261	7,6	1859	11,2	2490	15
		50	A19x50	142	1207	8,5	1775	12,5	2414	17
		65	A19x65	111	1221	11	1776	16	2331	21
		75	A19x75	93,2	1211	13	1770	19	2330	25
		90	A19x90	78,5	1177	15	1727	22	2433	31
		101	A19x101	67,6	1149	17	1690	25	2433	36
115	A19x115	58,8	1176	20	1705	29	2352	40		
126	A19x126	53	1166	22	1696	32	2332	44		
151	A19x151	43,1	1120	26	1637	38	2241	52		
303	A19x303	21	1092	52	1596	76	2247	107		

RESORTES DE MATRICERÍA Color Amarillo. Carga extrafuerte (II)

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 17%		Deflexión máxima 25%		Deflexión al bloqueo aprox.			
					N	mm.	N	mm.	N	mm.		
26 mm.	12,5 mm.	32	A26x32	381	2057	5,4	3048	8	4191	11		
		38	A26x38	301	1956	6,5	2859	9,5	3913	13		
		45	A26x45	247	1877	7,6	2766	11,2	3705	15		
		50	A26x50	207	1759	8,5	2587	12,5	3519	17		
		65	A26x65	161	1771	11	2576	16	3381	21		
		75	A26x75	131	1703	13	2489	19	3275	25		
		90	A26x90	110	1650	15	2420	22	3410	31		
	Sección hilo 4,7 x 5,5	101	A26x101	96,1	1633	17	2402	25	3459	36		
		115	A26x115	85,3	1706	20	2473	29	3412	40		
		126	A26x126	76,5	1683	22	2448	32	3442	45		
		151	A26x151	62,7	1630	26	2382	38	3385	54		
		176	A26x176	54	1620	30	2376	44	3402	63		
		202	A26x202	47	1598	34	2350	50	3243	69		
		303	A26x303	30,4	1580	52	2310	76	3313	109		
32 mm.	16 mm.	38	A32x38	519	3373	6,5	4930	9,5	6747	13		
		45	A32x45	427	3245	7,6	4782	11,2	6405	15		
		50	A32x50	361	3068	8,5	4512	12,5	6137	17		
		65	A32x65	282	3102	11	4512	16	5922	21		
		75	A32x75	225	2925	13	4275	19	5625	25		
		90	A32x90	189	2835	15	4158	22	5859	31		
		101	A32x101	160	2720	17	4000	25	5600	35		
	Sección hilo 5,8 x 7,2	115	A32x115	142	2840	20	4118	29	5680	40		
		126	A32x126	128	2816	22	4096	32	5632	44		
		151	A32x151	104	2704	26	3952	38	5512	53		
		176	A32x176	89,2	2676	30	3924	44	5530	62		
		202	A32x202	78,5	2669	34	3925	50	5573	71		
		252	A32x252	61,8	2657	43	3893	63	5562	90		
		303	A32x303	51	2652	52	3876	76	5559	109		
38 mm.	19 mm.	50	A38x50	578	4913	8,5	7225	12,5	9248	16		
		65	A38x65	445	4895	11	7120	16	9345	21		
		75	A38x75	357	4641	13	6783	19	8925	25		
		90	A38x90	292	4380	15	6424	22	8468	29		
		101	A38x101	258	4386	17	6450	25	8772	34		
		115	A38x115	227	4540	20	6583	29	8626	38		
		126	A38x126	201	4422	22	6432	32	8643	43		
	Sección hilo 7,2 x 8,6	151	A38x151	164	4264	26	6232	38	8528	52		
		176	A38x176	140	4200	30	6160	44	8540	61		
		202	A38x202	120	4080	34	6000	50	8400	70		
		252	A38x252	94,1	4046	43	5928	63	8374	89		
		303	A38x303	78,4	4076	52	5958	76	8310	106		
		51 mm.	25 mm.	65	A51x65	737	8107	11	11792	16	15477	21
				75	A51x75	588	7644	13	11172	19	14700	25
90	A51x90			496	7440	15	10912	22	14880	30		
101	A51x101			442	7174	17	10550	25	14348	34		
115	A51x115			368	7360	20	10672	29	14352	39		
126	A51x126			324	7128	22	10368	32	13932	43		
151	A51x151			263	6838	26	9994	38	13676	52		
Sección hilo 8,8 x 11,5	176		A51x176	226	6780	30	9944	44	13786	61		
	202		A51x202	197	6698	34	9850	50	13790	70		
	252		A51x252	155	6655	43	9765	63	13795	89		
	303		A51x303	126	6552	52	9576	76	13356	106		

RESORTES DE MATRICERÍA Color Amarillo. Carga extrafuerte (III)

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión recomendada 17%		Deflexión máxima 25%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm.	N	mm.	N	mm.
63 mm. Sección hilo	38 mm. 13,3 x 11,8	76	A 63 x 76	842,0	12,9	10879	19,0	15998	20208	24
		89	A 63 x 89	726,0	15,1	10984	22,3	16154	20328	28
		102	A 63 x102	656,0	17,3	11375	25,5	16728	20336	31
		115	A 63 x115	534,0	19,6	10440	28,8	15353	20292	38
		127	A 63 x127	480,0	21,6	10363	31,8	15240	20160	42
		152	A 63 x152	396,0	25,8	10233	38,0	15048	20196	51
		178	A 63 x178	335,0	30,3	10137	44,5	14908	20100	60
		203	A 63 x203	297,0	34,5	10249	50,8	15073	20196	68
		254	A 63 x254	235,0	43,2	10147	63,5	14923	19975	85
		305	A 63 x305	194,0	51,9	10059	76,3	14793	19982	103

M

MHC

H

XH

Los resortes del presente catálogo son producidos en cable a sección ovalada y subdivididos en cuatro series, con diferentes valores de carga y de carrera con paridad de dimensiones.

Cada serie tiene un color característico propio, que permite una fácil e inmediata identificación.

SELECCIÓN DEL RESORTE

La selección del resorte es facilitada por las tablas del catálogo, que indican los valores de carga y carrera en dos hipótesis diferentes de deflexión de trabajo. Son además suministrados los valores de carga y carrera aproximados para el resorte en bloque. El siguiente prospecto resume las deflexiones calculadas por cada serie.

MODELO	LARGA DURACIÓN DEFLEXIÓN	MÁXIMA PERMITIDA DEFLEXIÓN	DEFLEXIÓN EN BLOQUE
M	25%	50%	Aprox. 60%
MHC	20%	37%	Aprox. 50%
H	15%	30%	Aprox. 40%
XH	15%	25%	Aprox. 30%

TOLERANCIA

Constante: +-10%

Longitud libre: +-1%, con un mínimo de +-1 mm.

Diámetro externo: El diámetro externo del resorte es siempre inferior al diámetro alojamiento indicado en el catálogo;

Diámetro interno: El diámetro interno del resorte es siempre mayor que el diámetro de la clavija guía, indicado en el catálogo.

RESORTES DE MATRICERÍA Color Azul. Carga ligera (I)

Modelo: Lamina

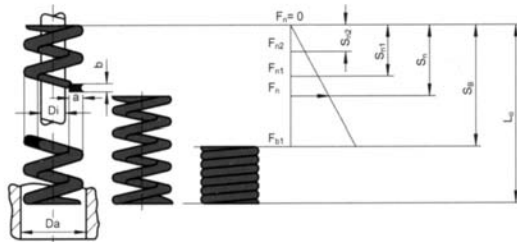
Material: Acero al cromo vanadio

Según DIN-17225 (SAE 6150)

IN 0,102 Kp

1 Kp 9,81 N

Forma de Pedido: Modelo

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión máxima 50%		Deflexión normal 40%		Deflexión prolongada 25%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm	N	mm	N	mm	N	mm
10	4,5	25	M-100	9,8	125	12,5	102	10	62	6,3	138	13,8
		32	M-100A	8,4	133	16	107	12,8	67	8	156	18,7
		38	M-101	6,7	129	19	102	15,2	62	9,5	151	23
		44	M-101A	6,0	133	22	107	17,6	67	11	160	26,7
		51	M-102	4,9	125	25,5	98	20,4	62	12,8	156	31,7
		64	M-103	4,2	133	32	107	25,6	67	16	169	40,2
		76	M-104	3,2	120	38	98	30,4	62	19	156	49
		305	M-105	1,1	160	152,5	129	122	80	76,3	214	202,2
13	7	25	M-110	17,5	222	12,5	178	10	111	6,3	258	14,7
		32	M-110A	16,1	258	16	205	12,8	129	8	294	18,3
		38	M-111	13,3	254	19	205	15,2	129	9,5	302	22,7
		44	M-111A	11,9	267	22	214	17,6	133	11	316	26,6
		51	M-112	11,2	285	25,5	227	20,4	142	12,8	351	31,3
		64	M-113	9,1	289	32	231	25,6	147	16	360	39,4
		76	M-114	7,0	267	38	214	30,4	133	19	338	48
		89	M-115	5,3	236	44,5	187	35,6	116	22,3	298	56,7
16	8,5	25	M-120	22,8	288	12,5	231	10	147	6,3	245	10,7
		32	M-120A	22,4	356	16	285	12,8	178	8	351	15,7
		38	M-121	28,9	360	19	289	15,2	182	9,5	391	20,7
		44	M-121A	16,8	374	22	298	17,6	187	11	414	24,6
		51	M-122	15,4	391	25,5	311	20,4	196	12,8	454	29,4
		64	M-123	10,5	334	32	267	25,6	169	16	387	36,7
		76	M-124	9,8	374	38	298	30,4	187	19	458	46,7
		89	M-125	8,4	374	44,5	298	35,6	187	22,3	463	54,8
19	9,5	102	M-126	7,7	391	51	311	40,8	196	25,5	503	65,4
		305	M-127	2,5	374	152,5	298	122	187	76,3	485	197,7
		25	M-1	54,6	694	12,5	556	10	347	6,3	756	13,8
		32	M-1A	44,8	712	16	569	12,8	356	8	796	17,8
		38	M-2	35,0	667	19	534	15,2	334	9,5	761	21,7
		44	M-2A	30,8	685	22	547	17,6	343	11	783	25,4
		51	M-3	25,2	641	25,5	512	20,4	320	12,8	743	29,5
		64	M-4	21,0	667	32	534	25,6	334	16	787	37,4
Sección hilo	1,3 x 2,4	76	M-5	16,8	641	38	512	30,4	320	19	761	45,3
		89	M-6	14,0	623	44,5	498	35,6	311	22,3	474	53,2
		102	M-7	12,6	641	51	512	40,8	320	25,5	770	61,1
		115	M-8	11,2	641	57,5	512	46	320	28,8	774	68,9
		127	M-9	9,8	623	63,5	498	50,8	311	31,8	752	76,8
		139	M-10	8,4	587	69,5	472	55,6	294	34,8	712	84,7
		152	M-11	7,0	534	76	427	60,8	267	38	649	92,6
		305	M-11A	4,2	641	152,5	512	122	320	76,3	787	187

RESORTES DE MATRICERÍA Color Azul. Carga ligera (II)

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión máxima 50%		Deflexión normal 40%		Deflexión prolongada 25%		Deflexión al bloqueo aprox.		
					N	mm	N	mm	N	mm	N	mm	
26	12,5	2,5 x 5,5	25	M-12	93,9		12,4	952	10	596	6,3	1174	12,7
			32	M-12A	76,4		15,8	970	12,8	605	8	1210	16,0
			38	M-13	58,8	1120	19	899	15,2	560	9,5	1219	20,7
			44	M-13A	50,4	1103	22	899	17,6	560	11	1210	23,9
			51	M-14	40,6	1031	25,5	824	20,4	516	12,8	1148	28,3
			64	M-15	35,0	1112	32	890	25,6	556	16	1254	35,8
			76	M-16	26,6	1014	38	210	30,4	507	19	1156	43,4
			89	M-17	22,4	996	44,5	801	35,6	498	22,3	1183	52,9
			102	M-18	21,0	1068	51	854	40,8	534	25,5	1228	58,5
			115	M-19	18,2	1040	57,5	832	46	520	28,8	1205	66,1
			127	M-20	16,8	1068	63,5	854	50,8	534	31,8	1237	73,6
			139	M-21	15,4	1076	69,5	863	55,6	538	34,8	1250	81,2
			152	M-22	14,0	1068	76	854	60,8	534	38	1241	88,7
			178	M-23	12,6	1120	89	899	71,2	560	44,5	1308	103,8
203	M-24	9,8	996	101,5	801	81,2	498	50,8	1165	118,9			
305	M-24A	7,0	1068	152,5	854	122	534	76,3	1254	179,3			
32	15,5	2,9 x 7,2	38	M-36	86,9	1654	19	1326	15,2	827	9,5	1775	20,4
			44	M-36A	74,3	1650	22	1317	17,6	823	11	1788	24,1
			51	M-37	61,6	1565	25,5	1254	20,4	783	12,8	1770	28,7
			64	M-38	50,4	1601	32	1281	25,6	801	16	1864	37
			76	M-39	42,0	1601	38	1281	30,4	801	19	1904	45,3
			89	M-40	35,0	1557	44,5	1246	35,6	778	22,3	1877	53,5
			105	M-41	30,8	1566	51	1254	40,8	783	25,5	1904	61,8
			115	M-42	28,0	1601	57,5	1281	46	801	28,8	1966	70,1
			127	M-43	23,8	1512	63,5	1210	50,8	756	31,8	1868	78,4
			139	M-44	22,4	1566	69,5	1254	55,6	783	34,8	1944	86,7
			152	M-45	21,0	1601	76	1281	60,8	801	38	1997	94,9
			178	M-46	18,2	1619	89	1294	71,2	810	44,5	2033	111,5
			203	M-47	15,4	1566	101,5	1254	81,2	783	50,8	1975	128,1
			254	M-48	12,6	1601	127	1281	101,6	801	63,5	2033	161,2
305	M-48A	9,8	1495	152,5	1197	122	474	76,3	1904	194,3			
38	19	3,4 x 8,8	51	M-49	78,5	1993	25,5	1592	20,4	996	12,8	2224	28,3
			64	M-50	64,4	2046	32	1637	25,6	1023	16	2366	36,7
			76	M-51	58,8	2242	38	1793	30,4	1121	19	2656	45,1
			89	M-52	46,2	2055	44,5	1646	35,6	1028	22,3	2433	53,6
			102	M-53	37,8	1922	51	1539	40,8	961	25,5	2340	61,9
			115	M-54	36,4	2082	57,5	1664	46	1041	28,8	2558	70,3
			127	M-55	35,0	2224	63,5	1779	50,8	1112	31,8	2753	78,6
			139	M-55A	29,4	2055	69,5	1646	55,6	1028	34,8	2562	87,0
			152	M-56	25,2	1922	76	1539	60,8	961	38	2406	95,4
			178	M-56A	23,8	2117	89	1695	71,2	1059	44,5	2673	112,2
			203	M-57	22,4	2277	101,5	1824	81,2	1139	50,8	2891	128,9
			254	M-58	15,4	1957	127	1566	101,6	979	63,5	2504	162,5
			305	M-58A	14,0	2135	152,5	1708	122	1068	76,3	2696	192,5
			51	25	5,0 x 11,9	64	M-70	156,9	4982	32	3986	25,6	2491
76	M-71	134,5				5124	38	4101	30,4	2562	19	5529	41,1
89	M-72	113,5				5044	44,5	4035	35,6	2522	22,3	5538	48,8
102	M-73	96,7				4910	51	3928	40,8	2455	25,5	5462	56,5
115	M-74	82,7				4724	57,5	3781	46	2362	28,8	5307	64,2
127	M-75	72,9				4626	63,5	3701	50,8	2313	31,8	5236	71,9
139	M-76	68,6				4795	69,5	3834	55,6	2398	34,8	5462	79,6
152	M-77	61,6				4697	76	3759	60,8	2349	38	5378	87,2
178	M-79	54,6				4857	89	3888	71,2	2429	44,5	5605	102,6
203	M-80	44,8				4555	101,5	3643	81,2	2277	50,8	5289	118
254	M-82	36,4				4326	127	3701	101,6	2313	63,5	5418	148,8
305	M-83	29,4				4484	152,5	3585	122	2242	76,3	5280	179,5

RESORTES DE MATRICERÍA Color Rojo. Carga media (I)

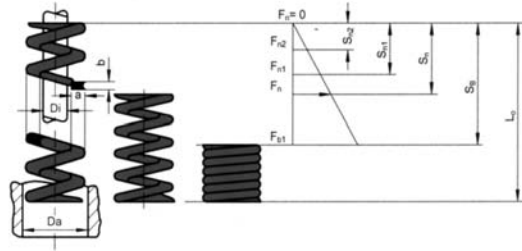
Modelo: Lamina

Material: Acero al cromo vanadio

Según DIN-17225 (SAE 6150)

IN 0,102 Kp
1 Kp 9,81 N

Forma de Pedido: Modelo

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión máxima 37%		Deflexión normal 25%		Deflexión prolongada 20%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm	N	mm	N	mm	N	mm
10	4,5	25	MHC-100	15,8	147	9,3	102	6,3	80	5	182	11,6
		32	MHC-100A	12,8	151	11,8	102	8	80	6,4	200	15,5
		38	MHC-101	11,7	165	14,1	111	9,5	89	7,6	240	20,4
		44	MHC-101A	10,2	169	16,3	111	11	89	8,8	236	23,4
		51	MHC-102	8,8	164	18,9	111	12	89	10,2	236	26,8
		64	MHC-103	7,4	173	23,7	116	16	93	12,8	249	34,1
		76	MHC-104	5,3	147	28	102	19	80	15,2	214	40,8
		305	MHC-106	1,6	178	112,9	120	76,3	98	61	285	179,9
13	7	25	MHC-110	29,4	276	9,3	187	6,3	151	5	374	12,7
		32	MHC-110A	24,3	285	11,8	191	8	156	6,4	400	16,4
		38	MHC-111	21,0	298	14,1	200	9,5	160	7,6	431	20,6
		44	MHC-111A	18,1	298	13,6	200	11	160	8,8	445	24,4
		51	MHC-112	15,2	285	18,9	196	12,8	156	10,2	427	28,1
		64	MHC-113	11,9	280	23,7	191	16	151	12,8	423	35,7
		76	MHC-114	10,0	280	28	191	19	151	15,2	436	43,6
		89	MHC-115	8,2	271	32,9	182	22,3	147	17,8	418	50,7
16	8,5	25	MHC-120	48,5	454	9,3	307	6,3	245	5	472	9,7
		32	MHC-120A	36,4	427	11,8	289	8	231	6,4	462	12,6
		38	MHC-121	33,3	467	14,1	316	9,5	254	7,6	560	16,9
		44	MHC-121A	29,4	485	16,3	325	11	262	8,8	627	21,3
		51	MHC-122	25,9	489	18,9	329	12,8	262	10,2	658	25,3
		64	MHC-123	20,1	472	23,7	320	16	258	12,8	636	31,6
		76	MHC-124	17,5	494	28	334	19	267	15,2	693	39,6
		89	MHC-125	14,9	489	32,9	329	22,3	267	17,8	689	46,4
19	9,5	102	MHC-126	13,3	498	37,7	338	25,5	271	20,4	783	55,4
		305	MHC-127	4,7	534	112,9	360	76,3	289	61	818	173,1
		25	MHC-1	100,9	947	9,3	641	6,3	512	5	1152	11,4
		32	MHC-1A	78,5	921	11,8	623	8	498	6,4	1178	15
		38	MHC-2	56,0	792	14,1	534	9,5	427	7,6	1045	18,7
		44	MHC-2A	50,4	827	16,3	560	11	449	8,8	1121	22,2
		51	MHC-3	43,4	818	18,9	552	12,8	440	10,2	1125	25,9
		64	MHC-4	33,6	792	23,7	534	16	427	12,8	1116	33,1
Sección hilo	2,4 x 4,0	76	MHC-5	25,2	712	28	480	19	383	15,2	1019	40,4
		89	MHC-6	22,4	738	32,9	498	22,3	400	17,8	1068	47,6
		102	MHC-7	21,0	792	37,7	534	25,5	427	20,4	1152	54,9
		115	MHC-8	19,6	827	42,6	560	28,8	449	23	1217	62,1
		127	MHC-9	18,2	854	47	578	31,8	462	25,4	1272	69,9
		139	MHC-10	16,8	867	51,4	587	34,8	472	27,8	1286	76,6
		152	MHC-11	14,0	792	56,2	534	38	427	30,4	1174	83,8
		305	MHC-11A	6,3	712	112,9	480	76,3	382	61	1032	164

RESORTES DE MATRICERÍA Color Rojo. Carga media (II)

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión máxima 37%		Deflexión normal 25%		Deflexión prolongada 20%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm	N	mm	N	mm	N	mm
26	12,5	25	MHC-12	126	1183	9,3	801	6,3	641	5	1321	10,5
		32	MHC-12A	109	1281	11,8	867	8	694	6,4	1334	12,2
		38	MHC-13	87	1223	14,1	827	9,5	663	7,6	1557	17,9
		44	MHC-13A	77	1267	16,3	854	11	685	8,8	1619	21,0
		51	MHC-14	64	1210	18,9	818	12,8	654	10,2	1640	25,4
		64	MHC-15	50	1183	23,7	801	16	641	12,8	1659	32,9
		76	MHC-16	41	1148	28	774	19	618	15,2	1641	40,4
		89	MHC-17	38	1246	32,9	841	22,3	672	17,8	1810	47,8
		102	MHC-18	32	1210	37,7	818	25,5	654	20,4	1784	55,3
		115	MHC-19	27	1125	42,6	761	28,8	609	23	1672	62,8
		127	MHC-20	25	1183	47	801	31,8	641	25,4	1770	70,3
		139	MHC-21	22	1157	51,4	783	34,8	627	27,8	1677	74,7
		152	MHC-22	20	1108	56,2	747	38	596	30,4	1610	82,2
		178	MHC-23	17	1108	65,9	747	44,5	596	35,6	1632	97,2
203	MHC-24	15	1157	75,1	783	50,8	627	40,6	1726	112,1		
305	MHC-24A	10	1108	112,9	474	76,3	596	61	1686	171,9		
32	15,5	38	MHC-36	200	2825	14,1	1908	9,5	1526	7,6	3345	16,7
		44	MHC-36A	177	2900	16,3	1957	11	1570	8,8	3514	19,9
		51	MHC-37	151	2842	18,9	1922	12,8	1539	10,2	3523	23,3
		64	MHC-38	109	2567	23,7	1735	16	1388	12,8	3265	29,9
		76	MHC-39	90	2527	28	1708	19	1366	15,2	3269	36,4
		89	MHC-40	77	2535	32,9	1713	22,3	1370	17,8	3314	43,0
		105	MHC-41	64	2424	37,7	1637	25,5	1308	20,4	3198	42,6
		115	MHC-42	56	2370	42,6	1601	28,8	1281	23	3149	56,2
		127	MHC-43	48	2237	47	1512	31,8	1210	25,4	2989	61,6
		139	MHC-44	46	2389	51,4	1615	34,8	1290	27,8	3202	69,4
		152	MHC-45	41	2291	56,2	1548	38	1237	30,4	3167	78,0
		178	MHC-46	35	2304	65,9	1557	44,5	1246	35,6	3123	89,1
		203	MHC-47	32	2424	75,1	1637	50,8	1308	40,6	3296	102,3
		254	MHC-48	22	2108	94	1423	63,5	1139	50,8	2882	128,7
305	MHC-48A	20	2211	112,9	1495	76,3	1197	61	3038	155		
38	19	51	MHC-49	189	3554	18,9	2402	12,8	1922	10,2	4297	22,7
		64	MHC-50	150	3522	23,7	2380	16	1904	12,8	4395	29,3
		76	MHC-51	109	3083	28	2082	19	1664	15,2	3923	35,9
		89	MHC-52	93	3043	32,9	2055	22,3	1646	17,8	3928	42,5
		102	MHC-53	84	3158	37,7	2135	25,5	1708	20,4	4128	49,1
		115	MHC-54	76	3198	42,6	2162	28,8	1730	23	4212	55,7
		127	MHC-55	64	3029	47	2046	31,8	1637	25,4	4012	62,3
		139	MHC-55A	60	3113	51,4	2104	34,8	1681	27,8	4150	68,9
		152	MHC-56	53	3003	56,2	2028	38	1624	30,4	4017	75,5
		178	MHC-56A	46	3043	65,9	2055	44,5	1646	35,6	4155	89,9
		203	MHC-57	36	2740	75,1	1850	50,8	1481	40,6	3754	103,1
		254	MHC-58	31	2896	94	1957	63,5	1566	50,8	4035	130,9
		305	MHC-58A	25	2842	112,9	1922	76,3	1539	61	3928	155,8
		51	25	64	MHC-70	205	4871	23,7	3292	16	2633	12,8
76	MHC-71			168	4742	28	3203	19	2562	15,2	5934	35,3
89	MHC-72			140	4608	32,9	3114	22,3	2491	17,8	5703	42,2
102	MHC-73			116	4373	37,7	2954	25,5	2362	20,4	5793	49,0
115	MHC-74			105	4444	42,6	3003	28,8	2402	23	5872	55,9
127	MHC-75			98	4608	47	3114	31,8	2491	25,4	6152	62,7
139	MHC-76			88	4564	51,4	3083	34,8	2464	27,8	6143	69,6
152	MHC-77			83	4661	56,2	3149	38	2518	30,4	6321	76,5
178	MHC-79			70	4608	65,9	3114	44,5	2491	35,6	6316	90,2
203	MHC-80			62	4635	75,1	3132	50,8	2504	40,6	6405	103,9
254	MHC-82			42	3950	94	2669	63,5	2135	50,8	5520	131,3
305	MHC-83			39	4426	112,9	2989	76,3	2393	61	6228	158,7

RESORTES DE MATRICERÍA Color Oro. Carga fuerte (I)

Modelo: Lamina

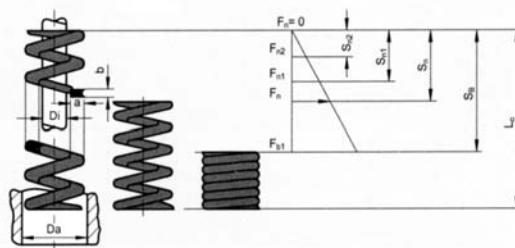
Material: Acero al cromo vanadio

Según DIN-17225 (SAE 6150)

IN 0,102 Kp

1 Kp 9,81 N

Forma de Pedido: Modelo

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión máxima 30%		Deflexión normal 20%		Deflexión prolongada 15%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm	N	mm	N	mm	N	mm
10	4,5	25	H-100	21,7	165	7,5	111	5	85	3,8	196	9
		32	H-100A	17,2	165	9,6	111	6,4	80	4,8	200	11,8
		38	H-101	16,8	191	11,4	129	7,6	98	5,7	245	14,6
		44	H-101A	14,7	196	13,2	129	8,8	98	6,6	258	17,4
		51	H-102	12,6	191	15,3	129	10,2	98	7,7	254	20,1
		64	H-103	10,5	200	19,2	133	12,8	102	9,6	294	25,7
		76	H-104	7,4	169	22,8	111	15,2	85	11,4	227	30,9
		305	H-105	2,1	191	91,5	129	61	98	45,8	311	147,8
13	7	25	H-110	41,3	316	7,5	209	5	156	3,8	476	11,6
		32	H-110A	32,6	311	9,6	209	6,4	156	4,8	485	14,9
		38	H-111	28,7	329	11,4	218	7,6	165	5,7	538	18,7
		44	H-111A	24,2	320	13,2	214	8,8	160	6,6	516	21,4
		51	H-112	19,3	294	15,3	196	10,2	147	7,7	489	25,4
		64	H-113	14,7	280	19,2	187	12,8	142	9,6	472	32,1
		76	H-114	13,0	298	22,8	196	15,2	147	11,4	503	38,8
		89	H-115	11,2	298	26,7	200	17,8	151	13,4	516	46
16	8,5	25	H-120	74,3	565	7,5	378	5	285	3,8	672	9,1
		32	H-120A	51,8	494	9,6	329	6,4	245	4,8	623	12,0
		38	H-121	47,6	543	11,4	365	7,6	271	5,7	734	15,4
		44	H-121A	42,0	560	13,2	374	8,8	280	6,6	778	18,5
		51	H-122	36,4	556	15,3	369	10,2	276	7,7	796	21,8
		64	H-123	29,8	569	19,2	378	12,8	285	9,6	845	28,4
		76	H-124	25,2	578	22,8	383	15,2	289	11,4	881	34,9
		89	H-125	21,4	569	26,7	378	17,8	285	13,4	885	41,5
19	9,5	25	H-1	189	1441	7,5	961	5	721	3,8	1441	7,6
		32	H-1A	152	1450	9,6	965	6,4	721	4,8	1570	10,3
		38	H-2	115	1312	11,4	876	7,6	658	5,7	1499	13,1
		44	H-2A	105	1401	13,2	934	8,8	698	6,6	1606	15,3
		51	H-3	87	1326	15,3	881	10,2	663	7,7	1606	18,5
		64	H-4	66	1254	19,2	836	12,8	627	9,6	1575	23,9
		76	H-5	55	1250	22,8	832	15,2	623	11,4	1606	29,4
		89	H-6	46	1232	26,7	823	17,8	618	13,4	1606	34,8
Sección hilo	3,2 x 4,2	102	H-7	41	1237	30,6	827	20,4	618	15,3	1632	40,2
		115	H-8	35	1201	34,5	801	23	601	17,3	1597	45,6
		127	H-9	31	1174	38,1	783	25,4	587	19,1	1575	51,1
		139	H-10	28	1174	41,7	783	27,8	587	20,9	1584	56,5
		152	H-11	25	1152	45,6	770	30,4	578	22,8	1561	61,9
		305	H-11A	13	1152	91,5	770	61	578	45,8	1699	134,6

RESORTES DE MATRICERÍA Color Oro. Carga fuerte (II)

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/mm.	Deflexión máxima 30%		Deflexión normal 20%		Deflexión prolongada 15%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm	N	mm	N	mm	N	mm
26	12,5	25	H-12	364			1850	5	1388	3,8	2731	7,5
		32	H-12A	300			1903	6,4	1423	4,8	2402	8,0
		38	H-13	207	2370	11,4	1579	7,6	1183	5,7	2660	12,8
		44	H-13A	182	2429	13,2	1619	8,8	1210	6,6	2914	16,0
		51	H-14	147	2241	15,3	1495	10,2	1121	7,7	2669	18,1
		64	H-15	119	2269	19,2	1512	12,8	1134	9,6	2793	23,5
		76	H-16	95	2180	22,8	1450	15,2	1090	11,4	2745	28,8
		89	H-17	80	2131	26,7	1419	18,8	1063	13,4	2722	34,1
		102	H-18	70	2135	30,6	1423	20,4	1068	15,3	2762	39,4
		115	H-19	62	2112	34,5	1410	23	1059	17,3	2762	44,8
		127	H-20	55	2082	38,1	1387	25,4	1041	19,1	2736	50,1
		139	H-20A	50	2113	41,7	1410	27,8	1059	20,9	2793	55,4
		152	H-21	45	2051	45,6	1365	30,4	1023	22,8	2722	60,8
		178	H-21A	39	2091	53,4	1397	35,6	1045	26,7	2802	71,4
203	H-22	34	2051	60,9	1366	40,6	1023	30,5	2758	82,0		
305	H-22A	21	1922	91,5	1281	61	961	45,8	2620	124,7		
32	15,5	38	H-36	371	4244	11,4	2829	7,6	2122	5,7	4244	11,4
		44	H-36A	318	4239	13,2	2829	8,8	2117	6,6	4524	14,2
		51	H-37	262	3995	15,3	2660	10,2	1997	7,7	4226	16,1
		64	H-38	206	3923	19,2	2616	12,8	1962	9,6	4288	20,8
		76	H-39	167	3812	22,8	2540	15,2	1904	11,4	4257	25,5
		89	H-40	132	3514	26,7	2340	18,8	1757	13,4	3981	30,2
		105	H-41	116	3545	30,6	2362	20,4	1770	15,3	4061	34,9
		115	H-42	102	3505	34,5	2340	23	1753	17,3	4052	39,6
		127	H-43	87	3309	38,1	2206	25,4	1624	19,1	3852	44,3
		139	H-44	83	3465	41,7	2309	27,8	1730	20,9	4052	49,0
		152	H-45	74	3394	45,6	2264	30,4	1699	22,8	3990	53,7
		178	H-46	64	3438	53,4	2291	35,6	1717	26,7	4066	63,1
		203	H-47	57	3501	60,9	2335	40,6	1753	30,5	4164	72,5
		254	H-48	45	3416	76,2	2277	50,8	1708	38,1	4092	91,3
305	H-48A	36	3331	91,5	2220	61	1664	45,8	4012	110,1		
38	19	51	H-49	333	5080	15,3	3390	10,2	2540	7,7	5987	18,0
		64	H-50	261	4964	19,2	3309	12,8	2482	9,6	6432	24,7
		76	H-51	214	4901	22,8	3265	15,2	2451	11,4	6419	29,9
		89	H-52	186	4969	26,7	3314	17,8	2487	13,4	6828	36,7
		102	H-53	160	4866	30,6	3247	20,4	2433	15,3	6695	41,9
		115	H-54	137	4706	34,5	3140	23	2353	17,3	6574	47,9
		127	H-55	125	4750	38,1	3167	25,4	2375	19,1	6712	53,8
		139	H-55A	112	4697	41,7	3132	27,8	2349	20,9	6708	59,9
		152	H-56	102	4675	45,6	3118	30,4	2340	22,8	6735	65,8
		178	H-56A	87	4635	53,4	3087	35,6	2318	26,7	6761	77,8
		203	H-57	76	4613	60,9	3074	40,6	2304	30,5	6792	89,8
		254	H-58	60	4591	76,2	3060	50,8	2295	38,1	6850	113,7
		305	H-58A	50	4613	91,5	3074	61	2304	45,5	6944	137,7
		51	25	64	H-70	385	7340	19,2	4893	12,8	3670	9,6
76	H-71			325	7429	22,8	4955	15,2	3714	11,4	9470	29,1
89	H-72			280	7473	26,7	5427	17,8	3737	13,4	9906	35,3
102	H-73			234	7130	30,6	4755	20,4	3567	15,3	9732	41,6
115	H-74			206	7064	34,5	4706	23	3532	17,3	9857	47,9
127	H-75			182	6939	38,1	4626	25,4	3470	19,1	9848	54,1
139	H-76			163	6810	41,7	4542	27,8	3407	20,9	9804	60,3
152	H-77			146	6663	45,6	4439	30,4	3332	22,8	9702	66,6
178	H-79			129	6877	53,4	4582	35,6	3438	26,7	10186	79,1
203	H-80			112	6832	60,9	4555	40,6	3416	30,5	10257	91,5
254	H-82			85	6512	76,2	4341	50,8	3256	38,1	9955	116,5
305	H-83			70	6405	91,5	4270	61	3203	45,8	9906	141,4

RESORTES DE MATRICERÍA Color Verde. Carga extrafuerte (I)

Modelo: Lamina

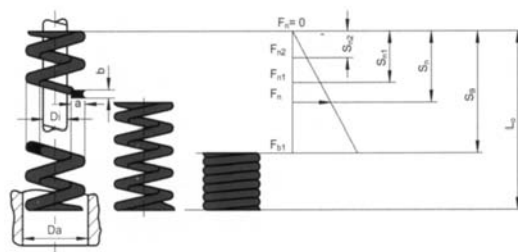
Material: Acero al cromo vanadio

Según DIN-17225 (SAE 6150)

IN 0,102 Kp

1 Kp 9,81 N

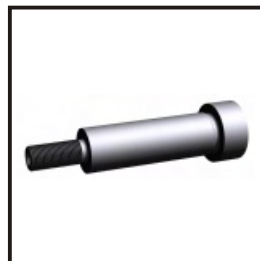
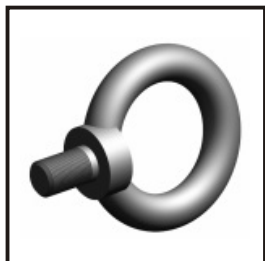
Forma de Pedido: Modelo

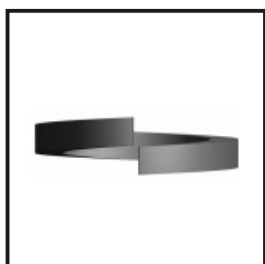
Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión máxima 25%		Deflexión normal 20%		Deflexión prolongada 15%		Deflexión al bloqueo aprox.	
					N	mm	N	mm	N	mm	N	mm
10	4,5	25	XH-100	38,5	245	6,4	196	5,1	146	3,8	249	6,9
		32	XH-100A	29,8	237	7,9	191	6,4	142	4,7	240	8,9
		38	XH-101	25,4	242	9,5	191	7,6	142	5,7	254	11,2
		44	XH-101A	20,1	224	11,1	173	8,9	129	6,7	245	12,2
		51	XH-102	17,5	222	12,7	178	10,2	133	7,6	240	15,2
		64	XH-103	14,0	222	15,9	178	12,7	133	9,5	245	19,6
		76	XH-104	11,4	217	19,1	173	15,2	129	11,4	245	23,4
		305	XH-105	2,6	200	76,2	160	61,0	120	45,7	258	97,8
13	7	25	XH-110	56,0	356	6,4	285	5,1	214	3,8	458	7,5
		32	XH-110A	42,0	334	7,9	267	6,4	200	4,7	431	9,1
		38	XH-111	35,0	334	9,5	267	7,6	200	5,7	458	11,9
		44	XH-111A	29,8	331	11,1	267	8,9	200	6,7	440	13,5
		51	XH-112	24,5	311	12,7	249	10,2	187	7,6	560	17,3
		64	XH-113	20,1	320	15,9	249	12,7	187	9,5	454	20,3
		76	XH-114	15,8	300	19,1	240	15,2	182	11,4	454	24,9
		305	XH-116	4,4	334	76,2	267	61	200	45,7	463	105,4
16	8,5	25	XH-120	110	701	6,4	560	5,1	423	3,8	925	7,1
		32	XH-120A	82	654	7,9	520	6,4	391	4,7	832	8,6
		38	XH-121	66	634	9,5	507	7,6	383	5,7	818	10,7
		44	XH-121A	56	624	11,1	498	8,9	374	6,7	805	12,4
		51	XH-122	51	644	12,7	516	10,2	387	7,6	801	14,2
		64	XH-123	39	612	15,9	489	12,7	369	9,5	867	19,8
		76	XH-124	32	600	19,1	480	15,2	360	11,4	890	24,9
		305	XH-127	8	601	76,2	480	61	360	45,7	876	104,1
19	9,5	25	XH-1	245	1557	6,4	1245	5,1	934	3,8	1490	5,5
		32	XH-1A	193	1530	7,9	1223	6,4	916	4,7	1512	7,6
		38	XH-2	156	1485	9,5	1192	7,6	890	5,7	1868	11,7
		44	XH-2A	131	1461	11,1	1174	8,9	881	6,7	1557	11,7
		51	XH-3	111	1412	12,7	1129	10,2	845	7,6	1468	13,0
		64	XH-4	88	1390	15,9	1112	12,7	836	9,5	1579	18,0
		76	XH-5	71	1350	19,1	1081	15,2	810	11,4	1535	21,3
		89	XH-6	60	1343	22,2	1076	17,8	805	13,3	1601	26,4
		102	XH-7	53	1334	25,4	1068	20,3	801	15,2	1601	30,5
		115	XH-8	46	1326	28,4	1059	22,9	792	17,1	1713	37,1
		127	XH-9	41	1306	31,8	1045	25,4	787	19,1	1566	38,1
		139	XH-10	38	1315	34,9	1041	27,9	783	21,0	1610	43,2
Sección hilo	3,4 x 4,2	152	XH-11	34	1301	38,1	1041	30,5	783	22,9	1601	47,0
		305	XH-11A	17	1268	76,2	1014	61,0	761	45,7	1668	105,4

RESORTES DE MATRICERÍA Color Verde. Carga extrafuerte (II)

Diámetro del orificio	Diámetro de varilla	Longitud mm.	Modelo	Constante N/1 mm.	Deflexión máxima 25%		Deflexión normal 20%		Deflexión prolongada 15%		Deflexión al bloqueo aprox.			
					N	mm	N	mm	N	mm	N	mm		
26	12,5	38	XH-13	324			2469	7,6	1850	5,7	2811	8,7		
		51	XH-14	203			2064	10,2	1548	7,7	2522	12,4		
		64	XH-15	157	2491	15,9	1993	12,8	1495	9,6	2540	16,2		
		76	XH-16	129	2455	19,1	1966	15,2	1472	11,4	2736	21,2		
		89	XH-17	109	2429	22,2	1944	17,8	1459	13,4	2727	24,9		
		102	XH-18	97	2455	25,4	1966	20,4	1472	15,3	2896	30,0		
		115	XH-19	85	2442	28,6	1953	23	1463	17,3	2989	25,0		
		127	XH-20	76	2402	31,8	1922	25,4	1441	19,1	2931	38,8		
		152	XH-21	63	2402	38,1	1922	30,4	1441	22,8	2998	47,5		
Sección hilo	4,8 x 5,7	305	XH-22A	31	2349	76,2	1882	61	1410	45,8	3087	100,1		
		51	XH-37	336	4270	12,7	3416	10,2	2567	7,7	4457	13,3		
		64	XH-38	252	4003	15,9	3203	12,8	2402	9,6	4648	18,4		
		76	XH-39	207	3950	19,1	3158	15,2	2370	11,4	4902	23,6		
		89	XH-40	177	3923	22,2	3140	17,8	2358	13,4	5089	28,8		
		102	XH-41	147	3737	25,4	2994	20,4	2246	15,3	4782	32,5		
		115	XH-42	137	3923	28,6	3140	23	2353	17,3	5178	37,7		
		127	XH-43	119	3780	31,8	3024	25,4	2269	19,1	5111	42,9		
		152	XH-45	98	3737	38,1	2989	30,4	2242	22,8	5080	51,8		
32	15,5	203	XH-47	73	3700	50,8	2963	40,6	2220	30,5	5177	71,0		
		254	XH-48	59	3737	63,5	2989	50,8	2242	38,1	5311	90,3		
		305	XH-48A	46	3522	76,2	2829	61	2112	45,8	4786	103,6		
		51	XH-49	658			6695	10,2	5017	7,7	7224	11		
		64	XH-50	516	8185	15,9	6548	12,8	4911	9,6	8184	15,9		
		76	XH-51	405	7713	19,1	6170	15,2	4626	11,4	8434	20,8		
		89	XH-52	343	7629	22,2	6103	17,8	4577	13,4	8501	24,8		
		102	XH-53	300	7615	25,4	6094	20,4	4568	15,3	8900	29,7		
		115	XH-54	259	7406	28,6	5925	23	4443	17,3	8972	34,6		
Sección hilo	7,6 x 8,9	127	XH-55	238	7562	31,8	6050	25,4	4537	19,1	9421	39,5		
		152	XH-56	193	7366	38,1	5894	30,4	4422	22,8	9550	49,4		
		203	XH-57	142	7188	50,8	5752	40,6	4315	30,5	9782	69,1		
		254	XH-58	118	7473	63,5	5978	50,8	4484	38,1	10453	88,8		
		305	XH-58A	95	7259	76,2	5800	61	4359	45,8	10342	108,5		
		64	XH-70	668	10609	15,9	8487	12,8	6365	9,6	12682	19		
		76	XH-71	546	10409	19,1	8327	15,2	6245	11,4	12019	22		
		89	XH-72	445	9901	22,2	7922	17,8	5943	13,4	10275	23,1		
		102	XH-73	385	9786	25,4	7829	20,4	5872	15,3	11970	31,1		
51	25	115	XH-74	331	9448	28,6	7562	23	5667	17,3	11663	35,3		
		127	XH-75	303	9608	31,8	7687	25,4	5765	19,1	10800	35,7		
		152	XH-77	248	9448	38,1	7562	30,4	5671	22,8	10142	40,9		
		203	XH-80	175	8896	50,8	7117	40,6	5338	30,5	9937	56,7		
		254	XH-82	147	9341	63,5	7413	50,8	5605	38,1	10889	74,0		
		305	XH-83	125	9501	76,7	7606	61	5703	45,8	14163	113,6		
		Sección hilo	9,3 x 11,7											

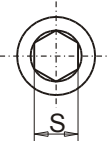
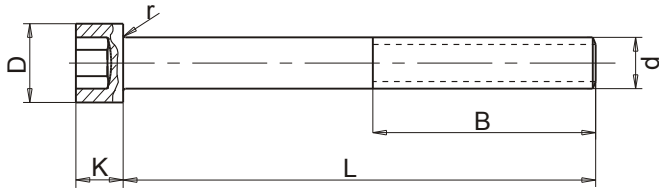

ARANDELA GROWER DIN 7980 / 416	IV/21
CÁNCAMO FORJADO DIN 580 (Macho) DIN 582 (Hembra) / 410	IV/15
CÁNCAMO FUNDICIÓN DIN 580 / 409	IV/14
CÁNCAMO GIRATORIO / 420	IV/16
CÁNCAMO "RUD" / 421	IV/17
CINTA DE PRECISIÓN EN ESTUCHE / 422	IV/22
CINTA DE PRECISIÓN EN ROLLO / 423	IV/23
CINTA DE PRECISIÓN EN ROLLO ANCHO VARIABLE / 424	IV/24
CINTA DE PRECISIÓN SURTIDO / 425	IV/25
COLUMNA DE APOYO / 499	IV/26
ELEMENTO FORJADO DE TRANSPORTE "ET1" / 417	IV/18
ELEMENTO FORJADO DE TRANSPORTE "ET2" / 418	IV/19
ELEMENTO FORJADO DE TRANSPORTE "ET3" / 419	IV/20
ESPARRAGO ALLEN DIN 913 / 404	IV/ 4
LLAVE ALLEN ACODADA DIN 911 / 411	IV/ 5
POSICIONADOR BOLA / PIVOTE ESFÉRICO / 412	IV/12
TAPÓN DE CIERRE A EXPANSIÓN <i>EXPANDER</i> ® / 415	IV/13
TOPE GUIA HEMBRA "TGH" / 408	IV/ 9
TOPE GUIA MACHO "TGM" / 407	IV/ 8
TOPE PLACA EXPULSORA "TPE" / 413	IV/11
TORNILLO AVELLANADO DIN 7991 / 403	IV/ 3
TORNILLO ALLEN DIN 912 - 8.8 / 401	IV/ 1
TORNILLO ALLEN DIN 912 - 12.9 / 402	IV/ 2
TORNILLO LÍMITE HEMBRA "TLH" / 406	IV/ 7
TORNILLO LÍMITE MACHO "TLM" / 405	IV/ 6
TORNILLO LIMITADOR "KRT" / 414	IV/10

TORNILLO ALLEN DIN 912 - 8.8
SOCKET HEAD CAP SCREWS DIN 912 - 8.8

401

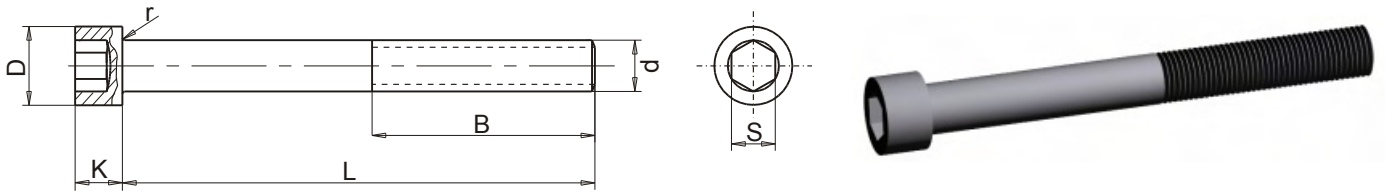
RESISTENCIA A LA TRACCION / TENSILE STRENGTH: (80-100 Kp/mm2)

d	M- 3	M- 4	M- 5	M- 6	M- 8	M- 10	M-12	M-14	M-16	M-18	M-20	M-24	M-30
b	18	20	22	24	28	32	36	40	44	52	52	60	72
D	5.5	7	8.5	10	13	16	18	21	24	27	30	36	45
K	3	4	5	6	8	10	12	14	16	18	20	24	30
S	2.6	3	4	5	6	8	10	12	14	14	17	19	22
r	0.2	0.2	0.2	0.3	0.5	0.5	1	1	1	1	1	1.6	2

L	M- 3	M- 4	M- 5	M- 6	M- 8	M- 10	M-12	M-14	M-16	M-18	M-20	M-24	M-30
6	*	*	*										
8	*	*	*	*									
10	*	*	*	*	*								
12	*	*	*	*	*								
14	*	*	*	*	*								
16	*	*	*	*	*	*							
18	*	*	*	*	*	*							
20	*	*	*	*	*	*	*						
22	*	*	*	*	*	*	*						
25	*	*	*	*	*	*	*	*	*				
30	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
35	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
40	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
45		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
50		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
55		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
60		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
65		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
70		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
80			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
90			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
100			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
110					*	*	*	*	*	*	*	*	*
120					*	*	*	*	*	*	*	*	*
130					*	*	*	*	*	*	*	*	*
140					*	*	*	*	*	*	*	*	*
150					*	*	*	*	*	*	*	*	*
160					*	*	*	*	*	*	*	*	*
170					*	*	*	*	*	*	*	*	*
180					*	*	*	*	*	*	*	*	*
190					*	*	*	*	*	*	*	*	*
200					*	*	*	*	*	*	*	*	*
220					*	*	*	*	*	*	*	*	*
240					*	*	*	*	*	*	*	*	*
260					*	*	*	*	*	*	*	*	*
280					*	*	*	*	*	*	*	*	*
300					*	*	*	*	*	*	*	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : d x L.

SOCKET HEAD CAP SCREWS DIN 912 - 12.9

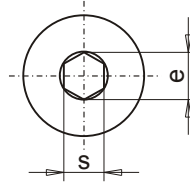
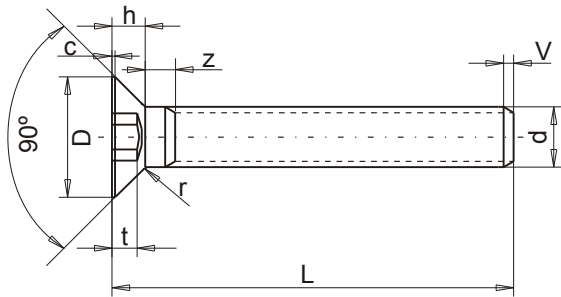

RESISTENCIA A LA TRACCION / TENSILE STRENGTH: (120-140 Kp/mm2)

d	M- 3	M- 4	M- 5	M- 6	M- 8	M- 10	M-12	M-14	M-16	M-18	M-20	M-24	M-30
b	18	20	22	24	28	32	36	40	44	52	52	60	72
D	5.5	7	8.5	10	13	16	18	21	24	27	30	36	45
K	3	4	5	6	8	10	12	14	16	18	20	24	30
S	2.6	3	4	5	6	8	10	12	14	14	17	19	22
r	0.2	0.2	0.2	0.3	0.5	0.5	1	1	1	1	1	1.6	2

L	M- 3	M- 4	M- 5	M- 6	M- 8	M- 10	M-12	M-14	M-16	M-18	M-20	M-24	M-30
6	*	*	*										
8	*	*	*	*									
10	*	*	*	*	*								
12	*	*	*	*	*								
14	*	*	*	*	*								
16	*	*	*	*	*	*							
18	*	*	*	*	*	*							
20	*	*	*	*	*	*	*						
22	*	*	*	*	*	*	*						
25	*	*	*	*	*	*	*	*	*				
30	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
35	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
40	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
45		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
50		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
55		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
60		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
65		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
70		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
80			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
90			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
100			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
110					*	*	*	*	*	*	*	*	*
120					*	*	*	*	*	*	*	*	*
130					*	*	*	*	*	*	*	*	*
140					*	*	*	*	*	*	*	*	*
150					*	*	*	*	*	*	*	*	*
160					*	*	*	*	*	*	*	*	*
170					*	*	*	*	*	*	*	*	*
180					*	*	*	*	*	*	*	*	*
190						*	*	*	*	*	*	*	*
200						*	*	*	*	*	*	*	*
220						*	*	*	*	*	*	*	*
240						*	*	*	*	*	*	*	*
260						*	*	*	*	*	*	*	*
280						*	*	*	*	*	*	*	*
300						*	*	*	*	*	*	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : d x L.

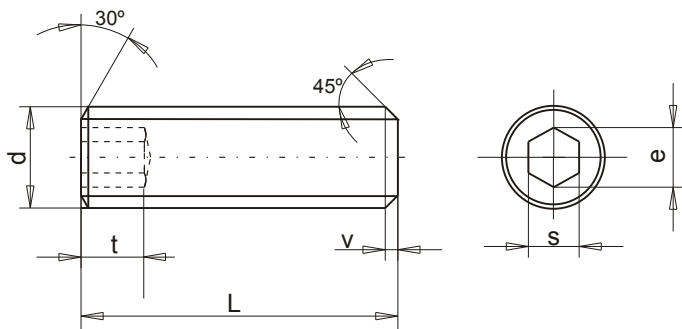
**TORNILLO AVELLANADO DIN 7991
 SOCKET HEAD CAP SCREWS DIN 7991**
403

RESISTENCIA A LA TRACCION / TENSILE STRENGTH : (100-120 Kp/mm2)

d	M- 3	M- 4	M- 5	M- 6	M- 8	M- 10	M-12	M-14	M-16	M-20
D	6	8	10	12	16	20	24	27	30	36
h	1.7	2.3	2.8	3.3	4.4	5.5	6.5	7	7.5	8.5
c	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
r	0.1	0.2	0.2	0.3	0.5	0.5	1	1	1	1
s	2	2.5	3	4	5	6	8	10	10	12
t	1.3	2	2.4	2.8	3.8	4.8	5	5.3	5.8	6.8
e	2.3	2.9	3.5	4.7	5.8	7	9.4	11.7	11.7	14
v	0.5	0.7	0.8	1	1.25	1.5	1.75	2	2	2.5
z	1	1.4	1.6	2	2.5	3	3.5	4	4.5	5

L	M- 3	M- 4	M- 5	M- 6	M- 8	M- 10	M-12	M-14	M-16	M-20
8	*	*	*							
10	*	*	*	*						
12	*	*	*	*						
16	*	*	*	*	*	*				
18	*	*	*	*	*	*				
20	*	*	*	*	*	*	*			
25	*	*	*	*	*	*	*	*		
30	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
35		*	*	*	*	*	*	*	*	*
40		*	*	*	*	*	*	*	*	*
45			*	*	*	*	*	*	*	*
50			*	*	*	*	*	*	*	*
55				*	*	*	*	*	*	*
60				*	*	*	*	*	*	*
70					*	*	*	*	*	*
80					*	*	*	*	*	*
90						*	*	*	*	*
100						*	*	*	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : d x L.

SCREW PLUGS DIN 913

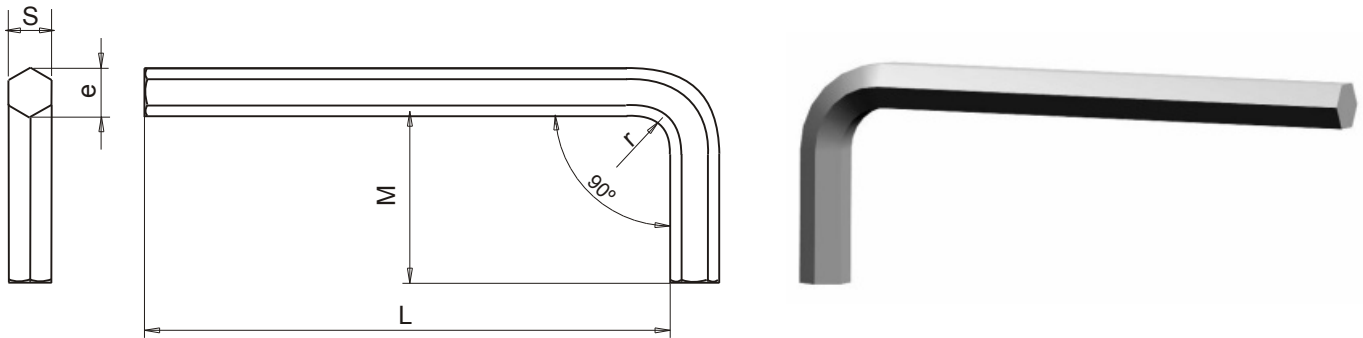

RESISTENCIA A LA TRACCION / TENSILE STRENGTH: (120 Kp/mm²)

d	M-2,5	M-3	M-4	M-5	M-6	M-8	M-10	M-12	M-14	M-16	M-20	M-24
peso	0.45	0.5	0.7	0.8	1	1.25	1.5	1.75	2	2	2.5	3
e	1.5	1.8	2.3	2.9	3.5	4.7	5.8	7	7	9.4	11.7	14
s	1.3	1.5	2	2.5	3	4	5	6	6	8	10	12
t	2	2	2.5	3	3.5	5	6	8	8	10	12	15
v	0.5	0.5	0.75	0.75	1	1.25	1.5	1.75	2	2	2.5	3

L	M-2,5	M-3	M-4	M-5	M-6	M-8	M-10	M-12	M-14	M-16	M-20	M-24
3	*	*	*									
4	*	*	*	*								
5	*	*	*	*	*							
6	*	*	*	*	*	*						
8	*	*	*	*	*	*						
10	*	*	*	*	*	*	*					
12	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
16		*	*	*	*	*	*	*	*	*		
20		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
25		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
30		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
35			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
40			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
45				*	*	*	*	*	*	*	*	*
50				*	*	*	*	*	*	*	*	*
55					*	*	*	*	*	*	*	*
60					*	*	*	*	*	*	*	*
70						*	*	*	*	*	*	*
80						*	*	*	*	*	*	*
90						*	*	*	*	*	*	*
100						*	*	*	*	*	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDEN FORM: d x L.

LLAVE ALLEN ACODADA DIN 911
SOCKET SCREW ALLEN KEY DIN 911
411

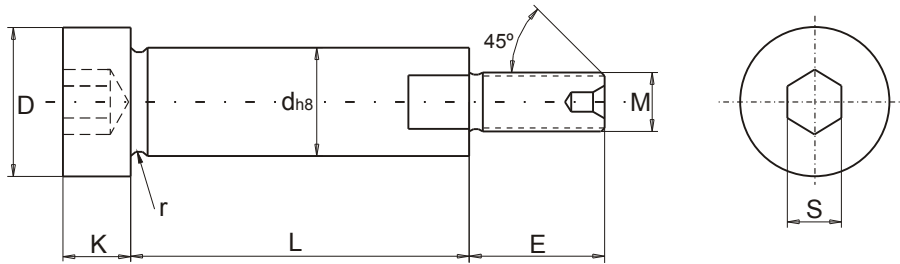
MATERIAL : 50 Cr V4.
DUREZA / HARDNESS : 45-50 Hrc.
RESISTENCIA / RESISTANCE : 140 - 165 Kg/mm2.

S	e	L	M	r
1.5	1.73	50	12	2
2	2.3	55	15	2
2.5	2.9	60	18	2.5
3	3.5	65	20	3
4	4.6	72	25	4
5	5.8	80	28	5
6	6.9	90	32	6
8	9.2	100	36	8
10	11.5	112	40	10
12	13.8	125	45	12
14	16.2	140	55	14
17	19.6	160	60	16
18	22	180	70	18

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : **S**.

TORNILLO LIMITE MACHO “ TLM “

SHOULDER BOLT “ TLM “

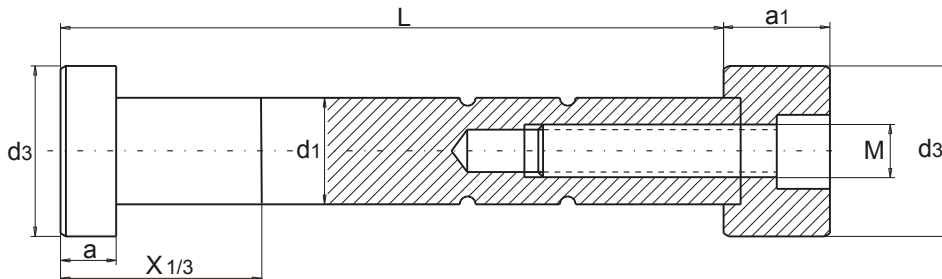
MATERIAL : Acero aleado Cromo-Níquel-Molibdeno.
Special alloyed steel Cr-Ni-Mo.

RESISTENCIA A LA TRACCION:
TENSILE STRENGTH : 120 - 140 Kp/mm2.

M	M- 5	M- 6	M- 8	M-10	M-12	M-16	M-20	M-24
d (h8)	6	8	10	12	16	20	25	32
D (h13)	9	11	14	18	22	28	36	45
K (h14)	4	5	6	8	10	12	16	20
E	8	10	12	16	20	25	32	40
S	3	4	5	6	8	10	14	17
r	0.4	0.5	0.6	0.8	0.9	1	1.2	1.5

M	M- 5	M- 6	M- 8	M-10	M-12	M-16	M-20	M-24
d (h8)	6	8	10	12	16	20	25	32
L								
6	*	*	*					
8	*	*	*	*				
10	*	*	*	*	*			
12	*	*	*	*	*			
14	*	*	*	*	*			
16	*	*	*	*	*	*		
20	*	*	*	*	*	*	*	
25	*	*	*	*	*	*	*	
30	*	*	*	*	*	*	*	
32	*	*	*	*	*	*	*	
40	*	*	*	*	*	*	*	
50	*	*	*	*	*	*	*	*
60	*	*	*	*	*	*	*	*
63	*	*	*	*	*	*	*	*
70		*	*	*	*	*	*	*
80		*	*	*	*	*	*	*
90		*	*	*	*	*	*	*
100		*	*	*	*	*	*	*
110		*	*	*	*	*	*	*
120			*	*	*	*	*	*
125			*	*	*	*	*	*
140			*	*	*	*	*	*
160			*	*	*	*	*	*
200				*	*	*	*	*
250					*	*	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : M x d x L.

TORNILLO LIMITE HEMBRA “ TLH “
SHOULDER BOLT “ TLH “
406

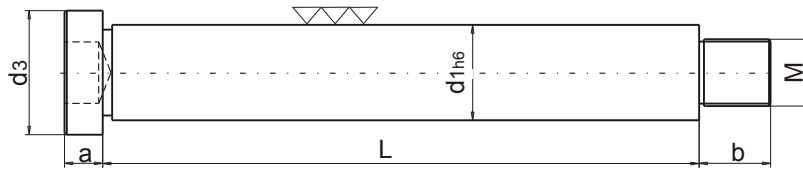
MATERIAL : Acero aleado al Cromo Molibdeno.
Special alloyed steel Cr-Ni-Mo.

RESISTENCIA A LA TRACCION : 110-120 Kg/mm2.
TENSILE STRENGTH :

d1	d3	a	a1	M	L									
					100	120	140	160	180	200	220	240	260	
F7	-0.1	-0.1	-0.1											
16	26	5	16	8	*	*	*	*	*					
20	32	6	20	10		*	*	*	*	*	*	*		
25	38	7	24	12		*	*	*	*	*	*	*	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : d1 x L.

GUIDE STOP " TGM "

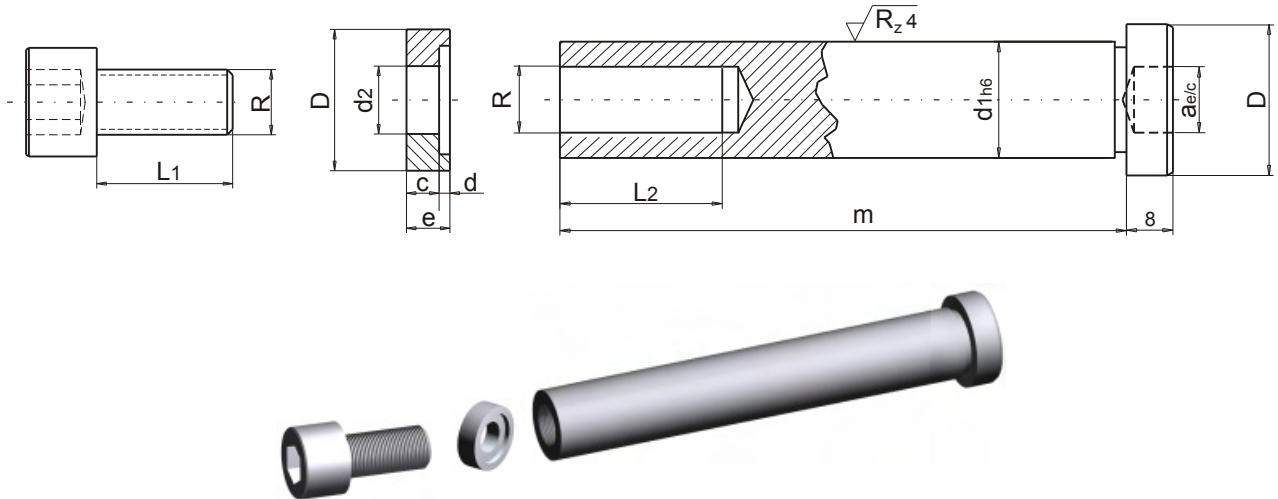

MATERIAL : Acero 1.7242 / Steel 1.7242

DUREZA / HARDNESS : 46-48 Hrc

d1 h6	d3	a	b	M	L									
					40	50	60	80	100	125	150	175	200	
14	20	8	12	10	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
20	26	8	15	14	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : d1 x L.

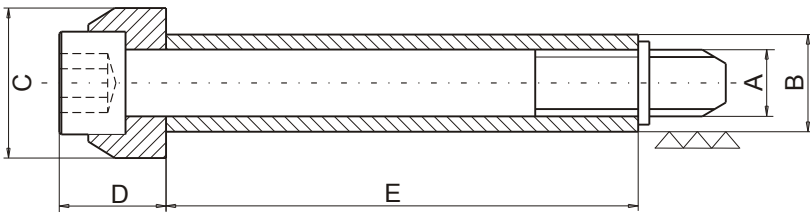
TOPE GUIA HEMBRA “ TGH “
GUIDE STOP “ TGH “
408

MATERIAL : Acero 1.1730 / Steel 1.1730

DUREZA / HARDNESS : 50-52 HRC

d1 h6	D	d2	a	c	d	e	L1	L2	R	m								
										40	50	60	80	100	125	150	175	200
14	20	8.5	8	4	2	6	20	18	M- 8	*	*	*	*	*	*	*	*	*
20	26	12.5	10	6	2	8	25	25	M-12	*	*	*	*	*	*	*	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : d1 x m.

TORNILLO LIMITADOR “ KRT “
STOPPER BOLT “ KRT “

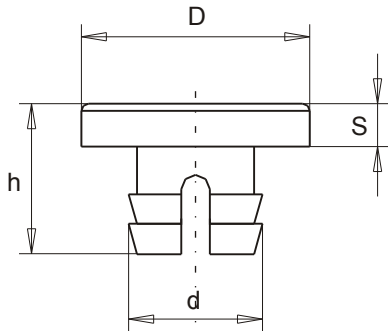
MATERIAL : Acero 1.7242 / Steel 1.7242
DUREZA / HARDNESS : 46-48 Hrc

A	B	C	D	E														
				20	25	30	35	40	45	50	55	60	70	80	90	100	110	120
6MA	10	15	10	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
8MA	12.5	19	13			*	*	*	*	*	*	*	*	*				
10MA	15	23	15			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
12MA	17.5	27	18					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
16MA	23	34	24							*	*	*	*	*	*	*	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : A x E.

TOPE PLACA EXPULSORA " TPE "
STOP FOR EJECTION PLATE " TPE "

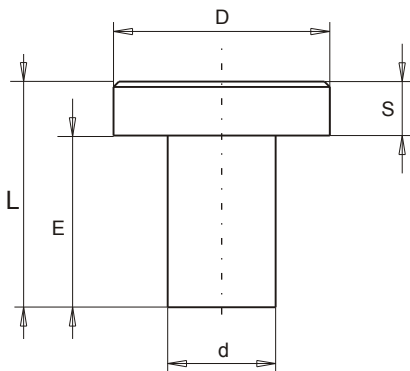
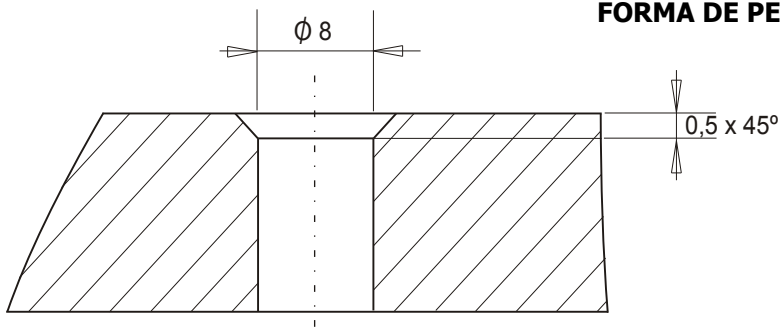
413

MATERIAL : Acero 1.7242 / Steel 1.7242

D	d	h	S
16	8.2	11	3
25	8.2	11	3

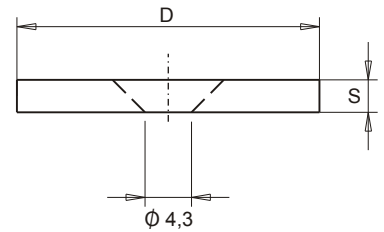
FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : D.

MATERIAL : Acero 1.7242 / Steel 1.7242

d	D	S	E	L
8	15	4	16	20
10	20	5	10	15

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : d.

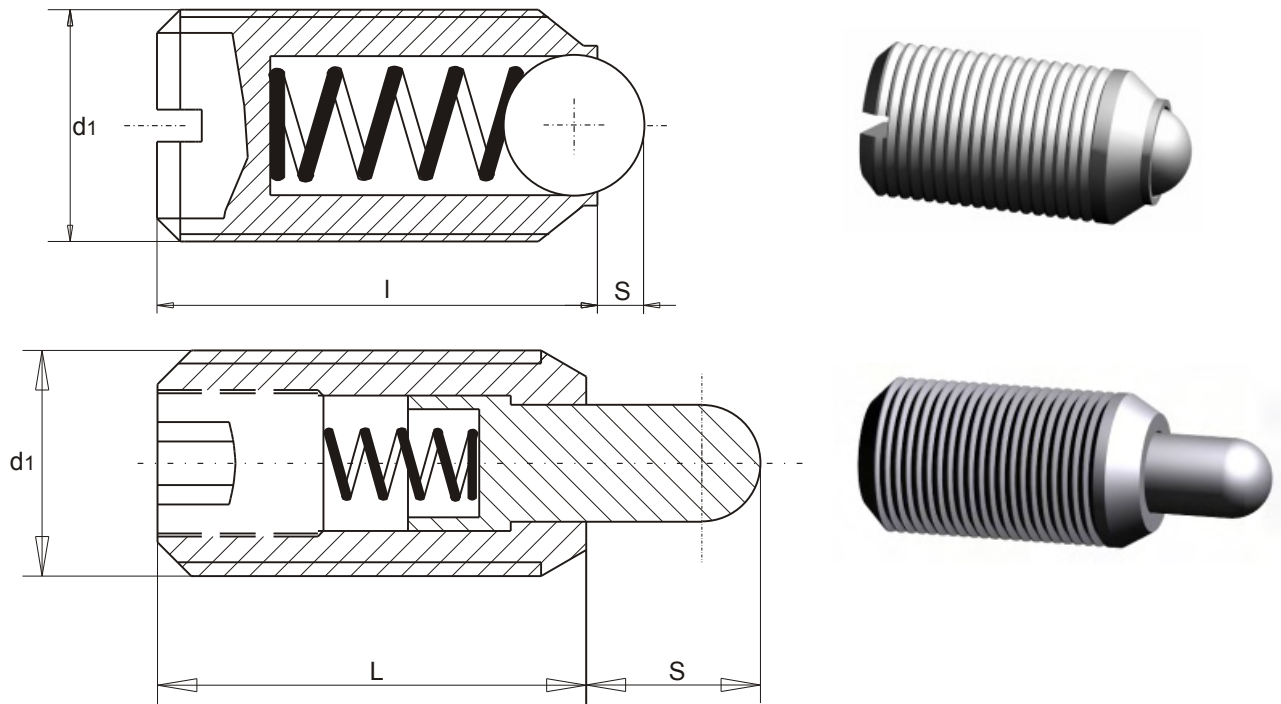
MATERIAL : Acero 1.7242 / Steel 1.7242

D	S
18	3
28	3

FORMA DE PEDIDO : D.
ORDER FORM : D.

POSICIONADOR BOLA / POSICIONADOR PIVOTE ESFERICO

BALL PLUNGER / SFERIC PIVOT PLUNGER

MATERIAL: Acero F-114. Pavonado.
MATERIAL: Steel F-114

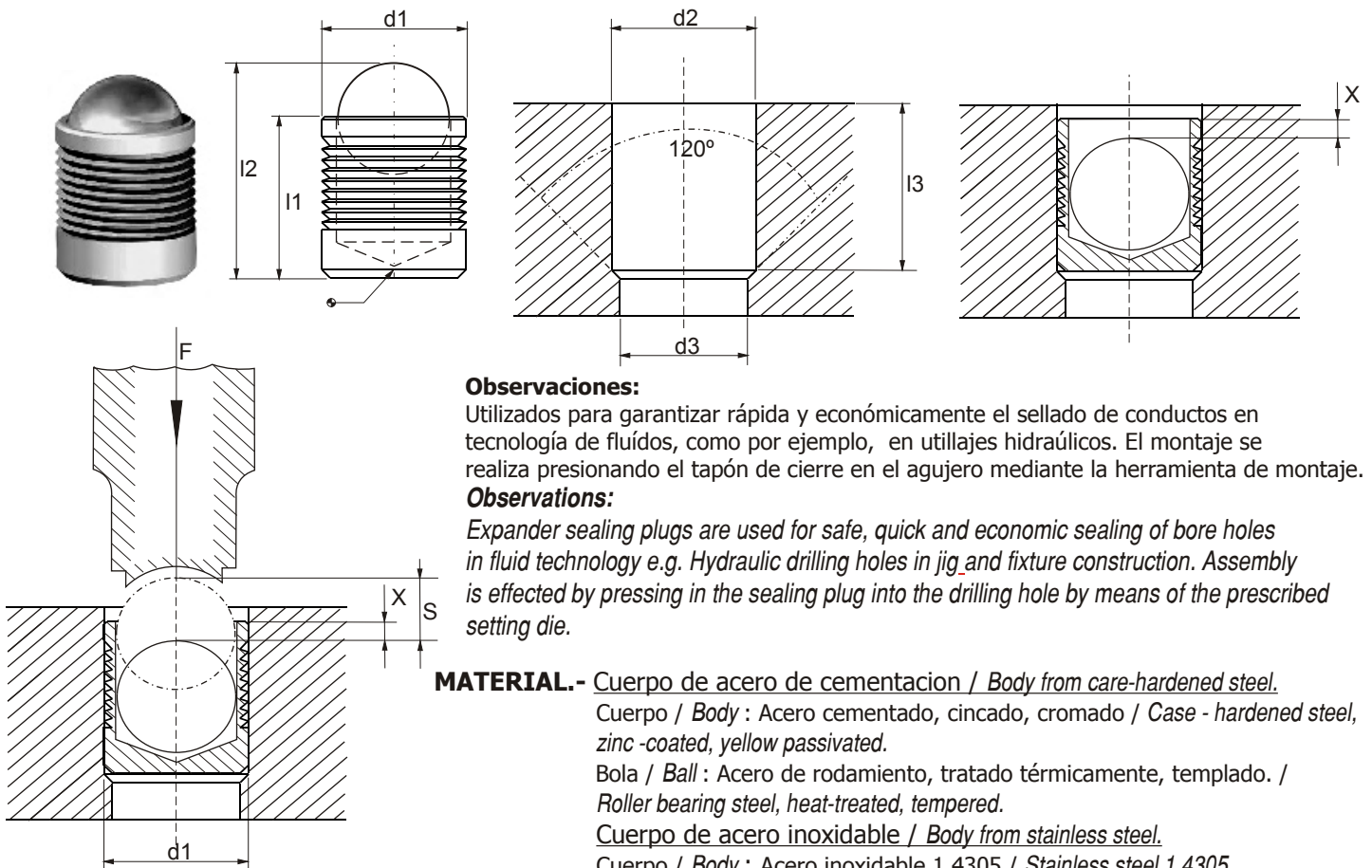
d1	l	s	Diam.Bola Ball Diam.
M- 3	7	0.5	1.5
M- 4	9	0.8	2.5
M- 5	12	0.9	3
M- 6	14	1	3.5
M- 8	16	1.5	5
M-10	19	2	6
M-12	22	2.5	8
M-16	24	3.5	10
M-20	30	4.5	12
M-24	34	5.5	15

FORMA DE PEDIDO : d1/bola.
ORDER FORM : d1/ball

MATERIAL: Acero F-114. Pavonado.
MATERIAL: Steel F-114

d1	l	s	Diam. Pivote Sferic pivot Diam.
M- 4	9	1.5	1.8
M- 5	12	2	2.4
M- 6	14	2	2.7
M- 8	16	2	4
M-10	19	2.5	4.5
M-12	22	3.5	6
M-16	24	4.5	8.5
M-20	30	6.5	10
M-24	34	8	12

FORMA DE PEDIDO : d1/pivote.
FORMA DE PEDIDO : d1/Sferic pivot

TAPONES DE CIERRE A EXPANSION EXPANDER®
EXPANDER® SEALING PLUGS
415

Observaciones:

Utilizados para garantizar rápida y económicamente el sellado de conductos en tecnología de fluidos, como por ejemplo, en utillajes hidráulicos. El montaje se realiza presionando el tapón de cierre en el agujero mediante la herramienta de montaje.

Observations:

Expander sealing plugs are used for safe, quick and economic sealing of bore holes in fluid technology e.g. Hydraulic drilling holes in jig and fixture construction. Assembly is effected by pressing in the sealing plug into the drilling hole by means of the prescribed setting die.

MATERIAL.- Cuerpo de acero de cementacion / Body from care-hardened steel.

Cuerpo / Body : Acero cementado, cincado, cromado / Case - hardened steel, zinc -coated, yellow passivated.

Bola / Ball : Acero de rodamiento, tratado térmicamente, templado. / Roller bearing steel, heat-treated, tempered.

Cuerpo de acero inoxidable / Body from stainless steel.

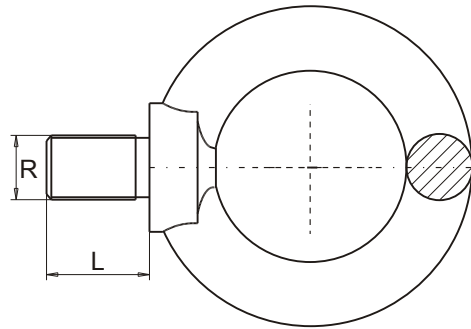
Cuerpo / Body : Acero inoxidable 1.4305 / Stainless steel 1.4305.

Bola / Ball : Acero de rodamiento, tratado térmicamente, templado / Roller bearing steel, heat-treated, tempered.

d1	l1	l2	d2 +0,1	d3 max.	l3 Min.	x ±0,2	s	Peso gr. Weight gr.
3	3,6	4,6	3	2,2	3,4	0,4	1,2	0,2
4	4	5,2	4	3,3	3,8	0,2	1,5	0,4
5	5,5	7	5	4,3	5,3	0,4	2	0,7
6	6,5	8,6	6	5,3	6,3	0,4	2,5	1,2
7	7,5	10,1	7	6,4	7,3	0,4	3	1,9
8	8,5	11,7	8	7,4	8,3	0,3	3,5	3,1
9	10	13,7	9	8,4	9,8	0,4	4	4,1
10	11	15,2	10	9,4	10,8	0,4	4,5	6
12	13	18	12	10,6	12,8	0,4	5,5	9,4
14	15	20,8	14	12,7	14,5	0,4	6,35	14,4
16	17	23,7	16	14,7	16,5	0,6	7	21,7
18	19	26,3	18	16,7	18,5	0,6	8	32,4
20	22	30,5	20	18,7	21,5	0,8	9	44,7
22	25	34,2	22	20,7	24,5	0,8	10	59,3

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : Material x d1

EYE BOLT DIN 580

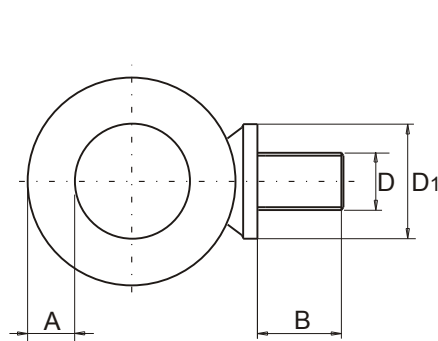
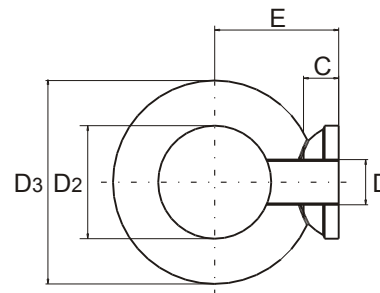
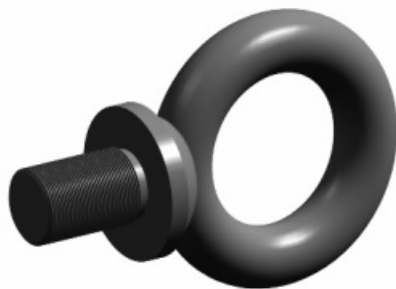

MATERIAL : Acero de fundición. / *Cast ironed steel.*

R	M- 8	M-10	M-12	M-14	M-16	M-18	M-20	M-22	M-24	M-30	M-36	M-42	M-48
Carga max. en Kgs. Maximum load Kgs.	85	150	220	220	380	450	570	800	1050	1700	2500	3400	5200
L	15	18	22	22	26	30	30	32	38	45	55	65	70

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : R.

CANCAMO FORJADO DIN 580 (Macho) / DIN 582 (Hembra)
EYE BOLT DIN 580 (Male) DIN 582 (Female)

DIN 580

DIN 582

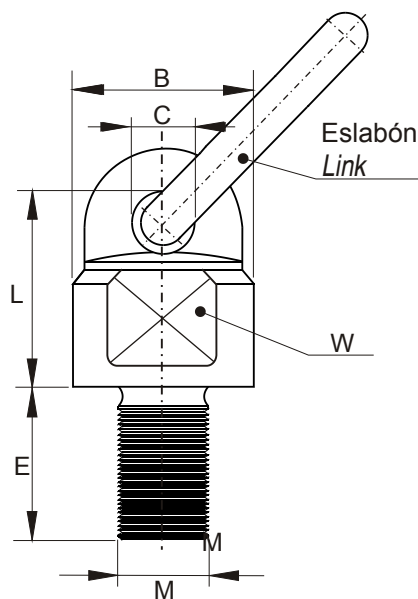
MATERIAL : Acero de forja. / *Forged Steel.*

D	D1	D2	D3	A	B	C	E	Carga Max en Kgs. <i>Maximum load Kgs.</i>	DIN580	DIN582
M- 8	20	20	36	8	15	8.5	18	140	*	*
M-10	25	25	45	10	18	10	22	230	*	*
M-12	30	30	54	12	22	11	28	340	*	*
M-14	30	30	54	12	22	11	28	340	*	*
M-16	35	35	63	14	28	13	30	700	*	*
M-18	35	35	63	14	28	13	30	900	*	*
M-20	40	40	72	16	30	16	35	1200	*	*
M-22	40	40	72	16	30	16	35	1500	*	*
M-24	50	50	90	20	38	20	45	1800	*	*
M-27	50	50	90	20	38	20	45	2200	*	*
M-30	65	60	108	24	45	25	55	3600	*	*
M-36	75	70	126	28	56	30	65	5100	*	*
M-42	85	80	144	32	65	35	75	7000	*	*
M-48	100	90	166	38	70	40	85	8600	*	*
M-56	110	100	184	42	78	45	95	11500	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : D - DIN580 O OR DIN582.

CANCAMO GIRATORIO

REVOLVING EYE BOLT

Coefficiente de seguridad contra rotura 4 en todas las direcciones de las fuerzas. Giro de 360°.

Giro máximo de la anilla : 180°

Security coefficient against break 4 in all strength directions. 360° rotation.

Maximum ring rotation: 180°

Carga de trabajo en toneladas Working load in tones	Peso en Kg Weight in Kg	Eslabon oval mm. Oval ring mm.	B	C	M	E	W	L
0,5	0,30	Ø13x 55x30	36	14	M12	18	30	40
1,12	0,34	Ø13x 55x30	36	14	M16	20	30	40
2	1,04	Ø16x 70x34	49	19	M20	30	41	56
3,15	1,40	Ø18x 85x40	57	20	M24	30	46	61
5,3	2,20	Ø20x 85x40	66	24	M30	35	55	83
8 *	3,50	Ø22x115x50	80	27	M30	35	65	88
10 *	3,70	Ø22x115x50	80	27	M36	50	65	88
15 *	6,80	Ø26x140x65	104	32	M45	60	80	107
Medidas espaciales sobre pedido / Special sizes under request.								
20	14,20	Ø36x170x75	129	45	M64	110	105	150
25	14,80	Ø36x170x75	129	45	M80	150	105	150
30	22,50	Ø40x170x80	148	50	M90	150	115	172

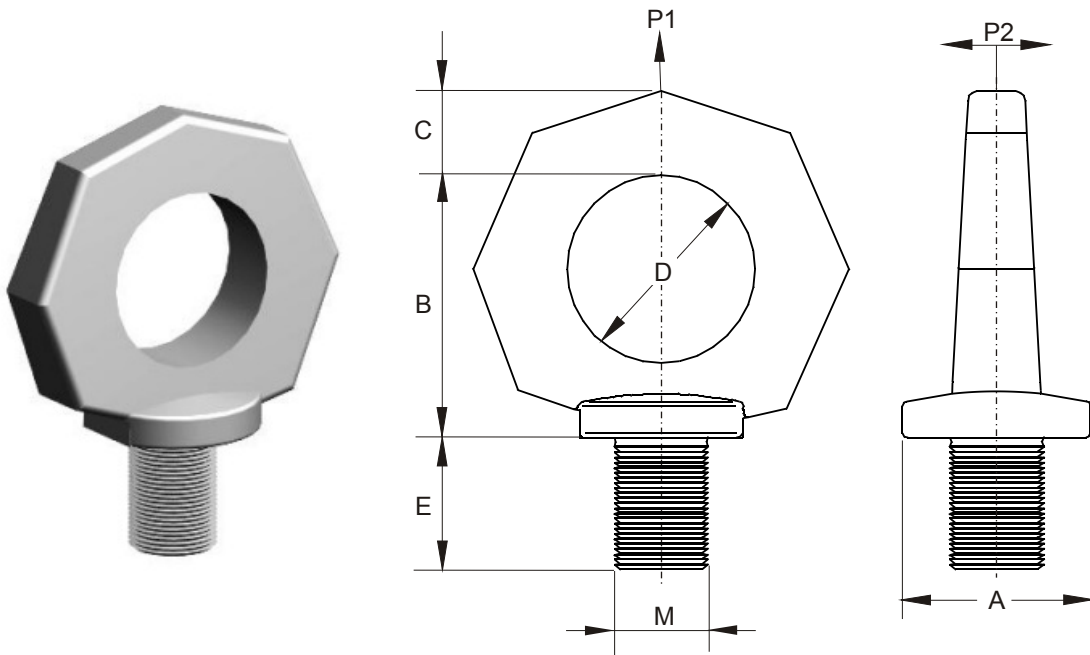
Otras medidas especiales: M14 - M39 - M42 - M48 - M52 - M56 - M60

Other special sizes: M14 - M39 - M42 - M48 - M52 - M56 - M60

* En caso de uso incorrecto, la carga de trabajo debe reducirse a 1 tonelada.

* If not use correctly, work load must be reduced to 1 tone.

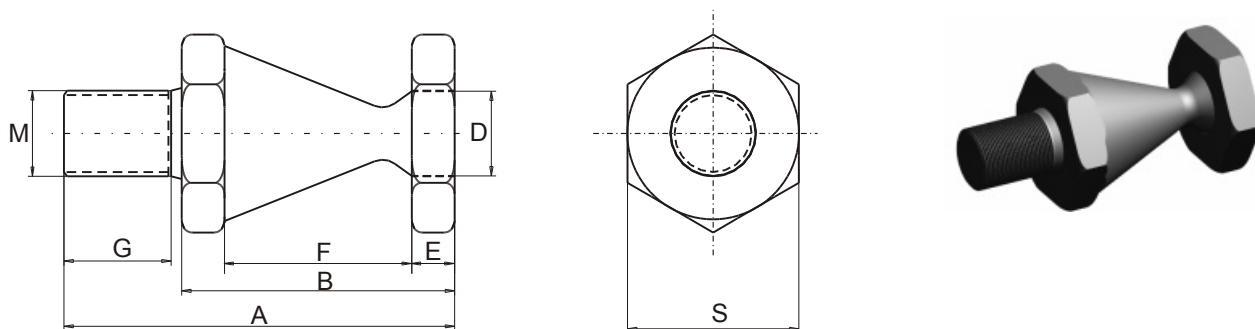
FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : M

CANCAMO “ RUD “
“ RUD “ EYE BOLT
421

MATERIAL : Acero 1.6541 forjado / 1.6541 Forged steel.

M	P1 (Kg.)	P2 (Kg.)	B	C	E	D	A	Peso Weight
M.6	400	100	35	10	12	25	25	0,1
M.8	800	200						
M.10	1.000	250			15			
M.12	1.600	400	41	12	18	30	30	0,2
M.14	3.000	750	48	14	21	35	35	0,25
M.16	4.000	1.000	48	16	24			0,3
M.20	6.000	1.500	55	20	30	40	40	0,45
M.24	8.000	2.000	70		36	50	50	0,7
M.30	12.000	3.000	85	24	45	60	60	1,6
M.36	16.000	4.000	130	43	54	90	100	6,0
M.42	24.000	6.000	130	43	63	90	100	6,2
M.48	32.000	8.000			68			6,4

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : M

LIFTING STUD “ ET1 “

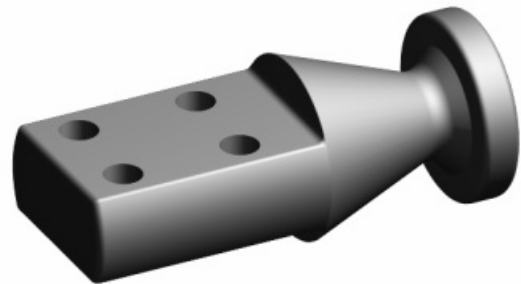
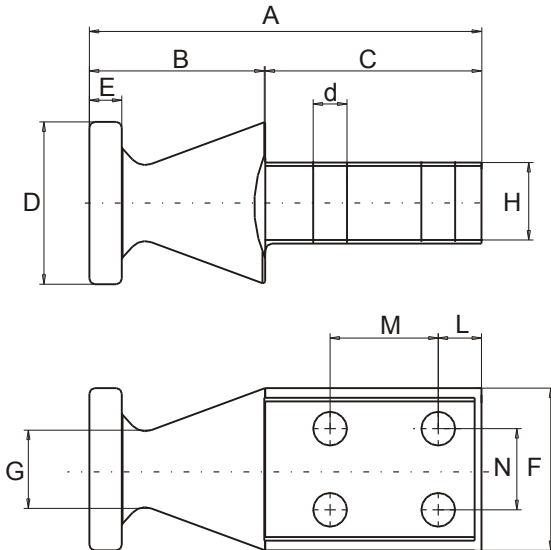
MATERIAL : F1140 pavonado. / F1140

M	S	D	A	B	E	F	G	Kg.
16	32	16	76	51	8	35	20	100
20	41	20	90	60	10	40	25	150

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : ET1/M.

ELEMENTOS FORJADOS DE TRANSPORTE “ ET2 “
LIFTING STUD “ ET2 “

418

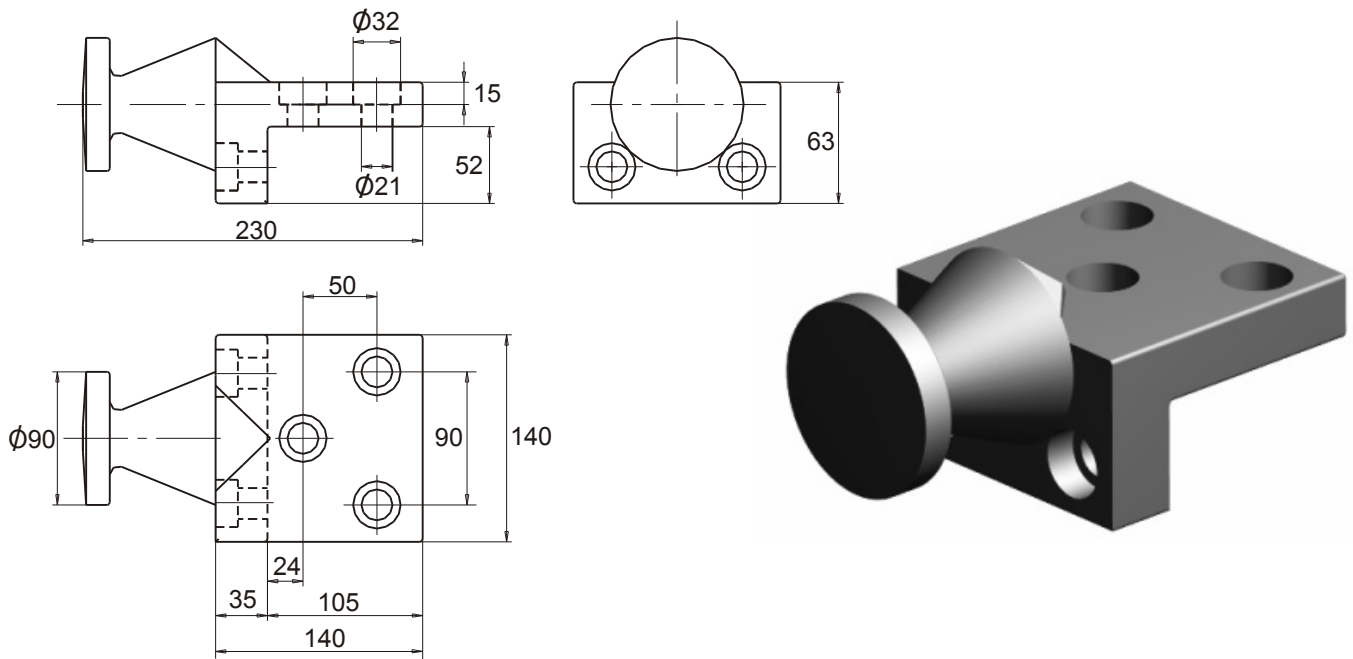

MATERIAL: Acero forjado pavonado. / *Forged steel.*

D	A	B	C	F	G	H	L	M	N	d	Kg.
38	115	52	63	38	16	12	13	30	20	10.5	150
50	120	50	70	50	18	20	15	35	25	10.5	300
60	145	65	80	60	22	30	16	40	30	12.5	600
70	155	65	90	70	30	30	20	40	34	16.5	1000
80	165	65	100	80	37	40	20	50	40	16.5	1500
100	195	75	120	100	50	40	38	52	55	20.5	2000

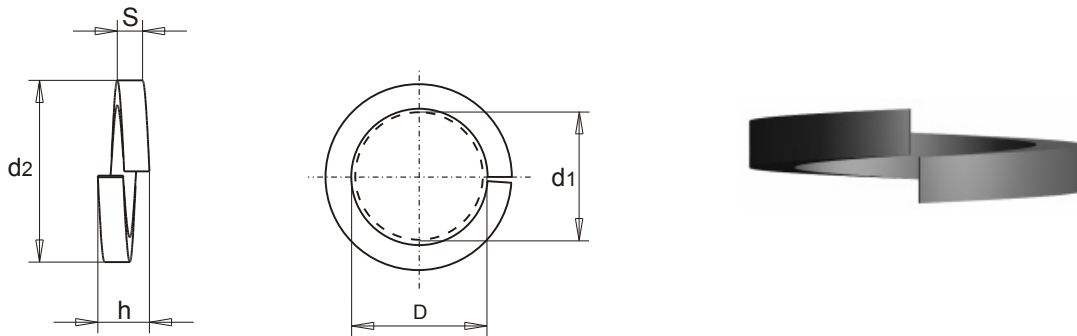
FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : ET2/D.

LIFTING STUD “ ET3 “

MATERIAL : Acero forjado pavonado. / *Forged steel.*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : ET3.

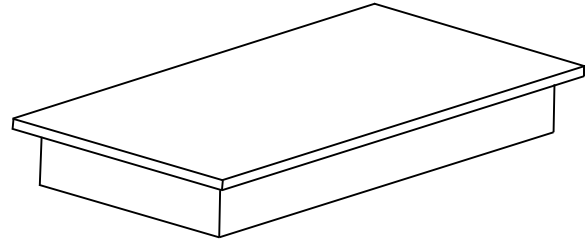
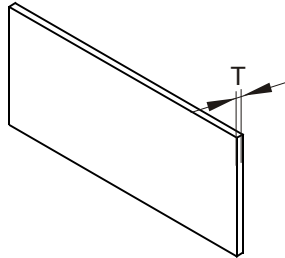
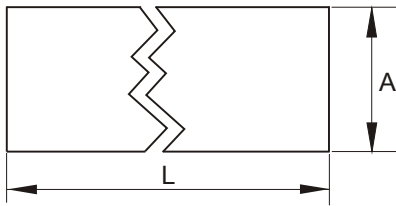
ARANDELA GROWER DIN 7980
GROWER RING DIN 7980
416

MATERIAL: 100-120 Kp/mm².

D	h	d1	d2	S
4	2,4-2,83	4.1	7	1.2
5	3,2-3,78	5.1	8.8	1.6
6	3,2-3,78	6.1	9.9	1.6
8	4-4,78	8.1	12.7	2
10	5-5,9	10.2	16	2.5
12	5-5,9	12.2	18	2.5
16	7-8,25	16.2	24.4	2.5

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : D.

CINTA DE PRECISION EN ESTUCHE

CASE GAUGED STRIP BAND

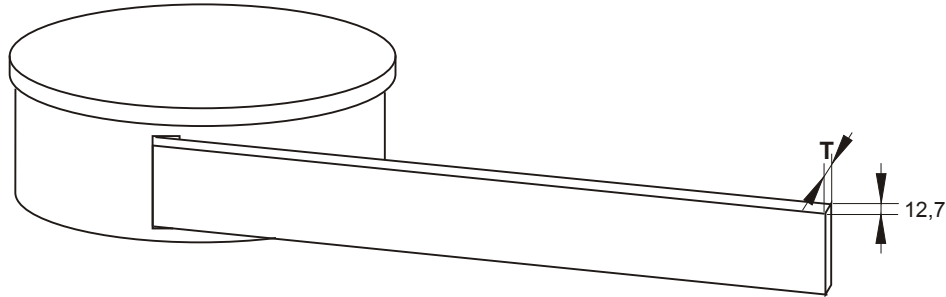

MATERIAL : 1.1274 Acero Carbono / Carbon Steel
1.4310 Acero Inoxidable / Stainless Steel

T	Tol.	Resist.	A x L			
			25x300	50x300	100x500	150x500
Material			1.1274	1.1274	1.4310	1.4310
Nº Hojas Nº of Strips			10	10	5	5
0.01	±0.002	1.600 - 1.800	*	*		
0.02			*	*	*	
0.025						*
0.03			*	*		
0.04			*	*		
0.05	±0.003	1.400 - 1.600	*	*	*	*
0.06			*	*		
0.07			*	*		
0.075						*
0.08			*	*		
0.09	±0.004	1.400 - 1.600	*	*		
0.10			*	*	*	*
0.12				*		
0.15			*	*	*	*
0.18				*		
0.20	±0.006	1.400 - 1.600	*	*	*	*
0.25			*	*	*	*
0.30			*	*	*	*
0.35				*	*	*
0.40			*	*	*	*
0.45				*	*	*

T	Tol.	Resist.	A x L			
			25x300	50x300	100x500	150x500
Material			1.1274	1.1274	1.4310	1.4310
Nº Hojas Nº of Strips			10	10	5	5
0.50	±0.010	1.600 - 1.800	*	*	*	*
0.55					*	
0.60			*	*	*	*
0.65					*	
0.70			*	*	*	*
0.75	±0.012	1.400 - 1.600			*	
0.80			*	*	*	*
0.85					*	
0.90			*	*	*	*
0.95					*	
1.00	±0.013	1.400 - 1.600	*	*	*	*
1.10					*	
1.20					*	
1.30					*	
1.40					*	
1.50	±0.020	1.400 - 1.600			*	
1.60					*	
1.70					*	
1.80					*	
1.90					*	
2.00					*	

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : T x A x L x Material

CINTA DE PRECISION EN ROLLO
SPOOLED GAUGED STRIP
423

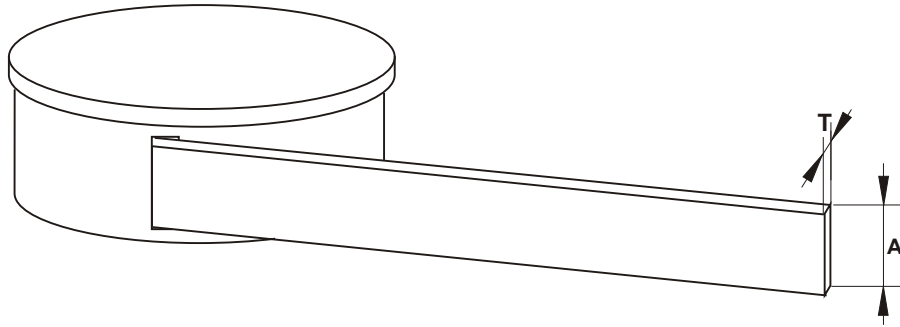
MATERIAL : 1.1274 Acero Carbono / *Carbon Steel*
 1.4310 Acero Inoxidable / *Stainless Steel*

T	Tol.	Resist.	L			
			1m.	2m.	5m.	10m.
Material			1.1274	1.1274	1.4310	1.1274
0.005	±0.002 - 0.003	2.000 - 2.200	*	*	*	*
0.01			*	*	*	*
0.02			*	*	*	*
0.03			*	*	*	*
0.04			*	*	*	*
0.05			*	*	*	*
0.06	±0.003 - 0.004	2.000 - 2.200	*	*	*	*
0.07			*	*	*	*
0.08			*	*	*	*
0.09			*	*	*	*
0.10			*	*	*	*
0.12	±0.004 - 0.007	1.400 - 1.600	*	*	*	*
0.15			*	*	*	*
0.18			*	*	*	*
0.20			*	*	*	*
0.25			*	*	*	*
0.30			*	*	*	*
0.35	±0.007 - 0.010	1.400 - 1.600	*	*	*	*
0.40			*	*	*	*
0.45			*	*	*	*
0.50			*	*	*	*

T	Tol.	Resist.	L			
			1m.	2m.	5m.	10m.
Material			1.1274	1.1274	1.4310	1.1274
0.55	±0.0010	1.600 - 1.800	*	*	*	*
0.60			*	*	*	*
0.65			*	*	*	*
0.70			*	*	*	*
0.75			*	*	*	*
0.80			±0.013	1.400 - 1.600	*	*
0.85	*	*			*	*
0.90	*	*			*	*
0.95	*	*			*	*
1.00	*	*			*	*
1.10	±0.017	1.400 - 1.600	*	*	*	*
1.20			*	*	*	*
1.30			*	*	*	*
1.40			*	*	*	*
1.50			*	*	*	*
1.60			±0.020	1.400 - 1.600	*	*
1.70	*	*			*	*
1.80	*	*			*	*
1.90	*	*			*	*
2.00	*	*			*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : T x L x Material

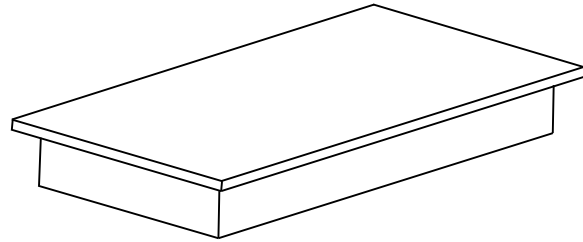
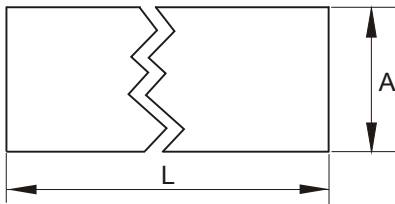
VARIABLE WIDTH SPOOLED GAUGED STRIP

1.1274 Acero Carbono / Carbon Steel
MATERIAL : 1.4310 Acero Inoxidable / Stainless Steel
 Latón / Brass

T	Tol.	Resist.	L	A					150	305
				6	25	50	100	150		
Material				1.1274	1.1274	1.4310	1.4310	1.4310	Latón Brass	Latón Brass
0.01	±0.002 - 0.003	2.000 - 2.200	5.000		*	*				
0.02				*	*	*				
0.025							*	*		
0.03				*	*					
0.04				*	*					
0.05	*	*		*	*	*	*	*		
0.06	±0.003 - 0.004	2.000 - 2.200	5.000		*	*				
0.07				*	*					
0.075							*	*		
0.08				*	*					
0.09				*	*		*	*	*	*
0.10	*	*		*	*	*	*	*		
0.12	±0.007 - 0.010	1.400 - 1.600	5.000		*	*				
0.15				*	*	*	*	*	*	
0.18							*	*		
0.20				*	*	*	*	*	*	*
0.25				*	*	*	*	*	*	*
0.30	±0.010 - 0.010	1.400 - 1.600	5.000	*	*	*	*	*	*	
0.35						*	*	*	*	*
0.40				*	*	*	*	*	*	*
0.45						*	*	*	*	*
0.50				*	*	*	*	*	*	*
0.55	±0.010	1.600 - 1.800	5.000		*	*	*	*	*	
0.60						*	*	*	*	*
0.65						*	*	*	*	*
0.70				*	*	*	*	*	*	*
0.75						*	*	*	*	*
0.80	±0.013	1.400 - 1.600	5.000		*	*	*	*	*	
0.85						*	*	*	*	*
0.90				*	*	*	*	*	*	*
0.95						*	*	*	*	*
1.00				*	*	*	*	*	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : T x A x Material

**SURTIDO DE CINTA DE PRECISION
SELECTION OF GAUGED STRIP**
425

1.1274 Acero Carbono / Carbon Steel

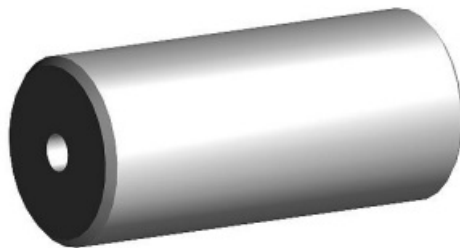
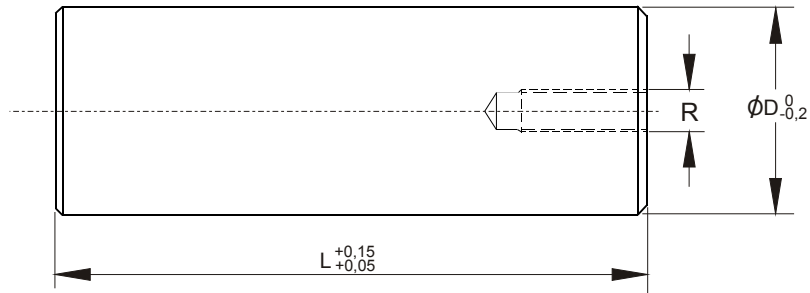
MATERIAL : 1.4310 Acero Inoxidable / Stainless Steel

Latón / Brass

A x L	n° Hojas Nr. Strips	Material	Contenido / Content
100x500	9	1.4310	0.02/0.05/0.10/0.15/0.20/0.30/0.40/0.50/1.00
100x500	11	1.4310	0.02/0.05/0.10/0.15/0.20/0.25/0.30 0.35/0.40/0.45
100x500	11	1.4310	0.50/0.55/0.60/0.65/0.70/0.75/0.80 0.85/0.90/0.95/1.00
150x500	10	1.4310	0.025/0.05/0.075/0.10/0.15/0.20/0.25 0.30/0.40/0.50
150x500	10	Latón Brass	0.025/0.05/0.075/0.10/0.15/0.20/0.25 0.30/0.40/0.50
25x300	21	1.1274	0.01/0.02/0.03/0.04/0.05/0.06/0.07/0.08/0.09 0.10/0.15/0.20/0.25/0.30/0.40/0.50/0.60/0.70 0.80/0.90/1.00
50x300	25	1.1274	0.01/0.02/0.03/0.04/0.05/0.06/0.07/0.08/0.09 0.10/0.12/0.15/0.18/0.20/0.25/0.30/0.35/0.40 0.45/0.50/0.60/0.70/0.80/0.90/1.00
50x300	23	1.1274	0.03/0.04/0.05/0.06/0.07/0.08/0.09/0.10/0.12 0.15/0.18/0.20/0.25/0.30/0.35/0.40/0.45/0.50 0.60/0.70/0.80/0.90/1.00
50x300	11	1.1274	0.02/0.03/0.05/0.10/0.15/0.20/0.25/0.30/0.40 0.50/1.00

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : A x L x Material

SUPPORT PILLAR

MATERIAL : Acero para trabajo en frío / Alloy cold formed steel

D	R	L						
		50	60	70	90	110	120	150
30	M10	*	*	*	*	*		
40	M10	*	*	*	*	*		
50	M10	*	*	*	*	*		
60	M12		*	*	*	*	*	
80	M12			*	*	*	*	*
100	M16			*	*	*	*	*

FORMA DE PEDIDO / ORDER FORM : CA / D x L.

Serie SMO

Prensas hidráulicas

		SMO 1600	SMO 2000	SMO 3000	SMO 4000
Fuerza del pisador	kN	1.600	2.000	3.000	4.000
Dimensiones Mesa	mm	1.000 x 800	1.200 x 1.100	1.400 x 1.200	1.600 x 1.400
Apertura	mm	400 x 500	600 x 600	800 x 700	800 x 700
Recorrido Pisador	mm	650	650	800	800
Distancia max. Mesa-Pisador	mm	1.000	1.000	1.200	1.300
Fuerza del Cojin	kN	800	1.000	1.500	2.000
Dimensiones Cojin	mm	900 x 700	900 x 700	1.100 x 1.000	1.100 x 1.000
Recorrido max. Cojin	mm	300	300	400	400
Recorrido max. Expulsor	mm	200	200	250	250
Avance Rapido Pisador	mm/sec	410	430	310	370
Retrocedo Pisador	mm/sec	315	380	370	365
Velocidad trabajo	mm/sec	45/25	35/24	40/22	45/19
Retroceso rápido cojin	mm/sec	90	95	98	85
Potencia Motor Principal	kW	37	45	60	75
Peso	kg	12.000	14.000	24.000	32.000
Nº Artículo		M20152	M20153	M20154	M20155

